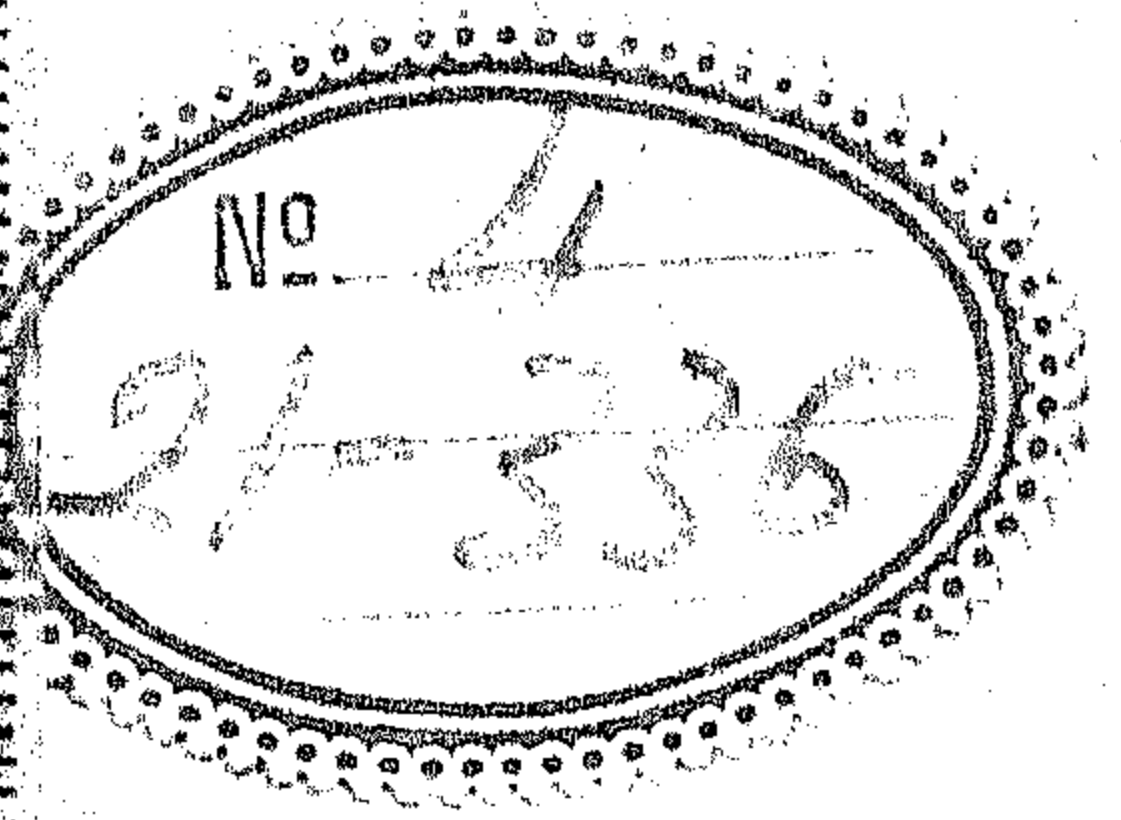

Tractatus sacerdotalis de ecclesia.
Resolutorius dubiorum circa celestium
liberum etiam illa sacramenta mystica
autem pariter de his
expositione bene adhibere et reverentiam
magis et magis superius et de istis rebus

19. a. 835.

200
111

1-20760

Regule cancellarie aposto-
lice cum earum notabilis
subtilissima glosa nu-
per correctis et emen-
data et multis ad-
ditionibus non
tamen nitide quam
utiliter de-
corata.

An iste cellarie idest iusticie. vt latius infra submitta. Et vni
rle de quodq; verbum hic positum deberet ponderari. Sed
beant quia experto loquor non video fore iustum dicere hic
seruari ista que aliquantulum sunt puerilia. Protestor tamen. R.
in vni p. q. nolo multa allegare. sed tantum aliqua facientia
uerso ad casum et omittam superflua et imitabor iuriconsul
orbe. tum in l. si quis obrepserit. ff. de falsis. et glo. in c. tales
Prote xxiii. di. et c. fina. de etate et qualita. maxima pro tanto
ratio. domino pro tantaque curia vbi verba inter litteratos di
cuntur modica et compendiosa et sic debet fieri de iu
re ar. c. diffinimus. in fi. xvij. q. ij

Prohemium.

Sanctissimus in christo pater et dominus
noster; dominus Innocentius diuina prouidentia papa. viij. suorum predecessorum ve
stigijs inherendo normam et ordinem geren
dis dare volens in crastinum assumptionis sue
ad summi apostolatus apices. v. die. xxx. mensis
augu. Anno a natiuitate domini. M. cccc
lxxiiii. reservationes; constitutiones; et regulas
infra scriptas quas et extunc suo tpe obseruari
voluit. et quas de eius mandato et c. Nos Rode
ricus misericordie diuina episcopus Portuen. san
cte Romane ecclesie vicecancellarius die luna
xiiij. mensis septembris in cancellaria apo
stolica fecimus publicari.

Udic vnus curiosus. R. P. dubitauit vbi ego non
dubito sed pro simplicibus curialibus subiungam quod
aut forte esset viciū impressoris aut viciū ordinato

ris huius prohemij. quia papa fuit creatus die domi
nica. xxix. augusti. ergo sequitur quod hic male dicitur de
xxx. die. Sed certe salua aucto. D. T. et etiam illius quod
hoc assereret bene possumus saluare hanc regulam quod
si dictio v. hic posita referatur ad illud verbum in cras
tinum tunc bene stat: quasi dicat quod licet papa fuerit ele
ctus. xxix. tamen in crastinum idest alia die sequenti quod
fuit. xxx. fecit istas regulas: et sic non est viciū impres
soris nec viciū ordinatois. Sed si referat ista dictio
v. ad verbum sue assumptionis quod est prope. ita quod
sit intellectus quod ea die. xxx. fuit assumptus. tunc est ma
la sententia. quia non fuit factus nisi die. xxix. et hoc es
set bene punctuare. quia dictio v. est restrictiua termi
ni cui adiungitur. vt no. per glo. Bar. in l. quesitum. ff.
de fundo instructo: Et semper debemus virgulare et pun
ctuare dispositionem salua ratione recti sermonis cum
illo verbo cui magis congruit. vt notanter dicit Bal.
in l. i. c. de liberis prete. Sed vt euitemus incongrui
tatem sane melius est punctuare primo modo per iura
vulgaria sufficiat pro nunc. c. marchion. et basilides. i.
q. i. pur tamen in regulis Sixti vbi quasi eadem verba dicit
dicitur. de. x. die qua fuit electus Sixtus et dictio v. ibi po
sita referat ad verbum assumptionis: et non ad verbum in
crastinum ibi positum. Sed in hoc non est facienda vis.
quod infinite leges habent oronem negatiuam in littera textus
et in alijs libris eadem leges habent verba affirmatiua: et tamen
vtraque lectura saluatur. vt sepe videmus. Ergo sic in pro
posito nostro vtraque lectura potest saluari. Sed si scda sit
vera possumus dicere quod fuit viciū scriptoris siue viciū
impressoris. quod vbi debebat dicere. xxix. dixit. xxx. et po
tius volo hoc dicere. scilicet fuisse viciū scriptoris quam
superbe reprobare conditores legis ar. c. ego solis. ix.
di. Et de hoc non est mirum. quod in multis libris impressis
est iste error quod aliqui ponit in eis aliqua superflua aliqua

Si dubitat
legere
curie
ad regi-
strum.

do aliquid diminutum ut septem numero videmus maxime
in prima impressione decreti. et in feudis et alijs. et cir-
ca hoc deberet prouideri. quia infinita mandata sunt in
impressionibus tam in grammatica quam in sententia ut etiam in
istis regulis Innocentij infra videbimus. Et licet
debemus recurrere ad registrum quoniam dubitatur de aliqua
decretali vel de lege. ut dicit glo. xxix. di. in summa p. c. ut
veterum. ix. di. Et si multi libri habent aliquam legem vel de-
cretalem presumitur lex vel decretalis. ut dicit glo. predicta
Tunc hoc intelligo verum quoniam multi libri sunt diuersis tem-
poribus scripti vel impressi. secus in vna impressione: quia
tunc est si vna lex est in mille libris impressis in vna impressione
non valeret magis quam si in vno libro tamen foret faciat glo.
notabilis. l. si conuenit. i. si. q. est lex quarta. ff. de pig. ac.
omitto in fili allegare. glo. canonistarum ad h. et cum unico
actu imprimantur mille libri error unus est et in alijs id non
faciunt quo ad h. fidem magis mille quam unus liber tamen per
dicta: et per multa alia fundamenta salua correctione. D.
R. s. utrumque sit ponderanda sunt verba huius phemij in h.
Ex quibus sequitur quod papa de assumptio tempore electionis:
est ante coronationem et h. vult glo. hic in. c. n. de co. pb.
li. vi. qua notat ibi dominicus. s. glo. in data sexti libri et in p-
hemio cle. voluit primum: tunc quo ad iurisdictionalia cre-
do h. fore verum de iure. ar. c. i. xxij. di. vbi probatur quod statim
quoniam papa est electus potest administrare et contra tenet i. c.
de elec. et de coronatione pape quod dicit fieri non memi-
ni me legisse alibi quam in dicto. c. i. xxij. di. vbi dicitur de i-
tronzatione et quod operetur non est meum per nunc dicere: sed
alibi dico et maxime quoniam dicatur pontifex ante tempore electio-
nis vel coronationis. late dico in tractatu iubilaei quem
dixi domino Sixto quem utinam non fecisset quia habui labo-
res inuanum ut solueret. lx. flor. quos mihi debebat de
lectura mea: et nunquam soluit: et sic perdidit labores et pecunias
as et cum h. phemio concordat phemium Sixti. s. phemium

Quoniam pa-
pa dicitur
assumptus.

Pauli dicitur primum. s. tempore coronationis et h. est vtile scire
per datas bullas. quia s. papa Innocentius. fuisse coronatus
xij. sep. tunc ea que ante signauit dicitur datari tempore que signauit est
ante coro. et s. m. quod audio statim cum fuit papa creatus
etiam in cloclau de nocte quod potuit fieri ar. c. s. de elec.
tunc signauit aliquas supplicationes. et per predicta di-
co quod si fuit electus tunc die sabbati de nocte et ante me-
dia nocte tunc dicitur assumptus die. xxvij. et si post mediam
noctem tunc dicitur assumptus. xxix. ar. l. more romano. ff. de
ferijs. et c. psuluit cum nota. de offi. del. et ex tunc deberet
poni data. et si datari poneret aliam data tunc posset per
bari primum per testes ibidem existentes ad hoc rogatos faciat
glo. ad hoc qua notat ibi Dominicus in. c. duobus de
rescri. li. vi. Sed hodie visitatur in curia quod non datantur sup-
pli. signate etiam in cloclau nisi post coronationem s. pos-
sunt datari ex tunc per ea que supra dixi et quia perdetur factio
nunc fileo: s. certe si adhesionem pape diceretur quod cassaret
gratia quod tunc signauit. quia illud quod tunc facit per gaudium
non deberet valere quia est quasi extra mentem. ar. c. vnusquisque ius-
ta glo. xxij. q. iij. et glo. in dicto textu bene intellecta. isti. d.
liberti. s. serui vo. i. vbo balneum. de quo dico lati. i. c.
Cardi. s. tunc Car. non essent bene contenti in me. tamen bene fuit
h. seruatum: quia papa ante cloclau permisit mihi vnum vacans
et postea quoniam discedit ad sanctum petrum prope altare dixi. S.
sue si recordabatur vbi mihi permisit et dixit quod sic et quod pla-
cebat et osculatus super manus: quia pedes non potui et cum in se-
ro iussisset cum supplica. ut ea signaret dixi quod car. volue-
runt habere omnia beneficia vacans. et quia vidi quod mihi permisit per
gaudio habui patientiam in bona hora. Item ponderanda
hic arbitror illa verba ibi que est ex tunc suo tempore obseruari
voluit etc. Illa in alijs rebus predecessorum suorum dicebat que
etiam ex tunc suo tempore duraturas etc. Et istud verbum dura-
turas fuit h. cancellatum et nescio an fuit per gaudium vel ex
deliberatione s. credo quod eadem sit sententia. Sed per aliquod dubia

An
data
possit
perbari
quod non
appo-
suerit
data.

Quando lex
incipiat
ligare;

Extūc.

inuenillia dico breuiter qd si illud vbu ex tūc referat
ad illud obseruari voluit. itelligit qd a ee pditiōis re
gularū icipiūt ligare z etiā an publicationē z tūc vi
dere qd esset absurdus itellectus ar. l. leges. C. de legi
b. z. c. cognoscētes. z. c. si. de psti. C. Mā lex nō icipit
ligare nisi post duos menses vt i auē. vt scē noue psti.
vlt saltē post publicationē zc. vt iura apte loquunt: s;
iste psti. fuerūt sctē. xxx. Aug. z publicate. xiii. sept. er
go sequit qd iste itellect' eēt absurdus. Salua tū disci
plina. D. E. R. dico qd istud vbum ex tūc denotat
h maximā sniaz. nā h clariter dz attēdi tps duoz mē
suū vlt saltē pub. psti. vt liget. tū hoc verū nisi pnceps
velit qd statū liget: z hoc quo ad retractionē act'. sec'
quo ad penā. hec vult notāter gl. i vbo ex nūc i cle. ii.
de here. z hoc t; Abbas i. d. c. cognoscētes. de quo p
Bal. i. d. l. leges. Et sic iste ē ver' itellect' hui' diction
nis ex tūc hic posite. nā vult papa qd statū icipiāt liga
re: z ex hoc soluo vnā. q. q est nūc i rota de hyspania
qz rla irfa. x. reuocat expectatiuas q aliq mō sunt for
tite effec. zc. z vacauit bñficiū istō die q fuerūt pdite
iste rle: s; nōdū erāt pub. z vn' amic' meus accepta
uit vigore grē i aliq sortite effec. dico qd grā sua sit re
uocata ēt an pub. reuocatiōis z h p istud vbu ex tūc
h positū de q doleo: s; ista vī mihi vītas z hoc itelligo
verū nisi acceptatio pūisio pcederēt ēt p horaz hanc
psti. qz hec pstitutio nō extēdit ad pterita. s; tū ad fu
tura. ar. dictoz iuriū. s; si nō pstat psumit hāc pstitua
tionē pcessisse pp potētiā pape. ar. eoz q dicit Dñic'
in. c. si a sede i. ii. col. de pben. li. vi. z allegat i fili. In
nocēti. i. c. pterea requisiti. de ap. Et h multa circa hoc
possez hic dicerētū cā breuitatis omitto maxie qz ista
videf mihi vītas. Si vere dicimus extūc suo tpe zc.
iste itellect' videref abson' z qz hoc noluit sentire cō
pilatoriō nō insisto. C. S; dubium facio an p ista vba

durēt iste pstitutiōes post obitū Inno. z certe dico qd
nō qz volūtas expirat cū conditore ar. legis. iii. ff. de
reg. iur. z. c. si gōse de rescrip. li. vi. cū pcor. ergo seqē
qd cū h dicat qd obfuare voluit suo tpe zc. qd eo mor
tuo eius volūtas expirat. z sic etiā leges iste expirat.
Ex q sequit qd vtroqz casu ē male cācellatū illud vbu
antiquū alioz pontificū. s. suo tpe duraturas zc. z h
de nā legis est qd sit ppetua ar. c. nō dz de plan. z affi.
z sic iste rle deberēt esse ppetue. ex q pdite sunt a pnci
pe p iura vulgaria. tā papa pōit hoc ex humilitate: vlt
forte facit de necessitate vtutē. nā nouus papa reuo
cabat regulas sui pdecessoris zc. sicut facit de expecta
tiuis: z vtinam sic faceret papa qcuqz de oibus q nō
vult facē mature vlt de pñlio car. puta tūc de officijs
sollicitatoz zc. C. Et pp istud vbu vidi altercari in
curia si familiaris cardi. vel pape cui' bñficia sunt re
seruata p regulas cācellarie. vt infra videbimus mor
tuo papa anteqz alius sit fact'. moriat' ēt in familiari
tate cardinalis extra curiā: an bñficia sua sint reser
uata. Et videbat qd nō p istud pñemū z p. c. pñti. i. rñso
de offi. le. li. vi. z ibi t; Dominicus per illum textuz:
tū papa Haulus declarauit cōtrarium pp decisōes
duas in nouis dicētes: qd bñficia semel affecta semp
manēt affecta videlicet deci. clxxvii. q icipit. Itē si be
neficia collectoz z. cciiij. que incipit. Itē si iuxta ordi
nationē Bre. zc. z ad. c. pñti possem rñdere qd aliud ē
qñ legat' reseruat. aliud est qñ ipemet papa reseruat
fa c quod dicit Bal. i. c. nālis si de feudo fuerit cōtro
uersia col. x. Itē p hoc pñemū practicat rota hodie
qd si a tpe Sixti vacauerit bñficiū z expectans acce
ptauit illud z fecit sibi puideri z infra tres mēses ad
insinuandū fm regulā Sixti vel infra annū ad expi
endū cū aduersario mortu' fuit papa qd nō senef insi
nuare vlt expiruz rla expirauit vt hic: z sic vidi pño

Nota.

Vice-
cancel-
larius.

pronunciari tpe Sauli p dñm Antoniu de graf. qui
est fidelis relator ac doctissim⁹ z sp sequit⁹ vota dñoz
āno. lxxvi. iij. february. z tūc practicaui cuz Cafarello
mario aduocato z dixit mihi totū oppositū p rōnes
iuridicas: maxie qz ex q lex icipit ligare zc. z replicui
sibi qz rota ea die pnūciauit qñiū. rñdit mihi qz rota
aliqñ rotat. tñ ista snia rote videt⁹ mihi verior de quo
faciat pro z ptra glo. i verbo de cetero. z qd ibi dicit
Dñicus i. c. l. canō. de elec. li. vi. z ibi tenui hoc legē
do hic romerz ad qñia rñdeo qz illud est vez si icipit
ligare cōsti. zc. si in aliq idiu duo icepisset ligare. arg.
leg. furiosuz. cū gl. C. qui testamēta facere pñt. alias se
cus in diuiduis. vi i isto casu. ar. c. vtile p iutile d re.
iur. li. vi. z facit gl. ubi cū suis p cordātis. z idē dico. si
vnus tātū acceptauerit z ante puisionē sibi fcāz mo
rret⁹ papa qz etiā si nō faceret sibi p uideri per mēsez
postea gratia eius nō est nulla per predicta. naz non
tēpus statutū a iure expectātū ifra qd dbeat sibi face
re prouideri nisi per rlas cancellarie. q zc. hoc dico
sub correctione. D. T. R. Itē inquātum hic dicit⁹ de
vicecācellario q publi. has regulas in cācellaria apo
stolica zc. C. Sciēdū necessariū puta qz vicecācellari
us est ille qui has regulas regit z ad ei⁹ dispositionē
dant⁹ in curia z extra eā cū subscriptionib⁹ duoz ab
breuiatoz. vt dicit vna regula z ibi videbimus ifra z
iste ē iudex in ptinetib⁹ ad expeditiōes iuridicas bul
larū. z est in curia maior post papā vt dicit car. in. di.
cle. ij. d elec. in. xii. col. in. iij. q. z vo cañ de iure antiq
Bibliothecari⁹. lxxiii. di. c. adrian⁹. lo. i. iūcta glo. Et
arbitror qz ppea vocatur bibliothecarius. qz d3 custo
dire z libros bullaruz z libros rlaruz z extrana. z ex
hoc in curia practicañ qz h3 de registro bullarū certaz
ptē qz tenet reddere rōnē de oib⁹ ibidē cōtētis. Itēz
vo cañ questoz de iure cōi. tex. ē cū gl. in. l. oēm. C. de

peti. bo. subla. li. x. z i. l. fi. C. de diuer. rescri. z possem
allegare multa iura ad h. s. de iure ca. est casus mihi
vnicus qz voceñ qstor. in. c. forus de ver. sig. z sic p p
dicta iūctis multis iurib⁹ loquētibus. de qstore appa
ret. z sic infero qz vicecā. pōt stare cū auditorib⁹ rote
in deci. cāz ēt in pñtia pape. Mā ipse est p̄ses iusticie i
curia z hoc nomē vicecācellarius nō reperit⁹ in decre
tis nec i decretalib⁹ qd memineri. S3 in p̄hemio ser
ti sic. tñ repit⁹ cācellaria in ca. ad hec de rescri. z i. c. cū
dilec. iūcta gl. eo. ti. z. c. dura. de cri. fal. z. c. porrecta.
de p̄fir. vti. v̄iuti. omitto. cle. ij. de elec. z. ca. statutū
de rescri. li. vj. vbi bona glo. Ex quo sequit⁹ qz vicecā
cellarius debebat appellari cācellari⁹ z nō vicecācel
lari⁹ tñ zabarellis in dca cle. ij. dicit qz antiquus p̄tē
debat de paritate cū papa saltē d facto z p̄pterea vo
cañ vicecācellari⁹ z allegat Laurētiū ibi. z h3 aliq cu
riales dicāt qz p̄p̄ sctm Laurētiū nō vocañ cācellari
us. tñ hoc nō est verū fm car. ibi qz sanctus Laurēti⁹
nō fuit camerarius qd apparet ibi cū dixit tyranno.
Thesaurus quos queris man⁹ paup̄ez depoztauerūt
zc. s3 eū in dic. cle. i. xij. co. Ex qb⁹ ifero qz solus pa
pa vocañ cācellari⁹ xpi a cācello. as. i. tollo tollis. s. id
qd iniuste peti⁹ z nō qz tollat bona xpi zc. Itē infero
cōtra vulgares curiales dicētes qz qñ p̄sentant⁹ bulle
vicecācellario qz p̄pterea ponit ante vnū. L. magnū
ad denotādū qz gerit officiū sancti Laurētij: qz illud
est falsissimū p̄ supradicta. S3 ipse ponit vnū. L. ma
gnū ante bullā qd significat qz ē bulla lecta. z postea
ponit ex alia pte vnū. R. magnū qd significat nomē
suum quia vocatur Rodericus. vel mandat qz regi
stretur zc. Quis tamē sit maior vel vicecancellarius
uel camerarius pape hoc dico latissime in tractatu
camerariatus quem direxi. D. Rothomagēsi in uer
bo tibi oia. Et omitto hic iferere an potestas vicecā

Cācel-
lari⁹ est
p̄ses iu
sticie.

cellarij restringat hodie per regulas cancellarie positas infra de potestate vicecancellarij et tibi dica contra somnium. Jo. francisci patavini qui dixit quod sic. Item quo iure potest vicecancellarij hodie derogare regule cancellarie qua cauetur quod executoriales dentur sub plumbo etc. alias non valent. Item quomodo potest dare in forma humilibus rescriptum sine supplicatioe cum derogatione. c. statutum de rescrip. lib. vi. quo ad aietas. Item quo iure cauetur quod cancellaria ponit in bullis decretum unitatis et alias clausulas non petatis in supplicatioe et de multis alijs de quibus infra aliquid dica et quid per signaturam per placet in commissionibus an sit necessaria vel sufficeret potestas vicecancellarij. et an esset melius quod non esset nisi potestas vicecancellarij et non darentur alie commissiones per placet hoc dico in tractatu que feci. D. Tirasonen. et non in alio que direxi domino Sixto de futuro concilio. et forte aliquid dicam infra sub correctione.

Prima regula.

In primis reservationes fecit similes illi que in constitutione fe. re. Benedicti pape. xii. que incipit ad regimen. continetur et illas locum habere voluit etiam si officiales in eadem constitutione expressi apostolice sedis offi. ante obitum eorum esse desierint quoad beneficia que tempore quo offi. erant obtinuerant ac reservavit beneficia que per constitutionem pie me. Jo. pape. xii. que incipit Execrabilis: vacant: vel vacare contigerit.

Esta regula dicit quod facit papa filios reservationes illis quas fecit papa Benedictus. xii. in constitutione que incipit ad regimen. etiam si officiales ibi comprehensi ante obitum eorum officiales esse desierint etc. Item reservat beneficia vacantia per constitutionem execrabilis. etc. Diceret D. T. R. ad quid fuit facta ista regula cum constitutio ad regimen et etiam execrabilis reservent illa beneficia et ille constitutiones sunt perpetue. ergo etc. Respondeo quod alias ego quesivi in cancellaria ab abbreviatoribus de parco maiori et dixerunt quod illa ad regimen fuit alias regula cancellarie. Sed certe istud est somnium quod illa et etiam execrabilis: sunt constitutiones ad perpetuam rei memoriam: ut ibi dicitur ergo etc. Sed unus alius dixit mihi quod fuit hoc usitatum ne viderentur sublata ille extraneas etc. per quo facit quod notat i. c. pastoralis de fide instru. per doc. et per Bal. in l. cum prolati. ff. de re iudi. et ista aliquid placet. Sed possunt dicere quod cum constitutio nova idem disponit quod antiqua tamen clarius disponit tunc dicitur necessaria et non superflua ut vult angelus in auc. ut omnes obediunt iudici. in principio col. v. per quo facit gloss. in. c. l. de elec. li. vi. et sic est hic. Vel aliter dico quod licet aliquid sit statutum de iure communi. potest iterum statui et ab statuto particulari ut tollatur facultas supplicandi. Item ut magis puniat transgressor ut est casus in iure canonico mihi notabilis i. c. nullus. l. v. di. in pn. et sic est in casu nostro. Sed non credo quod licet hic renovetur iste constitutiones quod mortuo papa dicantur expirasse ille reservationes ibidem contente cum sint constitutiones generales et ligant ar. c. i. de psti. et l. leges. C. de legi. Item non credo quod reservationes ibidem contente sint speciales tanquam facte per regulas cancellarie ex eo quod hic approbantur. Nam reservationes inducte per regulas cancellarie sunt speciales tamen contente in extraneas ad regimen sunt generales ut dicit de. ro. cccxxiii. que incipit. Item si mader mihi puideri

An possit statui quod iure communi est iam statutum.

z idē intelligo de reseruatione p̄tenta in extrauaganti
execrabilis. z licet Joannes milis dicat q̄ hoc veruz
est de cōtēris in extrauaganti ad regimen que p̄tinent
in iure cōi. vt. c. ij. z i. c. p̄senti de p̄bē. li. vj. alias dicit
q̄ sunt sp̄ales t̄n̄ salua sui gr̄a. quia decisio loquit̄ in
disticte. Itē dico aliud si regl̄a dicat q̄ generaliter re
seruat papa zc. tūc dico illā reseruationē generalē p̄p̄ il
lud v̄buz generaliter q̄d etiā in dispositiōe odiosa h̄z
aliqud opari. faciunt notata in. c. cū dilect̄ de p̄suetu.
Et licet Joannes milis in v̄bo reseruatō dicat q̄ est
generalis quātū ad v̄ba. s̄z sp̄alis quātuz ad reseruatō
nē mētalē. Certe credo q̄ male dicat z sic practicat ro
ta. z h̄ facit. ad regulā infra positā dicētē q̄ de ḡnali re
seruatōe d̄z specifica mētio fieri zc. Itē ad p̄dicta fac
cit v̄bū siles hic positū q̄ndicat q̄ nō tollit papa illas
p̄stitutiōes ad regimen. z execrabilis. s̄z q̄ fac siles zc.
Et d̄z itelligi de nō p̄tētis ibidē s̄z de alijs officialib̄.
Itaz nō est oīno idē q̄d habet̄ pro eodē. vt ē glo. nota
bili. i. l. mercis appellatiōe. ff. de ver. sig. quā a. legat.
Bal. sepe maxie. i. c. i. de cū sue. recti feudi. col. x. i. ij.
co. vbi notat q̄ nō est oīno idē q̄d h̄r p̄ eodē ergo zc.
vel pōt dici q̄ in eo q̄d hic addit̄ v̄z q̄ etiā si desinat̄
esse officiales zc. tūc videt̄ q̄ ista p̄stitutio nō sit sup
flua ex eo quo addit̄ sufficiat ad hoc q̄ ēt no. Ange. i.
dcā aut. vt oēs obediāt iudi. zc. col. v. et dicit q̄ si cō
stitutio noua dicēs idē q̄ antiq̄ si addit̄ nō obstāte pri
uilegio zc. q̄ tunc nō d̄r supflua. s̄z q̄z vidi postea ex
trauagatē ad regimen. credo q̄ p̄ opinio sit v̄a nā reser
uationes ibi p̄tente sunt tp̄ales vsqz ad obitū B̄ndic
ti. xij. z hoc p̄z ex v̄bis in fine positis ibi ordinatio
ni dispositiōi ac p̄uisioni n̄re donec diuina clemētia
nos v̄lis ecclie regimenē possidere cōcesserit zc. ibi auc.
aplica. reseruam̄. z hoc ē clarū. p. c. si gr̄ose d̄ rescrip.
li. vj. z p̄ cōcordātiā ibi. z. c. z tūc mirandum est de

decisione rote quā sup̄ius allegauī quō loquit̄. s̄z affir
mādo q̄ sit ḡnalis reseruatō. s̄z quo ad extrauagan
tem execrabilis vbi dicit̄ sedis aposto. dispositōi zc.
reseruamus dicendum arbitroz quod superius dixi
aliquid tamen infra dicam de ambabus.

¶ Sequitur secunda regula.

**¶ Itē reseruauit sp̄aliter oēs ecclesias etiā
patriarchales archiepiscopales episcopa
les necnō oīa monasteria viroz valorē du
centorum florenorum auri cōi estimatione**

excedentium quotiēscūqz illis vti voluerit.

**¶ In ista regula dicit̄ papa q̄ reseruat specialiter oēs
ecclesias cathedrales etiā patriarchales z monaste
ria viroz excedētia valorē. cc. floze. auri quotiēs**

**illis vti voluerit zc. Idic posset. D. T. R. querere qd
est specialis reseruatō z quid sonet. z ad hoc sciēduz**

**arbitroz q̄ siue sit specialis siue generalis āplius ordi
narius se non potest intromittere in cōferendo. s̄z**

**solus papa etiam si ignoret zc. sufficiat. c. si eo tēpo
re d̄ elec. li. vi. Sed reseruatō generalis valet ad hoc**

**vt in expeditione l̄raz fiat exp̄ssa mentio de ea alias
nō venisset vt ait regula infra. lxxii. ¶ Sed i sp̄ali fa**

**cta a papa ex quo b̄nificiū ē reseruatū satis ē q̄ papa
sit certus de vacatione z p̄uideat qz tūc nō ē opus q̄**

**ponat̄ in bullis ḡnalis reseruatō s̄z sp̄alis: z hoc ē q̄
vult dicere de sp̄ali z de istis solet papa p̄uidere cōfi**

**storialr. s̄z si s̄n p̄istorio faceret valeret ar. c. cūcta
per modū. ix. q. iii. maxie qz nulla p̄stōne cauet̄ q̄ de**

**bet fieri p̄uisio p̄istorialiter. t̄n̄ ex quo solet fieri an
habeat locū in gr̄a si neutri. z allegauī z obtimi i cu**

**ria q̄ nō l̄z decisio rote dicat q̄ oīa que debēt seruari
in gr̄a si neutri z dixi decisionē h̄re locū i surreptōe z**

in gr̄a si neutri z dixi decisionē h̄re locū i surreptōe z

*idem
quid sit de
surreptōe
in gr̄a si neutri
z dixi decisionē h̄re locū i surreptōe z*

sic loquitur de ciso de quo refero me ad filiū meū. Itē
inquātū textus dicit hic de excedētib⁹. cc. floz. zc. vidi
in curia dubitari an intelligat hoc etiā de cathedralib⁹
puta in Italia q̄ nō valēt centū florenos. certe dico q̄
istud adiectiuū excedētia tātū debet p̄strui cū mōaste
rijs z nō cū cathedralib⁹ ideo p̄m istud adiectiuū d̄z
intelligi de monasterijs z nō de cathedralibus. faciat
gl. fina. in. c. si papa. de p̄uile. li. vi. facit q̄d dicit Bal.
in. l. i. C. deliberis prete. Ex quo infero q̄ etiā si cathe
dralis nō valeat nisi. xx. duca. t̄m censeat resuata. C̄z
ponam⁹ q̄ mōasteriū valet. cc. s̄z in camera est taxatū
minus an censeat reseruātū: z dico q̄ sic: z hoc p̄pter
verbū hic positū ibi cō'estimatione. Ex quo sequitur
q̄ etiā si sit taxatū i camera. in. cc. duca. z cōmuni esti
matione nō valet centū q̄ nō ē reseruātū. vt hic ar. l. d̄
precio. ff. de publi. t̄m in isto sc̄do casu dubito p̄pter si
lū curie: q̄ papa dicit in bullis q̄ dudū resuauerat di
spositioni sue tale mōasteriū zc. z credēdū ē sibi p̄ cle.
i. de p̄ba. sed si nō posuisset ista verba crederē q̄d dixi:
C̄z ista regula dicit quonēs illis vti voluerit zc. Ex
qua sequit⁹ q̄ voluntas pape censeat expirasse p̄ ei⁹ obi
tum ar. c. si gratiose de rescrip. lib. vi. z facit. l. iii. ff. de
reg. iii. vbi d̄r q̄ eius est velle cui⁹ est nolle. z ecōuerso
z q̄ si papa Innocē. qui fecit has regulas mouerē z
anteq̄z eligerē ali⁹ pontifex vacaret ep̄atus vel mōa
steriū de q̄ hic: q̄ si vn⁹ eligerē z p̄firmare⁹ in p̄tibus
valeret electio z p̄firmatio illius p̄ ista v̄ba. v̄l si t̄m eli
gere⁹ z anteq̄z p̄firmare⁹ eligerē ali⁹ z faceret reglas
q̄ tūc valeret electio. s̄z p̄firmatio illius postea secuta
nō valeret p̄ ista verba: vt est casus notabilis in dicto
c. si eo tpe d̄ elec. li. vi. Et si dicat⁹ q̄ illa cathedralis cē
seat reseruata p̄ extrauagātē ad regimē. Dico q̄ nō ē ve
rū q̄ illa expirauit mortuo B̄ndicto. xii. q̄ fecit illā. vt
supra dixi i r̄sa prima. z hoc apparet ibi i fine. gnimo

Nota:
q̄onēs
quoti
dianā.

Nota:

plus dicerē q̄ si vacasset ep̄at⁹ vel monasteriū tpe In
nocē. z anteq̄z p̄uiderē de eo mouerē papa q̄ eo mor
tuo posset fieri electio z p̄firmatio de iure: t̄m p̄ hoc
venit vna regula ista posita que ē decima que dispo
nit q̄ eo casu cēserur reseruātū cuiuscunq̄ sit valoris
a cōtrario sensu hic. C̄z posset dubitari q̄d de mo
nasterio vbi sunt femine z viri p̄mixti de quo in. c. in
dēnitatib⁹. s̄. supradicta per doc. de elec. li. vi. vbi ē
d̄r de vna faceta. s̄z de iure nō deberēt esse talia mo
nasteria. vt in. c. diffinimus. cū tribus sequē. xviii. q̄
ij. sed si sit de facto aliq̄d monasteriū tale: an tale mo
nasteriū foret reseruātū vigore huius regule z certe
dicēdū arbitror salua determinatione. B. E. R. q̄ si
regerē per masculos sit reseruātū: s̄z si per feminas se
cus. ar. l. hermosrodicus. ff. de testi. canonizata. iij. q̄
iij. z in. l. queritur. ff. de sta. hominū. licet in rei verita
te foret satis dubitādū. q̄z appellatione simplicis nō
venit compositum z mixtum. l. ij. ff. de ver. ob. vbi p̄
doc. c. statutū. de elec. li. vi. vbi bonus casus. t̄m p̄m̄
credo veri⁹: maxie q̄z d̄claret papa p̄ sua reseruatiōe.

Rō sin
gulari
ter.

C Sequitur tertia regula.

C Itē reseruāt generaliter dispositioni sue
oēs dignitates maiores post p̄tificales in
cathedralibus z Metropolitān. ac princi
pales incollegiatis ecclesiis valorem decez
floren. auri cōmuni estimatiōe excedē. nec
non prioratus p̄posituras z p̄positatus ac
alias dignitates cōuētuales z preceptorias
generales ordinum quorūcunq̄. Sed non
militiarū. Necnon quecūq̄ beneficia que

b

sui et sancte romane ecclesie viventium tunc et qui erunt suo tempore cardinalium familiares continui commensales obtinent et in posterum obtinebunt eorum familiaritate durante et in quibus seu ad que ius eis comperit etiam si ab ipsa familiaritate per obitum cardinalium eorundem vel alias recesserint.

Prima pars.

¶ Ista regula reservat papa maiores post pontificales dignitates in cathedralibus et metropolitanis et principales in collegiatis ecclesiis excedentes. x. flor aureos commestimatione. Item reservat prioratus preposituras generales ordinum quorumcumque. Sed non militarium et beneficia suorum familiarium et cardinalium etc. Et ista regula habet tres partes et circa primam partem in qua reservantur maiores dignitates post pontificales est dubium que dicitur maior dignitas in ecclesia etiam collegiata et in hoc decisio rote laborat. cccc. xliij. que incipit. Item fuit dubitatum utrum prepositura et Oldr. p. h. cccxxvij. quod incipit de tota themate questionis in penul. et vult. col. et per Joan. an. et doc. in. c. deliberatione. de offi. leg. li. vi. breviter tamen credo standum fore consuetudini: ut vult glo. in. d. c. deliberatione. et recompilatorum decisionum in dicta decisio. et si non appet que esset maior: tunc salva tue. R. D. deliberatione: credere quod superius dixi per multa iura in simili. et per. d. l. et in hoc quo ad principalitatem debet attendi illud quod principaliter reputatur et non accessorium. faciat gl. iuncto tex. in. c. sciant cuncti: de elec. li. vi. in. c. ij. de pac. eod. li. Ex quo sequitur quod cum in hispania et in gallia et credo quod alibi sunt dignitates habentes sub canonicos in collegiatis tamen habent sedes in cathedralibus quod iste

dignitates sunt reservate ex quo sunt principales in collegiatis licet sint minores in cathedralibus. et sic fuit in rota pronuntiatum in vna abbacia burgen. et inquam tunc hic non fit metio de patriarchalibus forte non cesset maior dignitas post patriarchalem reservata. ar. c. quibus. i. de pbe. li. vi. et in. c. ii. de pac. e. li. ¶ Quo ad secundam partem ego non intelligo hanc reservationem quia supra regula prima reservavit monasteria valoris. cc. ducatorum et hic principales in collegiatis etc. nisi intelligatur regula prima de monasteriis monachorum tantum et ista secunda pars de monasteriis fratrum vel de ecclesiis perpetualibus puta leprosoz vel alterius cuiuscumque ordinis. et quod sit differentia inter monachos et fratres plene per doc. modernos in. c. casus qui de iudi. Sed satis est quod perpetualis dicitur ubi collegialiter vivunt. ut ait glo. in. c. i. s. ceteris de sta. re. de quo per doc. in. c. nobis de iure pa. ¶ Ex quo sequitur quod prioratus ordinis sancti Augustini et sancti dominici sunt reservati. quia collegialiter et perpetualiter vivunt fratres ibidem exites sed quia non sunt beneficia perpetua non videntur reservata. nam beneficia debent esse perpetua. c. precepta. lv. di. et notatur in. c. veniens de filiis pres. et glo. in. c. i. de. c. mo. li. vi. maxime quia illi fratres sunt medicantes et non habent beneficia ergo etc. et in hoc dico cogitandum fore. tamen circa preceptorias est hic notandum quod preceptorie ordinis sancti Jacobi de spata nec de alcantara nec et de calaterba aut sancti Joannis hierosolymitani non sunt reservate ex quo sunt militarium ut hic. nam sunt institute contra sarracenos. ut patet in eorum privilegiis maxime in hispania et circa illud quod dixi de prepositura etc. ¶ Postea interrogavi unum doctissimum virum et dixit mihi quod erat verum illud quod dixi et allegavit mihi exemplum in fratribus sancte Cecile transyberim et de similibus quod prioratus sancti Augustini et sancti dominici non et comprehendebantur sub ista regula: quia erant principales. ¶ Postea consilium domini nicolaum de castello utriusque censure

Secunda pars.

Quatuor preceptorie que non sunt reservate.

Tertio
pars.

monarchā z abbeniatorē bñ filatus z respōdit mibi
in effectu. q̄ r̄ la p̄cedēs loquit̄ tū de abbatialib⁹ mo
nasterijs: z in illis so. et ponit in bullis dudū tali p̄resi
dētū zc. sp̄aliter reseruat⁹ z ista loquit̄ de alijs mona
sterijs que regūtur p̄ p̄ores zc. Et iā si sint alij subie
cta vel p̄ se regūtur etiā per abbatē z nō valerē. cc. liz
bras q̄ nō essent reseruatā nec p̄ relam primaz nec p̄
istā. Et ita dicit q̄ seruat̄ in cācellariis: s̄ certe in rota
nescio si seruaret. q̄ ista r̄la nō distiguit: ergo nec nos
distinguerē debemus. l. i. j. cūz glo. ff. de off. p̄resi. Itē
oportet cōsulē papā: q̄ lex nō debet eē obscura. c. erit
aut̄ lex. iij. di. Et est verecundia q̄ talia emanēt. s̄
de apost. salua eius auctor. sic scripsi dicto Nicolao.
Quo ad tertiā p̄tē in qua dī q̄ reseruat̄ papa bñfia
cia familiarū suoz z cardinalū cōtinuoz cōmēsaliū
zc. q̄ obtinēt durāte familiaritate sup̄ hac r̄la iūct. p̄
hemio ibi suo tpe duraturas zc. vidi valde. Itē curia
curia z fuit sniatum pro z cōtra. vs̄ si anteq̄z esset ista
regula facta vel publicata vna familiaris cardinalis
cesserat a familiaritate cardinali an bñfia sua essent
reseruatā z allegabat̄ dictus dñci i. c. p̄senti de off. le.
li. vi. q̄ nō p̄ illū textū dicto p̄hemio regulaz. tū papa
Paulus declarauit p̄trarius: q̄ bñfia semel affecta
semp̄ manent affecta: z incipit illa declaratio ad Ro
mani p̄tificis zc. calē. septēbris anno tertio sui p̄tifi
catus. s̄. āno. lxxvii. Et de hoc sufficiā: que dixi supe
rius in p̄hemio. Itē quero hic an curialis qui has
bet certā portionē a cardinali vt associet euz nō tū fa
cit guardiā nec alia bñtia familiarū. an bñfia isti
sunt reseruatā. z certe posset dici q̄ nō q̄ nō est fami
liaris p̄tinuus cōmēsaliū: vt hic requir. S̄z posset po
ti⁹ appellari vasallus rōne feudi q̄ h̄z ex can. pa. vel
camera iuxta ca. sciendum. z quod ibi exponit Mal.
de feudi cognitione col. x. in v̄bo ad tēpus. z exponit

ibi Mal. ad tēpus si de pane z vino zc. facit q̄ dicit
Mal. in c. i. p̄mo respōlo in versu. qd de feudis scutife
rozū z aduocatoz z capellanozum. de feudo guardie
collatio. x. maxie q̄ reseruatō est odiosa quo ad ordi
narios z quo ad curiales. ergo restringēda per regulā
odio. de regu. in. vi. p̄maxime q̄ aliud est eē de fami
lia: z aliud esse familiarē. vt dicit Jo. de milis in p̄bo
f. miliarū. q̄ sic itelligit l. p̄nūciatio. ff. de ver. sig. Et
sic ego fui cu dño mōnasterii z cūz dño Turponeū.
Itē qd de bñficijs familiarū alioz familiarū pa
pe aut cardinalū an sint reseruatā. z per tex. in. l. i. c.
de epis. z cle. z p̄ ea que dicit ibi Salicet⁹ respōdisse
papā i p̄storo pub. vi. q̄ sic. S̄z crederē de iure ius
ta ista r̄la q̄ si papa vl card. daret sibi expēsas s̄ pa
trono tū reseruatā. alias nō p̄ h̄c regulā maxime
q̄ familiaritas nō est nisi quedā societas vt dicit Jo.
an. i. c. sicut de ver. sig. li. vi. Sed ego habeo q̄ socius
mei socii: me⁹ soci⁹ nō est vt in. l. naz socii. ff. p̄ socio.
ḡ zc. S̄z ego unā uolo submittere q̄onem casu quo
bñfia illius q̄ h̄z portionē a cardinali eēt reseruatā
si habeat pro se z uno familiari z ipe tenebat tres vl
q̄ttuoz an bñfia illoz sunt reseruatā vel nullus z bre
uiter dico q̄ null⁹ an. l. duo sūt tū ij. ff. d̄ testa. tu. z. l.
si fuerit. ff. de reb⁹ dubijs. z facit gl. notabilis in. c. no
lite recedere. xi. q. iii. q̄ dicit q̄ si vn⁹ est interfect⁹ ab
vno ex trib⁹ z nescit a qd i dubio possunt oēs p̄mone
ri. Itē hic moueo vnā q̄onē q̄ est nūc i practica. qz
D. E. R. an cardinalatus fuit familiaris scē memorie
Pauli. z post cardinalatus ferē q̄ habebat expēsas ab
eo an bñfia familiarū suoz dicant̄ reseruatā pape z
certe l̄z Didrad⁹ dicat in p̄si. xlvii. qd̄ incipit ius cōe
qd̄ posui in ti. de c. e. nō res. q̄ null⁹ ē magis familia
ris pape q̄ cardinalis. tū fateor quo ad ei⁹ fauores ut
ipse ibi loquit̄. secus in suū odiū. Item l̄z sit familia

Qd.

Qd.

Qd in
practi
ca.

Illatio

ris: non tamē cōtinuus commensalis vt hic dicitur z etiā est de iure. c. licet de priuileg. li. vi. z. c. fi. de vbo. signi. eo. li. Item qz etiā si fuisset. D. E. R. familiaris continuus commensalis pape: tamen ista cōstitutio non comprehendit cardinales ex quo de eis nō facit expressam mentionez. arg. c. fi. de offi. dele. lib. vi. z. c. ne aliqui. de priuile. li. vi. Et dixi latius ī questionib⁹ cardinaliuz. q. xvii. ¶ Ex quo inferio qz etiā si papa dedisset. D. E. R. expensas z etiam tuis familiarib⁹: tamen etiam beneficia. D. E. R. familiariuz non cōprehendūtur sub ista regula ex quo persona tua non comprehenditur. ergo nec familiares tui tanquā accessorij. argu. cap. accessorium. de regulis iuris lib. vi.

¶ Sequitur quarta regula.

¶ Item reseruauit generaliter oīa beneficia ecclesiastica quorūcūqz collectorum z vnicoz in quacūqz ciuitate vel diocesi qui suo tempore eoz officia exercuerint sub collectoruz fructuum prouentuz camete apostolice debitorum illa v3 beneficia dūtaxat que durāte eoz officio obtinnerint. z in quibus seu ad queuis tunc eis competierit.

¶ In ista regula reseruat papa beneficia collectoruz z subcollectorum vnicozum in vna ciuitate vel diocesi zc. Et circa hanc reseruacionem sciendum est qz beneficia collectorum deputatorum per papam sunt reseruata. z sic concludit decisio .cciii. que incipit. Item si iuxta ordinationem domini nostri. Bre. Et tunc debet intelligi ista regula ibi qui suo tempore eorum officia exercuerint scilicet de subcollectoribus tantum z non de collectoribus: ita qz fiat pun-

Qualiter punctuare debeamus.

ctus ibi collectorum. nam debemus punctuare siue virgularē dispositiōes salua ratiōe recti sermonis vt dicit Bald. in. l. i. l. de lib. pret. Et isti subcollectores licet debeāt eē vnici in ciuitate vel diocesi vt hic dī tū si vno remoto succedit alter bñficia vtriusqz sunt reseruata. vt hoc vult et dicta deci. ¶ Et circa hāc rē vidi dubitari ī curia z psului nescio tū qd fuit dēcisuz. s. si papa iposuit subsidiū in aliquo regno q̄ turcos: z posuit ibi collectores z illi deputarūt subcollectores. an bñficia istoz sunt reseruata. z tandē post multa cōclusi qz nō. qz isti fruct⁹ vt puer⁹ nō sunt debiti camere aplice s; ī subsidiū zc. Et qz vba regule dñt itelligi pprie z nō iproprie vt fecte. l. iij. §. h. vba. de nego. ge. qz exorbitata iure. c. q̄ ius. de reg. iij. li. vi. l. ius singularē. ff. d. legi. §. zc. Et si dicat qz illd qd succedit loco debiti camē d; eē eiusdē nāe. vt vult Bar. ī rub. l. de iure fisci. li. x. Fateor qñ eēt oimoda similitudo ar. eorum que dicit Jo. an. in regula q sentit in mercuriali. de reg. iij. li. vi. z doc. in. c. quāto de cen. Si de familiarib⁹ subrogat loco alioz. an gaudeāt eodē. pui. sic psul ui. nescio tamē qd fuerit decisum. ¶ Itē vidi dubitari si papa dedit alicui pui. qz etiā si foret collector vel subcollector aplicus qz ei⁹ bñficia nō forent reseruata: tū postea fuit collector an ei⁹ bñficia sunt reseruata z credo fuisse pclusuz qz sic: qz ista rē tollit oēs leges gñales vel spales loquētes in p̄riū: z fuit allegatū tūc dictū doc. in. c. fi. §. in p̄bēdis. de psue. li. vi. nescio qd fuit: pclusuz decisuz ī vna cā legionē. ¶ Itē notādūz est qz si sint mlti collectores s; ī vna diocesi vt ciuitate: tū eoz bñficia sunt reseruata. vt hic quorūcūqz zc. Et illud verbum vnicoz refertur ad constructionem suam z ibi inferius subcollectorem zc.

Qd.

Qd.

Nota.

¶ Sequitur quinta regula.

CItem reservavit oia z singula beneficia ec-
clesiastica quorūcūq; curialū quos dum cu-
ria romana de loco ad locū transfertur eā
sequēdo decedere cōtigerit: z in quouis lo-
co quātūcūq; etiam a dicta curia remoto.

In ista regula reservat pa. oia bñficia quorūcūq; cu-
rialū decedentū ubicūq; sequēdo curiaz. Ista regla
etiā ptinet in extraua. ad regimē: z venit ad extēsiōnē
ca. p̄sent. de p̄re. li. vi. ubi d̄r q̄ bñficia dicunt̄ vacare
in curia cū uacant. j. duas dietas a curia zc. tñ hic
dicit̄ q̄ ubicūq; moriat̄ curialis etiā ultra duas die-
tas cēsent̄ ei' bñficia resuata si sequēdo curiā moriat̄
zc. z pōdero ibi v̄bū dū curia ro. de loco ad locū trāf-
fert̄ eā sequēdo zc. **E**x quo seq̄r q̄ si curia Ro. non
mutat̄ s; tpe pestis uel als curiales uadit ad solariū
ultra duas dietas z ibi moriat̄. q̄ ei' bñficia sunt res-
uata. Mā nō est recedēdū a v̄bis hui' rle. ar. l. nō alr. z
Lille aut ille. ff. de leg. iij. maxie qz qd̄ non mutat̄ q̄re
stare p̄hibet. l. p̄cipim'. E. de ap. cū silibus: z ex hoc
cōsulū q̄ si curialis recedēs ad ptes in uia mortuus
fuit ultra duas dietas: q̄ ei' bñficia poterāt accept. ri
uigore expectatiue. ar. hui' regule iūcto. c. p̄sent. de
p̄bē. li. vi. z in hoc casu credere (salua tua determina-
tiōe) q̄ curia dicat̄ vbi est papa z nō vbi est audiētia
rote z p̄tradictari: qz cle. intelligit̄ tñ de electiōe pō-
tificis. s; v̄ba ibi posita de curia transferēdo zc. tñ ar-
bitroz rotaz sic pronūciasse tēpore Id̄j. nā ipse Id̄us
recessit in estate ad balnea z audiētia māsit in urbe:
z curiales tñc sequētes papā moriebant̄ ibi uel infra
dictaz. tamē visus fuit gratias expectatiuas nō habe-
re ibi locū: sed regulaz istā egeret tñ declaratiōe meo
vidē. **I**tem inquātū tex. dicit h̄ de quibuscūq; curiaz

Nota.

libus sequit̄ q̄ etiā intelligat̄ de cardinalibus. nā cu-
riales sunt: qz curia d̄r a cura z illi potissime curiales
dici debēt p̄ quoz curā z p̄silia respública expeditur
tales ergo sunt cardinales. ergo zc. **T**erba sunt Ol. **C**ardina-
dra. in cōsi. cxi. qd̄ incipit ad p̄positū fratruz sancti **nales**
Antonij. ver. circa sc̄dam. Et si dicat̄ q̄ beneficia car- **dñr cu-**
dinaliū sunt reseruata: qz sunt familiares. ut uult Ol. **riales:**
dradus cōsi. xlvij. quod icipit ius cōmune. ubi dicit
q̄ cardinales magis sunt familiares pape q̄ alij. ta-
mē quo ad reseruatiōnē bñficioz nō est uex q̄ rla ter-
tia supra nō dicit nisi de familiarib' cōtinuis cōmen-
salib'. Sed cardinales nō sunt tales: ergo zc. Et iō di-
co q̄ in bñficijs cardinaliū habet locū ista regla si se-
quit̄ papā capiēdo curiaz hic: ut dixi pro loco ubi est
papa: z p̄ hoc v̄bū quorūcūq; h̄ positū quod est ule:
ergo et cardinales cōprehēdit. ar. c. solite. de maio. z
obe. z de hoc lati' dico in. xvij. q. car. ubi dico istā qd̄
nem. an regule cācellarie cōprehēdāt cardinales. S; z
de hoc et clare disponit extrauagās ad regimē. q̄ res-
uant bñficia car. et ubicūq; decedentū z quorūcūq;
officialiū sedis apostolice. Et hec sufficiant pro nūc.

Sequitur sexta regula.

Item reservavit omnia officia cubiculari-
orum z cursorum suorum.

Ista regula dicit q̄ reservat papa bñficia cubicu-
lariū z cursorū suoz: z d̄z intelligi de cubicularijs
extra muros qui non sunt cōmensales sui: qz alias nō
esset dubium. nam regula tertia dicit de familiaribus
continuis cōmensalibus zc. **E**x quo sequit̄ q̄ benefi-
cia officialis pape etiam causa honoris cēsent̄ reser-
uata: z ad hoc allego glosam mihi singulare z iuncto
textu in auc. ut ordina. prefecture. §. i. col. v. per quaz
glo. alias dixi q̄ capellanus honoris pape est exem-

Nota.

ptus ab ordinario etiam si non exercent actu officium suum. et ideo dico de cubiculario: ut hic. et hoc uult de c. ro. in nouis. c. ciii. que incipit. Item licet iuxta ordinationes. Item ex ista regula iuncta regula tertia sequitur quod nec cubicularij extra muros nec cursores sunt continui commensales pape: quod ualet ad prerogatiuas familiarium continuorum commensalium et quo ad expeditiones gratis: et quod ualet. arg. a coniunctione duorum iurum vel duarum regularum facit glo. nota. in l. prosperit. ff. qui et a quibus. et notat Bal. in l. gallus. §. penul. ff. de lib. et posth. ergo etc.

Sequitur septima regula.

Item reseruat dispositioni sue generaliter quecumque canonicatus et prebendas ac dignitates personatus et officia in Basilica principis apostolorum: et sancti Iohannis. lateranensis ac beate Marie maioris de urbe ecclesijs nec non ad collationem provisionem presentationem seu quamuis aliam dispositionem sancte romane ecclesie cardinalium a Romana curia absentium ratione suorum episcopatum cardinalatum et in eorum cardinalatibus ecclesiarum ac titulorum spectantia quamdiu absentia durauerit canonicatus et prebendas dignitates personatus administrationes vel officia: ceteraque beneficia ecclesiastica cum cura vel sine cura vacantia. et in

antea vacatura tam in eadem urbe quam in ecclesijs ciuitatibus et diocesibus dictorum episcopatum consistentia ac decreuit et c.

Ista regula habet duas partes. Prima dicit quod papa reseruat beneficia sancti Iohannis lateranensem. et sancti Petri et sancte Marie maioris. Secunda dicit quod reseruat omnia beneficia spectantia ad collationem etc. alicuius cardinalis ratione episcopatus siue cardinalatus et ratione titulorum suorum cardinalatus quam cardinales fuerint absentes a suis episcopatibus vel a suis titulis: et apponit decretum etc. Et ratio dubitandi in prima parte est. quia ut dicunt doctores in c. fundamenta. de elec. li. vi. quatuor sunt ecclesie patriarchales in urbe sicut in orbe. scilicet sancti Petri sancti Pauli sancti Laurentij extra muros sancte Marie maioris et sancti Iohannis. est principalior in urbe: et propterea vocantur patriarchales sed aliquos: quia unaqueque illarum ecclesiarum est quasi cathedralis et fertur huius iure non fundetur quod nullus potest celebrare in altari maiori cuiuslibet ipsarum: nisi solus papa vel de eius speciali mandato pendente bulla apud altare. idem uidebatur quod in istis tribus ecclesijs habentibus archiepiscopos possent ipse archiepiscopus se intramittere. tamen papa dicit hic prius cuius dispositioni in istis maxime standum est et nullus potest ei dicere cur ita facias. ut dicitur gl. mihi notabilis i. c. v. de transla. epi uel electi et non posuit hic de alijs duabus. scilicet sancti Pauli et sancti Laurentij quia sunt monachorum et non secularium. et posuit hic dignitates personatus etc. et tamen in nulla earum est aliqua dignitas nec personatus nisi principalis scilicet archiepiscopatus et illa cetera reseruata tanquam principalis in collegiata. ut supra in regula tertia. sed posuit hoc ad ostendendum quod in illis ecclesijs sunt dignitates sicut in cathedralibus alijs: alias nescio ad quod posuit. Item ponit hic primo ecclesiam sancti Petri quam sancti Iohannis. Ex quo uidetur quod sit principalior in urbe et in orbe ab omni

Que ecclesia sit principalis in urbe.

dine lre. ar. l. quoties de usufructu. c. madao: de pbe. li. vi. z qd ibi notat s3 pstrarius est veru z cotter tenet in dicto. c. fundameta: z in. c. ii. de pstr. p. omibus li. vi. z in cle. ii. z de elec. l3. c. futura. xa. q. i. velit contrariu. z. c. sancto. x. q. i. in glo. in. d. c. futura. vult prius si bene i. ell. gat. na ecclesia lateranensis est pncipalior in vrbe z in orbe qz primo fuit fundata zc. vltra doc. allego lege ciuile in. l. cu diuer. ff. de relig. z sump. fu. vbi dr qz vbi est caput ibi e locus religiosus z no vbi sunt corporz mebra. Sed in sancto Joane sunt capita btroz Petri z Pauli. ergo zc. z no curo de alia rone qz ecclesia sci Petri est i dioce. portuensi zc. qz dico no ee vez: qz papa dicit in bullis datu Rome apud scm Petruz zc. z si dicat vñ dr pap i eps certe posset dici qz no h3 ecclesia certā s3 dr eps rone ordinis: z cesetur h3e dignitate vrbis Rome vel vlis eccle. Ma non reperit illud qd dicunt vulgares qz est eps eccleie lateranensis qd de iure fundet. S3 bñ repio qz vocet vrbis Rome eps vel Ro. eccleie psul vt de pmo dicit Anast. sius in suprascriptione in. c. trasmarinos. xviii. dis. Et de scdo gr. gon in suprascriptione in. c. aphros. c. di. S3 nunq3 repi qz vocaret lateranensis eps. pot tñ fundari ex supradictis qz si ecclesia sancti Jo. est pncipalior. g zc. z qz suprascriptio sit de tex. sufficiat gl. in. c. ad aplice de re iudi. li. vi. in pn. z in cle. ii. de rescrip. z de iure ciuili in. l. ppter insidias. C. qui accu. no possunt. C Ex qbus sequit qz oia beneficia vrbis de mero iure pmet pa. tanq3 dioceiano io hnt locuz expectatiue in eis nisi in hac resuatiōe z hec e rō de cidedi hic. Itrez ecclesia sancti Petri vocat hic basilica z sci Joā. z sancte Marie vocant eccleie z certe de h alias dubitau qz basilica vocat añ psecratōez s3 ecclesia post psecrationē pprie. glo. est notabil in. c. i. de religi. do. ergo sequit qz ecclesia sancti Petri no ē

Illatio.

psecrata: z qz d3 vocari basilica p pdicta ex quo seqt qz i ecclesia no cosecrata pnt esse bnificia. Ex quo z q tur qz cu verba indulgentie debet itell. gi pprie. vt vult gio. in cle. i. de relig. qz indulgentia illa pcella in die corporis xpi audiet. b' officia i ecclesiis qz no itelligat ad basilica sancti Petri. S3 dicēdū ē qz aliqui ponit basilica p ecclesia vt ecouerso. vt dicit Siculus i ru. de co. ec. vel al. z in dicto. c. i. z ad hoc alleg. tex. in. c. oēs basilice. xvi. q. vii. iuncto. c. oēs basilice de cose. di. i. de quo decido latius in tractau iubi ei i vbo basilicas vel ecclias. C Quo ad scdam partē huius regule fuit ratio dubitadi: qz cardinales epi rone cardinalatus qz sū sex vs hostien. Portuensis Albanē. Sabinensis. Venestrinus z Tusculanus: z olim erat sancte Ruffine z fertur qz illa ecclesia est vnita portuensi. z isti epi etiaz si esset absentes hnt iurisdictionē epalem z etiam collationez in dictis epat. bus suis z pnt h3e vicarios vt p totū titulum de officio vicarij. Item etiam alj cardinales habēt titulos suos in quibus habēt iurisdictionem epalē z est textus vnicus in iure in. c. his que. de maio. z obe. z ibi doc. z sic videbat qz posset dimittere vicarios ad cōfitecū zc. tñ papa vult cōtrariū hic propter excellētiā cardinalat' z vt no sint absentes. C Et ex ista rā sequit qz bnificia illz ecclesiarum vrbis Ro. qz no sunt de titulis cardinaliū qz no sunt reseruata ideo ēt in eis hēret locū gratia expectatiua ēt in pntia pape qz ipsemet est qui cōfert ergo zc. Itē sequitur ex verbis istius regule qz si sit aliqua ecclesia Rome que no habeat cardinales: pro tunc sed alias est titulus cardinalis qz bnificia illius ecclesie no sunt reseruata per hanc regulam ibi a Ro. curia absentium zc. z ideo haberet locum tunc expectatiua puta in ecclesia sancti Laurentij in damaso vbi sunt boni canonicatus: z hoc maxime si papa esset absens.

In ecclesia no psecrata pnt ee bnificia

Illatio

Illatio

¶ Sequitur octava regula.

¶ Item voluit qd concessa per predecessore suum & de eius mandato expediantur in forma rationi congruit vt moris est.

¶ An ista regula dicit qd concessa p Sixtu expediant in forma rōni congruit zc. Formarōni congruit est ista qd si papa Sixt^o signavit unā gram per illas grāz est ius questū de mero iure. sufficiat gl. singularis iuncto tex. in cle. dudū. §. nos enī. d. sepul. omitto allegare Bal. in. l. hūanū. l. de legi. z doc. in phemio. vi. z Ebb. i. c. nosti. de elec. z i. c. i. nra de rescrip. Tū qz nō dat fides supplicatiōi sine cōfectiōe litterarū iuxta regulā cācellarie ut infra patebit z iuxta ea q dicit Bal. in. l. falsus. l. de furtis. in rub. q successores teneant inter marub. col. x. z Oldra. in cōsi. cccxiii. qd icipit. factū tale est in. iiii. col. maxime i his gratijs que tribuūt iurisdictionez ut dicūt dicti doc. iō uidebat q ex quo bulle nō erāt expedite tpe Sixti q ampli^o nō debeāt expediri. qz grā uidebat facta ut ide expedirent bulle ut dicit Antoni^o in suo psilio z etiā Oldrad^o in uno alio ps. suo. cccxxvi. qd icipit articuli in. v. col. maxie qz mlta pcedunt z statuunt. cā extorquēdi pecunias indirecte iuxta notata p Dhi. z io. an. i. c. sedes de rescrip. ubi dnt q est magna liberalitas sedis aplice; qz dat plūbū exigit aurū z de statutis p sedē aplicā. pof sez ponere exēplū. in. c. nō d5. de psang. z affi. z i. c. de multa de pbē. z in. c. si motu pprio. de pbē. li. vi. z in multis alijs zc. Tū papa uult h ut expediant iste supplicatiōes p formā rōni congruit. i q dī q rōni congruit vt ea q ad pdecessorib^o nostris pcessa fuerūt ppediēte obitu ipsius nō fuerunt expedita quatenus; tū in tpi bus nris plenuz habeant effectum z expediant zc. z

*re quomodo dicitur
aut ex dicitur vi. du.
z. v. dicitur qd.
quomodo dicitur in ur
aut quomodo dicitur in ur
ex dicitur. An sup
plicatiō
sola fa
ciat fi
dem.*

tunc expediuntur per cācellarias sine noua cōcessio ne vel signatura per istam regulāz. Cū di tamen du bitari in curia z est nūc in practica si vn^o maliciosus tēpore Sixti expedit unāz bullā; sed nō placuit sibi in aliquo z tēpore Anno. expedit iterum in forma. Rationi cōgruit vbi erāt ea que voluit. An talis bul la valeat vel nō. Et certe ego respondi q nō propter prohemiuz istud. s. rationi cōgruit zc. cuius verba de notant causāz finalem. l. fi. ff. de heredi. insti. ergo zc. Itē quia de pma expeditione debet intelligi z nō de scda. argu. l. boues. §. hoc sermōe. ff. de verbo. sig. z. c. non potest. de pbē. li. vi. z per hanc rationē idē posset dici de bina expeditione etiaz tpe eiusdē pontificis z propterea deberent officiales tēpore expeditiones in forma ista capere iuramētuz ab expeditore q tēpore alterius pontificis non expediuerit per predicta. sed hoc non seruatur. Et omitto hic dicere an cōcessio nes aliorū pontificum possint expediri per hanc for mā z credo q nō; qz hic tantuz loquitur regula in sin gulari. s. per predecessore nostrū zc. z ideo oportet ha bere cōmissionem vel mandatū signatum super hoc z dictum fuit mihi q sic practicat in cācellaria. Itē omitto hic dicere de verbis regule istius tēpore Pau li que erant magis prolira z sapida; sed nō sine causa fuerunt omisa a Sixto z hic ab Innocentio z forte hoc dicam in alia regula infra.

*Curia
la mali
ciosa.*

¶ Sequitur nona regula.

¶ Item declarauit omnium z singularū ec clesiaruz cathedralium z monasterioz pul siones quas pfatus dñs Sixtus eius pde cessor ordinationi dispōni sue necnon oia z singula bñficia ecclīastica q dictus pdeces

for etiam prefate dispositioni cum interposi-
tione decreti reseruauerat: que quidem eccle-
sie et monasteria: nec non sic reseruata benefi-
cia tempore obitus predicti predecessoris va-
cabant aut ecclesie et monasteria huiusmodi
sic commedata vel eis administratores depu-
tati non fuissent etiam tunc vacassent remansisse
et remanere per huiusmodi reservationes et
decretum affecta nullumque de illis preter ro-
manum Pontificem ea vice se intrinittere
vel disponere potuisse siue posse quo modo
decernens irritum et inane si secus de illis at-
temptatum forsitan erat tunc vel in posterum
contingerit attemptari.

In ista regula dicitur quod si tempore Sixti vacabant aliqua be-
neficia que ipse reseruauerat dispositioni sue et ipse non
contulit antequam obiret nihilominus remanent affecta et
reseruata etc. Ratio dubitanda fuit. c. si gratiose. de re-
scrip. lib. vi. quod ex quo papa reseruauerat dispositioni
sue videbatur quod erat personalis ista reseruatio. id cum
persona extinguebatur per illud. c. Sed hic deciditur
contrarium et ratio est quia iam erant affecta ista benefi-
cia. et quia vacabant nullus alius se poterat intrinittere
in eorum collatione: quia beneficium semel affectum
semper manet affectum: ut dicunt decisi. rote quas su-
perius allegavi et sic facit. c. vi. nostrum. de ap. et c. i. ut
ecclesiastica beneficia. et ponitur exemplum in ecclesia cathedra-
li vacante tempore Sixti. Illa per litteras sedas erat reseruata quo-
tiens illa reservatione uti voluisset sed eius voluntas expi-

rauit per eius obitum: quod eius est velle cui est nolle. ff. de reg.
iur. eius est velle etc. Sed ex quo vocauerat ante obitum
pape videbatur iam affecta: ergo etc. Ex quo infero a primo
sensu quod si vacasset ecclesia illa post obitum pape et antequam
papa fecisset reservationes ecclesiarum cathedralium fieret
electio et confirmatio in forma iuris quod illa valeret et pa-
pa modernus non potuit se intrinittere de illa amplius:
quod esset tollere ius quod situm quod non posset facere de ordina-
ria potestate. c. quis. de rescrip. lib. vi. et c. super eo. de offi.
dele. et non obstat ista regula quod loquitur quando tempore obitus va-
cabant beneficia hic posita ergo a contrario sensu sequitur
quod secus est si postea vacabant. id est post obitum. argu. hic a
primo sensu quod et in regulis istis habet locum quod etiam tempore
pape que eas fecit faciunt ius communi. sufficiat. l. i. §. eius rei. ff.
de offi. eius cui man. est iurisdictio. et c. cum virum. de regu-
la. et non ob. declaratio Pauli. qui vult idem quo ad beneficia
reseruata que postea vacauerunt ut superius dixi: quod ista con-
stitutio non habet locum neque loquitur in episcopalis vel principalibus
libus in collegiatis neque in monasterijs: sed in beneficijs
offi. vel familiarum pape vel car. et hoc apparet ibi in verbo
ut permittit ibi posito quod refert preterita tantum: ut sunt
glo. in. c. cupientes. §. ad hoc. et §. quod si per. xx. de elec.
li. vi. ergo. etc. et hanc credo fore veritatem id si stare in pri-
bus et vacaret ibi ecclesia cathedralis etc. presuleret quod ca-
nonici eligeret et archiepiscopus confirmaret: quod tunc forte pa-
pae esset mortuus et valeret electio confirmatio predicta: et si esset
ibi canonicus esset eligeret. Item quod in dicta declaratione
Pauli non fit mentio de episcopis: ergo etc. sufficit gl. in
c. i. de preb. li. vi. Item per hic quod per commendam non perimitur
prima vocatio. imo durat. ut no. i. c. nemo. de elec.
li. vi. et c. si presiterit. de accu. nam commendare nihil aliud
est quam deponere. ut ait. l. commendare. de. vb. sig. ergo etc.
de quo per nunc me non intrinittere. sed latius dicam infra. nam di-
uersas sententias vidi per et contra in rota circa hoc tamen hoc quod

Argu-
mentum a
primo se-
nsu in istis
locis lo-
cutus h3.

dixi tenet et videtur ad istum textum quod verum est quod non vacat de facto grosso modo propter appositionem manus papae sed de iure sic per predicta et idem credo in administratione per eadem fundamenta et haec sufficienter pronuntio. Item quia administrator non habet titulum in beneficiis ut vult Anto. in. cle. ii. de rescrip. sup. glo. in verbo elec. quam allegat Jo. de mi. in verbo administrator.

¶ Sequitur decima regula.

¶ Item reuocavit quascumque expectatiuas que in aliqua sui parte sunt sortite effectum ac reuoluntates extensiones collationes mutationes eas quolibet percipientes necnon alias que super quibus per cancellariam apostolicam littere in forma solita expediri consueuerunt reservationes de quibus etiam patriarchalibus metropolitaneis et aliis cathedralibus ecclesiis ac monasteriis et beneficiis vacaturis cum mandatis de providendo et extensionibus inde secutis per predictum Sixtum predecessorem in fauorem quorumcumque et quibuscumque concessas et factas ac facultates nominandi reservandi et conferendi prerogatiuas et indulta que circa gratias et reservationes huiusmodi ab eodem predecessore emanarunt quo ad ea in quibus nondum sunt sortite effectum.

¶ Ista regula dicit quod papa reuocat quascumque expectatiuas concessas per Sixtum que in aliqua parte sunt sortite effectum. Item reuoluntates et reservationes de quibus

huius beneficiis vacaturis in fauorem quorumcumque excepta reservatione secundum quas littere solite sunt expedite per cancellariam. Item facultates nominandi reservandi et conferendi. Item prerogatiuas et indulta circa gratias etc. Et diuitur in tres partes prout infra dicam. et circa hanc regulam est notandum quod expectatiue non sunt reuocate ipso facto per mortem precedentis ut hic facit. c. si super gratia de rescrip. li. vi. **¶** Et ratio est quia expectatiua dicitur privilegium principis et non rescriptum ut nota. Sicut in. c. ex parte. lo. i. de dictis doc. de offi. dele. ergo sequitur quod illud privilegium debet esse perpetuum. c. decet concessum a principe de reg. iu. lib. vi. et quicquid emanat a principe potest dici privilegium. ut no. Jo. an. in. c. olim. de verbo. signi. secundum Bal. in pre. lud. is feudoz. in. viii. col. et in. c. i. de noua for. fidelit. in fi. et non obstat. c. si. de concess. preben. lib. vi. Nam illud. c. non dicit quod ipso iure reuocate sunt expectatiue per mortem Celestini. sed quod ipse Bonifacius reuocauit et declarat ille textus quid retineat per illam reuocationem et concludit quod ius ad rem sed non ius in re. et arbitror quod ipse fuit primus qui reuocauit expectatiuas predecessorum suorum. facit. c. si is cui. et c. quodam de prebe. lib. vi. et si dicatur quod per. c. si cui. in secundo raso censentur reuocate expectatiue ubi dicitur quod si mandatur provideri alicui de beneficio vacaturo quod expirat mandatum mortuo mandatore re integra. ergo etc. **¶** Dico breuiter non curando de solutione glo. ibi. et in dicto. c. si super gratia. et veritas est ista. quod propter fulminationem processus quam fecit executor ostensa sibi bulla expectatiua non dicitur amplius res integra. et ideo illud c. facit per hanc partem dum dicit ibi quod reuocantur mandata de providendo re integra etc. et hoc vult glo. intellecta bene in. c. presenti. in verbo finit de offi. le. li. vi. que ad hoc allegat dictum. c. si. cui. alias in legato notificatio in iudicio

Expectatiua dicitur privilegium et non rescriptum

An ex-
pectati-
ua sit
reuoca-
ta per
obitio-
conce-
dentis.
z decretū nō ppetuant iurisdictionē vt dicit glo. s; in
executore pape vult prius z hoc est clarum de iure q
expectatiue nō censet reuocate p obitū pcedētis. qd
intelligi d; vtz si ante obitū est fulminat' pcessus vt
dixi z hoc vult Lopus quē refert dñic' in dicto .c. si
cui in. ij. co. q dicit q si executor eligit pcedere vt iur-
dex: tunc d; citare ad ppetuationē iurisdictionis. aut
eligit pcedere vt executor tūc incipit incipere a pces-
su qui sufficit sine citatione nisi aliud mādaret per su-
periorē obseruari. Ex quo ifero q cū grā expectatiua
pcedit absentī z de stilo cācellarie cōmittit in parti-
bus in forma dignū arbitramur zc. z si anteq; veniat
ad man' executoris in ptribus: z anteq; fulminet p-
cessus papa moriat' q ipso facto cēset illa grā reuo-
cata p dictū. c. si cui. in fi. z hoc circa pma ptē hui' re-
gule. Circa quā quero. Hic dicit q reuocat papa ex-
pectatiuas que sunt sortite effectū aliquē zc. Bonas
q nō sit sortita: vna grā expectatiua aliquē effectus
a cōtrario sensu. vt q nō sit reuocata vt hic. sed nun-
quid māebit integra ad oīa bñficia ibi cōprehēsa vel
satis ē q postea sortiat' aliquē effectū: z cū alias fuis-
set in curia de h' dubio itterrogat' dixi q nō durabat
quo ad oīa bñficia ibidē cōprehēsa. s; quousq; sortiat'
aliquē effectū z ad hoc allegabā q lexista semp loq-
tur. Larriani. L. de here. z in oibus auc. incipiētib' s;
hodie vel hodie zc. ergo sequit' cum illa grā sortiatur
effectū aliquē statim vigore isti' rle est reuocata p p-
dicta. Quo ad scdas ptē ibi necnon zc. hic solebat
eē in regulis Pauli z etiā Sixti etiā si sint sancte Ro-
mane ecclie cardinales: sed hic nō punif: z qd nō ex-
pimitur hic nō cōprehēdit' vt dicit expresse Jo. an. z
aliqui alij in. c. i. de scimati. li. vj. loquētes de regulis
cācellarie an cōprehēdant cardinales vnde aliqui di-
cūt ibi z in. c. si. de pce. pbe. li. vi. q etiā illa reuocato

Scda
pars.

ria capituli sine gratiarum expectatiuarum non comprehendebat cardinales. de hoc in aliqd dicā in alia regula nouiter facta infra: quia latissime dixi. i. xvij. q. cardinalliū in tertia pte. Ibi ac facultates noandi reseruādi ac pferēdi zc. per hoc vbu pferēdi vid' magnas altercations in curia an alternatiua pcessa ordinario cēsetur reuocata p hāc rlam z vidi dari dubiū hoc mō an alternatiua dño epō Tirasoneñ. qz diu ecclie pfuerit pcessa p rlas dñi Sixti sit reuocata z in hoc dubio allegauit Joachinus de nauia aduocat' famosus: z tenuit q nō icipit eius allegatio ad pmiū dubiū zc. z posse; h' iterserere ei' allegatiōes si nō fore lōgus z in hac cā nō recordor qd fue rit sniatū: s; de anno. lxxv. datū fuit simile dubiū p Bartholomeū d' Belētiniā qd seqtur v; vtrū alternatiua moderni epī Legionēñ. expirauit p obitū felicis recordatiōis dñi Pauli attētis eius vbis z tenore rle cācellarie: z i h' fuerint allegationes publice z pro pte affirmatiua tenuerūt dñs Coronat' de plāca z dñs Paulus Tuscanella tūc auditor: z tūc aduocat' pistorialis z ego cōsului p hac parte: z pñiū meū icipit. Istud pmiū dubiū qd hic ēt possem iserere. pur tñ nescio an papa secrete declarauerit mentē suā auditoribus tñ. xvij. Januarij anni pdicti dñs Bartholome' de belētiniā auditor: pnunciavit pro Salineron ptra Ludouicū latores q non expirauerat: z fuit ratio: quia collatio beneficiorum pertinebat episcopo soli sine capitulo z ppterea nō videbat' reuocata: quia nō erat facultas ar. c. cū aliquibus. cū glo. de rescrip. lib. vi. Sed certe nescio quid rñderi possit ad vba alternatiuarum: quia licet in eis dicat' dñi ecclesie tue pfueris zc. tamē etiā dicit' ibi ac si noster nō existerent expectatiue zc. ergo seqtur q nō licet per mortē pcedentis nō expirauerit: tamen p nouas expectatiuas scilicet successorum dicuntur expiras

An p
obitus
pape
expirēt
proga-
tiue.

se p dicta verba. facit. c. si gratiose in ar. de rescrip. h.
vi. pur tñ quia verba alternatiuarū sunt varia refero
me ad veritatem: z illud quod tenui in consilio meo
tunc teneo nūc z nō ob. qd dē in hac regula z pūctua
tur isto modo per Joachinū. s. p. rēdi. s. p. rogatiuas
z indulta zc qz hoc non est veruz. imo debet ibi fieri
punctus pferendi tantuz. Nam nunqz fuit visum qd
papa daret alicui facultatem cōferendi p rogatiuas.
ergo debet intelligi de collatiōe beneficiorz. ar. l. ver-
bus volo. C. de fideicom. Et ga reuerendissime pa-
ter nūc sup cauda istius regule oriunt varie questio-
nes. s. an prerogatiue gratiaz que nondū sortite sunt
effectū sunt reuocate quia a cōtrario sensu huius regu-
le videt qd nō tñ breuiter agam z dico qd de p rogati-
uis regularū. s. qd graduatus nō graduato zc. ego nō
dubito z dico qd expirauit p phemū istaz regularū
z quod ibi dixi. Sed de alijs prerogatiuis. s. cōcessio
familiaribus descriptis z de similibus certe reueren-
dissime dñe in hoc ego dubito z p sului vnū auditorē
z dixit mihi qd prerogatiue cōcesse collegio nō expira-
bant s. alie. nō z postea dixit qd ex quo p rogatiua erat
pars gratie qd ex quo durabat gratia etiā videt dura-
re p rogatiua. z nihil mihi allegauit. ego vō sub corre-
ctione. D. E. R. dico qd cū familiaritas non est aliud
nisi qdā societas. vt dicit Jo. an. z doc. in. c. sicut. de
v. b. sig. li. vi. ergo sequitur qd mortuo pōtifice soluit ista
societas. Insti. de socie. s. soluit. ex quo sequitur qd re-
maneat gratia nō tñ remanet prerogatiua qz preroga-
tiua est sepabilis a gratia. faciūt glo. z iura ibi alle. in
c. vtile. de reg. iu. li. vi. z qd dixi. s. in probemio. g. zc.
Itē p rogatiua descriptoz sibi datā p bullā quā vidī
z habui corā me dicit iuxta finē. z i medio qd i assecu-
tiōe beneficiorz debeāt illi familiares pferri: z nullus ali-
us pō. sibi rōne priuilegij pferri zc. Ex quo sequitur qd

ista qualitas familiaritatis dē adesse tpe vacationis
beneficij: qz qualitas adiecta vbo dē adesse tpe vbi. l.
in delict. is. s. si extraneus. ff. de norali. s. hoc est ipole
qd illa qūlitas familiaritatis posset tūc adesse. ergo seq
tur qd exp. rauit illa p rogatiua: maxie qz sub vno con-
structo ponunt illi familiares: z regunt ibi a vbo sint
potiores ibi posito. ergo dē intelligi in assecutiōe bñfi-
ciorz vt ibi dē s. doctrinā Bal. i. l. talis scriptura. ff. d.
le. i. z vltra docto. allego glo. in. c. cū spāli. in vbo. de
recusatoria. de appel. in silib' vbis: z si obijciat mihi
de lege. si cognatis. ff. de reb' dub. vbi pbat qd satis
est qd qūlitas sit tpe dispōnis. rñdeo qz qūlitas po-
nit cā demōstratiōis satis est qd assit momēto tpe. vt
in illa. l. sed qū ponit loco finalis cause: tūc secus est:
qz cessante causa zc. hec sunt verba Bal. in. l. hūani-
tatis in vi. col. C. de impube. z alijs substitutionib'
qui sic itelligit dictā. l. si cognatis: z iste est casus no-
ster ex quo sequit qd mortuo papa vel recedēte fami-
liari dscripto ab eo cū cessat cā familiaritatis qd si po-
stea vacet nō cessat bñficiū p rogatiua: z sic vidī in re-
cessu familiarū pñciates in rota tpe Pauli: z pos-
tea p sului. R. D. D. epz Mucerinū. z p ista mea fun-
damēta idē dixit mihi cui credēdū est: qz est doctus z
valde exptus in rota: z idē dixit. d. coronat. aduo. p si-
stonalis valde doctus z stilar' z in b' ēt est mecū dñs
Mico. de castello doctissim' z resolut' doctor abbrevia-
uator de parco maiori aduocat' p sistorialis: ex qb'
i fero qd cū ēt p rogatiua dscriptoz qd a fortiori cassat
p rogatiua ad istar eoz: qz vbi nullū est sublectū cor-
ruit correlatiuū vt dicit Bal. i. c. i. de seu. g. ar. i. co. i.
col. x. z alleg. gl. i. c. i. de fide istru. Syn b' s. p dicit dñi
idē dixerunt mihi. tñ Mico. de castello dicebat pñci: s.
qd ēt pñlegiū dscriptoz. tñ nō istoz ad istar. z allega-
uit mihi Bal. in. l. pñlegia. C. de sacrosan. eccle. tamē

contra eū possum allegare. glo. iuris canonici z ciuili-
lis: quas omitto causa breuitatis: z hoc credo verius
ipse tñ dixit mihi q̄ essem causa si hoc tenerē: q̄ multa
habentes ad instar destruerent. ego tamē dico q̄ si
mea opinio foret vera prout credo ero cā lucri multa-
torū pauperū qui sunt diligentiores in processu. z q̄
dixi de prerogatiuis datis collegio q̄ nō expirant fa-
teor q̄n̄ toti collegio dant̄ secus si singularib⁹ de cola-
legio: z sic itelligo. l. sed si hac. §. quo manumittit. ff.
de in ius vocā. qui. §. est canonizatus. xxi. q. ii. c. qui
manumittit: z hoc vult glo. in simili. in ca. cū venis-
sent. de resi. spo. que dicit q̄d collegio dat̄ nemini da-
tur. per illum. §. sed quia questio pendet p̄tra vnū de
certo collegio pro nunc taceo: sed de hoc q̄n̄ appella-
tione personarū cōprehendat̄ collegiūz vel ne plene
dixi ī tractatu futuri p̄cilij. in v̄bo vniuersitatis: que
dixi Sixto p̄tra venetos z hec sub correctione. D.
E. R. Et ad argumentum a p̄trario sensu huius regu-
le respōdeo quia cessat hic: quia p̄trariū fundatur de
iure vt dixi sufficiat. c. a nobis. lo. ii. de sent. excōmu.
z non curo hic ponere quid est q̄d hic dicit̄ in fine q̄
nondū sunt sortite effectū zc. qz essem lōgus in sermo-
ne. credo tamen q̄ super hoc exponēt multe pecu-
nie. Quia tñ aliquis posset dubitare quid vult ista re-
gula ibi necnon alias q̄ super quibus zc. z breuiter
est intentus regule. q̄ reuocant̄ reservationes specia-
les exceptis illis super q̄bus littere in cancellaria s̄m
stylum expediunt̄ puta per minus p̄secrationis. Itēz
per cōtractū matrimonij per assentionē alterius in-
compatibilis: vel per professionem emittendā: qz in
istis solet cancellaria scribere s̄m certū stylum. s. dudū
siquidem prouidimus de tali ecclesia. Ticio p̄ mun⁹
cōsecrationis sperant̄ vacare talia beneficia que do-
nationi nostre reseruauimus zc. ea tali cōferre māda-

mus zc. tunc si ante cōsecrationē illius moriat̄ papa
non expirat illa reseruatō z hoc vult dicere illa regu-
la z iste reseruatōes: s̄ sint speciales tñ nō reuocant̄
hic etiā si sint ad beneficia vacatura z sic r̄ndit mihi
dñs Nicolaus de castello qui fuit p̄ditōz istarū regu-
larum Inn. viij. z sic r̄ndit z posuit exemplum.

¶ Sequitur vndecima regula.

¶ Item rationabilis suadetibus causis ip-
se dñs noster omnes vniones annexiones z
incorporationes de quibusuis cathedrali-
bus: necnō alijs ecclesijs ac monasterijs di-
gnitatibus p̄sonatibus officiis z beneficiis
z locis ecclesiasticis qualiacunqz fuerint in
uicēz vel alijs ecclesijs monasterijs mensis
dignitatibus p̄sonatibus officiis beneficiis
z locis quomodolibet apostolica vel alia q̄
uis auctoritate factas q̄ suū sortite nō sunt
effectum: ac quecunqz concessionēs z māda-
ta super vnionibus annexionibus z incor-
porationibus taliter faciēdis reuocauit ces-
sauit z irritauit nullusqz decreuit existere fir-
mitatis nec alicui q̄scūqz clausulas vel adie-
ctiones in q̄busuis apostolicis etiā que mo-
tu proprio aut ex certa sciētia p̄cesserant z
emanauerant litteris quomodolibet contē-
tas aduersus reuocationē cassationē z irri-
tationē huiusmodi voluit aliquatenus suf-

fragari vnionibus annexionibus et incorpo-
rationibus in fauore sancte Romane ecclie
cardinalium quas in suo robore permane-
re voluit in his oibus duntaxat exceptis:

¶ **I**sta regula dicit qd reuocat papa oēs vniones anne-
xiones et incorporationes que nō sunt sorte effectū
et iā si motu proprio etc. Ratio dubitandi fuit maxi-
ma: quia priuilegiū principis vel ordinarij debet esse
perpetuum. argu. c. decet. de regu. iur. l. vi. ¶ **S**ed ra-
tio decidēdi est clarissima quia vt dicit **Oldra. cōfi.**
cclx. quod incipit qd vnio facta per episcopuz in prin-
cipio vnio duaruz ecclesiarum est cōtra ius cōmune
etiam duoz beneficioruz quia quelibet ecclesia dō
habere propriū rectorem. c. qz nonnulli. de cle. nō re-
sidē. rri. q. i. per totuz: et hoc est qd vult dicere **Bald.**
in. c. i. in. i. col. episcopū vel abbatem col. x. dicens qd
regulariter vna ecclesia nō est ancilla alterius. et alle-
gat **Joan. mo. alias Joan. and. in. c. si. de rescrip. lib.**
vi. Idem intelligo de beneficijs alijs: quia de iure cō-
muni vnusquisqz dō residere in beneficio suo etiā. rri.
solidorum. c. conquerente. de cle. nō residen. ergo etc.
ideo iste vniones dicuntur odiose de iure cōmuni: quia
per eas minuitur cultus diuinus: et debēt restringi. c.
odia. de regu. iuris. lib. vi. Et est sciendum qd iter ista
vocabula. s. vniones annexiones et incorporationes
est maxima differentia quia non est adeo vocabulus
qd s. videtur vnū et idem cum alio qd nō habeat dif-
ferentiā a aquā: vt est tex. cum glo. in. l. si idē esset. l.
de codicil. ideo dicit Bald. in. l. ex legato. l. de leg. qd
ciuilia vocabula que ad inuicem non differunt sine
magno misterio: et ideo licet vnio pōt fieri vno de tri-
bus modis s. m. glo. c. et r. p. q. l. r. q. i. et c. i. ne se

¶ **Vnio ē
s. ius. cō.**

*Dr. l. 4. d.
12. p. 1. v. m. d.
v. p. d.*

de vacante. et in cle. per lras. de prebē. et est magna dif-
ferētia iter istos modos vt ibi: tñ de incorporatiōe po-
no nūc exemplū qd vidi in legatiōe dñi **Ulirbonen.**
nā fuit pposita vna supplicatio corā eo qd ecclia col-
legiata hñs. iiii. canonicos et canonicat⁹ nō valebat
nisi. v. duca. et nō seruibāt canonici qd vnirent digni-
tati eiusdē ecclie pp paupertē etc. et ego dedi votū cō-
trariū p pdicta iura qd supius allegauī et ista pprie vo-
cat incorporatione: qz extinguit bñficiū et incorporat ala-
teri in eadē ecclia. Itē ista rla hñ locū in istis. qd tñ fa-
ctū sit in illo nescio: qz epī referēdarij tūc erāt qd me.
Et iquātū ista rla dicit: nisi sorte sint effectū etc. sup
hoc emanauit vna extrauagās **Martini. v. q. declarat**
istā rlam. s. qñ nō est secuta possessio: et vult ē sentire
de possessiōe pacifica. s. ego itelligebā ista qñ stabat
p aliquē cui⁹ fauore fiebat vnio qd min⁹ hñt possessio-
nez qz tūc in eius odiū cēse reuocata illa vnio: qz for-
te expectabat pingui⁹ bñficiū etc. iō fraus et dol⁹ nō
debēt sibi suffragari. l. nemo ex delicto. ff. de reg. iur. s.
si volebat capere possessionē et fecit qz tū in se fuit et
nō potuit hñe s. tñ executor sius sibi prulit tūc secus
nā in hoc casu nō credebā hñe locū illā et extrauagātē
p iura vulgaria. c. imputari. et c. nō pstat p eū de reg.
iur. l. vi. et qz p collationē acquiri ius in re. c. si. de cō-
pbe. l. vi. ergo cēse iste habere effectū in tali vnioe et
hoc allegauit in rota in vna cā: nescio qd fuit deter-
minatū. Et de materia vnionū multa possem hic dia-
cere. s. qz nō facerēt ad ppositū omitto. ¶ **I**nū tñ di-
cas: qd iste mod⁹ vnionū ē vn⁹ de trib⁹ ad fraudādū. c.
de multa. et extrauagātē execrabilis de duob⁹ vel tri-
bus in cōpatibilib⁹. qz nō hñ locuz i bñficio vnico. c.
sup eo de pbe. l. vi. ali⁹ mod⁹ ē p admīstrationē: et ali⁹
p cōmēdā. c. dudum de elec. et c. q ples. rri. i. q. i. et ve-
nobis cū istis fraudib⁹ dū steterimus añ tribunal xpi

¶ **Quare
cogno-
scit qd
vnio nō
ē sorte
ta effe-
ctū.**

¶ **Fraus
ē ca. d.
multa.**

Impetrans bñ
an tene
at facē
metio-
nez de
āneris
illi.
qui est scrutator cordium & cognitor secretorum. c. tua de
simo. & c. in ciuitate de usur. & sic se excusant cardina
les que hñt tres ecclesias cathedrales in administra
tionem vel commendam vel faciunt v.iri. ad idē de
episcopis. **I**tem nō omitto aliud in hoc dicere de
annexis: q̄ impetrans beneficiū & non faciens men
tionem de annexis si valorem verum etiam cū anne
ris expressit nō cēset gratia surrepticia. vt vult gl. no.
in. c. gratia de rescrip. lib. vj. & sic obtinuit vnus in cu
ria in cuius fauorez allegauit hoc. sed istud itelligo ve
rum quando illa annexa erant accessoria ad illud be
nificiū impetratū secus si fuissent principalia. i. q̄li
bet per se. ad hoc allegarem glo. in. d. cle. per litteras
de preben. & c. i. ne sede vacante. & in. d. c. & t̄pis qua
litas. xvj. q. i. Nam si tunc expressisset nō ita de facili
habuisset impetrans. ar. c. postulasti. & q̄d ibi no. Jo. de
lignano. & Abb. de rescrip. ergo &c. **I**sta sufficiant pro
nūc & omitto dicere q̄re excipiant h̄ cardinales. & q̄z
est periculosum ponere os in celū: melius est tacere.

Sequitur. xii. regula.

Item predictus dñs noster omnes & sin
gulas ab ipso Sixto predecesore infra an
num ante diem obitus eiusdem p̄cessas gra
rie vel iustitie litteras temporibus debitis
earū executoribus nō presentatas oīno re
ualidauit & in statū pristinum quo videlicet
ante fuerant & eos pro quibus erant obtēte
quo ad hoc plenarie restituit ac decreuit p̄
executores p̄dictos v̄l ab eis subdelegatos
perinde ad ipsarū executionē procedi pos

se & debere ac si executio huiusmodi tempo
ribus predictis inchoata fuisset.

Ista regula dicit: q̄ papa reualidat litteras gr̄e vel
iustitie emanatas a Sixto p̄ annū ante obitū suū nō
p̄sentatas executorib⁹ earū. & q̄ mādāt executores ea
rū possint p̄inde p̄cedē sup̄ eis ac si t̄pe debito fuiss
sent sibi p̄sentate &c. **I**sta r̄la h̄z duas p̄tes: p̄mā quo
ad litteras gratie. sc̄daz quo ad litteras iustitie. Quo
ad litteras gratie p̄t poni exēplum in restitutiōe ad
appellandū & in alijs s̄sibus p̄cernētibus iurisdictio
nem. & de hoc loquit̄ ista r̄la. q̄d appet̄ ibi dū loquit̄
de executorib⁹ & de eoz̄ delegatis. & hoc est q̄d voluit
dicere Bal. in. ca. i. §. ad hęc. in. iiii. col. de pace iura
firman. col. x. vbi querit an gr̄a facta sup̄ iurisdictiōe
potest p̄bari sine sacris apicib⁹. & dicit q̄ nō allegat
l. i. C. de mā. p̄n. & l. p̄batorias. C. de diuer. offi. li. xii.
Māq̄ etiā gratia p̄t fieri sup̄ reb⁹ cōcernētib⁹ iurisdic
tionē. nā p̄nceps videt̄ facere gr̄am in eo q̄ tenet̄ fa
cere etiā naturali rōne. vt ipse no. in. e. §. viii. col. & nō
loquit̄ illa r̄la de gratijs expectatiuis sup̄ q̄bus dant̄
executores: q̄z r̄glā alias superius dicta reuocat expe
ctatiuas. nisi vellemus dicere q̄ nō reuocant̄ et̄ ille
expectatiue: et̄ nō p̄sentate executorib⁹ q̄n̄ nullū sunt
sortite effectū: vt ibi d̄r. & sic itelligi p̄t etiā ista r̄gu
la et̄ de gratijs expectatiuis: q̄z h̄z de iure essent reuo
cate ex quo res erat itegra. vt in. c. si cui. §. si. de p̄bē.
li. vj. t̄n̄ reualidat eas. dū t̄n̄ isra annū an̄ obitū Sixti
fuisse data expectatiua. Ex q̄ sequit̄. q̄ cū data oīuz
expectiuarū fuerit de p̄mo āno sui p̄rificatus de pri
mis & de secūdis sub vna alia data: q̄ ista r̄la nō habe
ret locū in expectatiuis nisi in eis q̄ fuerunt date sub
data curren̄ti sorte p̄pter reseruationes speciales &c. &
hoc verū in his q̄ fuerūt p̄cesse an̄ annū obit⁹ ipsius

Diu
sio r̄le.

Dra
pars.

An p
solā si-
gnatu-
rā gra-
tur ius.

vt hic dicitur. Item non intelligatur ista rescripta de nouis puiſiōi-
bus vel de gra si neutri qz lz in eis dent iudices z exe-
cutores. tñ et sint pcesse ante annū obitus sui nihilo-
minus credere qd nō cēsent reuocate. qz supra in octa-
ua regula dicit qd possent expediri pcessa p Sixtū in for-
ma rōni pgruit zc. ergo seqt qd cū de iure fuit acqſitū
ius p solā signaturā pape in gra si neutri vel in sola p-
uiſiōe iuxta notata p doc. i. p hēmo sexti. z p gl. i. cle.
dudū. §. nos. n. de sepul. z supius dixi qd ista rla nō ex-
tēdit ad nouas puiſiōes vel ad gratiā si neutri et cō-
cessaz añ annū obitus Sixti. Et rō est. qz pstitutio ē
gñalr loquēs cōprehēdit in se exceptiōes et posita in
alijs pstitutiōib⁹: lz ibi nō dicant. z idē ē si expmanē
alig casus tñ ibidē. vt ē gl. mibi notabil. i. l. ita nobis
pudor z ibi Salicer⁹. C. d. adulte. z i. l. i. c. de pdi. ide.
z sic est in casu nro: qz ista pstitutio gñalr loquēs nō
excludit casus cōprehēsos i alijs rlis. lz in dispēsatiōi-
bus vel in restitutiōib⁹ in itegrū vel in similibus hz
locū ista rla. Quo ad scōdaz ptē isti⁹ rle videlicet d lris
pcernētib⁹ iustitiā pōt poni exēplū i. c. gratū de offi.
dele. qz lz rescriptū pcernens iustitiā in forma cōque-
stus vel significauit vel ad audientiaz vel in forma ra-
tioni cōgruit vel aliud simile emanatū a papa Sixto
non presentatum executoribus vel iudicibus tempo-
re obitus sui est reualidatum hic quinimmo fm dis-
ctum cop. gratum z similia iura etiam si fuisſet repre-
sentatum: sed iudex non citauit ante obitū Sixti ipō
facto expirauerat iurisdicctio sua vt ibi. tñ ista regula
reualidat talia rescripta que sunt perpetua de iure.
vt in: l. falso. C. de diuer. rescrip. z verum est qd limita-
tur: dum tamen res non sit integra iuxta notata. per
gl. in. c. si aut. z in cap. i. de rescrip. tamen in hoc ha-
buit. papa bonam aduertentiam cuz bona equitate.
Et inquantū dicit hic de cōcessis ante annū obitus

voluit papa notare negligentiaz impetrantis. ex quo-
rāto tpe nō pñ auit iuxta. c. plerūqz. de rescrip. z hec
sufficiāt p nūc qd ad istā rlam: salua correctiōe. D. E.
R. z alterius melius sentiētis hec mibi vident vera
z sic ex predictis rñdi hic in curia qñ obiit Sixtus qd
si fuit impetratū rescriptuz eius tpe quo iudex ibi da-
tus non poterat citare eo mortuo: sed consului qd ex-
pectaret hanc regulam que reualidat rescriptum: z
tunc posset procedere alias non.

¶ Sequitur. xiii. regula.

¶ Item reuocat quascunqz facultates con-
cessas qbusuis patriarchis archiepiscopis
episcopis z alijs prelatis z personis: necnō
apostolice sedis nunciis ac fructuū z prouē-
tuuz camere apostolice debitoz collectorib⁹
de dispēsando cū quibusuis psonis sup
matrimonio ptracto vel ptrahendo in gra-
du pphibito ac super nataliū z etatis defecti-
bus z de incōpatibilibus ecclesiasticis bene-
ficijs in simul retinendis: necnō de notariis
publicis creandis ac alias a premisſis offi-
cia ipsorum nunciozū z collectorum directe
non concernentes quo ad oia in quibus fa-
cultates ipse non sunt sortite effectū etiaz si
nuncijs eiusdem dicte sedi legatis de latere
comperens fuerit concessa potestas.

¶ In ista regula reuocant facultates date legatis vel
qbusuis patriarchis zc. vel officialib⁹ aplice sedis de

dispensando in matrimonio contrahendo vel sup defectu
nataliū zc. in oibus nō cōcernētib? eoz officiū i his
in qb? nō sunt sortite effectū zc. Ista regula venit ad
limitationē z declarationē superioris regule vbi reuali
dant lre grē vel iustitie emanate a pdecessore suo zc.
sed hec limitat nisi i casib? istis hic exp̄ssis: z sic oportet
q? intelligatur ista regula de facultatib? concessis a
Sixto z nō ab isto Innocē. naz alias cū lex semper lo
quit. vt in. l. arriani. C. de here. Videt q? etiā faculta
tes concessē ab Anno. sint reuocate qd nō est verū. Naz
lex declaratiua vel interpretatiua alterius d? intelli
gi in terminis illius declarate sufficiat glo. in. c. q. cō
tra. de elec. l. vi. z q? debeat itelligi de facultatib? cō
cessis a Sixto z nō ab ipso Anno. p? qz quando gen?
distinguit p speciem tūc d? interpretatio z adiectio. vt
notat Bal. in. c. i. de noua for. fid. co. x. sed gen? regu
le superioris distinguit p species. hic numeratas. ergo
sequit q? hic ē adiectio et itēptatio superioris regle. ex
quo sequit q? debet itelligi fm terminos superioris re
gule. facit glo. in. c. de multa. quā not. ibi Alb. de pre
ben. Itē quia quādo est intellectus dubius recurrere
debem? ad rationē naturālē: et ad regulas iuris. de p
mo in. l. scire oportet. §. et si maxime. ff. excu. tuto. de
scdo notat i. l. oēs diffini. ff. de. reg. iu. que iura allegat
Bal. et in hoc in. c. i. de alie. feu. in. v. col. S? ista est
rō nālis: ergo zc. nec obstant vba generalia h? posita
qz debent itelligi ciuilitē et put rō dicit et nō abu
sue. l. si cui. ff. de serui. et. ff. de pig. l. oblatiōe gūali q
iura ad hoc ppositū allegat Bal. i. c. i. in. xi. co. de ca
pitaneo qui cu. vendi. co. x. et hoc nō dixi sine cā: qz
vnus magn? vir et magne scientie dicebat p̄trariū z
forte pender causa nō est tacenda. Et inquātū regula
dicit q? facultas q? nō ē sortita effectū quo ad dispēsa
tionē censet reuocata pōt poni exēplū de dispēsa

facta q? pnt duo p̄here n̄rimoniū in gradu phibito:
qz lz ante dispensationē p̄traxissent. in post dispēsa
tionē requirit nouus p̄sentis p̄ notata per doc. in. c. su
per eo. de cōdi. apposi. z si an istā reuocationē nō cō
senserūt de nouo cen. enī reuocata ista dispēsa
tio vt hic. Sed nō d? intelligi sic de dispensationē ad duo in
cōparabili. qz lz dispēsa nō habuit ista duo incō
parabilia: ni eius dispēsa nō est reuocata: qz iā sor
tita est effectū per solā signaturā: vt sepe dixi supius
faciat glo. cū tex. in. cle. duduz. §. nos. n. de sepul. z h?
vult dicere ista regula in hoc q? licet hīs facultatem
dispensandi cum. x. vel simplr dispensat cuz octo. q?
quo ad alios cū qbus nō dispensauit est reuocata fa
cultas: z etiā de iure cōmuni idem est quo ad non in
cepta per obitū concedētis: vt est gl. nota. in. c. pasto
ralis. iuncto tex. de rescrip. in. fine. Itē est notādū
hic: q? isti officiales de qbus in regula non reuocant
hic: p̄mo quia sunt officiales apostolice sedis. vt hic
ar. c. quoniā abbas. z qd ibi notat. de offi. dele. z. c. si
gratiose. de rescrip. li. vi. Itē p? hic z ibi officia ipsoz
zc. nō cōcernētēs zc. Ex qbus verbis etiā ifero q? co
mes palatin? creatus a Sixto vt posset facere docto
res z notarios zc. qz est officialis apostolice sedis non
est reuocatus z post reuocationē factam hic pōt fa
cere doctores z notarios quia hoc concernit officiu
suum principaliter. ergo non censent ista facultas hic
reuocata per predicta verba istius regule.

¶ Sequitur. xiiij. regula.

¶ Item vt in apostolicis litteris cōmittē
di crimē falsi per amplius occasio tollat vo
luit statuit z ordinauit q? in antea dictiōes
nūerales q? in dictis litteris ante kalendas

Dispē
satio ad
duo in
cōpati
bilia n̄
reuoca
tur per
mortē
cōcedē
tis. An
comes
palati
nus sit
reuoca
tus per
hāc re
gula.

Nonas et Idus imediate poni cōsueuerūt
per lras et syllabas extēse scribant: et ille ex
prefatis lris in qbus hmoi dictiones aliter
scripte fuerint ad Bullarium non mittant.

Cum ista rra dī q dictiones nūerales dierū: v3. ante
kalēdas vel idus: vel nonas etc. debēt poni extēse p
lras et syllabas et nō numerat in lris ap lictis: alias nō
mittant ad Bullarium. Exēplū pono: qz deberet dici
octauo kalēdas p syllabas: et nō. viij. kalēdas. v3. octo
nūeralr: et idē de nonis et idibus. v3. qnto nonas mar
tij: et nō. v. nonas martij. Et ad intellectū istius regule
totū sit. **D. T. R.** tū qz aliqui visuri eandē regulam
forte ignorabunt vocabulat: et ne dicat mibi q de no
torio loquit: et qd sit notoriū ignoramus. vt ait glo. c.
manifesta. ij. q. i. et facit glo. in. l. stipula. ista hre licere
§. hij. quoqz. ff. de vbo. ob. ideo vidēdū est quid vult
regula ista: et quid sunt kalēde: et qd none: et qd idus: et
mibi sciendū arbitror q kalēde. Et dicunt in quo
libet die p. imo mensis cuiuslibet: et dicunt a halo. as
idest voco. as. qz p. reco ascendebat pulpitem et voca
bat oēs hoies ad nūdinas siēdas: hoc dicit gl. i. i. si. in
locū bisertus. ff. de ver. sig. et in data. vi. li. vel dicunt
a colo. is. qz illū primū diē reuerbant antiqui. vt di
cit glo. in. d. l. Itaqz in quolibet mense fiebāt nūdine
ei durabant p octo dies: et inde vocant nundine az.
et incipiebāt regulariter qnta die cuiuslibet mēsis nisi
in quattuor mēsis. v3. in martio. maio. iulio. et octo
bru: qz incipiebāt sp in septio die vii. v. Sex nonas ma
ius october iulio et mars. Quattuor et reliq tenent
idus qlibet octo. vt dicit gl. i. data. vi. et pfata. l. cū bi
sert. et postea erat diuisio nūdina z. et vocabat id. i.
diuisio nūdiaz. vñ gētiles ad euitādū falsitatē cōputa

bāt p antiphrasim. i. tot dies añ calēdas. vel idus in
clusiue in oibus diebus qui erat añ calēdas. et añ no
nas: et añ idus: et illa dictio añ semp subitelligit etiā si
nō expmā. vt volūt glose in. d. l. cū bisertus. et i. data
serti. et Jo. de imo. q plene examinat hāc materiā i. l.
eū q calēdas. ff. de verbo. ob. cuius verba vel sentētiā
recitauit in. l. i. §. si quis simplr. ff. de verb. ob. legēdo h
rome tanqz subrogat dñi Nicolai d. Castello eximij
doctois. nūc abbreviatoris de pco maiori et aduoca
ti pistorialis dignissimū: et qz nō sui solut d pñia paga
dimisi lecturā. Et illa dictio añ ponit iclusiue. s. qz in
cludit illū diē in q ponit. et illū ad quē refert: ita vult
glo. ij. in. d. l. cū bisert. ff. de verb. sig. vñ in pma die
mēsis martij. vel alteri dicunt simplr calēde. et scda
martij dicunt sexto nonas. idest sexto die añ nonas. ter
tia die dicunt qnto nonas. qnta die dicimus qnto no
nas. qnto die dicunt tertio nonas. sexto die dicunt p
die nonas. septima dicunt nonus simplr. octaua die
dicunt octauo idus. i. octaua die añ idus iclusiue: et
sic de singulis. et decimaqnta dicimus idus simplr. et
in oibus alijs diebus cōputādo p antiphrasim. s. deci
mosexto die dicunt decioseptimo kalēdas aprilis. id
est die decioseptio icludēdo aliā diē et pma aprilis.
vt dixi et sic de singulis. vt p3 in diuersis glo. et idē di
cēdū de alijs mēsis qb sunt nōe. v. die. s. i. hoc ē mi
rādū. qz de iure repit q debem dicere scdo kalēdas
et scdo nonas. et scdo id. ut p3 i. calēdario cui debem
dare fidē. ut vult glo. in data. l. vi. li. et hoc appet. qz si
dictio ante includit vtrāqz diē. vt dicit gl. p. dicte. l. se
quitur q possumus dicere scdo calē. etc. tñ cācellaria
nec camera nō ponit nisi pridie calē. pridie idus: et
pridie nonas. et iste stilus fundat i. l. i. ff. de manumis
sionib et iterrogauit antiquos abbreviatores et scripto
res: qre nō dicunt scdo kalēdas. Dixerūt mibi qz. nu

merus scđs p̄supponit p̄mū. Sed nō reperit p̄mo ca-
lendas ergo zc. Sz certe ista rō nō satisfacit: qz idē esset
dicēdū de decimo calen. zc. maxie cū dictio ante ibi
subintellecta icludit diē calēdarū vt dicit illa glo. i. d.
l. cū bisextus: ideo nō placet mihi illa ratio. sed hodie
si diceret scđo calendas cōtra stilū cācellarie z came-
re p̄sumet de falso pp̄ stilū ar. c. quas graui. z. c. licet.
de cri. fal. Nilhilominus tñ crederem qz bulle valerēt
z hoc per supradicta: z per hāc regulā que dicit de di-
ctione ante calē. tñ. Iudex vero cui p̄sentarentur ta-
les bulle deberet p̄sulere papā añqz obediret eis. ar.
c. si qñ de rescrip. z iurū supra allegatorū. Et sic vult
dicere ista r̄la: qz si forte esset data supplicatio octauo
calendas martii. vel octauo idus martii: vel sexto no-
nas martii. qz debet scribi ad longū. s. octauo calēdas
martii. vel octauo idus martii: v̄l sexto nonas martii
per litteras z syllabas z non per abbreviaturas. v̄cz
viii. calen. martii: vel. viii. idus martii: vel. vi. nonas
martii zc. ad euitādū falsitatē. quia postea posset mi-
nui aliquid vel addi quod nō pōt poni vel addi sine
suspitiōe si per litteras z syllabas poneret. ad hoc ve-
nit ista regula. z ratio dubitādū forte fuit: qz nō refer-
tur an aliqd fiat vel eius sile. sufficiat. c. si. xxxviii. di.
cū glo. sua. z ibi sunt cōcordātie. z facit gl. singularis
s̄m Angelū ibi in. l. i. §. qui p̄sens. ff. de verbo. obli. in
verbo annullat. qui dicit qz humeris sit obligatio z
ēt capite. z Jo. de imo. dat sibi sociā i. l. itē qz. ff. de pa-
ctis. z ego do aliā sociā in. c. penul. in. i. glo. in fi. de
spō. ergo videbat. qz idem esset dicere. viii. calē. sicut
dicere octauo calendas per litteras z syllabas. Sz ra-
tio dicēdi fuit: quia in litteris apostolicis nulla suspi-
cio debet esse sed clara debēt esse oīa. faciūt dicta iu-
ra. c. quam graui. z. c. licet d̄ cri. fal. z. c. iter dilectos.
de fi. instru. z maxie qz p̄ter dulcedinem bñficioz stu-

dium est faciēdi falsitatem. sicut in simili notat Bal-
in. c. quia verisimile. de presump. qui dicit qz propter
dulcedinem bñficioz studiuz est corumpendi testes
ergo zc. Ex predictis tñ infero z ex ista r̄la a cōtrario
sensu. qz instrumēta in qbus nō fit extēsiō per litteras
nec per syllabas etiā si ponerentur dies ante calēdas
z idus z nonas qz valeren z nō essent suspecta. Item
ponderandū est hic verbum ad bullariā nō mittant:
qz iste plumbarius vt arbitroz est plumbator vel me-
lius forte vice cancellarius qui debet bullas expedi-
re. s̄z primū magis placet. Nā bulla d̄r plūbū pendēs
sue sigillū sit de auro sue de plūbo. hoc dicit gl. iun-
cto rex. in. cle. i. de iureiurā. in verbo aurea bulla. hoc
etiam probat textus apertus in. c. l3. §. i. de cri. falso.
ibi ut falsa bulla falsis litteris apponant zc. z in duo-
bus paragraphis sequentibus. Et sic sequit qz plum-
bator d̄r bullarius. l3. textus in eo. c. §. nos. veli: et qz
vice cancellarius dicatur plūbator sed ibi etiam pōt
capi pro plūbatoz: tñ si mitterent forte valeren bul-
le qz hic nō annullant s̄ zc. z nunqz debemus indu-
cere annulationē nisi in casibus expressis in iure: qz
annullatio est pena. glo. in. c. decet. de imu. eccle. lib.
vi. hoc dicit Abbas i. c. i. vt ecclesiastica bñficia: que
pena nō debet imponi nisi in casibus iure expressis:
nisi per sniam. faciant notata in. c. si diligenti. de foro
compe. z in. l. in criminali. l. de iurisd. om. iudi. z p̄-
dicta volui dixisse ad declarationē huius regule. Et vi-
deat. D. T. R. qñ fueris papa deo dāte. an. posses me
facere datariū z si uenisset ad propositū hic inseruis-
sem de lris z de cifris z de cōtra signis z an statutum
loquens de portante lras bannitoz ad ciuitatē hēat
locū in portate cifras vel contra signa z alias dixi. qz
nō p̄ multa iura tā civilia qz canonica. Sed qz nō fa-
ciūt ad p̄positū omito ne sim tediosus. D. T. R. z ne

quid
dicat
bulla

videar superstitiosus. i. in anis glorie. nec curio allega
re hic alia glo. de nonis z idibus z calendis in. c. pro
pter ecclesiasticas. lo. i. xvij. di. Nec hic dicere e me
um quare ecclesia approbet istum numerum calenda
rum: nonarum: z iduum cum observatio calendaru
fit reprobata a iure. vt in. c. non licet. z. c. si quis calē.
z in. c. nō obseruetis. xvi. q. vij. quia non facit ad pro
positum. rationale tam diuinorum assignat rationē si
recte memini quod alibi dico. Sed non omitā vnū
verbum quod dicit Bal. in. c. i. §. die lune de pa. p. st.
q. in literis apostolicis ponuntur idus calen. z none
z. ad tollendum dubium antiquum: quia si diceret
tur. x. die Ianua. dubium erat an intelligeretur exi
stente Ianua. vel incipiente z allegat. §. si. eo. c.

Sequitur. xv. regula.

Item noluit q. de pcurritibus sup vacā
tib⁹ seu certo modo vacaturis bñficiis illis
qb⁹ grē motu pprio cōcedunt ceteris simi
li mō grās nō habētibus alias graduati nō
graduatis: z inf graduatos magis gradua
ti ac iter equaliter graduatos p̄us gradua
ti necnō colorato titulo possessores nō pos
sessorib⁹: z iter p̄sonas alias i curia p̄ntes
nō bñficiati beneficiatis s̄l̄r inter absentes
ceteris parib⁹ z oriūdu nō oriūdo: z dio
cesano i reliqs v̄o singuli qui prius aplicas
de super litteras earū executoribus p̄senta
uerūt aliis in ipsorū de quibus agi contin
gerit beneficiorum assecutione preferatur.

In ista regula dicit q. quādo aliqui pcurrit super
aliquo beneficio vacante vel certo mō vacaturo: puta
per p̄ctū m̄rimonij titij: vel p̄ ingressum religionis vt
p̄ p̄motionē zc. tūc si sunt sub eadē data ille q. h̄z mo
tū ppriū preferatur non h̄benti z graduatus nō gra
duato: z possessor nō possessori: z p̄senti i curia absenti
z non beneficiatus beneficiato: z oriūdu nō oriū
do: z diocesano nō diocesano in alijs preferatur: ille
qui primo presentauit suas litteras executorib⁹ hoc
dicit. Et certe. R. dñe ad tollēdū dubia huius regle:
vel saltē ad declarādū ea que praticant i curia opoz
teret scribere hic vnū quinternionem: sed si sic facerē
nō finire has regulas isto anno z satis est mihi q. oē
sapiēti causaz z sapiētior erit. iuxta. c. vides §. si. xxiij
q. vi. succinte dicā de qualibet istarū p̄rogatiuarū ali
quid z primo dico de motu proprio z in hac p̄roga
tiua valde erat dubitādū: quia motus pprius nō ex
peratur d̄ iure scripto: nisi id qd̄ reperit expressū hoc
dicit glo. mihi singularis bene intellecta in cle. si ro
manus. de p̄beb. z eam allegat ad hoc Siculus notā
ter in capi. quia circa. de consang. z affi. sed nō reperi
tur iure cauum: nisi tollat subreptionē in ca. si motu
proprio. de p̄ben. li. vi. ergo zc. maxime q. nec tola
lit ius tertij etiam ad rem: vt dicunt docto. z seqtur
Dominicus in. c. si tibi absenti. eo. ti. z lib. sed nihil
ominus hic statuitur cōtrariū. s. q. ceteris paribus p̄
feratur habens motum propriū alteri non habenti: z
pōt esse ratio: quia impinguit gratiā quo ad ibidē cō
p̄hēsa: vt fiat interpretatio latissima. vt in. c. si plu
rib⁹ eo. ti. z li. ergo zc. Et si dicat q. nō extēdit gratiā
fateor: vt dicit Domi. ibi. z gl. in cle. per l̄ras. eo. ti. in
v̄bo directas. Et r̄ndeo q. h̄ nō āpliat: s̄ extēdit quō
ad p̄tēra in grā: ergo zc. z cū tex. loquat̄ hic idistice
dico q. etiā si habēs motū ppriū haberet alia beneficia

An p
obitus
papa
expirēt
p̄roga
tiue.

Quo
operat
motus
proprio.
Secunda
pars.

cia satis esset quod illa clausula tolleretur sibi subreptionem
et non daret sibi prerogativam huius regule: tamen nihilomi-
nus dico: quod est huius prerogativa ex quo indistincte loquitur
ista res: ergo et in casu quo tolleretur diligentiam pro-
cessus secundum doctorem. c. duobus. de rescriptis. li. vi. dixerim
hic legendo illud. c. et dedi. in scriptis quod quando tollebat sub-
reptionem non tollit diligentiam processus tamen in casu nostro huius
regule prius dico: et antequam veniam ad alias prerogativas
dico quod ista res venit ad declarationem. c. si a sede. de pre-
bendis. lib. vi. Ex quo sequitur quod si unus habet provisionem lega-
ti motu proprio: et alius eodem die a papa quod preferat huius
motu proprio a legato per hanc regulam. Illas motus
proprios legati idem operatur sicut motus proprius pape.
ut notat Joannes de Imo. in dicta cle. si romanus. et ideo
crederem de motu proprio ordinarij in casu huius re-
gule quando exprimitur: quod non reperio iure prohibetur quod non
possit conferre ordinarij motu proprio: nec quod non
possit se vocare servum servorum dei. Sequitur alia preroga-
tiva ibi graduati non graduatis et iterum graduatos
et hoc concordat cum iure communi. ar. c. de multa. de prebendis. et di-
ceretur salva correctione. D. T. R. quod ista regula intelligatur
secundum ius commune. scilicet si graduati sint idonei. Nam iura loquentia
de personis loquuntur de idoneis sufficiat. l. gradatim.
in premissis. ff. de mun. et hon. et gl. in l. de lasan. ec. et in. c. eu-
nuchus. lv. di. Ad hoc si unus doctor est factus a co-
mite palatino sine scientia quod dicendum est dolor potius quam do-
ctor tunc non deberet preferri doctori viro scolari: et ad hoc
faciat gl. in l. de annoniis civilibus. li. xi. quod dicit quod
scolaris doctor preferatur doctori idiote: et hoc Abbas in c. cle-
rici de iudi. intelligat illam glo. in disputacionibus et non in
honoribus tamen quo ad regimen ecclesie arbitror non pecca-
re iudicem qui iudicaret secundum hanc regulam pro scolari doctori
contra a finem doctorum: faciant que notant doctor. mas-
time Domini. in. c. cum ex eo. de elec. lib. vi. Fateor tamen

quod si concurreret secum etiam esset eiusdem doctrine vel aliquo-
ter plus quod deberet servari ista regula. Item dico quod
hoc de iure non reperitur gradus in scientia nisi doctoratus
vel magisterium: ut fundatur in cle. ii. de magistris et facit
quod dicit doctor. in phemio. vi. ubi etiam dicitur de licen-
tiato quod potius dicitur scolari quam doctor. tamen quo ad istam res
credere quod est Baccalarius maxime factus in hispania
dicitur graduatus cum ter examinatur antequam fiat baccala-
rius: quod et facit. l. i. de elec. lib. x. idem dico de licentia-
to ubique: quod in favorabilibus appell. doctoris venit licen-
tiam secus in odiosis. ut dicit Domini. in phemio. vi. et bal-
in. l. in. ff. so. ma. tamen si dispono loquatur de hoc non sufficit esse
licentiatum. unde si prius tenet hunc doctorum non satisfacit si
habet licentiam. ut dicit Bal. in. l. penul. ff. de milita. te-
sta. Dico tamen ad hanc regulam quod si licentiatum in iure
impetraret beneficia tamquam doctor: quod eius impetratio est sur-
repticia: quod biretum et insignia ponunt sibi tamquam docto-
ri et non tamquam licentiatum: hoc dicit Jacobus Rebusi. in. l. stig-
mata. de fabri. l. xi. idem dico quod in hoc casu est si concur-
rens secum non sit graduatus preferret sibi: hoc vellet uti
licentiatum tantum protra eum per predicta. Venio nunc ad
tertiam prerogativam ibi: colorato titulo possessores non
possessoribus et hoc et concordat cum iure communi. v. c. si
a sede. i. responso. de prebendis. li. vi. et in regula in premissis. de
reg. iur. li. vi. et debet intelligi ista regula de collatione fa-
cta a diversis: quod si papa tamen esset facta duplex provisio
beneficij: vel a legato: vel ab ordinario: tunc si non ap-
pareret que esset prima non valeret aliqua ipsarum ar. l.
duo sunt tituli. ff. de testa. tute. et hoc dicunt doctores
in terminis illius. c. si a sede. tamen Joannes de Imo dicit hoc
verum ibi. si nullus possideret: sed si aliquis possideret
dicit protra per illum textum. sed Dominicus intelligit hoc verum
quo ad hoc ut possessor absolvat ab impetracione alte-
rius: alias dicit secus quo ad titulum. ar. c. i. de reg. iur.

In scien-
tia de
iure non
reperit
gradus
nisi do-
ctoratus
vel ma-
gisteri-
um.

li. vi. z sic videret in hoc casu: sed certe ego dicerē salua determinatione. **D. E. R.** q̄ i casu huius regule possessio de titulū sicut i casu dicti. c. si a sede. q̄ ē declaratio p̄ncipis q̄ p̄tius dare: ergo zc. sufficiat si bñ recordor vnū dictū **Jo. an. in. c. si tibi p̄cesso de p̄bē. li. vi.** aliud tñ dicēdū putaret in casu regule infra de triennali possessore. z hoc p̄ ei' v̄ba ibi amplius nō posset molestari zc. z ibi dicā forte. z sic s̄niat rota i casu i. lius r̄e. s̄ in casu istius r̄e. et in collatiōe duplici facta duobus ab vno crederē q̄ ex quo indistincte loq̄t regula q̄ in distincte d̄z̄ intelligi. q̄a vbi lex non distinguit neq̄ nos distinguere debem'. **l. iij. in. si. cū gl. ff. de offi. p̄si. ar. c. si romanorum. xix. dist.** Et sic dico q̄ in casu huius regule possessio det titulū. etiā si colorata sit tantum alias q̄ confirmet titulū inuvalidum vt hic z in dicto capi. si a sede. Nam ex quo titulus erat inuvalidus vtriusq̄ rōne dubij. vt in dicta. **l. duo sunt titij: z i. l. si fuerint. ff. de rebus du. sequit' q̄ ex quo cōfirmat' ratione possessionis q̄ det possessio in hoc casu titulū vel p̄firmet. z sic beati qui tenebunt: vt dicit glo. quā notat ibi **Bal. in extractis feudorum. in. c. i. de pace tenē. §. si tres. co. x. ex q̄bus infero q̄ possessor cadens a possessione in casu istius regule p̄t petere bñficiū a quocūq̄ possessore et h̄ntē titulū qd nō posset facere in casu regule de triennali vt practicat rota.****

Clemo nunc ad quartā p̄rogatiuā: in qua dicit q̄ presentes in curia preferunt absentibus zc. **I**lla p̄rogatiua est p̄ter ius: sed tñ tollerat' a iure. **facit. l. i. c. de castren. omni. palentino. pecu. l. xij. ibi qd eniz tā ex castris est: z ibi nec alicui eniz sunt a puluere z labore castror' zc. z facit illud vulgariū is gradus ceteros antecellit zc: p̄maxime q̄ presentes in curia graues iniurias patiunt' a vilissimis' hominibus qd grauius ferendū est. **argu. auc. habita. l. ue filius pro pa****

Quarta
ta ps.

tre. z ideo quia regula ista loquit' indistincte: crederē q̄ si ordinarius in partibus contulit beneficia ex̄ntibus in curia. z papa alteri absentī i partibus z cōcurrūt eodē die ne obstat. **c. si tibi absentī. de p̄bē. l. vi.** vel ordinarius existens in curia cōtulit' existenti in curia qd potest facere s̄m **Innocen. in. c. quia diuersitatem: de cō. p̄ben. in fine q̄ tñc si eadē die fuit facta collatio ordinarij z pape preferat' ille, qui est p̄ns alteri absentī. etiā si habuit bñficiū a papa per hāc regulā.**

Clemo ad q̄ntā vbi d̄z̄ q̄ non bñficiati bñficiatis z iter p̄ntes z absentes zc. ista p̄ricula debet intelligi referēdo singula singulis facit glo. in cap. si q̄ pecunia iuncto tex. **lxxix. di. itaq̄ sit sensus q̄ inter p̄ntes tñ p̄ferat' nō beneficiatus bñficiato z inter absentes tñ p̄ferat' nō beneficiatus beneficiato: z nō d̄z̄ intelligi q̄ et si vn' sit p̄ns: z alter absens q̄ p̄ferat' nō bñficiatus zc. ideo i fero q̄ si p̄ns i curia sit bñficiatus. tñ absens nō est bñficiatus q̄ p̄ns d̄z̄ sibi p̄ferri p̄ hāc regulā.**

Clemo ad sextā p̄rogatiuā ibi et ceteris parib' oriūdo nō oriūdo: et diocesan' nō diocesano zc. et q̄ ad ista duo repiunt' iura varia. **nā in. c. si. de cler. p̄gri. cū glo. idē q̄ si diceret. et i. c. hortamur. lxxi. dist. cū glo. sed glo. i. c. ad decorē. de isti. u. vult p̄riū. et abbas tenet p̄ sua p̄ e et glo. in. c. si p̄ponēte de rescrip. qd no. **Ab. ibi: et itricate loq̄t. et **Znto. mordet eā. qd qd tñ sit satis est q̄ oriūdo oriūdo p̄ferat' vt hic. qd intelligo veruz si sit idone'. vt supra dixi alias secus. vt vult **Ab. i. d. c. ad d̄corē. et idē ē de diocesano p̄ iura allata supius.********

Clemo ad septimā p̄rogatiuā ibi in reliq̄s v̄o. vbi d̄z̄ q̄ i oib' alijs q̄ supradictis d̄z̄ attēdi p̄ntatio l̄raz nā q̄ p̄or ē tpe potior sit iure. **c. q̄ prior. d̄re. iu. l. vi. et i hoc ē aduertēdū: q̄ iste. §. vult. hoc esse verū ceteris varib': vt ibi. reliq̄s v̄o zc. Ex quo sequitur q̄ omnes supiores p̄rogati tollūt diligentiam pro**

Quinta
ta ps.

Sexta
pars.

Septima
ps.

Nota.

cessus. i. presentationem litterarum per locū a specia
li. ar. c. presenti. §. loca. cum glo. sua de preben. lib. vi.
¶ Ex quo infero q̄ habens motu proprio collationē
sibi factam preferitur non habenti etiam diligentiori
in processu. ¶ Item ab ordine littere dico idem fore
de oibus prerogatiuis superius nominatis. ex quo ē
infero q̄ etiā graduatus non oriundus z etiā absens
preferitur in vacantibus: vel certo modo vacaturis
presenti in curia oriundo. z etiam diligentiori in pro
cessu per hanc regulā: z tria vincula vincant vnum
ar. c. i. de treu. z pace. z auc. sic itaqz. C. cōtia de suc. tñ
ista regula tollit omnes alias prerogatiuas: z sic dico
de omnibus prerogatiuis ab ordine littere superius
nominatis. z aduertendum q̄ omnis nominatiuus
hic positus regitur ab isto verbo p̄ferat̄ posito in fi.
ergo ex quo ponuntur sub vno constructo pariformi
ter debent oīa intelligi iuxta doctrinā Bar. in. l. talis
scriptura. ff. de le. i. z in. l. pretor ait. §. eritqz d̄ria. ff. vi.
bo. rap. ex quo infero q̄ quicumqz h̄c prerogatiuatus
preferitur nobile non prerogatiuato. nam si papa vo
lisset facere mentionem de nobili expressisset. c. ar.
ad audientiam. de deci. nec video q̄ in istis cēseatur
prerogatiua nobilitas de iure. nam. c. de multa tñ lo
quitur de dispensatione faciēda. ergo zc. z sic rñdi lz
contra meipsum qui bis probavi nobilitatem meam
in curia z hec sufficiant.

¶ Sequitur. xvi. regula.

¶ Itē ne per varias que pro cōmissionib⁹
habendis in causis plerūqz sunt suggestio
nes iustitia post ponatur idez dñs noster de
creuit z declarauit sue intentiōis fore q̄ de
inceps p̄ quancunqz signaturam seu p̄cessio

nem pro cōmissionibus hmōi per sanctitatē
suā vel de eius mandato faciendā nulli sibi
ius quesitum quomodolibet tollatur.

¶ In ista r̄la d̄r q̄ p̄ quācūqz signaturā nulli tollatur
ius quolibet q̄sitū. z hec r̄la cōcordat cū iure cōi: qz
p̄nceps nō tollit ius q̄sitū alicui p̄ quācūqz cōmissio
nem. l. i. §. si qd a p̄ncipe. ff. ne qd in lo. publi. z. l. nec
anus. C. de emācip. li. z. c. q̄uis de rescrip. li. vi. c. si
pp. e. ti. z. l. ego tñ solebā limitare h̄ac r̄lāz vbi v̄ba
sūt dubia: lz si v̄ba sūt clara maxie in bñficialib⁹ bene
tollit ius q̄sitū. qz h̄z papa plenā ptatē in bñficialib⁹
c. ii. de p̄be. li. vi. z cle. i. vt lit. pen. z ad hoc allegabaz
glo. m̄hi in iure canonico singularē. c. dilect⁹ in v̄bo
nec iuri de p̄sue. z alias duas d̄ iure civili. i. l. nec au⁹
C. de emācip. li. z in. l. rescripta. C. si p̄ ius vel vtili. pu
bli. fateor tñ q̄ si papa tollat ius q̄sitū in bñficio ali
cui de plenitudine ptatis q̄ tenet sibi p̄uidere de alio
sibi bñficio. vt singulariter no. Bal. z glo. in. c. i. §. ad
hec. in. viii. col. de pace iura. fir. z lz p̄hemū istius r̄le
v̄r innuere q̄ habeat locum ista regula qñ papa ipoz
tunat̄ pro aliq̄ cōmissiōe. Et sic v̄r q̄ si faceret motu
proprio q̄ valeret et si tolleret ius q̄sitū p. l. i. C. de pe
ti. bono. subla. li. x. z p. l. iij. ff. qd quisqz iuri. i. p̄n. tñ si
nō sunt verba clara p̄rium diceret qz motus proprius
nō tollit ius quesitū: tertio ex defectu intētionis p̄n
cipis. sufficiat glo. in cle. si romanus de p̄ben. z deci.
rote. nūero. cviii. q̄ incipit. Itē dicebant dñi. z sic cre
do sentētiare rotā septē nūero. z probat̄ defectus intē
tionis z de iure cōi: vt allegavi superius. z de sp̄ali. vt
in hac regula ad p̄hemium generale dico qz lz faciat
cām finalē p̄hemij. vt in. l. si. ff. de here. insti. tñ cū cō
stat de mēte cōstituētis secus est facit qd dicit C. ius
in. l. non dubium. in penul. q. C. de legibus.

¶ Not⁹
pprius
nō tol
lit ius
alteri
q̄situz:

Sequitur. xvii. regula.

Item q̄ provisiones aut cōcessionēs vel mandata de p̄cuidendo de cathedraliū ecclēsiarum canonicalibus ⁊ prebendis que p̄ quibusvis personis si. xiiii. sue etatis annū nō cōpleuerint quomodolibet emanauerint: nisi eis qui illos in minori etate recipere possint per sedem apostolicā specialiter concessum fuerit ⁊ quecunq; impetratiōes d̄ canonicatibus ⁊ preben. in collegiatis ecclēsijs si impetrātes minores. x. annis fuerint ⁊ de hoc in impetrationibus h̄mōi expressa mentio fiat nullius sint roboris vel momēti ⁊ habeantur prorsus pro infectis.

In ista regula dicitur q̄ provisiones aut concessiones siue mandata de p̄uid. do de canonicatibus ⁊ prebē. in ecclēsijs cathedralibus facte pro illis q̄ non excedūt. xiiii. annos non valent: nisi sedes apostolica specialiter aliud concedat. Item q̄ impetratio canonicatus in collegiata ecclēsia facta p̄ minori. x. ānis nō valet: nisi specialiter fiat mētio ī impetrationibus ⁊c. Ista r̄a venit ad declarationē varietatū doctoꝝ in. c. sup̄ inordinata de prebē. ⁊ in. c. ex rōne ⁊ in. c. indecorum. de eta. ⁊ qua. ⁊c. ex eo. de elec. lib. vi. ⁊c. nullus de tēpo. or. ⁊ in. c. si eo tpe. de rescrip. li. eo. Mā de iure cōi cōiter tenebatur maxime per glo. ī dictis locis q̄ maior septēnio: ⁊ minor. xiiii. anno p̄t eē canonic⁹ in ecclēsia cathedrali. vt hodie p̄bat tex. ī dicto. c. ex eo. tñ papa statuit hic p̄riū: ⁊ bñ: qz ex quo canonic⁹

oꝝ p̄fulere in factis ecclēie vt p̄ totū ti. de his q̄ sūt a ma. p̄te capi. ergo opz q̄ ad min⁹ hēat aliquā discreationē. ⁊ quo ad p̄mā partē hui⁹ regule p̄derandū est v̄bū hic positū. s. nō cōpleuerint ⁊c. ex quo sequit̄ q̄ nō sufficit attingere. xiiii. annū nisi in totū sit cōpletus vt hic ⁊ ad hoc venit decisio rotē. cccxiiij. q̄ incipit. Itē q̄ sup̄posita ordinatiōe gregorij. q̄ loquit̄ in terminis hui⁹ r̄e s; in casu sc̄do hui⁹ r̄e p̄riū vt ibi minores. x. ānis ⁊c. sufficiat. l. i. ff. de mā. vin. de quo p̄ doc. in diuersis locis. sufficiat gl. magna. in. l. iij. s. minorē ff. de mino. p̄ canonicas. in. c. cū in cūctis. de elec. ⁊ in ca. cū. xx. de offi. dele. ⁊ in cle. gñales. de eta. ⁊ q̄ in hoc tñ de mero iure crederē q̄ tēpus p̄ceptiōis d̄zēt cōputari in fauorē ist⁹ canonicādi. vt. l. q̄ in vtero. ff. de sta. ho. ⁊ bonus tex. in. l. q̄ dicimus. ff. de verbo. signi. ⁊ facit glo. in. c. ij. q̄ si. sint le. ⁊ ibi dixi legendo hic: sed s; hoc fit vez de iurū tñ qz oīs itellectus est extraneus qui nō sonat in aurib⁹ vulgri: vt est casus no. in. c. ex lris lo. i. de sp̄o. ⁊ ad hoc p̄positum allegat. c. illud. Bal. in. c. i. s. oppositiōi. de pa. p̄stā. in. fi. col. x. crederē q̄ rota nō it̄pretaret̄ hāc regulā nisi a tēpo re natiuitatis ex vtero: ⁊ hoc ēt posset fundari p̄ tex. in. d. s. minorē. ibi an dies natalis sui ⁊c. ⁊ ibi an hora in q̄ natus est ⁊c. Itē p̄derandū mihi puto v̄bū h̄ positū p̄ sedē apostolicā specialiter p̄cessum fuerit ⁊c. ex q̄ sequit̄ q̄ ordinari⁹ nō pōt dare canonicatū in ecclēsia cathedrali minori. xiiii. anno cū nō possit dispēsa re p̄ istā regulā: maxie qz papa reſuat sibi. ar. c. nup. de sen. excō. ⁊ p̄ hoc v̄bū ēt dico q̄ nō sufficiūt clausule gñales bullaz. s. nō obstātib⁹ q̄buscūq; p̄stōnib⁹ ⁊ ordinationibus ēt regulis cācellarie ⁊c. qz oportet q̄ fiat sp̄alis ⁊ expressa mētio de hac dispēlatiōe. ⁊ nō d̄r q̄ ad h̄ sp̄alis mētio q̄cludit̄ sub gñali mētiōe. vt dicit gl. i. c. si ep̄s. de p̄bē. li. vi. quā no. ad hoc Dom.

Papa si cōfērat dignitatez pupillo corā se an videatur dispēfare. Singulare dicitur.

ibi et alia est in. c. inquisitores. de here. li. vi. et doc. i. c. quod periculosus. de sen. excō. li. vi. et hoc dico ad pcludēduz diuersa cōsilia q̄ fecit Oldr. l. si papa pupillo existenti corā se ddit dignitatē an v̄ secū dispēfare sup dfectū etatis et sibi v̄ p̄ri. nā in p̄si. cccxxv. qd̄ icipit thema q̄m̄ is ē talerz in sequenti v̄ dicere qd̄ nō et alijs duo. sequē. et p̄riū. q̄ p̄si. posui. in ti. de rescrip. et de p̄uil. s̄ stātibz v̄bis istius r̄le crederem qd̄ nō videret papa dispēfare. nisi exp̄ssa fieret mētio zc. p̄ supradicta de ordinario in arbitroz qd̄ si papa mortuo p̄ferret p̄ben dā canonicalē maiori septēnio qd̄ valeret collatio de iure. sufficiat dictū. c. ex eo. de elec. lib. vj. et glo. i. d. cō. c. si eo tpe de rescrip. eo. li. Itē inquam in ista r̄la loq̄t de canonicatibus ecclie cathedralis ifero qd̄ portio q̄ nō est canonicalis sed p̄bēda itēgra pōt b̄i p̄ferri mi nori. xiiij. et maiori. vij. p̄ p̄dicta sufficiat. l. de p̄cio. ff. s̄ publi. et i hoc eēt melioris p̄ditiōis portioari q̄ ca nonicus maxie cū hēat tm̄ in reddimbz sicut canoni cus in aliqbz ecclia hispane. Itē p̄oderādus puto i hac p̄ma pte v̄bū aut p̄cessionēs qd̄ nō erat i r̄la. Pauli s̄ Sixti si ex q̄ pōt iferri qd̄ ē expectatiua p̄ minori. xiiij. annis q̄ ad canonicatū et p̄bē. ecclie ca thedralis nō valeat qz d̄z attēdi ip̄s date: sufficiat di cui. c. si eo tpe q̄cqd̄ somniēt aliq̄ doc. i. c. ei cui. de p̄ bē. li. vi. Itē credo qd̄ et si p̄cessio vel p̄uio de canoni catibz ecclie cathedralis eēt facta motu p̄prio nō va leret p̄ minori pp̄ v̄ba hic posita et pp̄ defectū itētio nis pape. S̄z q̄ ad sc̄dm̄ casuz. s̄ i ecclia collegiata sic qz loq̄t de impetratiōibz. s̄ zc. l. i. l. de peti. bono. sub. li. x. et l. iij. ff. qd̄ q̄ziur. in p̄n. faciāt iura que allegauit in simili supra regula p̄xima. nescio tm̄ quō sententia ret rota. Itē credo qd̄ etiā qd̄ sc̄da pars habeat locum in expectatiuis: quia etiā expectatiua dicitur impe tratio: ergo zc. et hec sufficiant pro nunc.

Sequitur decima octava regula.

Item voluit qd̄ si quis in infirmitate cōstut⁹ resignauerit aliquod beneficiuz siue sim pliciter siue ex causa permutationis et postea infra viginti dies de ip̄a infirmitate decesserit ac ipsum beneficium cōferatur p̄ resignatio nem sic factā collatio h̄mōi nulla sit ipsum qz beneficium per obitum vacare censeatur.

In ista regula dicitur qd̄ si vnus infirmus resignat be neficiuz suū simpliciter vel ex causa permutationis et infra. xx. dies de ipsa infirmitate decesserit qd̄ censea tur illud beneficium vacare per obitum et non per re signationem: etiam si fuerat collatū per resignationē. Ista regula venit ad obuiandū malicijs hominum maxime curialium: qua si infirmus credebatur se euade re non posse: resignabat beneficiuz in fauorē alicuius et sic quodāmodo videbatur defraudare expectantes apostolicos vel ordinarios: et qd̄ posset quodāmodo facere testamentū de beneficijs suis. Et ideo p̄nceps qui potest facere fictionez pro veritate vt plene prose quitur Bal. in. l. si is qui pro emptore. ff. de vsucap. fin git istud beneficium vacare per mortem et nō resigna tionem vt hic. nam licet vere vacet per resignationez etiam ex causa permutationis facta. vt in capitulo de rerum permu. lib. vj. tamē propter fraudē censetur va care per mortem et collatio facta per resignationez nō valet vt hic: sed per mortem valeret: et ista regula ven it cōtra. c. susceptum de rescrip. lib. vj. vbi dicitur in secundo responso: qd̄ si vnus impetrat beneficium per verum modum vacandi et alius non: etiā si sit p̄mus: tamē secūdus debet habere. Sed hic dicitur contra

*De impetratiōe
Grafus p̄ p̄riū
De iur. d. d. i. 224.
ubi etiam dicitur
inter d. p̄riū
Alia et d. d.
Hactenus d.
De iur. d. d. i. 297.
Ino vacat
in renūciatiōe
viam d. d. q̄ d.
fit ad renūciatiōem
nam d. d. nō p̄teli
fit nō in renūciatiōe
hoc s̄m̄ d. d. d. d.
De d. d. d. d. d. d.
modi modo vj.
De d. d. d. d. d. d.
De d. d. d. d. d. d.
De d. d. d. d. d. d.*

Nota.

rium ppter fictionem principis que habet p veritate: vt in d. l. si is qui pro emptore: z ca. is qui. de sponsalibus. Si tamen ille qui interpretatur fm veritate. i. p resignatione exprimeret vel alio quouis modo vacauerit: tunc videbat qd etiam si vacet per obitum censere bñ impetratum beneficiu nō obstante hac regula: z hoc p gl. in vbo expresse in d. c. susceptu. in. i. rñso. hoc tñ ego credere veru si nō apparet de alio impetrante per mortem fm ista rla: z hoc pbo p ea que dicit Lopus ad limitatione dicti. c. susceptu i allegatiōe. lxxxix. quā refert Domi. in d. c. z sic itelligo decisionē rote dicētes: qd si beneficiu impetrat expresse vno mō vacadi cū clausula quouis alio mō vacet: qd et si nō vacet pmo mō expresse sed alio mō: nihilominus venit p illā clausulaz quouis alio mō: dūmō per eādē psonā vacet. vt dicit deci. xxvij. que incipit. Item si mandet alicui provide rit qz hoc est veru. nisi alius impetrauerit p veru modū vacadi per p̄dicta. Et hoc itelligo veru quādo iste modus impetradi. s. vel alio quouis mō zc. ponit in bñficio vacaturo s; primū rñsum dicti. c. susceptu. secus de iam vacanti. Nono exemplū de primo etiaz in terminis huius regule si bñficiu vacauit p resignationē infirmi: z tu impetras p resignationē fiendā vt alio quouis mō vacauerit q̄ clausula raro solet dari s; dictā deci. z ille morit infra. xx. dies z tūc impetro p mortē. dico qd ego debeo pferri tibi qz ipetraui p veru modū vacadi etia si tu habeas quouis alio mō vacabat p dictū Lop. z domi. in d. c. susceptu. z hoc iō qz erat bñficiu vacaturū z papa nō intēdebat dare tibi ptra regulā istā cui solet expresse derogare. Sed in beneficio iam vacante secus est. Nam si tu impetras p mortē Ricij beneficiuz cū clausula quouis alio mō z ego impetro p eius p̄motionē ad cathedralem. Iste est nerus modus vacadi. certe i hoc casu uideret qd tu d

Exemplū.

Aliud exemplū

beas pferri mihi z hoc iō qz qñ genus uenit uerificandu; in vna re tñ tūc dicit sp̄alis grā z nō gñalis z p̄speciali z iste est casus singularis cū gl. si. in. c. ex prelo. i. de offi. dele. z ibi no. Abb. z Allegat Bar. in. l. qñ tū. ff. de fun. instru. z hoc itelligo veru per marie quādo nō poterit verificari p̄ma grā in secūdo uacaturo alias secus z hoc p. c. dudū. cū glo. z ibi dicit Dñi. de p̄bē. li. vi. ex quo limitabam aliam decisionē rote dicent eē q. c. susceptu. non h; locus in acceptatione qz est declaratio voluntatis zc. vt dicit deci. cccxvii. q̄ incipit. Item licet impetrans. qz hoc habet veru nisi apparet alius nouus prouisus per verum modum vocadi p̄ dictū. c. z ad hoc facit dec. cccxxxvi. q̄ incipit. Item si mandet mihi p̄videri. z qz grā istius acceptatis poterat verificari in sc̄do uacati. ideo genus suum nō p̄feret speciei. vt dixi p̄ dictū. c. dudū. Et iste casus quotidie fuit in rota p̄acticat. z hoc ego allegaui p vno sc; qd etia si p̄m ipetrauit nō v̄e cū clausula quouis alio mō z in sc̄do mō per veru modū vacadi qd p̄feret primus in vacati secus in uacaturo nisi posset sibi imputari susceptio vel malitia. pp̄ has cauillationes solet hodie poni in supplicatiōe clausula siue quouis alio mō vacet p eādē psonā vel alias zc. nescio tñ qd practica uerit rota. Et in heredo v̄bis huius rle sui iterrogat in curia qd si vn' fuit p̄cussus. s; nō erat spes mortis z resignauit bñficiu tādē mortu' ē infra. xx. dies: s; nō ex illa infirmitate. sed qz forte fecit rē cū pulchra muliere itaq; medici dicūt qd nō ex p̄cussioe. sed ex alia infirmitate mortu' fuit an habeat locū ista rla: z prima facie ego dicebā qd nō pp̄ v̄ba rle ibi de ipsa infirmitate z allegabā gl. z doc. i. l. i. c. de emē. seruo. z in. c. ii. de clerico p̄cu. qz ip̄e nō decessit infra triduu; nec infra breue t̄ps. ergo zc. z i h; dicebā qd eēt stādus iudicio medicorū. ar. l. septio mēse. ff. de sta. ho. z. c. p̄posuisti. de p̄ba

Qd.

opz tacere: s; qd dixi credo veri. ite pderandū arbi-
troz verbū per ipm zc. **C**Ex quo sequit q si ordinari-
us pvideret alicui de parrochiali ecclesia q nō intel-
ligit ideoma zc. q bñ valeret pūfio: qz ista regula est
penalis ex quo annullat. vt dicit glo. i. c. decet. de im-
mu. eccle. lib. vj. ergo non dz extendi sed restringi. res-
gula in penis. z rfa. odio. de reg. iu. lib. vj. z idē de pro-
uisione facta per legatū per rōnem supradictā z rō di-
uersitatis est: qz ordinarius melius cognoscit psonas
qbus prouidet de dioce. sua qz papa. vt dicit gl. i. cle.
u. de offi. oz. ergo zc. z per hoc forte dici posset: q ista
regula non hret locum qn papa prouideret de parro-
chiali ecclesia ptra hāc regulā ex certa sciētia vel mo-
tu pprio: qz tūc cessaret dicta ratio. Sed verbū cōces-
dere z verbum puidere hic positū videt facere in op-
positū: tñ pro pcedēti dicto faceret. l. i. c. de peti. bo-
noz sublati. l. x. nescio tamē quid seruaret in palatio.
CItem nunc pendet vna questio in rota z cito sentē-
tiabit deo dante de qua sum interrogatus. **D**apa de-
di expectatiuā cuidam alemano: etiaz quo ad parro-
chiales in francia vel alibi z derogat huic regule: sed
nō regule penultime de expectatiuis q quo ad expe-
ctatiuas idēz dicit q ista an videat derogare vtriqz z
ego dixi q sic sed qz pēdet nūc in rota nō decido. cre-
do tamē q nō vallet illa derogatio: quia sublata vna
seruitute vbi sūt due remāet alla sufficiat. c. ex tuaz d
suc. z vsu pa. z sic fuit pūdie sniatū in rota put arbi.

C Sequitur. xx. regula.

CItem si quis supplicauerit sibi beneficio
quocunqz tanqz per obitum alicuius lz tūc
viuentis vacāte prouideri. z postea per obi-
tum eius vacet prouisio dicto supplicanti p

obitus huiusmodi de nouo faciēda nullis sit roboris vel momenti.

CIn ista rfa dī q si qs impetrauerit beneficiū p obi-
tū alicuius q tunc viuit. q licet postea ipse moriat nō
pōt sibi puideri de eodē z grā est nulla. **I**sta rfa potest
duobz modis itelligi. **P**riō q vnus impetrauit bñficiū vi-
uentis hoc exp̄sso q viuebat z mādabat pferri qn va-
casset zc. hoc colligit ibi: lz tūc viuentis zc. z iste itel-
lectus nō credo q possit praticari: qz tūc pnceps qñ
ex certa scia videreē tollere hāc pstitutionē. ar. l. qdas
psulebat. ff. de re. iu. **S**cdo mō pōt itelligi q vnus im-
petrauit bñficiū tanqz vacās p obitū vni z ille viue-
bat z postea mortuus est: z iterū impetrauit per obitū
ipsius q pūfio sua z grā nihil valet: z rō pōt eē ne def-
mā captādi. i. cupiēdi mortē alteri. c. i. z. ij. d. cō. pbe.
z. c. ij. z. iij. e. t. li. vj. z in rfa pauli ponebat etiā q in-
habilitaret iste talis: s; qz erat dubiū p quē deberet in-
habilitari: z et hoc ē de iure saltē q ad illud bñficiū vt
in dictis iuribus pbatū fuit hic omissus z etiā in regu-
lis firti. **I**te pderandū pu to verbuz supplicauerit hic
positū. **C**Ex quo sequit q si pūfio eēt facta motu p-
prio nō eēt nulla nec hret locū ista pstitutio. arg. l. ij. i
p̄mo r̄so. ff. qz qz iuris. z p hāc regulā vidi dubitari
in curia. **S**i vnus curialis credēs beneficiū alicui fo-
re reseruatū misit cursorē ad curiā ad impetrādū illd
bñficiū viuentis: z cū tpe pūfionis papalis nō fuisset
mortuus: s; postea in mēse aplico mortuus fuit: z et ac-
cepit illud vigore grē expectatiue z fecit sibi puideri
p suberecutores suū q illa pūfio nihil valeat: qz ex q
ista rfa nō distigult. de qua prouisione debeat itelligi
nec nos distinguere debemus. l. iij. ff. de offi. p̄si. in fi.
ergo zc. **I**te ista rfa facit ad tollēdū malicias curialiū.
qz cū sciunt aliquē esse antiquū in partibus fingūt ip-

Nota.

sum mortuū z ipetrāt: z sic in q̄libet mēse ipetrant si ē
resuātū aliq̄d bñficiū ei? quousq; moriāf: z tūc vltia
impetratio z prouisio etiā si vere vacet non valet per
hāc r̄lāz. ¶ Itē hāc r̄lāz vidi praticari in ptibus hoc
mō. Ep̄s salamātin? z archidiacon? et salamātin? cō
tēdūt de p̄uētiōe collatiōis bñficioz z vn? erat infir
m? in articulo mortis: z ep̄s cōserebat vna hora corā
suo notario z testib? vni: z sic et archidiacon? demus
totiēs p̄uidit vni q̄ puenit archidiacon? ep̄z erat du
biū: nūq̄d illi cui fuit collatū totiēs bñficiū viuētis
eēt ihabilis ad illō bñficiū: z videbat q̄ sic p hāc r̄lāz
s; certe poss; dici p̄riū: qz q̄cqd scribat notari? i suo in
strō. s. q̄ ad supplicatiōē illi? fuit sibi scā collatio zc.
tū qz i h casu cessat ābitio illi? cui p̄ferē: seq̄ q̄ cessat
tūc ista p̄stitutio per iura vulgaria z si dicat q̄ sufficit
ita scriptū eē p. l. p̄spexit. ff. q̄ z a q̄b? ma. li. cōse. dico
q̄ illa lex caret spū. vt dic̄ Bal. i. l. si qs seruo. l. de fur
tis. iō cessante rōne nāli p̄siderata ex lege cessat ip̄a lex
si cesset rō. l. cū rō. ff. de bo. dā. marie: qz v̄ ordinarius
hoc fecisse p̄ cōseruatōe iuris sui. z nō rep̄io saltē quo
ad effecrū hui? r̄le z filiū q̄ ordinari? nō posset p̄ferre
motu p̄prio et h ex p̄sso. vt dixi supra. in. xv. r̄lā. iō eēt
p̄siliū q̄ ordiari? et exp̄meret q̄d facit motu p̄prio suo.
¶ Itē p̄ supradicta d̄cidit vna q̄ de q̄ p̄die sui it̄erro
gatus sub disciplina. D. T. R. Papa sextus suo motu
p̄prio p̄tulit vnū bñficiū titio q̄d credebat vacare z nō
vacabat. d̄mū illō bñficiū p̄tulit alteri ipetrāti tpe d̄
bito. z forte credebat Papa nō vacare: qz p̄mo illud
p̄tulerat titio tādē h cōp̄erto declauiit papa sp̄ sue it̄e
tōis fuisse z eē q̄ ille titi? h̄zet z mādauit cassari suppli
cantiōē alteri? zc. Certe ego m̄di q̄ ille sc̄dus dz obti
nē z nō p̄m? p hāc r̄lāz z declatio pape nō extēdit ad
hūc casuz. allegaui in fili glo. z Domi. i. c. vnico de po
su. p̄la. l. vj. z i. c. i. de cle. nō res. e. li. z ad p̄dcā facit

Qd.

Optime q̄d dicit Bal. in rubli. qui successores teneant
col. x. in antepenultima z penultima q̄nibus si recte
intelligatur: si tamē papa velit ex plenitudine potesta
tis illi sc̄do auferre beneficiū potest. ar. cle. i. vt lite p̄e.
z. c. ij. de preben. lib. vi. z faciat gl. in. c. per principa
lez. ix. q. iij. in l3 papa declarauerit pro primo ex certa
scia nō credo q̄ videatur facere ex plenitudine pt̄atis
licet glo. singularis in. c. ad hoc. de rescrip. videat fa
cere p̄: sed p̄mū tene p̄ ea que dicit Bal. i pludis feu
dorū: z nō curo allegare iura vulgaria. s. q̄ papa non
vult tollere ius questum zc. nec decisionē rote z glo.
cle. si romanus. de p̄be. q̄ mot? p̄prio nō tollit dese
ctū it̄entiōis zc. qz nescio hoc dicere de it̄entione sexti.

¶ Sequitur. xxi. regula.

¶ Item voluit q̄ petētes beneficia ecclesie
alijs teneantur expr̄mere verum valorē se.
cō. ex tam beneficij vniēdi q̄ illius cui vni
petitur alioquin vniō nō valeat. Et semp in
vniōibus cōcessio fiat ad ptes vocatis quo
rum interest z idem voluit obseruari in cōfir
ma. vniōum fictarum.

¶ In ista r̄lā d̄ q̄ si vnus petit vnū bñficiū alteri vni
ri q̄ tenet expr̄mere verū valorē tam bñficij vniēdi
q̄ bñficij cui vni? alias nō valet vniō. z q̄ in vniōib?
semp cōmissio fiat ad ptes vocatis quoz it̄erest z idē
dicit obseruādū in p̄firmatiōibus vniōū factaz zc.
sic ista regula dicit tria: vt videt. D. T. R. z ratio du
bitādi circa primū dictū videt esse qz de bñficio obtē
to nō tenet ipetrās facē mētionē saltē quo ad valorē:
qz hoc nō rep̄it iure cautū. vt dicit glo. nota. i. cle. i. d̄
prebē. i. v̄bo vel alteri an mediū: z hoc et dicit cōp̄ita

102
ro: decisionū cōclusiue. cccxxviij. que incipit. Itē lz im
petrans. Sed rō decisionis fuit: qz ex quo petit vni
vnuz beneficiū: alteri v3 fieri cū causa. s. q̄ illud obtē
tum sit modici valoris: sed si sit cōpetēs beneficiū nō
debet sibi fieri vniō alteri: quia vniones sunt odiose
de iure. vt dixi supra in regula de reuocatiōe vnionū
ideo debet fieri expressio vtriusq; ad hoc. vt moueat
papa: z forte ita de facili non concessisset zc. sufficiat.
c. postulasti. de rescriptis: z quod ibi not. Siculus z
Jo. de Imo. Ex quo sequit̄ q̄ de vtroq; v3 solui me
dia annata si valor excedat. xxiiij. libras s3 ordinatio
nem camere. Et quia vnio fit tribus modis. vt dicūt
glo. in. c. i. ne sede va. z in. c. z temporis qualitas. xvj.
q. i. z vult etiam glo. in cle. per litteras. de prebē. tñ qz
ista regula est penalī: quia annullat. ut ait gl. in. c. de
cet. de iur. eccl. lib. vj. sequit̄ q̄ nō deat h̄e locū nisi
qñ vnū bñficiū petit vniū alteri. vt hic d̄: z nō i alijs
vnionibus. nescio tñ an rota recipiat hoc: qz in vtraq;
vnione est eadem ratio. ergo zc. l. illud. ff. ad. l. acquil.
Itē sc̄do dicit r̄sa q̄ in vnionib⁹ fiat commissio ad
partes vocatis quoz interest. Et ratio dubitādi fuit:
qz cle. ij. de reb⁹ ecclēsie p̄mo r̄sō. vult q̄ si vnio fiat
per episcopū z capitulū valz: ē nō vocato rectore ec
clesie que vnit̄: nā qñ aliqd pō fieri aliquo iuito: tūc
potest fieri eo ignorāte. vt dicit Bal. i. l. si. l. q̄ admi.
ad bonoz pos. z in. l. si. l. de iure de. z est rex. in. l. qui
pōt. ff. de regu. iur. que nō allegat Bal. ergo zc. S3 ni
hilominus est bñ statutū q̄ vocent̄ q̄uz interest in h̄ ca
su. z ad hoc facit deci. ro. q. cccxxvi. q̄ incipit. Itē q̄ in
dimēbratione z. cccxl. que incipit. Itē si abba. maior.
Itē tertio d̄: hic q̄ idē fiat in cōfirmationib⁹ vnio
num factarum: z anteq̄z declarē quid intēdit ista ter
tia pars: dico dubiū meū fore ista cauda referat̄ tā ad
p̄mū q̄z ad sc̄dm r̄suz. vel tñ: quo ad secundū. Et uia

detur q̄ quo ad secundū tñ. qz relatio debet fieri ad
primā z nō ad superiora. l. si idem cum eodez in fi. de
iur. om. iud. z gl. allegat illā. l. ad hoc p̄positū. i. l. iiii.
s. Itē aduersus pcuratorē. ff. de nego. gest. ergo sequit̄
q̄ cū hic dicat̄ q̄ idē voluit obseruari zc. q̄ istud rela
tiuū idē positū in singulari referat̄ tñ ad vocationez
eoz quoz interest zc. z nō ad exp̄sionē valorum zc. z
mitto hic inserere ad lōgū qñ clausula posita in fine v3
referri ad totā dispositionem. vel ne qz essem lōgus in
sermone. z qz mā est subtilis s3 omissio intellectu istius
regule. quā credo fore q̄ extendat̄ ad vtrūq; ista clau
sula: tñ de mero iure credere q̄ etiā in cōfirmationib⁹
vnionū v3 exp̄mi ver⁹ valor vtriusq; beneficij alias
non valet stante primo responso huius r̄le etiā si ista
clausula non referat̄ ad illud z hoc p̄bo. nāz in oibus
impertationibus ex qbus ius antiquū augmentat̄: vt
per quas p̄seruat̄ debet fieri mentio beneficioz: z de
bet fieri etiā in cōfirmationibus vt dicit glo. notabilis
in v̄bo p̄ferri: quā ibi notat Dñic⁹ in. c. si apostolica
ce. de p̄bē. li. vi. Sed per istā cōfirmationē supplē de
fectus solēnitatis si in vnioe facta fuit omissus. s. quo
ad vocationē partis z quo ad alia substāntialia quo ad
potestātē viuētis zc. vt vult deci. cccxxvi. que incipit.
Itē q̄ papa cōfirmādo zc. licet loquat̄ in dimembra
tiōe: z qz forte fuit facta ex falsa cā vnio p̄dicta iō cē
set nulla. vt vult Oldra. p̄fi. lx. cū duobus sequen: qd̄
incipit qd̄ per vniones factā p̄ ep̄m z p̄ cōfirmationē
pape sit validū illud quod aliter erat inuālidū. c. i. de
transac. Itē qz post cōfirmationē pape nullus inferior
potest illud reuocare. c. ii. de confirma. vti. vt dicit gl.
ista duo in. c. si. xi. di. i verbo auctoritate. ergo seq̄t q̄
ēt de mero iure debet fieri mentio valorū in cōfirmatio
nib⁹ vnionū sicut in vnioe ei p̄bau iure cuncta ista re
gula in primo r̄sō etiā posito q̄ ista clausula non refe

ratur ad primū rñsum z p z ptra q̄ referat vel ne faci
at ultra iura vulgaria. c. ecclia v̄a d̄ elec. z q̄d̄ ibi no.
Abbas. credo tñ q̄ si clausula vocatis quorū interest
non ponat in bulla. z fiat v̄nio q̄ valet. ar. cle. iii. de re
bus ecclie. z q̄ annullatio p̄cedentis rñsi nō extendat
ad sc̄dam cuz sit penalis vt dixi: z ista verba referunt
ad abbreviatores. sed si ipsi nō ponāt nō viciat bulla
per iura vulgaria. maxime q̄ tales bulle trāseunt p̄ ca
merā apostolicā. Item dico q̄ si fieret v̄nio motu p̄
prio z nō fieret expressio valoris q̄ valeret v̄nio. ar. c.
si motu p̄prio. de p̄bē. li. vi. iūcta hac r̄sa ibi q̄ petētes
zē faciat. l. i. C. de peti. bono. sub. l. x. z hoc pro nunc:

Nota.

Sequitur. xxii. regula

Item de mendicantibus que ad alios or
dines trāsierint pro tempore voluit cōstitu
tionez Fe. Re. Adar. pape. v. predecessoris
sui desuper factam etiāz in libro cancellarie
scriptam firmiter obseruari.

In ista r̄sa d̄r q̄ in mēdicantibus transeuntibus ad
alios ordines seruetur constitutio Adartini scripta in
cācellaria: z vult dicere ista r̄gla q̄ quādo papa dat
licentiā transeundi ad minorē ordinem alicui mēdi
canti q̄ nō expediatur bulla in cācellaria nisi seruata
forma dicte cōstitutionis que dicit q̄ quicūq̄ religio
sus trāsierit ad aliū ordinē minores vel equalē sua p̄
pria auctoritate q̄ sic apostota sit ip̄o facto excōicāz
z solet poni ista clausula. Quz tñ tua p̄pria auctori
te habitū nō dimiseris: z ad aliū minorē ordinē vel eō
lem tua p̄pria auctoritate hucusq̄ nō trāsieris zē. z si
papa dat licentiā trāseundi derogat illi cōstitutiōi ex
presse nō obstāte felicis recordatiōis Adartini pape p̄
decessoris n̄ri p̄stitutione zē. z si practicat cācellaria.

Et sciendūz est q̄ qñ vnus est mature etatis z vult
trāsire sine cā ad minorem ordinē tñc nō pōt hoc face
re absq̄z licentia pape. ut dicit glo. Dñicus in. c. singu
la. §. prohibemus. de p̄bē. li. vi. ibi. Domi. qñ potest
quis trāsire ad aliā religionē strictiorē vel equalē aut
minores cū licētia z sine licētia superioris z p̄ glo. z doc.
in. c. licet de reglarib⁹: que nō infero hic: qz nō multū
faciūt ad p̄positū. Unū tamen scio q̄ per camerā apo
stolicā expediunt multe bulle: vt nō seruet illa ordina
tio Adartini maxie tpe Sixti pōtificis q̄ fuit frater: z
sciebat bñ labores fratru: nō de facili secum dispēabat
etiā de ordine sc̄i Hieronymi z de sc̄to frācisco q̄ sint
fratres sancti Joānis hierosolymitani vel sancti sp̄ris
tus cū crucibus añ pectus ita q̄ vident clerici vel ru
fici pot̄. pur tñ solū deū hñt vltorē. ar. l. i. C. de reb⁹
cre. ego tñ in istis dependētib⁹ a p̄scientia maxie ex vo
to nō essez secur⁹ cū dispēatiōe papali iuxta glo. sing.
in. c. nō est de voto z papa ē excusatus: qz credidit p̄sci
entie impetrantis vbi nulli sit p̄iudicium.

Nota.

Sequitur. xxiii. regula.

Item declarauit idem dominus noster q̄
libra Turonei. paruorum z florenus auri de
camera pro equali valore in concernentibus
litteras z cameram apostolicas computari
z estimari debeant.

Ista regula dicit q̄ quo ad p̄cernētia l̄ras apo
stolicas vel camerā apostolicam q̄ est tantū dicere librā
Turonez quātū ducatū. de camera: z p̄pter hāc r̄saz
ponit in suppli cationibus qñ ipetrat bñficiū cui⁹
fructus zē. xx. libraz t. paruoz se. cō. exti. zē. Nam au
reus z solidus nūmissima z ducatus idē est glo. i rub.
de nūmis. potest. li. x. z insti. de pena teme. litig. §. si. l.

Quaer
existi-
metur
ducat^r
i impe-
tratio-
bus.

quotiens. c. de susce. lib. x. de qua materia per cano-
nistas in. c. quanto de iureu. & p legistas maxie Bar.
in. l. paulus. ff. de solu. sed interrogavi in curia canoni-
stas unde habuit ortum libra iure paruoꝝ & vnus ab-
breuiator magnus dominus respondit mihi ad ephe-
seos & voluit dicere q̄ in istis vocabulis recurrẽdum
est ad catholicon pro quo facit gl. in rubri. ff. solu. ma-
tri que dicit q̄ disputatio vocabulorum est reliquẽda
pertinacibus. i. capitosis: sed certo ego intelligo illas
gl. veram quando non refert multuz quid significet
vocabulary: quia tunc esset pertinacia insistere in ei^r
signatione als secus nã omnis sciẽtia incipit a cogni-
tione vocabulorum ut ait Bal. in. l. liberti liberteq. C.
de ope. li. i. ii. col. ideo oportet videre quid esset libra-
turo paruoꝝ propter surreptiones bullarũ quo ad
valorem tamẽ q̄ hic declaratur satis est quo ad nos.
sed interrogavi vnuz gallicum quid est ista moneta. &
dixit mihi q̄ cum alias fuisset factum conciliuz in ci-
uitate Turoneñ. Rex frãcie q̄ habebat hodia Italos
procurauit q̄ fieret impetratio fm illaz libram Euro-
neñ. paruoꝝ que libra valet vnũ ducatũ & q̄ nõ
fieret per ducatos. & sic tunc factum fuit. sed credo q̄
sit somnium & satis est q̄ sumus certi quantũ valet li-
bra turoneñ. paruo q̄ valet vnũ ducatũ sed vidi dubi-
tari quõ intelligit ducatus impetrationibus an fm
q̄ ualet in partibus uel fm q̄ constat in curia cũ cam-
bio & allegavi q̄ s̄z q̄ ualet in curia in cãbio & allega-
ui nota. in. d. c. quanto. & in. d. l. paulus de solu. que lõ-
gum esset referri hic ut practicat rota.

¶ Sequitur. xxiiii. regula.

¶ Item prefatus dominus noster papa vo-
luit: decreuit: & ordinauit: quod quecũq; cõ-
cessionum gratie & mandata etiã motu pro-

prio & cum derogatione huius cõstitutionis
que ab eo pro quibuscunq; personis emana-
uerint de prouidẽdo eis de quibusuis bene-
ficijs vacaturis per p̄motiones quorũcũq;
ad ecclesiarũ & monasterioꝝ regimina si
huiusmodi cõcessiones & mandata diez pro-
motionis promouendorum ipsoꝝum preces-
serint necnon quecunq; collationes & p̄ui-
siones pro tempore faciẽde de premissis ac
quibusuis alijs beneficijs ecclesiasticis secu-
laribus ac regularib⁹ que p̄ pmouẽdos vel
per assumendos ad quascũq; prelaturas in-
ter illarum vacationuz & huiusmodi promo-
tionum vel assumptionuz tempora simplici-
ter vel causa permutationis vbicunq; signa-
ri vel alias dimitti contigerit cuz inde secu-
tis pro tempore sint cassa & irrita nulliusq;
roboris vel momenti.

¶ Ista regula dicit q̄ mãdata de prouidendo siue pro-
uisiones quorũcũq; beneficiorum vacaturoꝝum per
promotiones quorũcũq; ad quascunq; p̄laturas: et si
siant motu proprio derogatione huius cõstõnis. Itẽ
prouisiones & collationes beneficiorum illoꝝ qui de-
beret promoueri que vacant p̄ resignationem sim-
plicem illoꝝum vel ex causa permutationis etiaz sunt
nulle &c. Et ratio huius cõstitutionis quo ad primã
partẽ fuit ista: quia quãdo vnus debebat promoueri
ad epatũ vel ad regimen monasterij tm̄ erat impo:tu

nat^o papa sup beneficijs illis vacaturis q^o ppter im-
portunitatē illa pcedebat: et idignis. iō cassat papa ta-
lia mādata zc. Quo a scđam partē fuit rō. qz ille q scie-
bat se promovēdū faciebat resignatōes secretas vl ex
causa pmutatiōis pmutabat pingua bñficia pro vno
bñficio minimo qđ pōt fieri iuxta doctrinā do. i. c. cū
venerabilis. de excep. z. c. cū vniuersorū. de re. pmu. z
sic quando papa volebat conferre nihil reperiebat vl
modicū in bñficijs suis: zc. Et ponderandū mihi
puto id qđ dī hīc: qz dat̄ itelligi q bñficia vacātia taz
per pmutatiōē ad ecclesiā cathedralē qz ad regimē mo-
nasterij vacāt i curia: s; de iure nō reperio hoc cautū i
mo video q illi ad quos ptinet collatio illoz bñficioz
pnt ea pferre p man^o psecratiōis zc. c. cū in cunctis. de
elec. Itē de iure cōi nō repio cautū q si vn^o h; pstimo-
niā vl alia bñficia simplicia z pmouet ad regimē mo-
nasterij q ista bñficia vacāt iplo facto: sed bene repe-
rio illa re cruata per extraua. ad regimen: sed qz illa ex-
traua. expirauit cuz bñdictō eius pditore vt ex fine ei^o
apparet. z dixi supra in alia rla Sequit̄ q si papa mori-
rēt qui has regulas fecit suo tpe duraturas. vt supra
in pphēio. z fecit siles resuatiōes in illis ptētas in ex-
traua. ad regimen: q tūc si añqz eligeret alius pontifex.
vel añqz faceret rlas resuatiōnū vacaret epat^o z cano-
nici eligerēt z archi ep̄s pfirmaret put pnt facē. vt di-
xi sup^o i scđa rla: q tūc ille ad quē ptineret collatio ip-
soz bñficioz posset pferre de iure p. d. c. cū in cunctis.
Itē q añ electionē illi^o vel pfirmationē posset ille renū-
ciare bñficia sua simplr vel ex cā pmutationis: qz tūc
non hēret locū ista rla p pphēiū rlarū. Et ista v; in fili
p cōcordātis alemanie z p pragmatica frācie: sed ad
tollēdū h̄ dubiū papa dic̄ qñ pmouet aliquē ad eccle-
siā q resuat bñficia ipsi^o z pferat ali; vl mādat pferri:
z ista ē resuatio spālis q solet p cācellariāz expediri vt

dixi supra in alia regula. Itē pōderādū mihi arbitror
istud verbū qđ ponit̄ hic et motu pprio z cū deroga-
tione hmōi pstonis zc. Ex quo vt q papa iponit̄ sibi
ip̄i legē: z q etiā si appareret bulla cōcessa motu pro-
prio z cū derogatiōe istius p̄stiu. q nō deberemus
obedire: hoc est q dispōnē iuris cōis: qz p quācūq;
potestatē papa daret alicui: vel quecūq; vba diceret
in p̄uilegijs z p̄sti. nihilominus maiorē ptātē retinet
penes se ad totū illō cassandū. c. dudū. z. c. qzuis. lo.
ij. de p̄bē. lib. vi. Ergo sequit̄ q si papa diceret in bul-
la p̄uisiōis q motu pprio z ex certa scia hoc facit z
q exp̄sse derogat huic p̄sti. q valeret ista derogatio p
dicta. c. z p. l. si qd in p̄n. testi. ff. de leg. iij. z illō dicit
Bal. in pludijs feudoz in. xij. col. z in. i. z in. x. col. q
feudū dare possunt. col. x. q dicit q papa p vba dero-
gatoria pōt sibi iponē legē s; nō successorū z alle. Jo.
mo. in. c. i. de p̄stitu. ii. vi. est vna truffa. Sed mirādū
est de tāto doctore q similia vba dixerit p p̄dicta iura
iō credere q si papa veller d̄rogare isti p̄sti. faciēdo ex-
pressaz mētiōē q posset: z sufficiāt dicta doc. in. c. i.
de excep. prela. li. vi. z in. d. l. si qd in p̄ncipio. de le. ff.
z p Bal. in. c. nāles. si de feu. sue. cōtro. in. iij. col. z in
c. i. §. libellarius. de pa. p̄stā. z in. l. i. l. de nālibus. li.
vbi bona gl. z p canonistas aliq; s modernos in. c. nō
nulli. de rescri. v; n̄ esset q in hoc d; expectari scđa
iussio si veller ordinarius. ar. c. si qñ. de rescrip. s; si or-
dinarius nollet nō teneit p p̄dcā. Et ita credo sniare
rotā. Itē arbitror q ista clā motus pprij: z cū deroga-
tiōe zc. d; et itelligi in scđo r̄iso huius p̄stōis: qz sub
vno p̄structo ponit̄ tota ista dispō. q̄ pariformiter d; itelligi
iuxta doctrinā Bar. in. l. talis scriptura. ff. de
lega. i. z in. l. p̄toz aut. §. eritq; d̄ria. ff. vi. bonoz rap. z i
istis nō debem^o separe caudā a capite: alias eēt abso-
nus itellis gl. ē nota. i. c. p̄suetudis. xi. di. q allegat. ca.
f

Nota.

maiores de bap. et ibi notat doc. s. ois noiat h possus
tus regit ifra ibi sint cassa et irrita. ergo zc. p. pdicta.
¶ Item alias sur interrogatus in curia si vn' verisimiliter ne-
sciebat se pmouendu et interim renunciauerat aliqd
bnficiu in fauore sui familiaris vel amicitan valebat
ista renunciatio et dixi me credē q sic et si postea i bre-
ui pmouēt et rō ē qz iste n̄ facit i fraudē legis. g. zc. nā
aia legis ē rō legis. l. cū rō. ff. d. bōis dā. et si dicat q suf-
ficit ita scriptū eē: et ita d. s. uari. l. p̄spexit. ff. q. et a. q.
z. c. i meoria. xix. di. vt sepe dixi supi' illa lex caret spū
vt dic bal. i. l. si q. suo. l. d. furis. et sic credo fuisse vt
itelligi sniatū i ro. maxie qz ex mltis q no. i. l. si su' pli-
uz. ff. d. le. i. z ex alijs relatis p Bal. i. ca. s. z qz vidim'
q feu. da. po. i. vij. col. pt colligi itēno statuētis. et si nō
expmat. q omitto cā breuitatis. hec sufficiat p nūc.

¶ Sequitur. xxv. regula.

¶ Item voluit statuīt z ordinauit idē dñs
noster q iudices in romana curia deputati
pro tēpore etiam si sint romane ecclesie car-
dinales causarum palatii apostolici audito-
res vel alii quicūqz nō iuxta supplicationuz
signaturarum super quibusuis ipetratio-
nibus vel concessionibus: nisi sint cōmissiones
iustitiam cōtinentes per placet vel p sancte
romane ecclesie vicecancellarium iuxta fa-
cultatem super hoc sibi concessam signate:
sed iuxta litterarum super eisdem ipetratio-
nibus z concessionibus confectarum teno-
res z formas iudicare debeant z si lre ipse

minus bene p preoccupationē vel alias ex-
pedite reperiant ad illozum quozuz interest
instantiā ad aplicaz cancellariā remitti po-
terunt per eius officiales qbus hmōi teno-
res z formas perstringere conuenit ad for-
mas debitas reducendo.

¶ Ista regula dicit q nullus iudex in curia etiaz car-
dinalis debet iudicare sm tenorez supplicatiōis cō-
cernentis gram sed sm tenorem litterarū expeditaz:
nisi sint cōmissiones per placet vel signate per vice-
cancellariuz super iustitia zc. z si littere nō bene sunt
expedite debent mitti ad vicecancellariū zc. Ista re-
gula. R. B. h̄z in se equitatē licet videat prima fron-
te ptra ius. nam omnis gratia pape est perfecta de iu-
re per solam signaturam: z solo eius uerbo est gratia
facta: etiam sine expeditione bullarum sufficiat tex.
cum glo. in. cap. institutionis. xxv. q. ii. z text. cum glo.
in cle. dudum. s. nos enim. de sepul. omitto doc. in p
hemio. vi. z Bal. in. l. humanum. c. de legi. z Abbas
in. c. in nostra. de rescrip. z in. c. nosti. de elec. tamen
hoc non obstante facit pro equitate huius regule q
multe falsitates cōmittuntur in supplicationibus q
non possunt cōmitti in bullis pmaxime qz officia-
les habent certas regulas ad expedienduz lras. vt vi-
debimus infra ergo zc. Nam falsantes lras apostoli-
cas puniuntur grauiter de iure. c. ad falsariū. de cri-
fal. sed supplicatio non est lra aplica: qz nō est bulla-
ta. ar. c. l. z. c. quā graui. eorū. ergo ut euitē falsitas
aperta z puniat falsans bullas z vt videat tenor bul-
larū expeditarū: ideo zc. ¶ Et ex ista regula pōt sumi
pclusio: etiā de stilo et de iure: qz quelibet gratia pa-
pe nō dicat pfecta: nisi reducatur in mundum. hoc

Supplicatio
nō ē
littera
aplica

dicit aperte Bal. in. c. i. in. ij. co. per quos facit iustitia
tura. coluz. r. z allegat in ar. l. contractus. C. de fide in
stru. z hoc idem vult Oldra. consil. cccxxvi. in. v. col. a
quo habuit Bal. z incipit q̄ articuli dati. z idē dicit
Anto. credo consil. xii. z cū eis cōcordat ista regula. z
facit etiaz quod dicit Jo. de milis in v̄bo gra aplica
nō censef qui non allegat dictos doc. sed dicit bona
verba quo ad practicam: z dicit q̄ ante lras cōfectas
non dicit quis habere canonicum titulum. z allegat
deci. rote. cccxxiii. sed forte. cccxxix. cū sequēti que
incipit. Item licet ro. curia post hoc tollo aliqua du
bia curiosoz qui volunt sapere plus q̄ oportet sape
re. iuxta. c. i. de renun. li. vi. z dico q̄ h̄ ista regula lo
quatur de iudicib⁹ in romana curia z nō sequit a cō
trario sensu: q̄ extra curiā nō habeat locū ista regula
quia a fortiori d̄z habere locū extra eam. z que ponū
tur causa exempli in curia nō firman regulā in curia
tū. l. i. §. q̄ vulgo. ff. de viz vi ar. c. i. in prin. iuncta gl.
ne clerici vel monachi. Itē pondero hic verbū cardia
nales zc. z volūt dicere q̄ ista cōstitutio vel alia non
extenderef ad cardinales nisi exprimerent ut hic. sed
dico q̄ multa exprimunt ad cautelam ppter simpli
ces. ideo nō firman regulā. l. fi. C. de iudicta vidu. tol.
z. c. i. de noua for. fideli. co. r. sed an cardinales cōpre
hendanter in quacunq; dispōne loquente simpliciter
vel vniuersali. er vel idē finite: plene dico in tractatu
cardinalium in. xvij. q. Itē colligo hic cōtra curiosos
q̄ supplicatio continet in se cōmissiones ibi nisi sint
cōmissiones zc. z sic supplicatio est gen⁹: z cōmissio
est species. p̄prie tū sum pro vocabulo supplicatio est
que p̄tine gram merā: z cōmissio que continet iusti
tiaz. Ex hoc infero q̄ si papa cōmittit signaturā sup
plicationū vni epop placet q̄ etiā videt sibi cōmit
tere signaturā: cōmissionuz p placet. ar. huius regu

Dicitur
int sup
plicatio
nō ē
littera
aplica

le marie in p̄ntia p̄ncipis q̄ tollerat zc. q̄ faciat ad
tollendū dubiū curiosoz an dñs alerensis q̄ habuit si
gnaturā p placet a dño Sixto censeret h̄re et cōmis
sionē. q̄. R. dñs nonariensis cardinalis habuit signa
turā cōmissioni cū referendaris. z dixi alias q̄ sic z
nō opz̄ insistere in hoc q̄ ipse habuit bullā d̄ hoc vt au
dio. Itē p̄oderādū est hoc verbū p placet hic posituz
z sic erat in regulis Sixti. sed in r̄la Paul: z q̄ forte
simplices curiales p̄nt dubitare qd ē ista signatura p
placet: breuiter dicā aliqd z q̄ supra in p̄hemio teni
gi an sufficeret in curia p̄ma cōmissio z non req̄reret
alia cōmissio p̄ auditoribus: s̄ q̄ ipsi p̄nt vigore p̄me
cōmissionis facere oīa q̄ p̄tineret ad negociū p̄ncipa
le expediēduz iuxta. c. p̄terea cū i finitis de offi. dele.
Itā cui iuridictio mādāta est: ea quoq; p̄cessa eē vi
dent sine qb⁹ iuridictio explicari nō p̄t. l. ii. §. iuris.
om. iudi. ergo vt q̄ p̄ma cōmissio sufficeret pro audi
toribus vt possint oīa facere sine qbus zc. maxie q̄ re
scriptū ad lites d̄z largissime interpretati. ut notāter di
cit Anno. in. c. ep̄i. de reb⁹ ecclesie. z glo. est. in. l. iii. ff.
de offi. p̄resi. qd est verū quo ad vt cōprehēsiuā: secus
de extēsiua. vt dicit ibi Abb. z p̄ ei⁹ dicto facit gl. fi.
quā et notat ibi Abb. in. c. edoceri. de rescrip. q̄ dicit
q̄ rescripta debēt stricte intelligi. sed p̄cordādo dico
eā verā quo ad mētē extēsiuā: secus quo ad cōprehēsi
uā: alias p̄ria esset dicto Anno. vbi supra. Itē q̄ iudex
p̄t interpretari legē obscurā in cā coram eo p̄dēte. vt
vult Anno. notanter in. c. cū sp̄ali de ap. cui⁹ dcm̄ ap
probāt doc. et legis. maxie Bal. in vsibus feu. i. c. i. §.
iter pares alias est. c. de p̄ se. de. l. corradi. i. iii. co. et
go seq̄t q̄ iustificere deberet p̄ma cōmissio z nō essent
necessarie tot cōmissiones z tot tribulationes i curia. S̄
ad h̄ sciēdū ē q̄ āt̄ quo tpe p̄nt habui a dño meo car
dinali zamoz̄n sic fiebat. z q̄n aliqd dubiū vertebat

Signa
tura p
placet

Signa-
tura p
fiat.

Si bul-
la dis-
cordat
cū sup-
plica-
tione.

inter auditores: tūc cōsulebāt vicecācellarij. z qz ipse poterat de mero iure ēt declarare dubia iuris: vt dicā infra in ptāte sui: forte ipse p̄sulebat suos p̄ceres z dabat cōmissiones in qbus declarabānt dubia. Sed qz dignitas pape nō app̄ciabat tūc sic hodie nā vicecācellari⁹ p̄currebat cū papa ī ptāte vt dic̄ car. ī cle. ii. d̄ elec. Itē qz aliqñ tā auditores qz ēt vicecācellari⁹ excedebāt metas suas: fuit visus qz p̄ cōmissiōib⁹ simplicibus recurreret ad vicecācellariū: z ipse signat de mādato dñi nri pape zc. S3 qñ cōcurrit aliqd̄ dubiū iu. tūc qz ad solū p̄ncipē spectat declarare illud z interpretari cuius est p̄dere. faciat. c. iter alia de snia excō. recurrit ad papā p̄ declaratiōe. z tūc si eēt maximū dubiū qd̄ desiderat eqtate ipemet papa signat hoc mō plz: vel sic plz refectis expēsis: vel placet p̄sisto de assertis s3 antiq̄ tpe signabat papa sic: fiat iustitia. c. i. d̄ off. d̄ le. z facit qd̄ dic̄ Bal. i. c. ii. de offi. le. S3 hodie papa tūc ī supplicatiōib⁹ gr̄osis signat sic. s. fiat vt pet̄it: v̄ fiat simplr. z signat in cōmissarijs. ī illis dicit p̄cessus vt pet̄it. idē facit vicecācellari⁹ ī signaturis bñficiōz iuxta formā r̄le īfra in sui ptāte posite. z idē facit legatus in supplicationib⁹ gr̄osis. s. p̄cessus vt pet̄it v̄ placet zc. Ego cōsului dño Thiboneñ. vt signaret p̄ plz vt eēt d̄ria inter ipm z Alerienteses z vicecā. z sic fecit. z iste cōmissiōes aliqñ p̄ponunt ī p̄sistorio publico p̄ aduocatos p̄sistoriales vt oēs videāt papā facere iustitiā cū eqtate. z qñ papa ē ipedit⁹ cōmittit istā signaturā alicui cardinali qz videat cōmissiōes cū referēdarijs z signet ad maiore ptē ipsoz v̄ cōmittit alicui ep̄o ad ptē z tūc iste di. plz dño nro pape p̄sisto zc. Et ponas exēplū ī hac r̄la. p̄oe qz bulla nō p̄cordat cū supplica. z p̄ducit bulla. tūc qz d̄ iure n̄ repit̄ cautū qz d̄ eēntia gr̄e requirat supplicatio. iō aduersarius velit qz corrigere fm tenore supplicatiōis z tūc h3 vnaz cōmissio

nem: z quia vicecancellarius nō pōt eam signare tūc cōmissarius pape ad signandū p̄ placet dicit. placet domino nro pape constituto qz nō cōcordat bulla cū supplicatiōe z tollitur ius quēsitū zc. z p̄pter hāc cōmissiones mittit ad cancellariū z corrigit zc. Ex p̄dictis infero qz est male v̄sitatū qñ signatur cōmissio p̄ placet qz signetur prout de iure qz ad papam recurrit ad declarādū ius z qz ipse respōdeat prout de iure idē esset dicere sicut ignotum per ignoti⁹ vt in simili dic̄ glo. in. l. i. l. de naturalibus lib. sed certe cessante fantasia multo melius esset qz vna cōmissio sola fieret p̄ qua cūqz causa cum incidētibus zc. z qz auditores totū negociū expedirent per predicta. ¶ Sed tūc bene non possent viuere cursores z notarij z copiste z eoz meretrices z etiā procuratores: iō trāseam⁹ cū erroribus aliorū z nolo referre h̄ decisiones rote dicētes qz cōm. siones auditorū ī curia sunt strictissime in p̄ntia p̄ncipis. Et qñ intel. igant̄ auditores ordinarij in cognoscendo z delegati in pronunciādo: nam multi allegant z non intelligunt etiā maximi viri. Sed hoc non est dicendum hic forte alibi infra dicam z dixi latius in alijs tractatib⁹. pur tūc auditores mltā possunt facere sine cōmissionib⁹ per placet que nou faciūt p̄pter aliqua tacenda vnā tamē nō omitto hic qz quādo papa vel eius cōmissari⁹ signat per placet nō credo qz vicecancellarius pōt restringere istā signaturā z si restringeret potius deberent auditores stare signature per placet: quia ex quo papa apposuit man⁹ inferior nō pōt se itromittere. sufficiat. c. vt nostrū. de ap. tamē rota tenet cōtrariū z nescio quo iure z forte dicam infra in aliqua regula. Item ponderandū est hic verbū nisi sint cōmissiones iusticiā cōcernentes alio continentis per placet vel per sancte Romane ecclesie zc. Illaz a fortiori debet intelligi de breuib⁹ ac sup
f iij

Nota.

In pē
sio de
beat
soluz
bullis
n̄ expe
ditis.

plicationibus interclusis & quia casus nunc pendet
dicaz hic aliqd & infra in regula. xxix. etiā tangā si pa
pa prouidit vni de vna prebenda & cōmissit p breue
suuz supplicationibus interclusis q̄ pone in possessi
sione verificatis supplicationib⁹ in p̄ibus opponit
de ista regula. dicēdū puto q̄ ex quo p̄stat de volūta
te pape q̄ nō habeat locuz ista regula maxie p̄ predi
cta verba a fortiori per aūt. multomagis. l. de episco
pis & cle. pro nūc nō decido: qz pendet de facto. Itē
per hanc regulā practicat q̄ licet vnus cōsentiat in
cancellaria in certa pensione persoluenda tamen ni
hilominus nō tenet eam soluere nisi bullis expeditis
& sibi intimatis zc. ibi s̄ tenores & formas zc. qz sup
plicatio nō facit fidem. Sed ego dedi cautelam & ser
uauit in facto meo q̄ ille p̄sentit faciat instrū ad par
tem q̄ est contentus soluere pensionem et bullis nō
expeditis & renunciat huic regule qm̄ potest renun
ciare. iuxta. l. si q̄s in. cōscribendo. l. de pac. & de epi
scopis & cle. e. l. si quis. & tunc tenet ipse. s̄ de succes
sore credo q̄ non nec cōmittit aliqua symonia p̄ ea
que dixi superius in p̄ncipio. itez pondero verbū hic
ad illoz quoz interest instantia zc. Nam ex hoc v̄
q̄ iudex non d̄z mittere bullā male forma tam ad cā
cellariam corrigendam nisi pars petat per hunc tex.
maxime qz iudex in his que pertinent ad vtilitatem
priuatā non pōt regulariter supplere sufficiat. l. iij. §.
hoc aūt iudiciū. ff. de dā. infec. vbi p̄ bar. & gl. & doc.
in. c. bone. lo. i. de postu. prel. & per bar. & Bal. in. l. i.
l. vt que desunt aduo. sed quia in causa bñficiali iu
dex potest supplere ex officio suo. c. olim. de rescrip.
& glo. in. c. bone. sequitur q̄ iudex pōt facere si vult
sed non astringeretur. ideo est bonuz in arbitrijs h̄re
iudicem favorabilē. vt dicit glo. in regula in iudicijs.
de reg. iii. lib. vi. Et hec sufficiant pro nunc.

Sequitur. xxvi. regula.

Item attendēs idē dñs noster q̄ sup ha
bendis de cācellaria apostolica regulis & cō
stitutionibus mihi descriptis faciliter p̄ illos
qui in Romana curia idiguerint ad ipsam
cācellariā recursus derigi pōt nec consultū
foret q̄ super earundem regularum & cōsti
tutionum quas iuxta occurrentiū varietatē
causarum & negocioz aliquotiens immuta
ri conuenit probando tenorem vel effectuz
testium plerūqz tenacē desuper memo. iam
nō habentiū depositionibus stari deberet:
voluit statuit & ordinauit q̄ deiceps qlibet
ex auditoribus causaz pallatiū apostolici &
alijs et si sancte Roma. ecclesie sint cardia
les in ipsa curia p̄ tpe deputatis auctozita
te ap̄lica iudicibus etiā in causis actu pen
dentibus super hmōi tenore vel effectuz pro
bando dunitaxat stet fidemqz adhibeat ce
dule siue scripture desup a duobus de maio
ri parco q̄ danda sit a tergo signate & etiā
duobus alijs litteraruz apostolicarū abbre
uiatoribus in ipsa cancellaria auscultate: &
domini vicecanl. seu dictam cancellariā re
gentis manu subscripte: vt est moris. Quic

quid autem secus fieri contigerit nullius sit roboris vel momenti.

¶ Sequitur glosa huius regule.

¶ In ista rla disponit qd qlibz iudex i cu. ro stet cedula vl' scripture duoz abbreviatoz d' pco maiori sup te noze cuiuscuz rle z itro ea signatu qd cada sit illa rla z subscripte manu duoz abbreviatoz et d' mion pco qd e auscultata z subscripta a viceca. vl' a rgeie cacecellaria als qd qd priuz scm fuerit sit nullu. Hoc dic' z ro dicendi fuit h' exp'la: qz aliqn mutat rla cacecellarie p varietate tpoz zc. c. no dz de affi. z p'lang. io vl' qd legitie fit qd h' d'cidit. z ro dubitadi fuit: qz satis erat q' i pntia pncipis h'ret illa rla i'er als rlas cacecellarie. io no d'cret fieri fides d' ea. qz ex q' repit iter als rlas psumit ee de rlis. sic qn dubitat an aliq' sit decretalis si repiat iter alias psumit decretalis: sicut monialis psumit rep'ra iter alias moniales. vt dicit glo. not. in summe. rix di. z sic videbat' de regulis. ¶ Sed sciendu qd qda rle ponunt ad iudicadu bullas z ille no sunt da'de i iure qz iudex no dz iudicare nisi s'z bulla ia expediat: z alie rle ponunt ad terroze p' exbursandis pecunijs. v'z q' i'fra sex m'es expediat bulle als q' n' valeat signatura. z siles rle no sut da'de. alie p'cernunt mez iudiciu. vt. s. rla p'ria z rla i'fra p'ria. z tales sut da'de z d' istis loge ista rla z practicat' hodie sic qn vn' idiget rla fac' sup'plicatione z dat vicecacecellario z legit si e da'da z tuc ponitur p'hemiu rlar' z vna alia rla p'ma z postea ponit illa q' petit: z deide publicatio rlar' zc. Et io ponitur p'hemiu z alia rla. vt videat' an sit de rlis ex quo i' ter alias repit. vt dixi. S'z si e talis rla ia p'ducta coraz vno auditore tuc postqz est registrata notari' illi' p'ducit ea in alia ca' tua si dederis sibi duos carlinos z semper facit fidei: qz ia semel est satisfactu huic rle zc. z qz

hic d' q' iudex stet cedule zc. i' moduz de q' h' d' an sit de necessitate qd h' d' qz vl' hoc relinqndu arbitrio iudici: z certe dico q' si aliter fieret no valeret vt hic d' n'a qn aliq' vbu qd no iducit necessitate ponit i ma'date rlar' vl' certa forma tuc iportat necessitate. vt dic' Bal. i. l. gallus. in. ii. col. ff. de libe. z posth. z allat glo: ibi ex quo i'ferit q' si statutu dicat q' iudex pot' ingreere de certis crimib' zc. q' tenet' ingreere z sui auc. iudicabit p' p'dicta. It' circa hac rlar' sepe dubitavi quo posset vn' h're rlas cacecellarie ad ptes vt ibi faciat fidei iudicijs z certe a p'rio sensu hui' rle vl' q' null' et i' p'tib' pot' iudicari: s'z rlas cacecellarie ex q' no sunt signate put' hic d' z certe crederez q' si vn' vellet expedere oz h're ma'datu pape sp'ale circa hoc dirigedu vicecacecellario q' ipse videret easde regulas da'das z tra'smitteret sub pl'ibo ad ptes qz ista rla non dat p'tatem illius de parco vl' vicecacecellario nisi hic tm' io no eet magnu tene're q' snia lata in p'tib' vigore rle cacecellarie quatucuz note esset nulla p' p'dicta iuncta ista rla: z i'terrogavi aliquos abbreviatores dud' de hac qone z qz no hebant in suo reptorio vl' formulario minutaz nesciuerunt mihi r'ndere sed credo qd dixi. T'ndi tu regulam cacecellarie dari sub pl'ibo v'z illaz in qua papa reualidat lras gre vel iustitie sui p'decessoris que est. xii. s. absqz comissione pape. l'z ista rla loquat' in curia z constitu. xxv. carlinos s'z satis est tollerantia pape in h' facit qd dicit Bal. i. l. cu' p'bat referedo ibi Jo. an. i. c. q' tra'slatioe. d' offi. le. s'z tuc esset dubiu an illa faceret fidei alijs causis z credo q' sic p' p'hemiu rlaru z p' ea q' ibi dixi. T'erum cogitandu tu esset. pur tu hoc credere veru qn eet vna regula inusitata q' coiter no habet et in p'tib' alias si coiter ab alijs habere' z testes maxie curiales dicunt q' viderunt eam practitari z sic sm ea sniari credo q' i' p'tibus valeret snia ar. huius regule ibi facilliter p' eos

qui in Ro. curia zc. z ibi in ipsa curia zc. z ad hoc fa-
ciunt notata i. c. pastoralis. de fide instru. z i. l. cu plaris
ff. de re. iu. p. Bal. Et si dicat in pnb^o qd non e dāda in
curia ei qd dicit incūbit onus pbadi. l. i. ff. de pba. ma-
xime cū repiat inter alias p pdicta pserti hoc tpe: qz
sunt ipresse rle in pntia pncipis in cuius pntia nō p-
sumit aliqd fraudulēter actū. ar. l. oīuz. C. de testa. Et
pondero istā rlam qz et loquit de alijs cōstōnibus ex-
trauagātibus z iō quo ad extrauagātes credere distin-
guendū prout textus z glo. z doctores dicūt in. c. pa-
storalis. de fide instru. z Bar. in. l. cū prolatis. ff. de re
iudi. z Bal. v. l. leges sacratissime. C. de legib^o i. l. oēs
ppri. p. Bar. ff. de iusti. z iu. qd etiā si nō sit icorporata
vel bullata. si tñ est notoria qd snia lata cōtra eas esset
nulla vt in extrauagā. execrabilis. ponit Abb. exēplū
vt supra: alias deberet papa cōsulum de quo me remit-
to ad pdicta loca. tñ in curia oporteret qd fieret in for-
ma hic inserta pducto coram iudice et extrauagā. qd
de facili pōt hri recursus ad cācellariā. vt vult phe-
miū hic alias nō valeret snia. vt hic dī z supra etiam
dixi. Itē pōderādū est vbi hic regulis z pstonib^o zc.
Ex quo videt arguendū qd cum papa mortuo: et rle
sue dicunt mortue. vt in phemio regularū qd etiaz si
vnus idigeat tpe hui^o pōtificis vna rla cācellarie de
tpe Sixti vel pauli qd nō haberet locuz qd hic dī: qz
iaz nō est regula ex quo mortuus est papa vt dixi: tñ
hoc distinguendū arbitroz: qz si causa pendebat tpe
Pauli qd pōt decidi per vnā rlam Pauli. tñ quo ad
illā cām illa regula semp viuit. Ideo pōt allegari z p-
duci sine metu falsitatis. vt dicit Bal. i. ff. de falsis
z Jo. de imo. hoc t3 latissime in. c. i. de cōst. z allegat
auc. vt cū de ap. cognoscit. col. viij. i. pñ. z. s. i. z sic de-
beret hodie fieri in curia p cācellariā. s3 ego vidi sup
vna rla Galix. b. valde altercari: z sine noua pmissiōe

pape per placet nunq̄ potuit hri. z rō est qz est morta-
tua vt dixi. Sed certe male fit ex quo illa lex quo ad
casus pteritos nō est mortua p pdicta. S3 aliter dixi
visum. Dñatio m. T. R. habuit vnā cōmissione in fa-
uorez scolastici borgeñ. circa hoc z bene: z sic nescio
nūc quō fieret z hoc p nūc z nō curo iſerre hic qd di-
cant abbreviatores de pco maiori z de minori. Et
sciēdū qd pcus ci. v. l. parcū ci. est tēperamētū. vñ dicit
Salustius in cathilinario qd romani i sacrificijs deos
rū. erāt magnifici z dñi parci. i. tēperati. z sic debēt eē
illi q iudicāt bullas tēperati quo ad iudiciū vt nō ex-
cedāt metas supp. z rlay zc. z sic. iſero qd male dī par-
cus. i. auarus a vulgo: qz parcus dī tēperatus. z. auar-
us est qui tenet tenenda: z nō tenenda. vt dicit glo.
in. c. ex pte de psuetu. que ponit diffinitionē auari z
pdigi z largi melius q̄z videri de iure canonico: s3 nō
ponit d̄ parco. dico hec sub correctiōe. D. T. R. vñ
tñ nō omitto hic notare: qz tenor pstitutionis siue re-
gule pōt pbari per testes. z hoc clare dicit phemium
huius regule. z s3 Jo. an. in mercurialibus in regula
nemo pōt vī dicere priuz. tñ de iure hoc cōter tenet:
z sufficiat ad hoc deci. rote. cclxvij. q̄ incipit. Item qd
constitutio siue statutum.

¶ Sequitur. xxvii. regula.

¶ Item idem dominus noster litiū succin-
dere cupiens amfractus z ne noui collitigā-
tibus aduersarii denē prouidere voluit sta-
tuit z ordinauit qd quoties deinceps aliquē
super quouis ecclesiastico beneficio colliti-
gantē in iure vel ad ius si qd forsitan ei^o ad-
uersario in dicto beneficio cōpetierit subro-

¶ An di-
cat pa-
cus.

gari cōcesserit: dūmodo p̄fatus collitigans
in dicto beneficio intrusus nō sit: nec sup eo
p̄tra dictū aduersariū postquā illud per triē
niuz pacifice possederit: lis tūc mota fuerit
alioꝝ quozū libet de premissis iure siue tunc
vacet: vel tūc vacauerit ipetraciones infra
mensē ante cōcessionē h̄mōi facte nullius
sint roboris vel momenti.

Ista regula s̄m q̄ oēs intelligunt dicit q̄ si lite pē
dente moriat̄ collitigans vel alias vacet ius vel b̄nfi
cium per collitigantē q̄ infra mensē pōt subrogari
collitigans. z si alius subrogetur q̄ non valet subro
gatio infra mensē nisi collitigans qui petit subroga
tionem fuerit intrusus. vel mota sit lis p̄tra possesso
rem postquā triennio pacifice possiderit. hoc dicit s̄z
q̄ oēs curiales etiam doctissimi viri intelligūt sed sal
ua gratia oīum ista regula nō dicit hoc. sed prout sem
per intellexi sic tunc licet ponam manū ad calamus
intelligo q̄ si duo litigant super b̄nificio: z vno ipsoꝝ
cedit vel decedit lite pēdente q̄ si vnus alius tertius
quocūq; petat se subrogari z sit prior in data. si tamē
alius collitigans infra mēsem post impetrationē illi
tertij petat se subrogari q̄ valet impetratio collitigā
tis z nō alterius tertij. z hoc fundat clare ista regula
in fine iuncto principio. Et pono exemplum. si duo
litigabant z alter mortuus est. z tertius post annū pe
tat se subrogari z fuit subrogatus q̄ si post ipetratio
nez suā ifra mēsez a tpe impetrationis tertij collitigās
subroget̄ illa subrogatio valet. z non illius tertij q̄ est
prior in data. z nō d̄z intelligi q̄ d̄z collitigans subro
gari infra mensē a tempore mortis collitigantis

q̄ hoc nō dicit regula: sed indistincte loquit̄ ibi: ante
concessionē h̄mōi zc. Ex quo verbo nota mihi q̄ si
collitigans moriatur vel cedat: z tertius subroget̄ in
fra mensē a tpe cessionis vel decessus ac post infra
mensē non subroget̄ collitigans q̄ valet subrogatio
illius tertij per hoc verbū ante cessionē zc. Et ratio
huius regule fuit equa vt in principio: dicit̄ tū hodie
trahit̄ ad iniquitatē: q̄ hodie multi mouent litem p̄
aliquos antiquos vel forte promouēdos in breui p̄
hāc regulā: qui t̄m ius h̄nt in principali sicut turcus
z tamen subrogant̄ hodie: z h̄nt victorias per fas vel
nephās. Dur t̄m papa nō est in culpa: z pōt dicere ab
sit q̄ ea que p̄pter bonū finē facimus ab alijs in ma
luz finē trahant̄: z nobis imputent̄. c. de occidendis.
xxiij. q. v. t̄m deberet p̄uidere q̄ ex cōiecturis iudica
rent̄ in similibus fraus z nō haberet locus regula ista
sicut in vna causa que pendet nūc in rota de hyspa
nia p̄ vnū doctissimū virū in iure diuino. Et ad hoc
vt tollant̄ aliqua dubia que quotidie orunt̄ in curia
super ista regula maxie apud curiosos presupponen
dum est: q̄ de iure q̄n moritur vnus ex collitigantib̄
tunc nō pōt fieri collatio vel prouisio illius beneficij
alteri quousq; finiat̄ p̄ma lis. aliter nō valet. c. i. z. ij.
vt lite pendē. li. vi. z cle. i. §. si vero. eo. ti. Ex quo seq̄t̄
q̄ cū in. d. c. i. z. ij. ponat̄ decretū irritās q̄ etiā cōpre
hēdit papā. nam decretum irritans comprehendit pa
pam si ponit̄ in iure vel als quo ad ordinariā ptātez
casus ē. z ibi no. Domi. in. c. quodā. de p̄be. li. vi. ergo
seq̄t̄ q̄ collatio vel prouisio pape ē tūc nō valeret p. d.
c. ij. iuncto. §. si vō dicte cle. i. z iuncto dicto. c. qdā. z sic
videreť q̄ subrogatio tertij n̄ valeret qd̄ fateor eē v̄ez
nisi fieret mētio de lite: q̄ tūc v̄i papa facere ex certa
scia subrogationē. z ex plenitudine ptātis valet talis
collatio siue prouisio pape scā mētiōe de lite: z iste ē ca

*ad de impy...
q̄ rem...
dicit...
q̄ est...
de in...
ad ho...
leg...
p. r...*

Nota.

sus. in. d. cle. i. §. si. ut lite pēdēte. z iō subrogatio facta per papā facta mentiōe litis valet z p nō obsti. tollit illd ius cōe. tñ pp hoc venit ista rra dicēs: qz valeat subrogatione fundent nonus colligator madatqz ifra mēsez post subrogationē alterius pferē colligās z sic intelligit ista regula. Diceret tñ aliqs: nunqd p cessuz vel decessuz colligātis extinguit lis. dico q nō gnimo supstes pōt pseq litē si vult. vt in dictis. c. z in d. cle. §. si vō. iō si aliqs ipetraret de nouo dī ipetrare lite pēdēte p p̄dicta. iō diē decisio rote. ccccv. quē icipit. Itē si lite pēdēte in curia. q nō finit lis. nisi per sniaz z nō per mortē colligātis vel cessuz: z ita tenet stilus ignorantiū in curia: sed salua grā tātoꝝ dñozuz credo q nesciāt qd dicāt: qz hoc nō fundat iure. imo p̄riū est iure cōi: z de hoc allego tex. in dicta cle. i. in p̄mo r̄sō: vbi dī q si litigātes in curia moriant ambo q ad sedē apl̄i. ā p̄tinet collatio. z in p̄tibus ad ordinariū zc. ergo seq̄ q p mortē colligātū sine snia vacat beneficiū. Itē finit p trāsfactionē z p r iuramētū: z p renūciationē litis zc. c. i. de lit. presta. li. vi. z. l. post qz lit. l. d. pac. Et ne taceā laudē alienā: qa essent filis furi. vt dicit Bald. in pludis feudoz. allego Jo. de milis. in. §. lis finit. vbi notāter dicit h. tñ auditores vt trahāt aliquē ad curiā Ro. pp pōpā. credo ex iacito i. assu maior tenēt illā d̄cisionē p euāgelio: z iā in cā mea ppua allegauī in q̄ aduersarius renūciauerat iuri liti z cāe: z stetit p septē annos: z nihil mihi fecit qñ vidit me absentē psecutus fuit per audientiaz cōtradictaz: z habuit sniam p̄ me z fecit me expone re. ccc. ducatos pp aliā d̄cisionē tādē vigore cōmissio nis feci eā reuocari: sed tñ si p̄dicta recte intelligant alio mō loq̄ decisio iā dicta: puta qñ appet q papa subrogat aliū tertiū ad psecutionē p̄ me litis i eodez statu cāe zc. z non appet q supstes destitit a lite. qz si

aliter apperet: tūc nō diceret lis pēdere vt vult dicta decisio in p̄ni. z allegat glo. notabi. in. d. cle. i. §. si vero in vbo psequeret. q̄ dicit q si supstes non psequitur litē nō dī lis pēdere: z d̄z intelligi illa gl. qñ appet ex cōiecturis q nō vult pseq: puta qz renūciauit liti per dictā. i. post qz liti v̄l p̄ als p̄iecturas: qz ipso facto ostendim⁹ volūtātē n̄raz sine v̄bis: sufficiat tex. cum glo. in c. nō solū. xi. q. iij. z in. c. quem progenitores. xx. q. i. z alia iura que alle. z bñ Jo. de milis in v̄si. finit in pte litis pēdētiaz: z lz als ridiculū eēt q si quis nō psequeret litē q p̄pterea videret renūciare liti maxime de iure canonico quo nō perit istātia. ca. venerabi. de iudi. vt dicit Adilis: z sic loquit etia dicta decisio dicēs q si actor mortuo reo capit possessionez sua auctoritate videt h̄ie aiuz nō p̄sequēdi: lz postea vadat variādo z sic p̄dicta faciūt p̄tra stilū ignorātū qui dicūt idisti cte q p sniam solā finit lis in curia: qz hoc est de statutis rote: naz in aliquibus deci. dicūt q statuerūt z ordinauerūt dñi de rora. Et mirandū est de eis. nā auditores nec aliqs in curia in p̄ntia pape nō h̄nt ius statuēdi: nec h̄nt ordinariā ptātē plenā. vt ait glo. i cle. auditor. de rescrip. z an subrogat⁹ in iure z ad ius videtur subrogat⁹ quo ad possessionē illa deci. cccciij. hoc plene dicit. Sz v̄tas ē q si fiat mētio possessiōis sic als secus. vt dicit deci. lx. q̄ icipit. Itē subrogat⁹ in litē. Et illud qd dixi q impetratio facta lite pēdēte nō facta mētionē de lite nō valz hoc vez qñ ipetratio est facta de iure colligātis alicuius: secus si d̄ iure alteri⁹ nō litigātis: hoc dicit exp̄sse Old. p̄si. ccxix. qd icipit qdā Hug. qd posui i titulo vt lite pēdēte: sz qz hodie i ipetratiōibus factis in curia in qb⁹ ponunt clausule vel alioquouis mō ex ipsi⁹ v̄l alteri⁹ cuiuscūqz p̄iona zc. arbitroz q raro pdesset dictū p̄silū in curia: sed in p̄tibus sic quo ad ordinarios: Itē ad illd qd dixi supi⁹

Auditores rote n̄ p̄nt statuere.

quod non cesset lis extincta per non persecutionem litis etc. ego dicebam et per lapsus triennium videtur quis non habere animum litigandi et allegabam regulam primam de trienniali possessore ibi antiquas lites penitus extinguendo etc. tamen hoc non fuit receptum in rota quod est per mille annos dicitur lis pendere in curia si non sciret fateor tamen quod si renunciatio litis fieret coram auditore amplius ipse se non posset intrinsece: quia tunc est rota teneret quod diceret lis finita per ea que dicitur Antioch. i. c. cum pridem. de pac. et Abb. ibi et dicitur lis pendere que ad collationem etc. per citationem tantum factam in curia ad dicendum per commissionem sed non exprimitur ea que vult de. ij. ut lite pendente: et sic practicat in curia et per appellationem extrajudiciali in partibus legitime secundum de elec. non dicitur lis pendere quo ad istam regulam. licet quo ad devolutionem sic. ita vult decisio rote. cccvi. que incipit. Item si reus et possessor. ideo est consilium appellanti quoniam curia facit causas committi et decerni citationem per audientiam contradictarum et in prima citatione haberet locum ista regula per predicta. alias non: et sic practicat in curia credere tamen quod si actor faceret tantum causas committi contra reus possessorem vel appellasset eum extra iudicialiter secundum formam de elec. cum quod si moriret ipse actor ante citationem quod haberet locum ista regula. arg. eorum que dicitur de. lxxiij. que incipit. Item quod de. ij. ut lite pendente. et facit glo. ibi. et hoc ad subrogationem. Sed quo ad privilegia impetrata lite pendente vel quo ad impetrationem gratie satis credo sufficere quod causa sit tamen commissa. faciat glo. et ibi docto. in. c. cum causa. de testi. Item quia hic dicitur de lite super quovis ecclesiastico beneficio etc. et inferius dicitur siue tunc vacet vel cum vacaverit etc. Aliqui curiosi dicunt hanc regulam habere locum quando fit impetratio in forma iuris per privationem: sed certe breviter non est verum. unde si tu impetras beneficium tunc tanquam homicidie in forma iuris ille potest renunciare quicunque illud beneficium vel etiam si diceret

non habet locum ista regula: quia ista non est causa beneficii: sufficiat ad hoc glo. nota. que communiter tenet i. c. ij. in verbo finita ut lite pendente. li. vi. secus tamen esset quando impetratio fieret beneficii alicuius quod vacat ipso iure et petit renunciari in casu rite. ut improbi. et hoc vult sentiri gl. predicta in dicto. c. i. in. fi. et ita in rota. et ita practicat nunc in vna prebenda hyspalensi permutata lite pendente. Item pondero istam regulam in quantum loquitur generaliter de quolibet litigante. quia si familiaris cardinalis vel papa litigans moriret non regeretur consensus cardinali. et haberet locum ista regula et non infra posita. xxx. et ita practicat quia illa non tollit privilegium huius rite ultime quia hic dicuntur duo vocabula. scilicet amfractus: et intrusus. de amfractu dico quod vult dicere labor vel tribulatio: quia amfractus est quasi vnde dicitur fragilis et est via aspera plena diuertibus et fractionibus et ruinis ut dicitur gl. in de. dudum. i. raso. de sepul. et ex illo tex. cum gl. et ex ista regula est apparet quod utile est recedere a lite. facit. l. minoribus. ff. de mino. et quod dicatur intrusus. no. i. c. eum qui. de preb. li. vi. per doc. marie per Dominum. et dicatur infra in regula de trienniali. Item per hoc verbum siue cum vacaverit etc. potest dici quod regula. xxxiij. non habet locum in collationibus videlicet quod si ego litigo cum promouendo ad episcopatum quod possum petere subrogationem. etiam antequam promoueat per hoc verbum. Item addo quod hodie temporibus nostris papa derogat in fauorem suorum vel cardinalium huic rite et dat subrogationem tertio et antequam moriatur colligens cum derogatione huius rite itaque etiam si colligens surrogat infra mensem valet prima surrogatio. sed ne videatur sibi tolli ius quod situm vel quod redum per hanc regulam tunc colligens non surrogatur: sed persequitur ius primum quod haberet est cautela referendariorum vel habentium signaturam per placet vel per processum alias est dubium an tolleretur sibi ius quod situm per hanc regulam et non valeret ut dicit illa regula. s. et hoc potest papa facere. quia licet fecerit istam regulam maiorem preterea habet penes se. c. dudum.

Cautela.

de p̄bē. li. vi. **C**ū hodie ē vna cautela q̄n̄ q̄s ip̄ etra
uit b̄n̄ficiū alterius p̄ p̄uationē i forma iuris q̄ lz iure
posset renūciare v̄l forsan p̄mutare vt dixi t̄n̄ dat̄ vna
surrogatio anteq̄ vacet q̄ null' ali' posset surrogari
iure illi' vacaturo p̄ mortē v̄l p̄ resignatiōez nisi ille q̄
ip̄etrauit z sic dixit mihi vn' clientulus meus q̄ habe
bat signatā z expeditā forsa bullā z p̄t fieri p̄ p̄dicta
sz male. Itē pondero hic v̄bū ip̄etrationes zc. Ex quo
seq̄t q̄ non cassat̄ hic p̄uisio siue surrogatio facta mo
tu p̄prio q̄z prohibitus impetrare nō p̄hibet̄ obtinere
motu p̄prio. l. i. C. de peti. bo. sub. li. x. z rō est: q̄ q̄d
obtinēt p̄ impetrationē p̄sumit̄ obtentū per ip̄ortuni
tatē: sz q̄d obriēt̄ motu p̄prio p̄sumit̄ ob meritū obtē
tuz. vt dicit Bal. i. l. q̄d fauore. C. de le. maxime q̄ nō
tollit̄ hic ius q̄situm pri. sz querēdū ideo zc. Itē q̄z ista
lex indistincte loquit̄ d̄z intelligi etiā indistincte. l. iiii.
ff. de of. p̄re. ideo d̄z intelligi nō solū in papa sed etiā
in ordinario z in legato qui p̄nt̄ etiāz p̄uidere de iure
quod cōpetebat alicui mortuo. z si dicas q̄ hic videt̄
papa exp̄mere de p̄cessiōe facta p̄ eū t̄n̄ vt ibi p̄cesse
rit zc. nō obstat q̄z dico q̄ si papa ip̄ponit sibi ip̄si legez
in hoc ergo a fortiori alij nō p̄nt̄ h̄ facere ar. auē. mul
tomagis. C. de ep̄is z cle. z i. cle. i. in p̄n. de reliq. z ve.
sanc. z. c. sup̄ eo. d̄ vsur. z q̄ ponunt̄ cā exēpli nō restri
gūt r̄lam. l. i. §. vulgo. ff. de vi z vi ar. maxime cū eadē
sit ratio in vtroq̄z ergo idēz ius. c. ratio de p̄ben. in ar.
z cle. i. de elec. l. illud. ff. ad. l. acq. licet d̄n̄i de rota i ca
su regule sequētis p̄nūciauerunt p̄rius z ibi dicā z sic
ex p̄dictis p̄t dare cautela p̄tra istā r̄lāz q̄ supplica
tio sonet motu p̄prio hoc exp̄sso p̄. c. si motu p̄prio de
p̄bē. li. vi. z tunc nō op̄z q̄ deroget̄ huic r̄le. vt dixi
sed certe papa deberet declarā q̄ ista regula haberet
locū etiā si alius tertius impetrasset motu p̄prio. z q̄
haberet locū etiā i legatis z ordinarijs p̄ vnū p̄siliū

Montani z etiā Petri de ancha. aliter t̄n̄ dijs visum.

Sequitur. xxviii. regula.

Itez voluit z ordinauit q̄ omnes gratie
quas de q̄busuis ecclesiasticis beneficijs cū
cura vel sine cura secularib' vel regularib'
per obitum quaruncunq̄ personarum va
cañ. in antea fecerit nullius roboris vel mo
menti sint: nisi post obitum z ante dataz gra
tiarum huiusmodi tantuz tempus effluerit
q̄ interim vacationes ip̄se de locis in q̄bus
persone p̄dicte decesserint ad eiusdem do
mini nostri noticiāz verisimiliter potuerit p̄
uenisse.

Ista regula dicit q̄ cassant̄ p̄uisiones pape de be
nificijs vacantibus per obitū alicuius: nisi t̄n̄ tēpus
effluerit a tpe obitus illius qui tenebat vsq̄ ad ip̄s
p̄uisionis ipsius infra quod verisimiliter poterat p̄
uenisse ad noticiam d̄n̄i nostri. hoc dicit. z ista regula
venit ad tollendum ambitiones z ad tollenduz frau
des que solebant fieri. Nam si vnus in partibus infir
mabatur z forte dicebat q̄ non poterat euadere. tūc
volens beneficium illius habere mittebat cursorē ad
papam: z interim moriebatur ille. tamē a tpe mortis
ipsius vsq̄ ad tēpus date p̄uisionis pape nō erat tā
tum tēpus lapsū infra quod poterat verisimiliter p̄
uenisse ad noticiam d̄n̄i nostri. ideo cassat papa tales
p̄uisiones. **E**t vidi dubitari in curia an ista regula
haberet locum in legato. pone q̄ cursor venit ad le
gatū z legatus p̄uidit in casu quo potest p̄uidere
t̄n̄ nō fuit lapsuz tantum tēpus zc. sicut dicit ista regu

An ha
beat lo
cū in
legato

tum. z per mare vnus cursor venerat alias de valētia
in sex diebus: z cōiter pbatur qd cursores non poterāt
venire nisi in .xv. diebus vel ad plus in .xij. nescio qd
fuerit determinatū: sed in hoc verisimilr ego exponere
verisimilr pro credibili .ar. l. iij. in .ij. z .iij. rñ. ff. si ps he-
re. pe. z tūc tenerē mediā viā sicut ibi tenet iuriscōsu.
z non tenerē illud qd raro accidit p. illā. l. nā ad ea. ff.
de legi. vnde ibi dī. qd vna mulier peperat quattuor z
alia. v. z alia egyptiaca. vij. z vna alexātria fuit repor-
tata. vt adriāo oñderet que peperat quattuor vno tpe z
inde. ad. lx. dies. peperit vnū aliū: tñ ibi iuriscōsult^o
tenet in. §. si. mediā viā. s. qd nō attēdit id qd raro fit: s;
dicit de trib^o tñ zc. z sic videre^t in casu nro qd nō ste-
mus pbationi. de. vj. diebus nec. xii. sed mediaz ptes
tenere debemus. s. de. vi. diebus nec hoc cōsonū iuri.
qd tñ at verisimile est videndū qd dicat Dy. i. c. suscepi-
mus. de reg. iur. li. vi. z est bonus tex. cū gl. in. c. cupiē-
tes. §. qd si per. xx. de elec. lib. vj. z hec p nunc dico ve-
risimiliter reliqui arbitrio auditorū ex quo verba diri-
guntur ad eos vel in arbitrio cuiuscunqz iudicis iudi-
cantis: casus est in simili in. capitu. cupiētes. in. §. qd si
per. xx. de elec. lib. vi. facit. l. si. ff. qd. metus. z. capitu.
quia verisimili. de presumptio.

¶ Sequitur. xxix. regula

¶ Item qd omnes z singule causarum com-
missiones. quas i antea fieri contigerit obtē-
tu vel occasione concessionū dumtaxat apo-
stolicarum de beneficiis ecclesiasticis gratia-
rum super quibus apostolice littere cōfecte
nō fuerint: ac processus desuper habēdi nul-
lius sit roboris vel momenti.

¶ Ista regula cessat cōmissiōes fiendas sup beneficijs
cōcessis per gratiā apostolicā de quibus nō sunt litte-
re aplice pfecte z processus desuper habēdos: in hoc ē cō-
tra ius. cōmune: quia vt supius sepe dixi p solā signas-
sturā acgrit ius plenū sine expeditiōe bullarū de iure
sufficiat tex. cū gl. in. c. institutionis. xxv. q. i. z alia ius-
ra allegant. supra regla. xxv. tñ ista regula disponit cō-
trarium: tñ pp quandā equitatē: qz ille qui habebat si-
gnaturā tantū molesta bat possessorē: z postea forte fa-
ciebat aliquā falsitatē in expediēdo zc. tuz etiā: quia
iudex ignorabat fundamentū siue iurisdictionis zc. ar-
gu. eoz que dicit Bar. in. l. multū interest. ff. de cōdi.
z demō. z Anno. in. c. prudētiā. de offi. deleg. l3 Bar.
allegat eū in ca. contingat. eo. ti. tum etiam ad exbur-
sanduz pecunias zc. z iō ista regula practicat etiā ho-
die in expectatiuis: nā executor datus in expectatiua
non pōt fulminare pcessum nisi visa bulla: alias non
valet. Et iō hodie tenet vna cautela: qz cū bulla da-
tur expedita postqz est in plūbo: vt dixi supius i. x. res-
gula: z ad hoc facit. c. l3. de cri. fal. habēs expectatiuā
pōt ire ad plumbū cū suo executore z ille executor cū
videt ibi bullam z se iudicē ibi datū pōt fulminare p-
cessum put alias ego feci tanqz executor vn^o paupis
zc. Sz vt non det de ista regula ē practica pcuratorū:
qd in iudicio pducunt sumptū bulle z nō ipsaz bullaz
vt non videat illud qd est scriptū retro. s. expedita tali
die. ¶ Itē ponderādū est verbū de beneficijs posituz
hic ex quo vī non idē eē i alijs. Nono qd papa pcessit
alicui iurisdictionē vel possessionē tēporalem vel ppe-
tuā i aliquo castro vel ciuitate: z iste anteqz expediat
bullas facit cām cōmitti ptra intrusum an valeat ista
cōmissiō: z certe dicendū est qd si c: qz ista regula est ex
orbitās. ergo debet restringi ad terminos in qb^o loq-
tur. c. que a iure cōi. exorbitat. de re. iu. li. vi. z. c. odia.

Caute
la.

Nota.

An ap-
pellati-
one cō-
missio-
nis p̄ti-
neatur
cōmissio
i q̄ p̄tinet
supplicatio.

z. c. in penis. eo. ti. z sic alias r̄ndi in curia: nescio qd fuerit iudicatum: sed hoc credo verum: dūmō bulla postea p̄ducatur in iure. Itē vidi dubitari: z est casus me nunc in rota. pono qd papa prouidit mihi de b̄nficio z mandat per breue suū supplicatione signata interclusa qd iudex in p̄tibus ponat me in possessione vel cōsignet mihi b̄nficiū: an habeat locū tūc regula ista: z certe dicēdū est qd nō: qz appellatiōe cōmissiōis nō venit breue pape per qd etiā videt̄ idē zc. ex supplicationibus interclusis qd papa ex certa scia vult hoc fieri ar. l. quidā cōsulebant. ff. de re iudi. ¶ Itē vidi dubitari. qz appellatiōe cōmissiōis simplicis nō venit cōmissio in q̄ cōtinet supplicatio. naz spēs cui addit̄ aliqd de ḡnie alterius spēs mutat nomē casus in. c. statutū de elec. l. vj. iuncto. c. licet canō. de elec. eo. lib. facit qd dicit Abb. in. c. bone lo. i. d̄ postu. pla. q. alle. dictū ca. z facit. l. qui venenū. ff. de ver. si. Itē qz appellatiōe simplicis nō p̄tinet cōpositū qm̄ materia est odiosa: casus est in. c. qd dilectio. de p̄sang. z affi. l. gl. cū tex. Insti. de acti. §. i. v̄ dicere p̄trarium: z in. l. ij. ff. de verbo. obliga. vbi doct. plene: sed ibi dixi legēdo hic rome vltra Bar. Bald. Ange. Joā. de imo. Lud. pont. quos vidi ibidē: qd quādo omnia simplicia comprehensa sub genere numerant̄ particulariter in aliqua dispositione. tunc appellatiōe simplicis cōprehendantur etiam cōpositū ex illis simplicibus: z sic procedunt dicta iura. z pone exemplum supra in. xv. regula. z ibi dixi aliquid de hoc: sed qm̄ non enūmerant̄ oēs spēs sub genere vt in hac r̄la vbi nō enūmerant̄ nisi tūc vna spēs. s. cōmissiōis sequit̄ qd nō cōprehendit̄ cōmissio cōposita. s. cū suppli. interclusa. z sic procedat dictū ca. statutū. de elec. lib. vi. z. c. qd dilectio. de p̄sang. z affi. Itē qz cōmissio tūc intelligit̄ s̄m vsus loquendi qui in istis d̄ attendi. l. cum d̄ elationis. §.

afina. ff. de fur. instru. c. d̄uis. de ver. sig. s. appellatiōe cōmissiōis nō intelligit̄ nisi cōmissio simplex q̄ fit in curia. ergo d̄ breui nō d̄z intelligi. i hoc tū arbitror qd si et cōmissio fieret ad p̄tes: p̄scriptū p̄tra h̄ac r̄lam nō valeret: qz in hoc attendit̄ verus t̄ps date. c. sup. eo. de ap. l. in cōmissiōe attendit̄ t̄ps p̄tatiōis. c. i. d̄ rescrip. z. c. vt debet̄ de ap. sed in breui in quo sup. est inclusa secus esset d̄m per p̄dicta in dubio tū expedire nolo bullas in cā mea. qz nolo ponere ius meū in iudicio aliorū quorū mentes nō sunt eq̄les et in iusticia maxie meū. Itē p̄dero hic v̄bū p̄cessus desup habēdi zc: qz in r̄la Pauli erat habitū z habēdi zc. sed meli⁹ est hic: qz in p̄ncipio d̄ qd in antea zc. z et in r̄la Pauli d̄ illud v̄bū z credo hic ea que dixi in aliqua p̄te in regula superius dicta scilicet. xv.

¶ Sequitur. xxx. regula.

¶ Itē voluit qd ipetrans beneficiū vacās per obitum familiaris alicuius cardinalis: tenet̄ expr̄mere nomen z titulum ipsius cardinalis. z si ille in curia fuerit: eius ad id accedat assensus: alias desup gratia sit nulla. z idez seruare voluit etiā si dicti familiares ipsoꝝ cardinaliū familiares esse desierint: seu ad aliorū cardinalium familiaritatē similes transierint quo ad beneficia qui durāte familiaritatē p̄iori obtinuerūt z in qbus ipsa familiaritate durāte ius eis cōpetierit: ita qd ad illā cardinales quorū p̄ius fa. fuerunt suū habebunt adhibere consensum.

Resua-
tio fa-
miliari-
ūz car-
dinaliū

Ista rla dicit qd ipetrās bñficiū vacās p obitū fami-
 liaris alicui? cardialis dz expmē nomē z titulū cardia-
 nalis. z si cardialis i curia sit dz hñe p̄sensū illi? cardia-
 lis: als qd gra sit nulla: z idez vult suari et si deserit eē
 familiaris ip̄si? cardinali v̄l trāsuerit ad familiaritatē
 alteri? cardialis in bñficijs q̄ hēbat tpe p̄oris familia-
 ritatis. qz ille dz p̄sentir z nō sc̄ds. hoc dīc. ista rla. z ve-
 nit ad p̄placēdū cardinalib? vt possint ip̄i q̄ hñt onera
 i sustinēdo familiā z laborādo p̄ eis qd hēant et cōmo-
 dū vt dēant p̄sentire i p̄uisionib? q̄s fecerit papa d̄ bñ-
 ficijs vacātib? p obitū familiaritū cardinaliū. Et qz ista
 rla loq̄r idistictē de bñficijs vacātib? p obitū familia-
 riū cardinaliū idistictē dz itelligi. l. de p̄cio. ff. d̄ publi-
 ca. iuncta. l. i. e. t. i. p̄n. nō sequitur qd et si familiaris moriat̄
 in curia op̄z seruari hāc rla. l. illa bñficia rlariter sint
 gñalr pape reseruata ea reseruatiōe q̄ p̄tinet i corpe iu-
 ris i. c. ii. de p̄bē. l. vj. tñ pa. iponit sibi legē i hoc z sic
 practicat i curia. iō nō dz mutari. l. mīme. ff. d̄ legib?.
Ite p̄derādū ē hic v̄bū p obitū familiaris zc. Ex
 q̄ sequit̄ qd ista rla nō h̄z locū in alia vacatiōe. qz mors
 ciuilis in hoc casu nō egparat̄ nāl: cuz hoc sit exp̄ssuz
 in iure. sufficiat gl. i. c. suscep. de rescrip. l. vi. ergo zc.
 Et rō ē qz bñficia familiaris cardī. sunt reseruata p̄ rla
 tertiā. s. z iō si familiaris cardīal vult renūciare siue i
 curia siue extra curiā op̄z qd collatio fiat per papā. Et
 p̄pterea papa in hoc nō vult derogare sue dictiōi libe-
 re quā h̄z de p̄ferēdo sine p̄sensu cardialis zc. Ex quo
 sequitur qd si familiaris facit aliqd̄ dilectū in p̄tibus p̄-
 p̄ter quod est p̄uat? ip̄so sc̄o puta symoniā publicā si-
 ue heresim zc. tunc si vnus ipetrat bñficiū istius non
 dz obseruare hāc regulā per hoc verbū hic positū per
 obitū zc. Idem si ep̄s in partibus p̄uet eū beneficijs
 suis p̄pter aliquā causā quod potest facere l̄z nō pos-
 set ea p̄ferre secūdu. c. postulasti. z qd̄ ibi notat̄ et per

Ista re-
 gula n̄
 h̄t locū
 nisi
 i vaca-
 tiōe p̄
 mortē.

doc. de foro cōpe. tūc si vn? ipetrat a papa illa bñficia
 non debet seruare hāc rla. per p̄dicta. Et p̄derādū
 est etiā illud v̄bū z idē seruare voluit zc. Ex quo sequi-
 tur qd etiā in sc̄do casu qm̄ familiaris cardinalis transi-
 uit ad aliū cardialē qd si moriat̄ dz requi p̄sensus prio-
 ris cardinalis alias gra est nulla. Et ista clausula posita
 in p̄mo r̄iso dz etiā itelligi quo ad sequētia ex quo
 declarat. c. de multa. de p̄bē. Et nō curo allegare alia
 iura vulgaria. z hoc p̄ hoc v̄bū. idē qd̄ notat idētitate
 iuris l̄z diuersitate facti z est declaratiuū z āpliatiuū
 l. idē est. ff. si ager vecti. iuncta. l. i. Itē ponderādū est
 verbū hic positū familiaritatē si l̄z trāsierit zc. **E**x
 quo v̄bo apparet qd si familiaris cardialis trāsseat ad
 familiaritatem pape qd non dz seruari ista rla que est ex
 orbitās faciat. c. volētes. de offi. le. z. c. antiq̄. de priuī.
 Itē qz p̄sona pape loquēs itelligit̄ excepta. c. pe. c. ve-
 niētes de iureiu. Ex quo sequitur qd ista rla nō h̄z locū si
 vn? fuit familiaris pape z postea trāsuit ad familiari-
 tatē cardinalis et mortuo papa qz illa bñficia sunt re-
 seruata papa rōne affectiōis s̄z p̄stitutionē papā pau-
 li z ideo non dz requiri p̄sensus cardinalis ad cui? fa-
 miliaritatem trāsuit. naz ista regula loquit̄ de fami-
 liarib? cardinaliū z nō de familiarib? pape. Ergo zc.
 ar. l. de p̄cio. ff. de publicana. naz si papa voluisset itel-
 lexisset de familiarib? pape expressisset ar. c. ad audien-
 tiam de deci. z sic postea p̄sului per p̄dicta. Dico idez
 de collectoribus vel officialib? sedis apostolice: puta
 de p̄tonotarijs z similibus: quia licet sint familiares
 cardinalium non habet in eius locum ista regula: naz
 reseruata sunt pape tñ p̄ rla. cācellarie. Et non curo
 de extraua. ad regimē. qz vt dix. s. i. iii. regula mortuo
 bñdicto. xii. mortua fuit illa ad regimen p̄pter v̄ba ip-
 sius. z l̄z appellatiōe cardialitū cōprehēdat̄ papa vt ite-
 net archi. in. c. sacrosancta. xii. di. tñ hoc est verū in fa-

Nota.
 bñ casus
 in
 qd̄ nō
 h̄t locū
 cū rla.

uorabilib⁹. sec⁹ i odiofis. ar. l. ius senatoruz. C. de dig.
li. xii. z quod ibi notat lz pdicta dicant fore iuridica.
in hoc ano. lxxxv. fuit ibi. q. deducta i practica. i vno
ptonotario z scriptore bullaz q fuit familiaris vnius
cardinalis qz illius bnificia fuerunt reseruata cardiali
z no pape. i. q. regit^r p^rsensus cardinalis alias non va
let promissio pape pp vnam p^rstitutione factam in con
clau tpe electiois dⁿi Anno. z idē dicerē si familiaris
cardinalis trāsiret ad familiaritatez familiarū pape
qz quo ad hoc z quo ad reseruatione bnificioz censet
iste familiaris pape. vt dixi. s. rla. iii. p. l. i. vel. ii. C. de
epis z cle. z ibi Salicet⁹. z facit. l. q^ritū. s. si istru. ff. de
fundo istru. z ad h⁹ facit p^rs. Oldr. xi. q^d icipit thema
tale ē. z ibi m⁹ta bona iura ad hoc allat vbi dicit q^d le
gatū ad vsus paup^rz etiā videt^r legatū seruētib⁹ eis:
lz itelligo hoc veruz si expēsis pape sustēret alias sec⁹
per rlas tertiā: z ibi dixi. s. Itē inq^rtū hic d^r q^d nomē
cardinalis dz exprimit: itelligo q^d exprimat^r vt papa sit
cert⁹ q^d sit ille cardinalis satis est. qz nō refert qd ex eq
pol^rētib⁹ sit. l. q^ruis. C. d^r fideicō. Cū si nescio nomē p
p^ruū cardinalis satis ē q^d dicā mortuū eē familiare pu
ta. cardinal^r vicecācelarij epi portuen^r. p pdicta. Itē i
quātū ter. dic^r hic. z si ille i curia fuerit itelligo q^d ad cō
sensuz: tū ēt si nō sit i curia ipetrās dz exp^rmere nomē
illi⁹ cardinalis absentis z titulū. alias grā nō valet: qz
ista copula dirigit^r circa diuersa: iō nō p^ruigat nisi vba
z nō mētē: sufficit tex. cū glo. in. c. i. s. z enī ep^m v^r ab
batez. col. x. z q^d ibi dicit Bal. z sic mēni me vidisse
practicatū in curia. Itē ex ista rla colligo q^d etiā si car
dialis non dz abesse a curia sine licētia pape. ar. c. filiū
l. q. i. z facit gl. in. c. nobilissim⁹. xcvi. di. tū. ēt si absit
tanq^m legatus vel als de licētia pape non p^ricipat h⁹
p^riuilegiū q^d videt^r facere p^rtra glo. ibi z q^d id q^d dicit
ibi Bar. l. de p^rim. alias p^rpositis sacroruz scrinioz.

Nota.

xii. z hoc seruat^r etiā in medijs annatis ep^ratū in qbus
nō p^ricipāt absentes cardiales ipsi tū sunt cauti z pe
tunt a papa licētia absentandi se cū prerogatiuis p^r
sentiū: z papa male libēter dat. z est iustū vt nō rema
neat solus z q^d dz regere p^rsiliū ipsoz maxie i arduis:
lz nō teneat seq. c. fundamēta. s. decē. cū glo. de elect.
li. vi. itē. circa istā regulā vidi practicari i curia. Fami
liaris cardinalis litigabat cū vno alioz: lite pēdente
fuit mortu⁹: an in surrogatione iuris illius p collitigā
tē dz seruari ista regula: tam in expressione cardinalis
nois qz etiā de ei⁹ p^rsensu: z finaliter fuit p^rclusuz i ro
ta q^d nō: qz illud p^riuilegiū non derogat p^ruilegio re
gule superioris. xvii. de collitigātib⁹. ergo zc. p z p^r
facit. l. in sacris. l. iii. C. d^r p^ri. sacro. scri. li. xli. z q^d ibi
dicit Bar. de duob⁹ statutis: sed pro hac pte bñ facit
q^d dicit Bar. in extraua. ad reprimēdā in vbo nō ob
statibus. vbi dicit q^d illud: q^d dicit q^d per vltima legē
vel statutū nō reuocat^r prima: vel p^rimū quādo in p^ri
ma est clausula derogatoria est verū nisi de ea fiat i se
cūda mētio: sed in ista regula est clausula derogatoria
s. q^d nullius sit roboris zc. ergo sequit^r q^d cuz in alia nō
fiat mētio de p^rima in ordie nō v^r tollere eā: z hoc per
l. non est nouū: z per. l. ideoqz. ff. de lega. itez dicit ibi
Bar. q^d etiā si p^rima lex non habeat clausulā derogato
riaz. tū non tollit per scdā: etiā si in scda sit clausula
derogatoria. s. nō obstante aliqua. l. si nō est oīno p^ria
p^rime: lz posset reduci ad cōcordiā: z sic itelligit ibi di
ctas leges. z. c. in. de p^rstit. lib. vi. allat bona iura. q. qd
ergo dices. in statu. v^r si. s. si i statu. z sic i casu n^o cū p^r
ma rla ēt si nō hēat claz derogatoriā quo ad. l. dicēdo
nō obstā. aliq^a alia lege: tū nō tollit: p istā est q^d nō ē oīo
p^ria. z ista ēt nō h⁹ clausulā derogatoriā z sic z practi
cat^r i curia. itē vltra pdicta posses repire cautelā vt nō
obstet ista regula. s. q^d facias p^r fauorē signari supplica

Cautela.

An sufficiat
consensus
cardinalis
iterueniens
post ipe-
tratione.
Nota.
quoniam.

tionem motu proprio: quia ista regula dicit ipetrare. si aliud
est si motu proprio pape signentur beneficia. facit. l. i. de
pet. bo. subla. lib. x. z. l. ij. ff. q. quisq. iuris. in. s. n. so. z
sic est cautela pro papa q. se excusaret cum cardinali ac est
pro ipetrare est cautela. Sed dubito an cardinalis tunc si est
magni ponderis faceret declarari. Scio: nescio tamen pro
nunc an si papa declaret in tali casu tolleretur questio
tunc: hec pro nunc. Sed vidi dubitari an in casu istius re-
gule sufficit q. consensus cardinalis iterueniret post ipe-
trationem z in hoc vidi in curia unum dubium: quia vnus ipe-
trauit non habito consensu cardinalis: z secundus post z ha-
buit consensus cardinalis z postea primus etiam habuit
consensus quis istorum debet preferri: z fui interrogatus de
hoc. Sed q. secundus preferatur allego tex. in. c. si pro te.
de rescrip. lib. vj. z glo. in. c. p. tuas. de condi. apposi. z
non dico aliud quia pendet in rota. q. vt habui. sed quo-
ad primum casum credo q. si ar. dicti. c. si pro te. de rescrip.
lib. vj. Item ex ista decidit dubium si vnus sit familia-
ris cardinalis z eo mortuo transiit ad familiaritatem
alterius si ipse moriatur in familiaritate vel extra eam
iste secundus debet prestare consensus ex quo primus est
mortuus qui non potest prestare consensus z certe pro para-
te affirmatiua facit. c. i. §. si. ne sede vacante. li. vj. l. loqu-
tur de consilio tamen: z pro ista parte facit verbum habebunt
hic positum quod est futuri temporis: sed si est absens vel mortuus
non potest prestare assensum: vt in dicto. §. si. z in hoc est casus
istius regule ibi z si ille in curia fuerit etc. Sed pro prima
parte facit gl. in. d. §. si. z in. c. si pro te. in verbo assensus.
pur tamen credo q. in curia practicat primum z hoc pro cardina-
les viuentes qui volunt habere prerogatiuas prophas vel
nephas: z idem practicat de absente cardinali cuius fuit
primo familiaris ille mortuus quia cardinalis presentis in cu-
ria quia consensus presentis dicitur haberi tamen: sed de hoc dubito: z an
sit verum cogitandum est. Item ex hac regula videtur alterca

Nota.

ri in curia q. si cardinalis cuius familiaris obiit erat
absens extra curiam z ipetrans beneficium eius non fecit
mentionem de familiaritate nec expressit titulum z nomen
cardinalis nec habuit assensum ipsius z dixit in lite quod
non tenebat ex quo cardinalis erat absens querit an
ipetratio sit subrepticia: quia cardinalis erat absens etc.
breuiter dicitur est q. sic: quia non tenebat habere assensum
cardinalis absentis: tamen quia non expressit titulum z nomen ipsius
est subrepticia. nam hic datur duplex privilegium cardinali. scilicet
q. exprimat eius nomen. Item q. habeat eius assensum. idem
sublato vno privilegio non censetur aliud sublatum. ar. l. si
domus tua. ff. de seruitu. vr. pre. z. c. ex tuaz. de auc. z
usu. pa. facit glo. in verbo alieno sacerdoti. c. ois. de pe-
z re. z credo q. sic fuit innotatum in palacio. Sed dubium
est si cardinalis fuit ad venetianam eam die vel ad titulum
episcopalem suum puto sed prestinam vt alias iui. D. T. R.
statim tamen volebat reuerti an req. irat assensus illius z
certe prima facie videtur q. si areu. ceruos. institui. de rez
diu. sed. c. p. n. §. loca. de p. b. §. li. vi. v. facere p. z.
nihilominus tamen credere primum verius licet curia dicat
circuitus curialium etc. rota tamen forte dubitaret de
hoc prout alias intellexi.

Sequitur. xxxi. regula.

Item voluit q. concurrentibus eadem die sup-
quocumque beneficio per fiat z per concessum si
gnaturus ex eis per fiat huius alteri preferat

Ista regula. R. D. non erat in regulis. Sixti impensis
s. pij z pauli sic z in veritate est dubium quomodo deberet pra-
ctici hodie hec regula. nam in bullis non ponitur per fiat vel
processus: sed vtraque bulla ponitur nomen pape tamen z si di-
camus in expeditione bullarum q. dicitur expediri tamen per fiat. z in
processibus in cancellaria vel in camera certe hoc non dicit ista

h

regula: sed casu posito q̄ sic intelligeret hoc h̄ret locū
q̄n̄ arrestat p̄ aduersariū: s̄ si nō arrestat z vtraq̄ bul-
la eēt expedita tūc q̄o d̄z practicari in iudicio dubi-
to: q̄ vna alia r̄la. xxv. supra dicit q̄ non adhibeat fi-
des supplicatiōis: s̄ bullis in̄ nisi forsan dicam⁹ q̄ cir-
ca hoc eēt dāda ista r̄la de mādato vicecācellarij zc.
vt dicit r̄la. xxvj. supra. hodie t̄n̄ credo q̄ praticaref
cū cōmissiōe p̄ placet. als q̄o posset deduci in iudic-
cio signatura p̄ p̄cessū z p̄ fiat stāte illa r̄la p̄ p̄dcā. Et
pono exēpiū in hac r̄la p̄ min⁹ itelligētib⁹ si vn⁹ ipe-
trat b̄n̄ficiū a papa z ipse signat. put̄ p̄suevit facere:
fiat vt petīt: z ego ipetro eadē die a vicecancellario
vel ab alio cui data est p̄tās signādi vsq̄ ad certā q̄nti-
tatē: puta vicecācellario p̄ regulas cācellarie vel alte-
ri p̄ bullā q̄ signat p̄cessū vt petīt zc. tūc ille p̄ferf mi-
hi q̄ h̄z p̄ fiat hoc dicit ista r̄la q̄ aliquāl̄ p̄cordat cuz
iure cōi. ar. c. si a sede. de p̄bē. li. vi. z eoz que dicūt ibi
doc. S̄z de practica ego dubito ēt in p̄dictis duobus
modis. v̄l alias pōt practicari ī datario q̄ d̄z dare sup-
plicatiōes: q̄ si viderit q̄ ea die eēt ipetratio facta p̄
p̄cessū: z p̄ fiat q̄ pōt retinere vel rescare illā q̄ fuit
p̄ p̄cessū z dare illā q̄ fuit signata p̄ fiat. s̄ tūc obsta-
bit illud q̄d̄ iſerius dicā: casu t̄n̄ quo praticaref ī da-
tario z ipse nō faceret tūc in cācellaria posset fieri ad
petitionē p̄tis z si nō fiat in cācellaria tunc posset fie-
ri in iudicio. sufficiat r̄la is q̄ i ius succedit alteri⁹. de
reg. iij. li. vj. z r̄la q̄ in ius. ff. e. ti. s̄ de mō praticandi
p̄sulū vnū auditorē de meliorib⁹ q̄ dixit mihi q̄ cre-
debat eē necessariā p̄missionē vt dixi postea practica-
ui cū vno p̄curatore stilato: s̄ de iure penit⁹ ignorari
z dixit q̄ nō erat necessaria p̄missio: q̄ ista r̄la dat po-
testatē iudici. demū p̄sulū vnū aliū auditorē: z idē te-
nuit. s̄ cū illo p̄curatore: z dixit q̄ ī isto casu nō ē iudi-
care s̄z supplicatiōne: s̄ ē iudicare bullā s̄m supplica-

tionē. z idē dixit mihi vnus alius aduocatus: p̄mū t̄n̄
credo tutius p̄pter dictā r̄lam. nā alias q̄libet audi-
tor posset iudicare bullā s̄m tenorē supplicatiōis nisi
dicat q̄ in hoc casu t̄n̄ sit speciale. Itē itelligo eā ēt si
h̄ns signaturā p̄ p̄cessum sit posterior z hoc v̄l dicere
cū loquit̄ indistincte: s̄ videat facere p̄tra p̄dictū. c.
si a sede. de p̄bē. li. vi. als quasi de nihilo deseruiret
vltra ius cōe faciāt not. in. c. si papa. de p̄uui. li. vi. z
in. c. si duo de p̄cu. eo. lib. in. hoc t̄n̄ remitto me ad ro-
tas. q̄ ex quo ista regula loquit̄ in terminis iuris cōis
deberet itelligi s̄m ius cōe vt superius dixi: z faciunt
iura vulgaria. Itē pōderandū arbitroz hic verba ibi
p̄currentibus signaturis zc. nā nō dicit r̄la q̄ ipetrā-
tes sint p̄currentes. idest q̄ sint als pares. Sed t̄n̄ di-
cit de signaturis p̄currētibus zc. Ex quo sequit̄ q̄
ēt si impetrātes sint inuales q̄ habeat locū ista r̄la
z sic r̄la prerogatiuarū supra posita non haberet locū
hic. Itē si h̄ns signaturā p̄ p̄cessum sit graduatus vel
alias p̄rogatiuatus z habens per fiat non sit talis q̄
nihilominus p̄feratur habēs per fiat. de hoc t̄n̄ vellē
declarari. sed pro ista parte faciūt iura vulgaria dicē-
tia q̄ generalr̄ dictū generalr̄ d̄z intelligi: sufficiat. c.
romanoz. xix. di. sed pro p̄traria p̄te facit. q̄ v̄ba ge-
neralia nō extendunt̄ ad ea de q̄bus nō est dictū vel
cogitatū. l. cū aquiliana. ff. de transac. hoc dicit gl. fi.
in. c. ne q̄s arbitref. xxii. q. ii. z ad hoc ēt facit ista r̄la
in dictis v̄bis z forte hoc eēt verius p̄ p̄dicta. z limi-
to ēt h̄ac r̄lam nisi habens per fiat subrepticie ipetra-
uerit q̄ tunc alter d̄z sibi p̄ferri maxie q̄ q̄d̄ nullū
est nullū d̄z p̄ducere effectū. vt dicit Oldra. p̄si. cvi.
q̄d̄ incipit q̄ l̄ra executoria in p̄n. z allegat nota. in. l.
cum pater. §. curatoz. ff. de le. ii. z posuit illud p̄sulū
in fi. de v̄. sig. z de exe. z de re. iudi. z sepius. §. dixi fa-
ciat regula que p̄ ius. de reg. iuris lib. vi. z ad hoc fas-

Nota.
limita
tiones

ciunt supradicta. **C**um limito eam, in quantum loquitur de eodem die nisi appareret de hora: quia tunc si huius per concessum probaret prioritatem signature per horam. Et eadem die deberet preferri alteri huius per fiat. et potest hoc probari per testes ut dicit gl. nota. in. c. duobus de rescrip. lib. vi. et in. d. c. si a sede. cum quibus transierunt doctores. et **D**omi. nota. eas et non obstat ista ratio que dicit in de die: quia debet intelligi nisi probetur de prioritate hore. Nam papa non intendit tollere ius acquisitum alicui. ut dicit alia regula. et hoc est de iure communi. l. i. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco publico. c. quis de rescrip. lib. vi. et ad predicta facit. glo. decreti quam superius allegavi. xxij. q. ii. c. ne quis arbitret. quia papa non cogitavit de hoc. ergo etc. Ex quibus infero quod propter has causas non potest datarius lacerare supplicationem signatam per concessum nec potest eam retinere concurrentem cum alia signata per papam. id est per fiat: nec in cancellaria potest arrestari in expeditione bellarum. etiam ad instantiam partis. sed in sola rota vel coram iudice competentem debet de hoc iudicari. maxime si per partem excipiat. Et de hoc pro nunc sub correctione. **D. E. R.**

Cum solebat esse una regula tempore Sixti que dabat prerogativam cardinalibus preferendi omnia beneficia spectantia ad collationes eorum et illam alias glossavi. Sed quia hic non reperio in impressis non oportet extendere verba maxime quia arbitror eam iniquam quo ad curiales et quo ad expectantes et etiam quo ad officiales curie.

C Sequitur. xxxii. regula.

Cum item dominus noster ut improbiliter exquirentium motus reprimerentur: voluit statuit et ordinavit quod quicumque beneficium ecclesiasticum tunc per annum immediate pre-

cedentem pacifice possessum et quod certo modo vacare preterierit deinceps impetraverit nomen gradum et nobilitatem possessoris eiusdem: et quot annis illud ipse possedit et specificam et determinatam ex qua clare constare poterit quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio ius competat causarum in huiusmodi impetratione exprimere et infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere eamque extunc desuper infra annum usque ad sententiam definitivam inclusivam prosequi debeat et teneatur: alioquin impetratio predicta et quecumque inde secuta nullius existant firmitatis. Et idem impetrans de damnis et interesse possessorem predictum propterea contingentibus ei satisfacere et si possessorem ipsum iniuste frivole ac indebite molestasse reptus extiterit. l. florenos auri pro solvere camere apostolice sit astrictus nec alius quam premissis vacationis modus est per litteras si neutri: aut subrogationis vel alias sibi quo ad hec ut huiusmodi beneficium ea vice consequi vel obtinere valeat quo modo libet suffragetur illi quoque nullatenus in antea litigiosum propterea censeatur.

Cum ista regula dicit quod si quis impetret beneficium ab aliquo per annum pacifice possessum et dicit vacare ipso

b iii

Caute
la.

In fine
in fine de rescrip.
lib. vi. c. 33.

facto. q̄ debet exprimere nomen gradum & nobilitatē
tē ipsius possessoris & per quos annos possederat. Itē
causam determinatam quare aliquod ius eidem non
competit in dicto beneficio & debet extunc facere etiā
euocari infra sex menses ac causam infra annū finire
alias q̄ impetratio & idem secuta sunt nulla. & tenet si
ibi ad interesse ad omne damnū &c. & si friuole vel do
lo eum molestat tenetur ad. l. ducatos Camere aposto
lice nec alius modus vacationis sibi proderit etiā p̄
viam surrogatiōis. vel si neutri nisi prim⁹ nec dicitur
letigiosum illud beneficiū amplius. hoc dicit illa no
tabilis regula. Et ad eius declarationem ponderādū
est istud verbum vacare pretendit &c. Quod verbum
licet de iure posset referri ad vtrunq; tempus ē futu
rum. vt vult glo. ii. in. l. stipulationum alias. §. stipula
tio. ff. de verbo. obli. quam notat Angelus & Joannes
de imo. & idē no. Ange. i. auē. vt iudices sine quoquo
suffragio. §. si igitur iuncta glo. colū. ii. tamē isto casu
tm̄ refert presens & preteritum & non futurum: q̄ debe
mus in benigniorem partem interpretari ut dicit An
ge. in dicto. §. & allegat. l. solemus. ff. de cōdi. & demō.
& c. ii. de consti. lib. vi. & Bar. in. l. verbis oportet ff.
de verbo. sig. & hoc maxime. q̄ per verba sequētia in
telliguntur precedētia. l. si. §. cui dulcia. ff. de vino tri.
& oleo. c. peruenit. cū glo. xviii. di. Sed infra dicitur
q̄ debet exprimere impetrator causam quare nullus
ius cōpetat possessori. ergo sequitur q̄ ista regula loquī
tur de beneficio uacanti ipso facto & non per sn̄as fi
endam. Et ideo si vnus in forma iuris petit aliquē p̄
uari beneficio suo q̄ est criminofus ex ibi cōferri: nō
habet locus ista regula & ad hoc facit: q̄ tūc illud nō
dicitur cā beneficiālis quando agitur de priuatione
facit sicut vult glo. in. c. ii. ut lite pendente. l. vi. ideo
ille priuus potest renunciare simplr vel ex causa per

mutationis: sed iste nō vult. d. l. in fi. Et rō est q̄ p̄m⁹
h̄s ius in bñficio quousq; p̄uet sed secundus nō: sed q̄
nemo dat q̄ nō h̄s sufficiat. c. ad dissoluēdū de dispō.
impū. & facit q̄ dixi supra in regula. rrviij. de surroga
tione & pondero verbū pacifice possessum &c. Et expo
no pacifice. i. q̄ non fuit sibi lis sup eodē bñficio mo
ta: & tūc dicit quis pacifice possidere. ita vult gl. no.
in v̄bo antea. iuncto tex. in cle. i. de sequestra. pos. & nō
debet exponi pacifice. i. iuridice. vt exponit glo. in. c.
placuit. xvj. q. vj. i. verbo pacifice. & nō sufficeret qua
ad istā regulā: nec quo ad sequētē q̄ infra annū fuisset
causa cōmissa cōtra eū: sed oporteret q̄ fuisset citat⁹.
senit glo. iuncto textu in. d. cle. naz. lis non dicit mo
ta anteq; sciat cui mouet: q̄ citatio h̄s tres partes. s.
q̄ decernit. itē q̄n̄ executā ē. itē q̄n̄ fit relatio. vt dicit
Jo. an. in. c. romana. §. cōtrahētes. de foro cōpe. l. vi.
& Sicu. refert. & sequit in. c. si. de offi. le. & Bald. in. l.
ois. §. verus si apparitor. l. de epis & cle. Ideo quo ad
istā regulā & quo ad sequētē crederem sufficere cita
tionē fuisse executā licz nōdū fuerit relatio facta. faci
at cle. ij. cū glo. vt lite penden. & per verba istius regu
le ibi euocari facere &c. videt q̄ satis est q̄ infra sex mē
ses sit decreta citatio: & sic audiui tenuisse rotā: s̄ cer
te posset dici p̄trariū per supradicta salua determina
tione rote. & per verba istius regule videt q̄ etiā si lis
sit inter alios cū eodē q̄ dicat quo ad istas r̄las paci
fice possidete cū isto qui mouet litē. arg. l. naturalr. ff. d̄
vnica. l̄ p̄tra hoc faciat q̄ vult Anto. & et Sicu. i. c.
illud de presump. Itē inquantū hic d̄r de expressione
gradus & nobilitatis possessoris d̄z intelligi in h̄ntib⁹
gradū vel nobilitatē als q̄ nō est nō pōt exp̄m̄: q̄ nō
potest quis desisse h̄re q̄ nunq; habuit. l. nō pōt. ff.
de reg. iuris. l. decē. ff. de ver. obli. & dicto. c. ad dissols
uēdū. & sufficiat quo ad hec fama q̄ nō est graduat⁹

Quo
dicat
paci
fice pos
sidere.

Citatio
h̄s tres
partes.

vel nobilis: qz nobilitas consistit in reputatione. s. q. dicitur
 ferat ab alijs plebis. vt dicit Bar. in repetitioe. l. i. l. d.
 dig. lib. xij. idē de gradu: qz si vnus est factus clādesti-
 nus doctor. tū nesciebat publice: tūc ipetrās non oī-
 ceref in culpa. sufficiat rīa ignorātia de reg. iur. l. vi.
 z quod ibi. z in. l. regula. ff. de iur. z fac. igno. not.
C Itē in qz tū textus dicit hic q. ex tūc infra. vi. mēses
 d. z facere euocari zc. d. z intelligi a tpe date ipetratio-
 nis z nō a tpe expeditionis bullarū de quo sufficiāt
 nota. in cle. si. de rescrip. z hoc appet p hoc vbum ex
 tūc: qd denotat momētaneā cōputationē ab illo tpe
 faciat gl. in cle. ij. in si. de heret. ac denot. lapsus tps:
 z extremū. vt dicit gl. in cle. i. i. vbo extūc. de iure pa.
 que allegat. l. iij. ff. de p. di. z de mō. Itē in qz tū hic dī-
 q. cām d. z facere expediri vsqz ad diffinitiuā infra an-
 nus zc. debet intelligi a tpe citationis facte z credo
 q. sic intelligat rota. puta vbi cūqz duplex terminus sit
 actori z reo datur ad aliqd agendum d. z intelligi lapso
 pmo termino. facit. l. p. tra maiores. z qd ibi dicit Bar.
 l. de inoffi. test. z l. z de hīc dilatio sex mensū ad citā-
 dum: tū si ante sex menses ille citef non d. z expectari
 tps sex mensū: sed statim currit annus gl. est notabi:
 z ibi notat eā Domi. in. c. cupiētes. §. hac gūali in ver-
 bo cōmode. de elec. li. vj. z credo q. iste annus currat
 isti vt faciat qz tū in se est quo ad expeditionē cāe: sed
 si faciat qz tū in se est: z aduersarius ponit aliquas ex-
 ceptiones: puta q. est nobilis vel graduatus. z q. non
 fuit hoc expressus in bulla zc. z iudex iterim dubitet
 z altercat super istis exceptionibz. tūc si pbanf bene
 est p possessore: sed si non pbanf tūc non currit tps il-
 lius regule s. in ea que dicit bar. in si. in dicta. l. p. tra
 maiores. l. de in offi. test. z in. l. i. l. d. iura. ca. et facit
 glo. ad hoc quā no. ibi. Domi. in. c. cupiētes. §. q. si p
 xx. de elec. li. vi. in vbo cōparere. et in vbo videbitur

Nota.
 d. vbo
 extūc.

tū debet protestari q. nō stat per eū alias forte curre-
 ret sibi terminus. sufficiat glo. in dicto. §. q. si per. xx.
 vbo posita. **C** Itē in qz tū hic dicit q. d. beat et teneat
 Itā duo vba necessitatē iportant precisaz de vbo de
 bet sufficit glo. in cle. attendētes. de statu. regu. et de
 verbo teneat glo. in. c. p. hēc. de here. li. vj. Itē in qz tū
 hic dicit de ista penari. duca. camere applicādorū
 quero per quē d. z applicari: an per iudicez cause siue
 p auditoz camera et ad instantiā cuius et si nō hz vñ
 soluat: an d. bet luere in corpetex quo venit ista pena
 imponenda ppter doliū vel fraudē non curio insiste-
 re: qz nunqz vidi solui istā penā nec deduci in effectū
 in ptibus: tū iudex cause d. bet cognoscere et ipone-
 re istā penā: qz oīa sine qb. zc. l. ii. d. iurisdic. om. iu.
 et ca. pter ca. d. offi. deleg. et si nō haberet vnde solue-
 ret verberaref sufficiat. c. reprehensibilis. de appella.
 In curia tū credo q. pcurator fiscalis se pōt intromit-
 tere et coram auditoze camera vel cause: qz est emera-
 gens vel incidens questio ar. c. i. de or. cogni. Cū tū
 non omittā: qz ista cā et silis est bñficialis: ex quo est
 priuatus ille ipso iure. iō et in pma instātia posset cō-
 mitti tanqz beneficalis in curia. vt dicit regula gnta
 de p. tate vicecācellarij. tū si pars est in partibus du-
 bito q. cā cōmitteref in curia in pma instātia. Itē
 dicit hic q. alius modus vacationis non veniat nisi
 p me vacationis: etiā per litteras si neutri vel surroga-
 tionis zc. et d. z intelligi nisi pmissa seruent: quo ad
 expeditionē cause: prout supra dicit zc. et sic intelligit
 totus mūdus istā lram: et pro hoc intellectu facit lra
 sequēs que dicit q. istud beneficium non censet litigio-
 sus. i. post lapsus dictoz terminoz: z sic p sequētia de-
 clarat pcedēs ca. puenit. xvij. di. et dicta. l. si. d. vino-
 triti. et oleo le. cū p cordātis. et allegat glo. ibi. s. ego
 dubito qd sonāt ista verba. Itā si impetratio sit nul-

Itā re-
 gula. s.
 d. z te-
 neat i-
 portat
 necessi-
 tatem.

la. cū inde secutus qd est hoc dicere q non veniat ali-
modus qz exp̄sus zc. z certe nō eēt valde iniquū dice-
re qz et si velit ille impetrās psequi infra tēpus debi-
tū nō veniat ali-^o modus vacatiōis: nisi exp̄sus. d. qd
etiā dicat i bulla vel aliquo mō zc. tamē nō veniat
alius modus qz exp̄sus: etiā in gratia si neutri siue p-
sequat iste interpretās siue nō: z hoc apparet p dictio-
nē nec ibi posita. vt est glo. notabi. iuncto tex. i. l. lege.
cornelia. ff. ad. l. corneliaz. de fidei. Sed quia tot-^o mū-
dus aliter intelligit: nolo ego esse Martinus legū qui
semp erat solus in opinionibus suis. z hoc per. l. mini-
me. ff. de legibus. vel pōt itelligi qz et sit restitut-^o ad p-
sequēdū cām ex dispensatione zc. p hoc facit gl. si iun-
cto tex. in. c. licet ep̄s. de prebē. lib. vj. cōtra. l. apud iu-
lianū. §. p̄stat. ff. de legatis. i. Sed intelligēdo put cōi-
ter itelligit vult dicere iste. §. qz per viā si neutri. etiaz
vltra terminos p̄dictos dz iste admitti ex p̄mo mō ex-
presso z nō aliter z idē in via surrogatiōis post annū.
Vbi gr̄a: ego impetraui bñficiū tuum: qz eras heretic-^o z
nō fui p̄secut-^o infra annū. tūc impetratio mea est nul-
la vt hic. Sed si cōtingat te mori vel pmoueri nō de-
beo surrogari nisi ex iure prioris quod expressi idē est i
gratia si neutri dicēdo qz nec mihi nec tibi p̄petit ius
zc. tunc venit primus modus vacādi z nō si docuero
qz ex alio mō vacādi nō cōpetit ius: z h̄ vult dicē iste
finit tñ verbū etiā hic positū facit in p̄mū: sed s̄z hūc
intellectū hoc h̄z verū de gr̄a si neutri impetrata ante
quā labat termin-^o. vt hic vult tex. sec-^o si gr̄a si neutri
impetret post lapsuz t̄pis hic statutū: qz iā nō valet ta-
lis gratia ex quo beneficiū nō est litigiosuz: z hoc ē qd
vult iste versiculus. nā gratia si neutri nō habet locuz
nisi qñ beneficium est litigiosum. vt ex forma eius ap-
paret: quia mādatur iudicij cause. qz si reperit neutri
litigantiuz ius cōpetere zc. sed nullus erat litigās: qz

lio erat extincta zc. Tamen cautela contra hanc regu-
lam pōt esse duplex. Prima qz impetrans si non pōt
finire causam pro se infra annum pcurat habere sentē-
tiam cōtra se infra p̄mū annū z postea psequat z du-
rabit illis in perpetuū: vt hic fundat iuncta decretali
penultima de iudi. Item secunda cautela est: qz alius
amicus impetratis iterū impetret pro se sic non habe-
bit locū ista regula quo ad illā per totum titulū. C. res
inter alios acta. z. c. quāuis de re iudicata. z hec pro-
nunc. Hic. tñ nō omittam vnāz qōnem quā vidi pra-
cticari in curia. Si vnus possidet vnū bñficiū cura-
tum pacifice per decennū vel alias: z adeptus est ali-
ud simile pacifice z sine dispensatione p aliquos mē-
ses. z sic est p̄uatus vtroqz p extraua. execrabilis vel
p̄mo tñ per. c. de multa de p̄bē. ego impetro primuz
anteqz labat annus an habeat locū ista regula z rota
sentētiavit qz sic. z pronūciavit Nucernus bon-^o p̄
sed mihi videt qz nō qz iste p̄m-^o postqz vacauit p̄mūz
nō possedit p̄ annū. ergo zc. z hoc sūdorqz ista lex sen-
per loquitur. l. arriani. c. de here. sed hic d̄ tūc imedia-
te. ergo zc. Itē dicit deiceps. Itē qz certo mō vacare p̄-
tēdit z p̄ alia v̄ba hic posita v̄t qz cū vno p̄structo po-
nerent dz itelligi vtrūqz v̄bū sū q̄litantib-^o h̄ positis. l.
intra annū a tpe impetratiōis. Itē hic d̄ qz tūc vacare
p̄tendit z p̄ alia v̄ba hic posita videt. i. a tpe impetra-
tiōis zc. teneat qd est infra ad hoc facit doctrina Bar-
an. l. talis scriptura. ff. de lega. i. z idē dico de heretico.
sed aliter d̄is v̄luz: nescio si ille habuit vota dñoz v̄l
voluerūt finiuisse z in hac opinione fuit domin-^o Mi-
colaus de castello: qui mihi narravit hanc causam.

¶ Sequitur. xxxiii. regula

¶ Itēz statuit z ordinauit idē dñs noster: qz
si quicunqz ecclesiastica bñficia qualiacunqz

Cautela
prima.

Cautela
secunda.

sint absq; symoniacō ingressu ex ap[osto]lica vel
ordinaria collatione aut electione z electio
nis huiusmodi p[ro]firmatione seu presentatio
ne z institutio illorum ad quos beneficior[um]
h[uius]m[od]i collatio z p[ro]visio electio p[ro]visio seu
quevis alia disp[os]itio p[ro]tinet p[er] trienniu[m] pacifice
possiderint: dummodo in beneficijs h[uius]m[od]i si
disponi apostolice ex aliqua reservatio[n]e ge
nerali in corpore iuris clausa reservata fue
rint se non intruserint super eisd[em] beneficijs
taliter possessis nequeant molestari: necnō
impetraciones q[ui]bet de beneficijs ipsis sic pos
sissis factas: irritas z inanes censer[em] debe
re decrevit antiquas lites sup[er] illis motas
penitus extinguendo.

¶ Hec regula est notabilis z quotidie practica z di
cit q[uo]d possidens beneficiu[m] pacifice per trienniu[m] ex colla
tione illius ad que p[ro]tinet beneficior[um] collatio zc. d[omi]n[u]s
mō non habuerit ingressus symoniacu[m] vel beneficiu[m]
non sit reservatu[m] in iure: q[uo]d amplius sup[er] illo non pos
set molestari z q[uo]d impetraciones facte de illo beneficio
taqua[m] de vacati sint nulle z extinguit lites antiq[ua]s zc.
hoc dicit. Sed quia sepe z sepius dubitavi de cauda
istius regule vide[re] mihi q[uo]d alij minores me d[omi]neat du
bitare ideo. ¶ Primo dicā aliqua puerilia pro curia
libus. q[uo]d cum de iure non potest aliq[ui]d beneficiu[m] obti
neri sine canonica inst[itu]tione. c. i. de reg. i. lib. vi. sequit[ur]
q[uo]d etiam si vnus habeat beneficium per mille annos
si tamen non habeat canonicum titulu[m] semper poss[et]

set illud beneficium impetrari. tamen ista regula dicit
p[ri]mum saltem post trienniu[m]. ¶ Secūdo dico q[uo]d h[ic] de
iure canonico nō perit instantia. c. penul. de iudi. m[ag]n[us]
hic videt[ur] q[uo]d triennio pereat instātia z etiā ius p[ro]nci
pale. z ante q[uam] veniā ad intellectu[m] huius r[ati]o[n]is declara
bo aliq[ui]d vocabula. primo d[omi]ni hic. Si quicunq[ue] ecclesia
stica beneficia zc. z dico q[uo]d deat intelligi de abilibus
alias ad possidendu[m]. q[uo]d iura loquētia de p[ro]sonis intelli
gunt de idoneis. l. vt gradatim. ff. de mu. z ho. z ca.
eunuchus. l. v. di. z glo. in. l. i. c. de sacrosan. eccl[esi]a. ideo
dico q[uo]d si laicus possideret vel spurius vel mulier q[uo]d
nō h[ab]et locū ista r[ati]o per p[re]dicta. Itē ibi absq[ue] symonia
co ingressu zc. Ex quo sequit[ur] q[uo]d si vnus a p[ro]ncipio ha
buit possessionē ex collatio[n]e ordinarij alicuius bene
ficij reservati z tandē lapsō aliquo t[em]p[or]e fuit visum q[uo]d
erat reservatum: z cōmisit symonia[m] cum illo qui imp[er]a
traverat q[uo]d et tūc h[ab]et locū ista regula per istud verbu[m]
hic positu[m]: quia a p[ro]ncipio nō habuit ingressus symo
niacum ergo si postea habuit cū symonia nō p[otes]t am
plius impetrari. q[uo]d nō est recedendu[m] a verbis constō
nis etiam exorbitatis. ar. l. nō aliter. ff. de le. iiii. z. l. de
p[ro]cio. ff. de publici: z sic audio sniatum fuisse in rotat
ita q[uo]d post trienniu[m] fuit cassata impetratio facta ab alio
tertio in hispania. Itē hic d[omi]ni z electio[n]is h[uius]m[od]i p[ro]firma
tione zc. ex quo sequit[ur] q[uo]d ista r[ati]o non h[ab]et locū si q[ui]s t[em]p[or]e
ex electione siue cōfirmatione possideret. z idē dices
rem si sine p[ro]visio[n]e vigore acceptatio[n]is possideret. vt
c. si. de p[ro]ces. p[re]l. lib. vi. Et r[ati]o est q[uo]d p[er] electionē nō acq[ui]r
it ius in re sed ad rē. vt vult glo. no. in cle. i. in verbo
colla. vt lite p[er]dē. iii. glo. in. c. q[ui]to. l. xiii. di. velit p[ro]rius
q[uo]d Sicut. z vt arbitror in. c. nobis de iure pa. s[ed] vitas
est ista: q[uo]d p[er] cōfirmationē electionis acquir[it] ius in
beneficio electo: z appellatio[n]e electio[n]is simpl[iter] plate
stelligit de p[ro]firmata v[el] de ea q[ue] requirit cōfirmationem

Secūda
pars.

fallit q[uo]d p[ro]visio
q[uo]d habet reservatio
nem in reservationem
¶ Secūda
pars.

pprie sup̄to vocablo. vt dicit glosella singul. i vbo elec-
 cionū i cle. qz ptigit. d̄ reli. do. quā no. ibi cardī. z ifert
 ex ea vnū aliū bonū dcm. s̄ si volum⁹ tenere illud qd̄
 dicit Abb. corroborať p̄ illū qd̄ dicit Old. p̄. clvi.
 qd̄ posui in ti. d̄ elec. z d̄ p̄ces. p̄. qd̄ icipit factū ē r̄le
 d̄z̄itelligi d̄ elec. iproprie sup̄ta q̄ nō requit p̄firmatio
 nez s̄ statū elect⁹ pōt administrare. vt sūt alī q̄ p̄bē. electi
 ue p̄ ca. vt in eccle. camoz. z iste r̄les nō sūt pprie ele
 ctive p̄ dictā gl. z p̄ illud qd̄ dicit ibi car. i. d. cle. qz p̄tī
 git. m̄ i rota vidi inuari p̄ Anto. d̄ grassis p̄riū. s̄ ista ē
 v̄itas: z ista d̄ potit⁹ collatio q̄z electio z sic loq̄t̄ Ol
 dra. in. d. suo p̄silio. ex quo ifero q̄ in illis talib⁹ bene
 ficijs ēt ex sola electioe sine p̄firmatioe hēat. locū ista
 r̄la. qz illa electio hētur p̄ collatioe. ergo zc. facit gl. i
 c. si postq̄z de elec. li. vi. z i. c. i. de tēp. or. e. li. Itē i quā
 tū ista r̄la dicit p̄ triēniū zc. d̄z̄itelligi d̄ triennio p̄ria
 nuo. itaqz si p̄ vnū diē t̄m̄ infra triēniū nō possidebit
 nō h̄z̄ locū p̄uilegiū huius regule q̄a dictio p̄ deno
 tat p̄tinuationē omnimodā. l. vrbana. s̄. p̄ noctare. ff.
 de v̄bo. signi. z ad hoc facit. l. si q̄s ita. z est lex. iiii. ff.
 de p̄di. insti. z qd̄ ibi dicit Bal. q̄ dicit de dictioe per
 uicōto t̄p̄. q̄ t̄p̄s p̄tinuū ēē significat. C̄ Itē in q̄zrū hic
 d̄r pacifice d̄z̄itelligi. i. si nō fuit sibi mota lis. vt dicit
 gl. in. cle. i. de sequestra. po. z fru. in v̄bo añ. z nō expo
 no pacifice. i. iuridice. vt dicit gl. z i. c. placuit. xvi. q.
 vi. z dixi. s̄. r̄la p̄xiat: z sic practicať q̄z q̄s possideat
 z hēat fructus. t̄m̄ si lis est sibi mota nō dicit pacifice
 possidere. idēz dico si nō moueat sibi lis. sed nō possi
 det maiore partem fructuz. tunc nō d̄r pacifice possi
 dere. vt vult gl. in. c. cōmissa. de elec. li. vi. z alig doc.
 in. c. p̄sti. ii. de ap. inde. dicit Bella mera. in. d. cle. q̄
 si vnus molestat sup̄ perceptione fructuū. tamen ip̄e
 possidet maiorez partē ip̄soz q̄ d̄r pacifice possidere
 pro quo facit glo. in. d. c. cōmissam. z in hoc vt non

Paci
 fica
 posses
 sio.

dicat pacifice possidere satis ē q̄z fuit sibi lis mota p̄
 vnū: vel q̄ molestat ab vno vt nō p̄cipiat maiore par
 tes fructuū. ēt quo ad alios qui nō molestauerūt ar. l.
 nāliter. ff. de vsucap. l. videat̄ p̄tra. l. si. l. de rei ven. z
 facit p̄ z p̄. vt dicit doc. maxime Anto. z Sicut. in. c.
 iul̄. de p̄sump. de quo aliqd̄ dixi supra regula prima.
 Itē in q̄zrū hic d̄r ex aliq̄ reseruatione ḡniali in corpe
 iuris clausula zc. hic videt̄ q̄ aut cōpilatores hui⁹ r̄le
 z ēt t̄p̄e Sixti z pauli errauerūt aut ego sup̄ bubulus.
 Mā xxiiij. añis volui z reuolu ius canonicū z ciuile
 quoz. xxiij. practicaui in curia z legi hic quoz z in p̄ri
 bus trib⁹ t̄m̄ nunq̄z reperi reseruationē in corpe iuris
 clausam nisi vniciū t̄m̄: vn̄ in vacantibus in curia: z h̄
 casu curia extēdit̄ ad duas dietas. c. ii. z. c. p̄senti. de
 p̄bē. li. vj. S̄z si h̄ esset verū q̄re d̄r h̄ ex aliq̄ reseruatione
 zc. Ideo credo q̄ sic vn⁹ fecit a p̄ncipio: si cōs alij se
 cuti nūc sunt eū: z suffecisset dicere d̄m̄odo in curia
 nō vacauerit: nisi velis dicere q̄ est alia reseruatō in
 corpe iuris clausa: v̄z q̄n̄ ē b̄n̄ficiū deuolutū ad papā
 de quo lapso t̄p̄e nullus se pōt introumittere: z si p̄ferat
 nihil valet. c. l. de sup. neg. p̄. z gl. ibi. z in. c. ii. d̄ p̄ces.
 p̄. Itē q̄n̄ ecclia inferior est subtra pape: qz tūc ei⁹ col
 latio p̄inet pape. c. si. de renū. s̄m̄ aliquos: sed iste nō
 d̄r reseruationes ḡniales: s̄ q̄dā collatio p̄ticularis:
 nec cācellaria v̄t̄ istis reseruationib⁹ cogitādū t̄m̄ est
 q̄z b̄n̄ficiū sit deuolutū. t̄m̄ pōt vniri p̄ ep̄m. vt in. c.
 sicut de sup. me. p̄. s̄m̄ Fr̄ide. de Senis suo p̄silio. l. gl. z
 Domi. in. c. si tibi absentī. de p̄bē. li. vj. dicit̄ p̄rium.
 Itē pōt p̄ferri per legatū. gl. i cle. si. de b̄n̄ficio. d̄ p̄bē.
 z in. c. i. de offi. le. li. vj. Itē per executorē. vt in. d. cle.
 Itē. c. si. de renū. nō facit ad casum: qz ibi pertinebat
 iure sp̄ali. s̄. qz papa sibi p̄cessit p̄uilegiū: t̄m̄ vnus ma
 gnus abbreviator dixit mibi illū casum p̄ singulari q̄
 illa erat reseruatō generalis sed certe non est reser

Nota.

uatio: & collatio ordinaria: & ita dixit mihi Nicolaus
de castel' o q' & opione illa q' nō sit nisi vnica reserua
tio: & q' fuit error abbreviator. Itē dī hic q' de bñfi
cijs talē possessis nequeāt molestari zc. Ex isto tex. di
cunt dñi de rota viuentes nūc q' ista rla tñ defendit
possidēre tñemo pacifice a possessiōe tñi z nō a ppe
tate z ad h' alle. gl. no. i. c. p'igit. de do. z pu. ex q' no.
ibi Sicut. q' si qs possideat bñficiū p. x. ānos iter pñ
tes q' ampli' pōt se d'fendere a vō dño illi' bñficiū: &
ipē nō efficiat bñficiat' quo ad p'prietatē. Itē ad hoc
allegat dñm Inn. i. c. de offi. vica. z in. c. si. de sup. ne
pre. z allegant mihi hoc vn' auditor q' hēbat d' melio
rib' in iure cōi z ciuili. l. fuisse alias victosus. voca
bat Joānes francisci: z dixit mihi q' habuit ista p'stō
ortū a q'dā p'stitione facta in concilio Cōstatiē. q'
fuit approbata i' concilio Basiliē. z sic volūt do. d'ro.
q' ista rla nō d' titulū. z sic sniavit villa diego. de p'st.
dñoz auditor suoz p' bñdictū cubiculariū pape d' mē
se february āno. lxxix. q' ceciderat a possessiōe cuius
dā monasterij zc ego tenebā q' ista rla daret titulū. z
ad hoc allegabā. c. cura d' iure pa. vbi appet q' ēt quo
ad titulū q' quis h're ius si bona fide possidet: z hoc
vult dicere glo. in. c. si possessiōes. xvj. q. iij. ibi. v' die
zc. z ad hoc facit ēt gl. in dicto. c. cura quā no. ibi Si
cu. z optā g'o. in. i. solone ad dñm. c. cura. xvj. q. vij. i.
c. si qs deinceps. Itē ad p'dicta allego. c. si a sede. de
p'be. li. vi. vbi ceteris parib' ēt in bñficialib' possessio
dat titulū z facit q'd dicit ibi Jo. de imo. l. Domi. vi
dea f' claudicare. itē ad hoc facit q'd dicit Bal. z dicit ēē
singulare in. l. q'uis. d. de fideicō. i. i. co. vbi dī. q' ea q'
tēdūt ad p'fectionē mādātū tacite includunt. z ex hoc
colligit ibi q' cū vnū p'cedit v' z aliud p'cedi q'd seqt'
ad aliud: z p'cordat. ff. de serui. vr. p. l. fuitutes. §. si do
mo. z ex hoc p'sulu i' curia: q' si papa mādāt aliquem

nō molestari sup fructib' z possessiōe alicui' bñficii q'
p' hoc videt' adiudicasse sibi bñficiū: z sic sniavit rota
vna cā de vallada in Portugallia z p'nciavit Sas
par auditor: & papa mādāt ip' nō molestari hic q' pos
sedit triēnio. ergo v' sibi daret' p'cipiēdi fruct': & ius
p'cipiēdi licite fructus ē ipē titulus: & zc. p' p'dcā. l. ex q'
seqt' q' si iste ēēt spoliat' possz petere restōne ēt si obice
ret sibi q' nō h'z titulū: qz ipē posset dicere q' h'z ex hac
rta. vt dixi tñ ad hoc posset rñderi q' quo ad possessiō
nē bñficii posset restitui. Sed tūc ego replicarē de. c. i.
de eo q' mittit in po. li. vi. z de hoc addo hic ea q' dix
supi' in. xv. rla. i. iii. p'rogatiua z decisionē hui' dubi
reliquo d'cis dñis qz posset mihi dici q' ista rla regre
ret titulū p'cedētē. ergo zc. dicerē ego q' ēt si titul' ēēt
iualid' p'm' tñ h' validat' ergo seqt' q' ē nou' titulus ēt
quo ad iudicialia z q' ad deū qz l'z p'firmatio nō faciat
firmū nisi q'd als ē legitimū tñ si papa fac' ex certa scia
tūc v' illd' q'd nullū erat a p'ncipio facē firmū. vt di. gl
nota. i. c. placuit. i. fi. xvi. q. vj. z sic ē in cāu nro z si cre
do verius salua auctoritate sedis aplice. z. D. T. R.
Itā si p'riū esset v'z daret' mā spoliādi possessores zc.
Itē in quātū hic dī dñmō se nō intruserit zc. d'z itelligi
isto mō: qz l'z als de iure nō dicat intrusus ēt q' p' viz in
trat possessiōne alicui' bñficii si als h'z titū. ad illd' bñ
ficiū: tñ qñ bñficiū ē resuātū gñat' vt h' l'z h'eat titulus
cēset intrusus. fac' q'd no. Domi. i. c. eū q' de p'be. lib. vi.
vbi dī. q' h'is cāonicū ti. ēt si violēter igrediat' bñficiū
nō dī intrusus: s'z qñ est bñficiū resuātū nō cēset h're ti
tulū. §. zc. Itē in quātū h' irritat' ipetratōes scē d' dictis
bñficijs sic possessis. seqt' vn' itell's ad v'ba seqntia ibi
antiq's lites penit' extiguētes zc. z sit sensus q' si vn'
possederit ēt an istā rla z triēnio aliqd' bñficiū pacifice
z si post triēniū vn' ali' ipetret illd' q' nō valeat ipetra
tio. z postea fuerit motal' ēt an istā rla z q' extiguē ista

Nota.

lis antiq̄: z isto mō p̄t itelligi illa r̄la. v̄z q̄ ēt si ipetra
tio sit sc̄a añ triēnalē possessionē pacificā q̄ nihil v̄z. z
ē q̄ extinguit lites antiq̄s sup̄ b̄. S̄z certe sup̄ hoc vltio
ego semp̄ dubitavi qd̄ vult dicere antiq̄s lites peni-
tus extinguedo zc̄. z ego p̄sului doctores doctos z ipsi
itelligebāt prout ego itelleri z ego sic itelligo. v̄z q̄ si
vn̄ possidet vnū b̄nificiū z tu citas eū sup̄ eodē b̄nifi-
cio. z tñ ipse postea p̄cepit fruct̄ pacifice p̄ triēniū z
tu p̄ totū triēniū nihil facis q̄ eū q̄ ip̄e d̄r pacifice pos-
sideri n̄ obstāte illa lite antiq̄ mota añ triēniū: q̄ illa ex-
tinguit papa: z b̄ vult dicē a p̄te ista r̄la z qd̄ b̄ sit v̄z
b̄ fundo: q̄ qñ tu nō p̄sequeris litē p̄ te motā videris
h̄re eā p̄ d̄relictā: z iō nō d̄r iā lis p̄dē. vt dic̄ gl. no. i
v̄bo p̄sequat̄ in cle. i. vt lite p̄dēte. z illā allegat deci-
sio. ro. ccccv. q̄ icipit. Itē si lite p̄dēte. z tñ illa eadez
deci. dic̄ q̄ nunq̄z lis finit̄ in curia nisi p̄ sniaz. iō rota
practicat hodie q̄ istū itellectū meū p̄ illā deci sionē
ē si duret lis p̄ mille annos: s̄ supra. in. xxvij. r̄la de
surrogatiōe dixi q̄ illā d̄cisionē. z allegavi dictā cle. l.
z. c. i. de lit. p̄te. li. vi. z alia iura. z p̄cludendo hic put
ibi dixi. z illā gl. d̄z itelligi qñ vn̄ renūciat litit̄: q̄ ad
eū nō d̄r lis p̄dē. l. postq̄z. liti. l. de pac. vel als̄ ex p̄ie-
cturis appet q̄ nō vult p̄seq qd̄ reliquit arbitrio iudi-
catis. vt no. glo. in. l. fulcim̄. §. i. ff. ex qb̄ causis i po.
eatur. z facit. c. nō solū. xi. q. iii. z. c. que progenito res
xx. q. i. z. c. dilecti. de appel. z ista p̄sumptio est p̄pter
istud triēniū qd̄ dicit ista r̄la puta si infra triēniū nō
fuit citatus ad aliquē actū: z ē loq̄ ista r̄la q̄ ad cās
futuras post r̄lam p. l. leges. l. de legi. z ad cās p̄teri-
tas p̄ v̄bū possederit hic positū. z pōt referri ad p̄teri-
tuz subiūctiui z ad futurū. iuxta gl. in. c. ij. de p̄sti. li.
vj. z. c. i. de cle. nō res. li. vi. z q̄ lex semp̄ loquit̄. l. ar-
riani. l. de here. sequit̄ q̄ ēt pōt dici antiq̄ lis ēt post
regulā. Et dicit̄ pacifice possidere iste ante triēniū

citatus s̄z infra triēniū nō per istā r̄lam si habuit fru-
ctus pacifice. z qd̄ dico hic refero ad r̄laz. xxvi. supra
loquētē de surrogatiōe: z illd̄ qd̄ dixi ibi refero hic cā
breuitatis. z sic p̄ isto itellectu meo vidi q̄ Anto. de
casarellis maxim̄ aduocat̄ tenuit z p̄suluit z allega-
uit no. p̄ Bal. in. l. si sit. §. ff. de le. i. z i. l. titi. ff. de ac.
emp. z ven. rota tñ p̄sequēdo st̄ illū suū t̄z p̄riuzt̄ q̄ i cā
mea allegavi hoc z nō p̄fuit. Itē hodie iter curiales
q̄ si citas vnū sp̄ in quolibet anno facias aliquē actū
vel saltē ifra triēniū. z sic sit hodie. Et ex p̄dictis tol-
lit̄ vnū dubiū curiosoz q̄ si vnus tpe Sixti possidet
duobus annis z vndecim mētib̄. pacifice. z tpe In-
nocentij alio mēse postq̄z facta est ista r̄la vel ante. q̄
sit tutus. s̄ r̄la Sixti sit mortua. tñ q̄ ista refer̄ ad p̄-
terita. etiā ista r̄la tuet̄ eū. vt supra dixi. Item ista r̄la
posset habere locū in ipetratione facta post pacificā
possessionē triēnalē siue in forma iuris siue p̄ vacatio-
nez ipso facto de cōmissis ante triēniūz ex quo idē
st̄incte loquit̄. tñ melius est dicere de secundo modo
z non in forma iuris. q̄ tūc nō esset causa beneficalis
vt dicit glo. in. c. ii. vt lite pendēte li. vi. vidi tñ dubia-
tari si vn̄ possedit b̄nificiū sex annis z ego ipetro illd̄:
q̄ nō soluit mediā annatā. z s̄m bullā Idū est puatus
ip̄o facto z ex p̄mo p̄ quot ānos possederit s̄m r̄laz
supra proximā. tamen nō peto derogari huic regule
an pōt postea mihi opponi de hac r̄la. z crederem q̄
nō. q̄ papa v̄r facile ibi derogare ar. c. i. de p̄sti. li. vi.
z eoz que notant̄. maxime per Bar. i. l. si quis in p̄na-
cipio testamēti. ff. de lega. li. z p̄ doc. in. c. i. de excus.
p̄re. li. vi. maxime quia nō ē ibi clausula derogatoria:
tamen ad cautelaz semp̄ ponit̄ in supplicatione z cū
derogatiōe zc̄. Et per hoc infero q̄ hec r̄la habeat lo-
cum in priuato ipso iure vel per sententiam ar. l. in re-
bus. §. si. cum. l. sed si manente que sequitur. ff. de pre-

Qd̄.

carlo. Et credo qd hz locum ista regula. etiā ptra iudi-
cem. ar. pquerete de resti. spo. z ad predicta facit: quia
iste etiā si caret titulo. tñ non dicitur intrusus. ex quo cōti-
nuat suā p̄mā possessionē quā hēbat per dicta iura. z
hoc vult ista r̄la p̄siderās initiū ingressus. z facit. c. eū
qui in p̄n. z qd̄ ibi notat Dñi. de prebē. li. vi. maxime
qz ista r̄la nō dat titulū s̄m dñs de rota. sed tantuz de-
fendit possessore: z sic r̄ideo ad. c. i. de reg. iu. li. vi. qui
dicit qd nemo pōt bñficiū obtinere sine institutiōe. s̄
nō dicit qd nō possit possidere. facit qd̄ dicit Abbas i
c. in lris de rest. spo. Sed tenēdo intellectū quez tenet
rota nescio qd est dicere s̄m dños auditores antiquas
lites penitus extinguēdo licet interrogaueris aliquos
ex eis. trāseant tñ cuz alijs suis statutis. z hec p̄ nunc.
z si aliqs dixerit antiquas lites que durauerunt p̄ de-
cē annos ante illud triēniū vt in simili dicit gl. in cle.
i. de rebus eccle. z i. l. si. ff. si ager vecti. vel emphi. pe.
dico qd ista regula est vna trussa. qz tūc ēt obstaret dia-
cta decisio rote que dicit qd nunqz̄ extinguit̄ lis nisi p̄
sententiam in curia. z in tātū aliqui volunt iudicare
in illa deci. qd̄ etiam si viderint clare istā regulam finia-
re lites. tñ potius volūt stare decisioi rote qz̄ decisioe
pape. z ideo videtur sibi qd̄ eēt dicere ptra euangeliū
boni. tñ doctores p̄trarium credunt. Et intelligūt ali-
qui alijs antiquas lites. s. cū aīcessore. sec⁹ cū isto nouo
possessore. ita dixit mibi Jacobus de r̄zōib⁹ abbrevia-
tor de p̄co maiori bon⁹ iurista. s̄ nihil allegant. iō zc.
s̄ qz ex quo iste desit possidere lite p̄. p̄sumit qd̄ succes-
sor sit dolosus z intrusus ar. c. quia. v. de iudic. z. c. sepe
de rest. spo. z ca. i. de ali. mu. iu. z ca. significauit de re-
scrip. Et ille qd̄ desit dolo possidere lite p̄. pōt sp̄ cōue-
niri z snia lata p̄ eū p̄iudicaret successorī p̄ p̄dicta iura
z p̄ multa alia. z sic practicat. Itē postea cōsului dñm
Nicolaū de castello. z r̄ndit mibi qd̄ nesciebat itelligē

aliter qz̄ ego hic dico. z remisit me ad dñz Antoniiū d̄
eugubio aīquū p̄curatorē qd̄ dixit mibi qd̄ in h̄ tpe h̄
buit sniam p̄ se sicut ego in cā mea. z qd̄ ista r̄la nō est i
hoc intelligibilis z qd̄ ille qd̄ cōposuerūt eā nō intellere-
rūt. z qd̄ deberēt vocari aduocati z p̄curatores z audi-
tores qñ cōponunt̄ r̄le. tñ nolūt maiores zc. iō dico ex
quo obscure loq̄ ista r̄la in h̄ p̄inde h̄etur si nō fuisset
p̄dita. l. d̄ etate. s̄. nihil. ff. de iterrog. acti. ego tñ sic in-
telligo sicut dixi. tñ rota p̄ruiz practicat. pur tñ p̄pter
p̄rogatiuā curie saluet̄ dicta decisio: saltez in lite pen-
in curia. s. qd̄ nō finiat̄ lis nisi p̄ sniaz vt dicit deci. p̄di-
cta vt lucrēt̄ notarij z copiste z meretrices. s̄ extra cu-
riā ad minus seruaret̄ illd̄ qd̄ dixi ex quo oēs litterati
sic intelligūt sed nō seruāt nisi indistincte z male zc.
Ultimo dico pōderāda hec verba istius regule naz
hic non requirit̄ aliud ad eius v̄ficationez nisi titul⁹
coloratus z possessio zc. Et excipiunt̄ tñ duo casus. s̄
seq̄t qd̄ i alijs ista r̄la ē firma. naz exceptio firmat regu-
lā. z vltra iura vulgaria allego ad hoc. c. l. in fi. de ele.
z. c. ii. in p̄n. z in fi. de p̄iu. lepro. Ex quo sequit̄ qd̄ etiā
si excōicat⁹ possiderit triēnio ex titulo colorato aliqd̄
bñficiuz qd̄ pōt iuari hac r̄la: qz̄ nulli dubiū qd̄ excōi-
cat⁹ pōt possidē ēt bñficiū cū possessio sit qd̄ facti po-
ti⁹ qz̄ iuris. li. i. s̄. si vir vxori. ff. de acq. po. c. cū nostris
de p̄ce. p̄bē. ergo ea qd̄ sunt sc̄i nō possunt iure ciuili v̄
alio positiuo i fringi. vt in. d. s̄. si vir. ergo seq̄t qd̄ cū ex-
cōicat⁹ pōt possidere. facit. c. itē cum qs. z. c. in lris. de
rest. spo. ergo i eo h̄z locū ista r̄la: z hoc qd̄ ad hoc vt nō
molestē vt hic. secus dico. de restōne si spoliē. qz̄ tūc
obstaret sibi exceptio excōicatiōis. vt dicūt tres glo-
vulgares in. c. i. xxiii. di. z. c. ex insinuatione de p̄cu. z
in. c. dilectus. de rescrip. Itē per p̄dicta dico idē in h̄
rico qd̄ ad possessionez facti quousqz̄ spoliē. z sic tollo
distinctionē doctoz in. c. in. i. de iudi. qd̄ ad casuz hui⁹

Excōi-
catus
p̄t pos-
sidere
bñfici-
um.

An cō
mēda-
tarius
gaude
at bñfi-
cio isti
us rē.

regule. et credo quod sic practicat rota et est verum: quia
sic dixit mihi dominus Petrus ferrara hispanus do-
ctissimus vir et allegavit mihi quo ad istam regulam:
quia defensio non tollit excommunicato. c. cum inter-
de excep. ergo. et c. Item ex predictis infero quod hec regu-
la huius locum, etiam si possessor sit spurius vel homicida
vel quicumque alius inhabilis ex quo indistincte loquitur
sed in rei veritate debet intelligi de personis habilibus
ar. l. ut gradatim. ff. de mu. et ho. tamen contra tenetur
et male. Item hoc vidi in curia vnam questionem. si
an commendatarius ad vitam potest se defendere cum ista
regula. et certe pume facie videbatur quod sic ex quo habet
collocatum titulum et c. nisi contrarium credo verius. nam est
certum quod iste non habet collocatum titulum. sed tamen depositum
ar. l. commendare. ff. de verbo. signi. et eorum que dicit. gl.
in. c. si presbiter de accusa. Item quia iste non possidet. ut
l. licet. §. 1. ff. de positi. l. rei commodate. ff. commodati. in
ar. ergo et c. et sic credo pronunciasse rotam hoc credere
verum si molestaret per habentem titulum ipsius bene-
ficii de nouo vel alias etiam quod ille dicit verus platus. ut
dicit glo. in. d. c. nemo. de elec. li. vi. et non commendata-
rius. ut dicit illa glo. sed si alius est commendatarius mo-
lestaret eum credere habere locum istam regulam. quod in pari
causa potior est petitio possidentis. c. in pari causa. de re-
gu. iu. li. vi. et credere quod licet dicatur quod commendatarius
non possideat ut dixi. tamen hoc verum quod dominus verus
deposuit. se c. si iudex: quod tunc possidet sicut dicimus de
sequestro. ut notatur in. d. l. 3. et facit lex iterum. ff. de acq.
pos. sed sic est in casu nostro. ergo et c. nescio in an audi-
tores moderni reciperent hoc. nam dicunt quod non est be-
neficii commendata per superius dicta. et quod beneficii debet
esse perpetuum. c. precepta. lv. di. et notatur in. c. veniens de
fil. presb. sed dico quod satis est perpetuum quo ad vitam obtinetis
in commendam. ar. l. i. pro socio. cum glo. et forte non esset

magnus hoc tenere pro veritate. et idem quod dico de com-
menda dicerem de administratione que etiam non dat
titulum. ut in alia regula superius latius dixi.

Sequitur. xxxiiii. regula.

Item idem dominus noster statuit et ordi-
navit quod quecumque beneficia ecclesiastica siue
in Romana curia siue extra eam resignata nisi
si de illis facte resignationes si in Romana cu-
ria infra sex menses si extra dictam curiam fa-
cte sint infra mensem extunc ubi dicta benefi-
cia consistunt publicate et possessio illorum ab
eis quos id contingit petita fuerit si resigna-
tes illa postmodum in eorum resignationibus
sed per obitum huiusmodi vacare cessatur:
collationes quoque de illis tanquam per resigna-
tionem vacantibus facte et idem secuta nullius
sint roboris vel momenti.

Hec regula dicit quod si beneficia sint resignata siue in
curia siue extra eam: et resignatio non fuerit publicata
in curia si ibi fuit facta infra sex menses et extra curiam
si ibi facta fuit infra unum mensem et possessio petita non
fuerit ab eo cui facta sit collatio quod si moriatur in posses-
sione illius ille qui renunciant quod censetur vacare per
mortem et non per resignationem et quod collatio sic fa-
cta per resignationem non valet hoc dicit et certe ista re-
gula est maxime equitatis et est sciam. quia obuiat hic pa-
pa malicijs et fraudibus curialium nam unus poterat
resignare beneficiis secreto et postea manebat in pos-
sessione: et cum impetrabatur per mortem illius appebat

ille primus qui impetrauerat p resignatores zc. ideo papa
puidet circa ista fraudes hic z ad hanc regulam facit.
l. sicut. §. superuacuum. ff. qbus modis pignus vel hy
po. soluit. Contra ista regulam tñ hodie fit fraus z vidi 3
facto q si vn' renūciat alteri z fit sibi collatio p ordi
nariū vel per papā z tenet secrete tunc ille qui renū
ciavit secrete cōstituit se possidere noie alteri' qd pōt
fieri in bñficialib' scdm vnū itellec. n. c. cum venissent
de restitu. spo. z tūc satisfit huic regule: tñ ille semper
possidet. qz tñ mutata est cā possessionis tñ c nō presu
mitur fraus per. l. i. l. de donat. ante nup. vbi Bald.
hoc notat ad limitationē. dicti. §. superuacuum. z sic fra
us que probari non pōt prodes facienti. l. si in fraudē
cum glo. l. de lega. z Bal. ibi notat ego. allego. c. req
sisti. de testa. in fi. cum glo. qd intelligo verū iure fori
sed non iure poli. ar. c. erubescat. xxrij. di. z ista regula
facit cōtra presumptionē iuris. naz est certū q veritas
priuare debet opinioni. c. veritate. cū glo. viii. di tamē
hoc verū nisi princeps cereus de veritate mādet pfer
ri opionē vt casu istoz z potest pnceps facere. vt plene
declarat Bar. in. l. si is qui pro emptore. ff. de vsuca. z
quia hic dicitur de publicatione: tamē quo ad istaz re
gulā satis est q capiat pro ostensione vel notificatiōe
fienda illi resignanti: faciat glo. in. l. ij. l. de peti. bo.
sub. li. x. c. nulli phas. xix. di. ideo in curia si ibi esset re
nunciās satis est q sibi notificaretur prouisio corā no
rario z testib': sed ex supradictis arbitroz sufficere fiat
in cācellaria vel in camera apostolica facit glo. i. auc.
de nō eligēdo secūdo nuben. §. si. in vero proclamata.
z qd ex ea notat Ange. ibi. z idem credo si non sit pre
sens renunciāns in curia q procurator publicet ibi in
cācellaria qñ renunciat nomine alterius. lz aliqui pu
blicēt in audiētia cōtradictaz: z sic fit hodie in audiē
tia ptradictarū exabundāti. Cōtē in quātū hic dicit

Fraus
istaz
regulā.
optime
facit ad hoc qd no
fiat Anania in c.
videtur in vbi ad
de et quod habet
desse pū allegat
in vbi no y hie

Nota.

q possessio petatur et dērez fore satisfactū si corā no
rario z testib' petatur licet nō iudicialiter: quia quā
do sit mētio de interpellatione sufficit vnica extra ius
dicialis. vt est glo. in. c. si episcopus. xvij. disti. z ibi
dicit Domi. faciat glo. z ibi Docto. in capi. cum cau
sa de offi. deleg. z cle. i. de decimis. Item ponderan
da sunt verba hic posita in quantū ponunt cōditionē
scz. si resignātes in possessione moriantur zc. z postea
dicitur q collatio ipsorūz beneficioz tanqz p resigna
tionem vacantium non valeat zc. Cōtē quo sequitur
q cassatur hic illa collatio vl' prouisio pape facta per
resignationem quando resignans moritur in possessio
ne zc. sed si non moriat in possessione vel possidet: sed
viuit post triennium hic statutū: tūc quia illa cōditio
est resolutiua z si nō existit sequitur q dispositio non
habeat locum. argu. lib. ii. ff. de in diem adiectione. l.
cedere diem. ff. de verbo. significa. z facit quod dicit
Oldr. in cōsi. cxxx. in. iij. colum. quod incipit allega
tiones: z si sic sequitur q si vnus dedit mandatu de
resignando in curia z procurator resignauit: sed non
fuit facta diligētia de qua hic tūc si ille qui dedit mā
datum viuit q semper ille cui facta est resignatio po
test expedire bullas z habere possessiones: z ista regu
la nō obstat. immo inuat per predictat z sic audio sen
tentiam fuisse in pallacio. z ad hoc facit etiaz aduer
bium quoqz hic positū quod copulat: z est similitudi
narium extensuum ad precedentia: z de eius natura
est precedentiu omnū z eoz accedentiū repetitionē
inducere: vt probat Oldra. cōsi. ciiij. quod incipit que
situm est z allegat. l. in repetendis. ff. de lega. iij. z de
fundo istru. l. seye. §. gavo. sed sic ponitur hic. ergo zc.
Cōmitto ponere hic si resignatio fuit facta in ptib'
beneficij reseruati: sed ille in cuius fauorem facta fuit
nesciunt tunc: sed tēpore aliquo lapsō ante mense sci

Illatio

Nota.

nit et venit ad curiam ante habebat locum termino
huius regule: et circa hoc circa alia sufficiat pro nunc
vna doctrina Bal. in c. quoniam. de probi. feu. alie.
per loth qui notat ibi quod terminus iuris vel statuti
nunquam est peremptorius si legitimus probetur impe
dimentum: et tale est illud: ergo et allegat ibi multa
iura que sufficiant ad alios casus.

¶ Sequitur. xxxv. regula.

¶ Item idem dominus noster ut litibus fi
nis celerius imponatur et litigantiis parcat
sumptibus et expensis suorum predecessorum
constitutionibus et statutis inherendo statuit
et ordinauit quod in causis in Romana curia pen
dentibus et quas in posterum in ea quouismodo
contigerit agitari nulli ante diffinitiuam sen
tentiam liceat appellare: nec appellatio si fue
rit emissa debeat admitti nisi ab interlocuto
ria que videlicet habeat diffinitive vel a grauami
ne minime concernente negocium principale
quod non possit per appellationem a diffinitiva
sententia reparari: nullique cause appellationum
huiusmodi committantur nisi in commissione
expressatur quod interlocutoria videlicet diffinitive
habeat vel grauamen sit tale quod in appel
latione a diffinitiva non valeat reparari alio
quin appellationes et commissiones in posterum
et quicquid inde secutum fuerit sint nul

lius roboris vel momenti commissionibus ap
pellationum iam iudicibus presentatis et exhi
bitis in suo robore permansuris in quibus la
tis super eisdem sententiis secundo vel ulte
rius ab eis non liceat appellare: appellantes
vero et appellationes etiam ab interlocutoriis
et grauaminibus huiusmodi suo vel alterius
nomine persequentes si succubuerint ultra ex
pensas et damna ad que refartienda de iure
condemnatus compellitur viginti florenis au
ri mulctetur.

¶ Ista regula dicit quod in curia romana nullus potest ap
pellare ante diffinitiuam sententiam nec eius appellatio de
admitti nisi appellet ab interlocutoria habente videlicet diffi
nitue vel a grauamine non concernente negocium principa
le quod non possit per appellationem a diffinitiva sententia
reparari et quod si appellet non committat causa appello
tio nisi expressatur vnus modus predictorum alias appel
latio et commissio sunt nulle. et quicquid inde secutum fuerit
tamen de commissionibus preteritis de quibus est sententia
tum vel ne nihil disponit de quibus a sententia iam lata
non possit appellari amplius: si non sunt grauamina vel
sententia de quibus supra. et si aliquis aliter appellauerit si suc
cubuerit ultra expensas est datus de mulctari pena. xx.
ducentorum hoc dicit. et ista regula habet in se equitatem
licet sit contra ius canonicum. c. super eo. lo. ii. de ap. concordat
dat in cum iure civili etiam in casibus hic expressis ut quia
grauamen non potest reparari in diffinitiva. ut si iudex ma
det aliquem torqueri. vt. l. ii. ff. de ap. recipiend. et ibi Bar.
vel si sententia habet videlicet diffinitive ut vult glo. in auc.

¶ Dec re
gula e
equa.

habita. C. ne filius pro pa. z eodem modo pono exem-
plum hic z in similibus, z ista regula sepe deducit ad
iudiciū: z est clara preterq̄ ibi in quibus latis super
eisdeꝫ sententijs secundo vel alterius ab eis nō liceat
appellare. Idē auderem dicere cuz iuriscōsulto in. l.
Domitius. ff. de testa. q̄ aut ego intelligo te aut stulta
est sententia tua. quis e. im dubitat q̄ etiā ab interlo-
cutoria vel grauamie nō pōt vtroq̄ iure tertio appella-
lari. c. directe. de ap. z. c. sua. eo. titu. z. C. ne liceat ter-
tio appellare per totum si hoc est veruz q̄ dicit iste re-
compilator in presentia pape q̄ si sententia tuꝫ est se-
cundo vel alterius nō liceat amplius appellare z sic
si vltorius idest tertio est sententiatuz de quo deseruit
ista regula. z ideo credebam q̄ est hic mendosa littera
quia debet dici secundo vel alias z tūc sequitur. vltē-
rius nō liceat ab eis appellare zc. Sed ego habeo du-
os libros coram me vbi sunt predicta verba. z etiā in
libro regularum Sixti sed si non sit illud verbū alias
hic debet subaudiri. ar. l. verbum volo. C. de fidei cō-
mis. sicut verbum quondam subauditur ad orationez
legalem vt est glo. in. l. libertum. C. de nup. quā cōmē-
dat ibi Bal. Et de causa huiꝫ regule nō me intromit-
to: quia istos. xx. duca. nunquā vidi solui i curia post
q̄ sum hic. sed si soluerent cui deberent solui z ad cu-
ius instantiā dixi aliquid supra in regula. xxxii. Et no-
tandum tamen est hic q̄ ista regula non habet locum
extra curiam. i. extra muros vrbis vel curie per verba
posita hic in principio. z non dico curiam hic extēdi
ad duas dietas fm. c. presenti. de prebē. lib. vi. per ibi
notat per docto.

¶ Sequitur. xxxvi. regula.

**¶ Itē statuit z ordinauit q̄ in commissioni-
bus de iusticia et consistorialibus p eum seu**

de eiꝫ mādato vel auctoritate in causis in q̄-
bus conclusum existat in posterum concedē-
dis etiā si in eis de conclusione huiusmodi
iplicite vel explicitē mētio facta fuerit nihil
censeatur esse concessum nisi per concessione
cōmissionis huiusmodi cōclusioni deroget exp̄sse.
¶ Itā rta dicit q̄ in cōmissionibꝫ iusticie et consistoria-
libꝫ si exp̄sse nō deroget p̄cloni q̄ nihil ualēt et si ipli-
cite fiat mētio de p̄clone. hoc dicit. z ē rta satis equa.
z est vnus effectus p̄clonis in cā etiā beneficiāli q̄ p̄-
p̄cloni cā bñficiāli q̄si hodie nihil profit: qz et post
p̄clonē possunt p̄duci testes z ista vt dicit decisio
rote. v. qz nō requirit p̄clusio i cā beneficiāli cle. sepe
cuz glo. §. si. de ver. sig. quāq̄ de equitate rote et in cā
pphana post p̄clonē p̄nt admitti testes z instrū vt
dicit decisio. clx. in fine que incipit. ¶ Itē latis tribꝫ
sentētijs p̄tra. c. cū dilectꝫ. de fide instrū. z hoc ex equi-
tate. c. pastoralis. in fi. de cau. po. tū hic est vnꝫ effectꝫ
p̄clusionis etiā in cā bñficiāli alios nō numero hic. sꝫ
in alia forte regla noīabo. Tū tū volo dicere q̄ istud
nomen p̄clusio nō repit in textu de iure ciuili. vt dicit
Bal. in. c. cū i iure de offi. dele. sꝫ renūciatio sic. hodie
tū fit cautela p̄tra hāc rlam in curia q̄ etiā si sit cōclu-
sum ille qui vult habere cōmissionē aliquam in cā be-
nificiāli vel alia p̄ducat certas materias de nouo vel
aliquos testes. z tūc p̄ admissionez videt tacite rupta
p̄clusio. vt dicit decisio rote z Sicut. i dicto. c. cū dile-
ctus. z tūc postq̄ ē rupta p̄clusio p̄ntat cōmissio z va-
let: z sic opz in iuris hie iudicē fauorabilez: qz ipse pos-
set nō admittēre si vellet arg. iuris superiꝫ allegatorū.
tū si admittit valet ar. dicti. c. pastoralis. de cā po. iō ē
arbitrariis ē bonū hie iudicē fauorabilem. vt dicit gl.

Nota:
de con-
clusiōi

in rfa in iudicijs d reg. iu. li. vi. in fi. Istas alias regu-
las sequeres qz p̄cernūt abbreviatores quō debēt ex-
pedire bullas z q̄s z circa stillū suū z circa stillū ca-
cellarie. Itē de pt̄ate vicecācellarij nō glosabo ad lō-
gū: iō nō me extēdā in eis. qz esse t ponere falcē in mes-
sez alienā. tñ succinte aliqd dicā. hic solet esse in aliq-
bus libris rubrica de litteris expediendis.

¶ Sequitur. xxxvij. regula.

¶ Item voluit z ordinavit q̄ si aliquid reli-
giosi petant aliquod beneficiuz ad nutū irre-
vocabile cū clausula q̄ exinde pro solo nu-
tu abbatis vel superioris nō possunt amoue-
ri littere quo ad clausulā ipsam nullatenus
expediātur nisi idem dominus noster ponat
signanter q̄ non possint amoueri vel ad par-
tem clausulam ipsam concedat.

¶ In ista rfa d̄r q̄ si monachus ipetret bñficiū tue re-
ligionis: qd̄ qd̄ pōt abbas v̄l superior suus ad nutū re-
mouere ab hñti qñ sibi placet: z petit monachus q̄
nō possit ad nutū superioris amoueri. q̄ abbreviatores
nō ponāt istā clausulā nisi i supplicatiōe ponat papa
suū signatura q̄ nō possit amoueri v̄l i clausulis infra i
supplicatiōe positis h̄ petat. z papa dicat simplr fiat
vt petit. h̄ dicat z rō dubitādi videbat q̄ h̄ bñficiuz
sit an nutū reuocabile tñ qz papa apposuit man⁹ vi-
debat q̄ foret reuocabile ar. c. vt n̄m. de ap. z. c. i. vt
ecclesiastica bñficiis. z iō videbat q̄ et abbreviatores z
vicecācellari⁹ possint expedire bullas. Ex q̄ i supplica-
tiōe h̄ patebat: z papa simplr p̄cessit. Sz rō decisiois
est: q̄ papa nō vult p̄dicare religiois z antiquo iuri:
nāz monachus est stricti iuris ex quo posuit hoies su-

pra se. vt dicit glo. in. c. si vere. xvj. q. i. in fi. iō nō vult
papa q̄ indirecte monachus ab obediētia abbatis sit
exemptus. vnde l̄z papa p̄ferat alicui beneficiuz non
p̄pterea sequitur q̄ a suo prelato non possit ex causa
priuari illo beneficio: quia reatus oēm excludit hono-
re. l. moueor. c. si ser. expoz. z hoc vult Bal. in. c. illud
de ma. obe. als deberet dicere in. c. per tuas. eo. titu.
vbi bonus tex. z glo. de hoc. z ibi doc. in. c. i. de p̄fir.
vn. vel inuti. glo. z doc. in. c. cum in distribuendis. de
epibus oz. z ibi. Jo. an. Itē l̄z Bal. in. d. c. dicat q̄ si
monachus h̄z prioratū a papa q̄ non tenet renuncia-
re ad mandatum abbatis. z allegat Jo. an. in capi. cū
inter. de elec. z credo q̄ debuit allegasse in. d. c. cū in
distribuendis. tamen hoc verū qñ papa diceret q̄ nō
remoueret alias secus. faciat glo. iuncto tex. in cle. i.
de supplē. negli. prela. z ex ista regula iuncta illa supra
xxv. p̄z q̄ auditor corā quo producit talis bulla expe-
dita q̄ visa supplicatione vbi nō sunt verba pape hic
posita potest remittere bullas corrigēdas ad cācella-
riam: z tunc corrigent̄ ille bulle per illā regulā: tñ cā-
cellaria est hodie p̄tra istam regulā: q̄ expediant̄ bul-
le per camerā: z tunc qz papa apposuit manus nō se-
pōt cācellaria intromittere. ar. dictoz iurū. z sic pra
ctical̄ hodie taz in rota q̄z in cācellaria: z l̄z dicat hic
q̄ nullatenus expediant̄: z sic v̄l q̄ factū p̄tra formā
mandati sit nullum. l. diligenter. ff. mādati. z. c. cū dia-
lecta. d̄ rescrip. tñ hoc h̄z locū in expedita bulla p̄ cā-
cellariā: quia ista est regula cācellarie z non cameret
vbi papa quotidie decipit p̄ suos secretarios z p̄ car-
dinales z maiorem pt̄atem penes se reseruauit q̄z hic
tradidit in. c. dudum. z. c. q̄zuis. lo. ij. de preben. li. vi.
iō est bonū z vtile z sanctū: q̄ faceret et aliquas p̄stō-
nes papa quo ad camerā et secretā sicut q̄ ad cācella-
riam maxie circa expeditioes bullaz q̄ et expediunt̄

Rectō
bullaz

sine supplicatiōib⁹ quotidie. iō in talib⁹ bullis si pos-
set h⁹ vna cōmissio q⁹ corrigerent scōz tenorē suppli-
catiōis bñ eēt: sicut dicit q⁹ h⁹eat patientiā Abb. z non
credo q⁹ secretarius solus posset corrigere bullas etiā
in registro bullarū postq⁹ bulle sūt expeditē: q⁹ papa
apposuit manus: vt dixi ēt si dicat hoc factū de mada
to pape iue vocis oraculo sibi scō: q⁹ sibi n̄ crederē
etiā cardinali iudiciū alteri⁹ ēt in curia. sufficiat gl. no. d
sen. excō. c. sic. z ego allego aliā in. c. nup. eo. ti. z hoc
vult Jo. an. z Ab. i. c. qd sup his. de si. istru. de q⁹ satis
dixi in qōnib⁹ cardinaliū: z p nūc sufficiāt hec. z cre-
do q⁹ ēt cācellaria seruaret hāc rām: z supplicatio sit
signata motu pprio maxie si esset scā vna rā q⁹ mot⁹
pprius tñ tollat surreptiōes z nō oparet aliū effectū
pro quo facit glo. in cle. si roman⁹. de pbē. z credo qd
ista nō sit dāda. iō si auditor mitteret bullā ad cācella-
riā: vt dixi dubito an posset facē z an cācellaria debe-
ret obedire sibi q⁹ dice⁹ sibi quo iure defendis villas
z c. viij. di. quo iure. nec vidi fieri tēpore meo.

¶ Sequitur. xxxviii. regula.

¶ Itē si committat alicui beneficii resigna-
tionis receptio ponat clausula attēte quoq⁹
prouideas z c. z si ex causa permutationis re-
signatiōes fiant ponatur clausula q⁹ neutri
permutantiū ius acquiratur nisi quilibet ip-
sorum ius habuerit in beneficio per ipsuz re-
signato.

¶ Ista regula dicit q⁹ sic committat alicui q⁹ recipiat re-
signatiōez alicui⁹ bñficii d⁹ abbreviator ponere i bul-
la attēte quoq⁹ puidas q⁹ in renunciatiōe pdcā dolus
vis met⁹ ac aliq⁹ symōiaca prauitas nō iteruēiat z c. z

hoc est q⁹ si simpl⁹ d⁹ fieri rennnciationis sed si cōmittat
sibi q⁹ recipiat ex cā permutationis tūc d⁹ poni clau-
sula ista q⁹ neutri pmutatū ius acqrat: nisi q⁹ tū q⁹libz
ipsoz ius habuerit z c. hoc dicit. z prima clausula op⁹
diuinare qd velit dicere: sed referas te ad copistas ab-
breuiatoz. pur tñ illa est quā dixi z fundat in. c. super
hoc d⁹ renū. Et de scda clausula est eā ista rā: q⁹ solet
poni ex cā pmutationis in supplicatiōe illa clausula
vel alio quouis mō vacauerit z c. Nā tūc si ponat ista
cla de qua in rā nihil pdest illa clausula vel alio quo-
uis modo vacauerit qd ē vtile ad limitationē gl. z do.
in. c. susceptū. de rescri. lib. vi. ad limitationē d⁹ cisiōis
rote quā supius allegavi. Itē nō posset dici tūc q⁹ q⁹
papa pfirmati id qd alias de se est nullū v⁹ facere ali-
qd de nouo si facit ex certa scia. vt dicit glo. no. in. c.
placuit. xvi. q. vi. tñ q⁹ ponit ista cla hic exp⁹sa secus
eēt q⁹ nō vt papa facē ex certa scia. Jo cautela posset
esse circa istā rā: q⁹ si vis trāsire bullas cū clausula
vel alio quouis mō ex ipsi⁹ vel alteri⁹ z c. sine ista clausu-
la facias expediri p camerā vbi raro seruant iste rle si
hēs pecunias z scueris facere. z credo q⁹ nō sit dāda
ista rā. q⁹ nō pcernit nisi expeditionē bullarū: z si nō
ponant iste clausule. tñ intelligunt de iure: maxie illa
scda: q⁹ nemo pōt plus iuris in alterū trāsferre q⁹ sibi
cōpetere dinoscāt. c. nemo. de reg. iu. li. vi. c. qd aut.
de iure patro. iō auditor cāe pp hoc nō dberet mitte-
re bullas ad cācellariā si nō est ista cla in eis. Itē q⁹
nō est dāda ista rā. vt dixi cogitādū tñ est z rā est q⁹
est dāda vel ne. q⁹ si h⁹ decretū irritās est danda alias
secus. ita dixit mihi Jaco. de rizonib⁹ abbreviator be-
ne stilatus z doctus. z per hāc clausulā positā in bul-
lis permutationū vidi dubitari in curia si cū pmutās
nō h⁹ ius in bñficio renunciato per se. z de hoc appet
per sniam an alius pōt redire ad beneficium suuz sua

Cautel
la.

ppa auctoritate absq; noua collatio: z certe videba-
tur q; si: q; ipe cui facta est collatio ex ca pmutatiois
nullu ius h; in bnificio p hanc clausula: z facit ad hoc
textus notabilis in. c. si bnificia. de preben. li. vi. z hoc
vult Jo. an. in. c. vnico. de reru pmu. li. vi. que; sequit
Federicus in tractatu pmutationis in. viii. q. z et isti
doctores loquunt qm ista cla no ponit. ergo a fortiori
quando ponitur illa clausula huius regule: sed certe lz
videatur ipsa veritas: m comuniter tenet contrariu i di-
ctis locis: z decisio rote. cccxxii. que incipit. Itē si in-
telligimus. ccc. que incipit. Itē si opponat spoliato.
z pro hac ratione videt facere: q; licz ille qui no heat
ius in beneficio qd obtinuit causa permutationis p
hanc clausulam z per iura superius allegata: m ille q
renunciavit etiā no habet ius in eo. facit. c. i. de reruz
permu. li. vi. z glo. in. c. si ppter tua debita de rescri-
eodē libro. z sic pot dicere ille q possidet q; quo ad eū
libere possidet. l. si. l. de rei v. z. l. loci. §. cōpetit. ff. si
seruitus vēdi. opinio tamē cōtraria videt valde equa.
ar. cle. auditor. de rescrip. z dicti. c. si bnificia. m caute-
la est q; habeat ille cōmissionem in curia q; cōstito. de
non iure cōpnuatōis cōmittat auditori q; canonizet
pmū titulū zc. z sic fuit practicātū in rota: vt dixit mi-
hi Salmeron z etiā credo q; per rescriptū pot fieri cō-
missio ad pres per cōquestū isto modo: q; iste iudex p-
nunciet illud bnificiū esse debitū illi cōpermutati pp
fraudē: z tūc pot sibi de illo puidē. ar. cle. auditor. de
rescrip. per rōnē sui. s. vt circuitus euitet: lz gl. scda ibi
dicat q; illa cle. no heat locū ex curiā: z hoc lz car. ibi
lz Jo. de lignāo v; dicere oppositū ibi. z hoc maxie si
collatio spectabat ad papā. vt vult gl. si. ibi. Sicul' in
c. sup. e. de offi. dele. z h; v; veri' ex curiā a fortiori dz
euitari circuit' q; i curia zc. Itē q; apriorē iurisdictionē
h; delegat' ex curiā q; auditores in curia pp pntiā zc.

Sequitur. xxxix. regula.

Itē voluit q; si petant suppleri defectus
in genere nullatenus littera desuper cōceda-
tur: nisi in petitiōe desuper huiusmodi defe-
ctus exprimentur vel per fiat vt petitur sup-
plicatio signata fuerit.

Ista rla dicit: q; si in supplicatiōe petant suppleri
defectus aut tract' vel pcessus zc. in gne no dz poni
ista clausula in genere: nisi in petitiōe expriment' isti de-
fectus. vl' nisi supplicatio sit signata hoc mō: fiat vt pe-
tit' q; tūc oia petita veniūt et i gne. hoc dicit: z est eq;
ista rla: q; alias est altercatio iter doctores. si papa cō-
firmat cū clausula supplētes de plētudie ptatis defe-
ct' si q; inuenerit zc. quos defect' papa videt supple-
re. z cōiter tenet q; refert ad defect' q; ad solēnitatē iu-
ris: lz no quo ad defect' psonaz. puta illegittimitatis
vel irregularitatis: nec q; ad defect' iuris naturalis. s.
psensus vt tenet Specula. ti. de legato. §. nūc ostendē
dū z Hostien. in. c. i. de trālatio. z Abb. ibi. z i. c. inter-
dilectos i. viij. de fide instru. etiā refert z sequit istos
doc. lz papa vult h; q; et q; ad defect' iuridicos no po-
nat ista clausula. si tū vis q; ponat vadas ad camerā z
ibi solues vnā taxā vltra debitū z habebis z pderit ti-
bi q; ad ignorātes. Et nota q; no sufficeret signatura p-
cessum et si dicat sic pcessum vt petit' zc. Itē no suffi-
ceret q; si signata p papā isto mō. s. fiat. nā si addit vt
petit' nihil fit p ista vba hic posita a qb' no est recedē-
dū. l. no aliter. z. l. ille aut ille. ff. de le. iij. lz q; ad signa-
turā per pcessuz priū vidi in curia. pro quo facit regu-
la potest quis per aliū zc. de reg. iur. li. vi. tamē in hoc
casu dubiū esset an haberet locum ista regula:

¶ Sequitur. xl. regula.

¶ Item voluit quod super quouis ecclesiastico beneficio de iure patronatus laicorum non expediantur littere nisi ponatur expresse quod tale beneficiū tanto tempore vacauerit: quod eius collatio est ad sedē apostolicam legitime deuoluta: vel ad id patronorum accedat assensus. et si per ipsum iuri patronatus huiusmodi derogare contigerit. si ius huiusmodi ad aliquē regem: ducem: marchionem: vel alium principē pertineat: et de hoc in litteris provisionis vel mandati de providēdo de dicto beneficio mētio facta non fuerit: non censeatur iuri huiusmodi fore quomodolibet derogatum.

¶ Ista regula dicit quod si impetretur beneficium iuris patronatus laicorum et supplicatio sit signata tamen bulla non debent expediri nisi cum illa clausula quod tanto tempore vacauerit beneficium quod eius collatio sit ad sedē apostolicam legitime deuoluta vel alia clausula: qua papa prouidet impetranti dum tamen ad id patronorum accedat assensus. si tamen papa derogat iuri patronatus laicorum quo ad beneficiū impetratum tunc non censetur derogare iuri patronatus regis ducis vel marchionis vel alterius principis nisi hoc expresse dicatur in derogatione. hoc dicit notatē ista rra. sed certe quod dicit primum ista regula videlicet si tanto tempore vacauerit etc. pro nunc nescio intelligere hoc nisi vno modo ut dicā. **¶** Nam de iure nullū tempus est statutum ad instituendū. nam institutio est ad preteritionē patroni et

Nota.

collatio sine preteritione et sic loquitur totus titulus de institutione. et quod hoc sit verum quod nullū tempus est statutum ad institutionem. sufficiat de ci. rote. c. x. que incipit. Item per omnes dominos. et hoc et dicit Abba. in. c. ii. de pces. pbe. in mo superior pot assignare tempus inferiori et breue infra quod instituat. alias quod deuoluet collatio ad eum. ut dicit Abb. s. et sentit de ci. supradicta. **¶** Sed si hoc est verum quod collatio de deuolui ad papam si nullū tempus est statutum a iure sed de intelligi quod patronus non preterit infra tempus et tunc iam non dicitur institutio sed collatio. et episcopus ad quem pertinebat institutio non preterit infra sex menses. et tunc deuoluit ad archiepiscopum. et de archiepiscopo ad papam. d. c. de pces. pbe. et tunc nullū preiudicium sit patrono laico. vel si forte pertinebat institutio ad inferiorē prelatū episcopo. et tunc per negligentiam patroni deuoluit collatio ad episcopum. ut dicit gl. singulari. in cle. i. d. sup. negli. pla. quā notat Abb. in. d. c. ii. et tunc per negligentiam ipsius episcopi etc. deuoluit per supra dixi alias non posset hoc intelligi. nisi in mera collatione et non in institutione que non deuoluit si patronus non fuit negligens per preterita iura. et per iura vulgaria. Quo ad secundam clausulam hic positam. vbi dicitur tamen assensus patroni accedat etc. hoc est certum quod papa pot derogare iuri patronatus laicorum: ut notat in. c. dilectus de offi. le. et c. cum dilectus. de iure pa. et facit gl. et ibi Domini. in. c. ii. de pbe. li. vi. Tamen in dubio non videtur derogare iuri ipsius etc. super eodem. de offi. de le. cum alijs multis et ideo papa se iustificat hic satis: sed ego intellexi quod fuit expedita vna bulla hic in curia per cameram sine supplicatione in qua papa derogabat iuri patronatus laicorum. et dicit glosa et male. de legato vero etiam de latere quod non possit derogare iuri patronatus laicorum et non est dubitandum per. c. dilectus. de offi. le. et c. cum dilectus. de iur. pa. Audi tamen dubitari in curia an posset derogari iuri patronatus laici et clerici preiunctim. et i lega

Scdai

**Tertia
para.**

tiōe dñi Ulirboneñ. ego n̄idi q̄ nō .z allegabā Abb. i
d. c. dilectus in si. co. qui refert Gasparē. de al. p. z q̄
z allegat Abb. gl. i. c. unico de iu. pa. li. vi. hec tñ. q. nō
venit corā legatō: s̄z alij tenebāt p̄rium. z hoc facit p.
D. E. R. in cā prioratus fulginēsis dioceſ p̄marie qz
ibi legat⁹ ē t nō derogavit iuripa. laici z clerici z si fe-
ciſſet nihil valuiſſet p̄ p̄dicta. ¶ Circa tertiu est notā-
dū q̄ q̄tū cūq; sit diſpoſitio gñalis. nō videt̄ cōprehē-
dere reges z alios magnos p̄ncipes. z ad h̄ ſufficiat.
c. ſi. de offi. de. li. vi. z t. ne aliqd d̄ p̄riu. li. eo. de quo
dixi ſatis in q̄ōnibus. Ca. in. xvii. q. z hec pro nunc. z
circa iſtā vltimā partez. credo q̄ eſſet dāda iſta rla. qz
p̄cernit iuſtitia. Item qz p̄tinet quaſi decretū irritās
ibi nō cēſeat̄ iuri h̄mōi quolibet d̄rogatū zē. facit qd̄
dicit Ant. in. cle. i. ſup gl. in v̄bo nullaten⁹. de ſeq̄ſtr. z
q̄ h̄z ſcretū irritās ſolet dari. vt dixi mihi Jaco. d̄ri-
zonib⁹ abbreviator bon⁹ canonista. S̄z cautela poſſet
eſſe circa vtraq; q̄ trāſierit bulla per cameraz cū vna
taxa vltior. z iſta rla nō obſtaret. qz ē regula cancel-
larie z nō camere vt dixi. ſ. in. xxxvi. rla. Et per finez
hui⁹ regule poſſet dici q̄ ex quo oēs ecclie cathedra-
les hyſpanie. id eſt Caſtelle z Glacie p̄tineāt ad iuripa-
tronat⁹ regis Caſtelle p̄ tex. ſingularē i. c. cū lōge. lxxii.
di. z in. c. de hoc. ſ. ſi. cū gl. d̄ ſymonia. q̄ p̄uiſio facta
p̄ papā de ecclia cathedrali ſine p̄ntatiōe vel p̄ſenſu
regis non valeat: z hoc etiā fundare poſſem ē t d̄ iure
cōi per. c. decernimus. xvi. q. vii. Ex quo ē t ſequit̄ q̄
ſi aliter fiat rex poſſet reſiſtere p̄uiſioni pape aliter. ſa-
cte. de quo allego in ſimili Inno. in. c. q̄ ſicut. d̄ elec-
z ibi doc. z in. c. ſup h̄is de accuſa. z d̄o. maxie Abb.
in. c. i. z c. cū terra. z c. cū inter vniuerſas de elec. z nō
curo allegare Domi. c. cū certa. d̄ elec. li. vi. z nō ob-
ſtat q̄ papa. ſ. in. ii. regula reſeruat oēs cathedrales
eccleſias ſibi zē. qz poſſet dici: qz non itelligit̄ de illa

**Caute
la:**

vbi reges habēt iuripaſtronatus. ex quo papa nō facit
mentionē iuripaſtronatus regum per hanc regulam
verū eſt tamē q̄ ſi pertineat ad iuripaſtronatus q̄ pa-
pa videt̄ reſeruari quo ad ſe illud quod pertinet infe-
rioribus prelatis. ſ. q̄ non inſtituant. Item q̄ non eli-
gant canonicū z q̄ archiepiſcopus non p̄firmet: ſed
non derogat iuripaſtronatus Regū per ſupradicta z
ad hoc facit. l. i. ſ. p̄ponius. ff. qd̄ falſo. tu. iūcto. c. ſi
eo tpe. de elec. li. vi. qz iſta poſſunt diuidi. ideo valet
reſeruatō quo ad partē z quo ad aliam partē nō. Ex
quo ſequitur q̄ rex caſtelle debet preſentare ep̄oſ pa-
pe z nō archiepiſ ſuis. in papa teneſ p̄uidere p̄nta-
to per regem. alias poſſet dici ſalua auctontate ſedis
aplice. z D. E. R. q̄ nō valeat eius p̄uiſio p̄ ſupradi-
cta z per hanc rlam. nā papā p̄r ſibi p̄ ſi ip̄onere le-
gez p̄ clauſulā derogatoriā ſi nō facit mētionē de illa
clauſula hoc eſt qd̄ dicit Bald. in p̄re. ſeu. in. xii. col.
quē ſic itelligo. z allegat Jo. mo. in. c. i. d̄ p̄ſi. lib. vi. z
hoc facit pro pragmatica frācie iuncto. c. habuit. als
eſt. ſ. xvi. q. i. ſed de rege francie nō eſt tex. expreſſe in
ep̄aribus. nec etiā de alijs regibus: ſed de regibus hy-
ſpanie ſic. vt dixi z d̄c̄m archidiaconi. i. c. lectis. lxxii.
di. quod ſequitur Bal. in p̄hemio decretalū. in. iij.
col. z in. c. q̄to. de iudi. loquit̄ in iure paſtronatus qd̄
capitur pro protectione quā habet quilibet rex in ec-
cleſijs. cathedralibus ſui regni ratiōe ſolij z nō aliter
z ſic itelligo ſalua determinatione. D. E. R.

¶ Sequitur. xli. regula.

¶ Item voluit q̄ nulli ſeculari de regulari
religioſo de ſeculari bñficiis de comēda de-
tur: niſi in ſignatura ſuper petitiōe comēde
h̄mōi de commenda ipſa mētio fiat.

k iiii

Prag-
matica fran-
cie.

Nota
de cō-
mēdat

dā alicui⁹ bñficij religiosoꝝ clerico seculari nec bñfi-
cij secularis religioso ēt si ondat supplicatio signata
p papā nisi i signatura fiat mētio de cōmēda. h. d. z ē
equa ista regula: qz incōgruū est qz bñficiuz regulare
deē in cōmēdā clerico nec ecōtra. ar. c. de⁹ q. de vita
z ho. cle. z. c. i noua. ac. xvj. q. i. tñ rō dubitādi fuit: qz
ex q̄ i corpe supplicatiōis b̄ petebat z signatura fuit
i distincta qz debebat venire illd̄ qz petebat: qz talis p̄
sumit eē rñsio q̄lis fuit petitio. tex. cū gl. in. c. iter dile-
ctos. de si. i. stru. ḡ si petebat monasteriū in cōmēdā. z
papa dicat fiat vt petiū videbat veniū. tñ papa ligat
sibi man⁹ hic qz nō veniat nisi dicat signatura fiat vt
petiū de cōmēda. z p̄ p̄mo faciat deci. rote. lxxvj. q̄ i ci-
pit. Itē si petat qz cā cōmissa. z. lxxvi. q̄ incipit. Itē si
petat cōmitti hāc cāz. tñ itelligo r̄lāz quo ad cācella-
riā: s̄ camera bñ expediret p̄ p̄dicta. Itē itelligo hoc
verū nisi etiā i clausulis iſra supplicationē positis ite-
rū petat: qz si papa ēt ibi dicat fiat vt supra: illa sc̄da
iussio habet pro certa sc̄ia: z pro motu proprio. l. nec
dānosa: z ibi notat Bal. E. de p̄ci. ipe. off. z si papa fa-
ceret ex certa sc̄ia z hoc p̄staret videret d̄rogare huic
regule. ar. l. qdā p̄sulebāt. ff. de re. iu. iuncta cle. i. vt lite
pē. in fi. z iō cācellaria deberet expedire s̄ dubito an
hoc tpe faceret. Itē cautela est qz vadas ad camerā si
habes talem signaturam p̄tra hāc regulam. hoc pro-
nunc. regula ista non esset danda: sed camera bene
credo qz transiret per iura supradicta.

¶ Sequitur. xlii. regula.

¶ Itē qz super quibuscūqz reformationi-
bus signatis super ipetrationibus quorum
cūqz beneficiorum vacantium vel certo mo-
do vacaturoꝝ in quibus petitur qz littere

sub p̄ma data expediri possint si ex h̄mōi ex-
peditione sub tali data cuiquā videatur fie-
ri posse p̄iudicium littere super ipsa p̄ma
data nullatenus expediantur nisi reforma-
tiones huiusmodi per verba fiat: z sub pri-
ma data signate fuerint.

¶ Ista regula dicit qz si aliqua reformatio fiat super
p̄ma ipetratione bñficiōꝝ vacantiuꝝ vel vacaturoꝝ
z petat in supplicatiōe sub p̄ma data qz nullo mō de-
tur in expeditione si posset fieri aliqd̄ p̄iudiciū tertio
nisi signatura dicat qz sic fiat: z sub p̄ma data. hoc di-
cit z ratio dubitādi fuit. qz qcqd̄ d̄ i prima dispōne
videē cū eisdē clausulis z substātijs dictū in reforma-
tione z ecōuerso. casus est in. l. talis scriptura. iuncta. l.
sequenti. ff. de leg. i. ergo sic videbat hic. Sed ratio de-
cidendi est: qz papa nō vult alicui fiat p̄iudiciū puta
qz forte medio tpe alius ipetrauit: iō nō d̄z fieri sibi
p̄iudicium. c. q̄uis. de rescrip. li. vi. l. nec auus. c. d̄
emāci. li. Sed si petatur in supplicatiōe: z signatura
fiat simpliciter in alijs q̄z beneficialibus: tunc cācel-
laria deberet dare per hanc regulam que tantuz loq̄-
tur de beneficijs vacantibus zc. qz est penalis ex quo
annulat vt dicit glo. in. c. decet de imuni. eccl. li. vi.
ergo debet restringi. c. in penis. de reg. iu. lib. vi. z cre-
do qz ista regula deberet dari per verbuꝝ nullatenus
expediantur hic positū quod videtur annullare ipso
facto. gl. est singularis in cle. i. de sequestratione pos.
z ibi Antoni⁹ notat. Et h̄ regula cum annullans nō
solet dari. tamē ista quia est equa deberet dari saltem
ex cōmissione pape si non sufficeret petitio facta vi-
ce cancellario. z credo qz etiā camera nō daret sub da-
ta reformationis sine ista signatura hic posita. iō cō-

fulendum esset hñti multas pecunias q̄ p̄mā suppl̄
cationē expediret sub p̄ma data. z sc̄da in reformatio
nem sub sc̄da data p̄pter multa q̄ nō possunt breuiter
dici. hec sub correctione dñationis. T. R.

**¶ Sequitur. xlii. regnla. De beneficiis re
signatis in cancellaria.**

¶ Itēz voluit z. ordinavit q̄ super resigna
tione cuiuscūq̄ beneficii ecclesiastici seu ces
sione iuris in aeo quaz in manibus suis vel
in cancellaria apostolica fieri p̄tigerit apo
stolice littere nullatenus expediant̄: nisi resi
gnans vel cedēs si presens in curia Roma
na fuerit personaliter: alioquin per p̄cura
torem suum ad hoc ab eo specialiter p̄stitu
tum expeditioni h̄mōi in eadez cancellaria
expresse p̄senserit: z iurauerit vt est moris.
nec littere resignationis vl' assignationis ēt
motu proprio cuiusuis pensionis annue su
per alicuius bñficii fructibus expediri pos
sint nisi de consensu illius qui dictaz pensio
nem persolvere tunc habebit.

¶ Ista r̄la dicit q̄ resignatio beneficii q̄ fit in mani
bus domini nostri vel in cancellaria apostolica nō ex
pediatur cum apostolicis litteris nisi resignās vel ce
dens iuri si presens fuerit in romana curia personaliter
alias per procuratorem suum ad hoc specialiter p̄sti
turum v̄z ad resignandum tale beneficium p̄senserit
expeditioni huiusmodi in cancellaria z iuret q̄ non

interuenerit fraus dolus vis metus nec aliq̄ symonia
nec l̄re pensionis vel assignationis. pensionis etiam
motu p̄prio imposito expediant̄ nisi de p̄sensu illius
qui talem pensionē imponit. hoc dicit. z est equa ista
regula p̄pter fraudes que fiebant in curia quas ad lō
gum referre esset laboriosum plusq̄z subtile. Et nota
differentiam hic inter renunciations z cessionē. Nam
resignatio est qñ quis possidet beneficium. sed cesso
iuris qd̄ habet in eodē z nescio pro nunc fundare iura
re hoc z credo q̄ renunciatio vel resignatio alicui po
nitur pro cessione z econtra vt patet in titulo de re
nunciacione iuncto. c. veniens. z. c. sane. eo. ti. z. c. sol
licite. de resti. spo. z. c. accepta. eo. ti. z. l. postq̄z liti. c.
de pac. z. c. cum p̄idem. eo. ti. Item ponderandum
est hoc verbum nullatenus expedientur hic posuit
quod annullat actum ipso iure vt dicit glo. in verbo
nullatenus in cle. i. de sequestra. pos. z fru. z ibi dicit
Anto. quod idem est dicere nullatenus fiat vel oino
vel similia verba q̄z dicere si secus actus fuerit decer
nimus irritum z inane z hoc etiam nō. Domi. in. c.
romana. §. snias d̄ ap. li. vi. ex dicto Jo. an. ibi Et quo
sequit̄ q̄ resignatio aliter facta vel saltē expeditio nō
v̄z p̄ predicta. Et ex hoc sequit̄ q̄ etiam in camera
non d̄z talis expeditio fieri sed q̄ regula loquitur de
p̄sensu habendo in cancellaria dubito q̄ camera ad
mitteret z credo q̄ sic. Itē inq̄tum ista regula loquit̄
de presenti in curia d̄z hic cap. curia pro muris tñ ci
uitatis vel ad plus pro presenti in suburbis z nō d̄z i
telligi curia pro duabus dietis. ar. c. §. loca. de p̄bē. li.
vi. per locum a sp̄ali. z cācellaria non solebat admit
tere p̄curatōrē ad renunciandū post alius z fundat̄
eius eqtas in. c. sup hoc. de renū. z. c. q̄ nō est verisile
de p̄sum. z camera tñ sic. Itē inq̄tū in fine d̄z p̄sen
sui ponentis pensionē nō d̄z itelligi si p̄ns est p̄ se sin

¶ Nota
iter res
nūcia
tionē z
cessio
nem.
De v̄
bo nul
laten?
Quali
ter cas
pit cur
ria.

aut p procuratorē vt supius dī. nā illa oratio supius di-
cta est pfecta & ista ē de p senō ibi scriptū hic repeti
nō dī uehic facit qd dīc Bar. i. l. talis scriptura. ff. d
le. i. Jō credo qd i ipetratiōe pñionis satis est qd ē pñs
in curia pñentat p procuratorē spālem. & ad hāc rā
pōt qd p aliū de regū. i. l. vi. & nescio si cācellaria h
admitteret pp pñaciā abbreviatorū. s; d. camera cer-
tus sum. Et ista rā est de dādīs ex quo h; decretū irri-
tans vt superius dixi & in rā supra prima.

¶ Sequitur. xliiii. regula.

**¶ Item qd nō dent lre super beneficijs va-
caturis p ingressuz religionis nisi ille pcesse-
rit datam desuper petitionis.**

¶ Ista rā dicit qd si impetret bñficiū vacaturū p in-
gressum religionis alicui' qd non expediant littere d
sup nisi ingressus religionis pcesserit datā petitionis
vel signate supplicationis. hoc dicit & rō dubitandi
posset esse: qz habet pro cincto q de pximo est cingen-
dus. l. penul. ff. de mil. testa. s; l; tpe date nō esset reli-
giosus: sed statim intrauit religionē satis videbat qd
iste haberet intētū p p̄dictā. Sed rō decisiois ē: qz im-
petratiōes sunt ambiciose. c. si de. rescrip. li. vi. iō ābi-
tioni ipetrātis dī occurri. Nā si dicat qd bñficiatus in-
gressus ē religionē mētū & si exp̄ssisset forte ita de fa-
cili nō habuisset: ergo rē. ar. c. postulasti. de rescrip. &
qd ibi no. Jō. de uno. & Abb. Itē p ingressuz religiōis
ipetrans dī verificare actu ingressum & nō in hitu qz
sūt vba restrictiua vt dixi. ergo rē. ar. l. nō pōt desisse
de reg. i. & credo qd iste ipetrās i expeditiōe dī h; pba-
re in cācellaria qd ingressus erat ille ante datā ex quo
est pars sue itentionis ēt si foret negatiua. sufficiat. l.
ei q dicit. ff. de pba. & qd dicit Bar. in. l. illa vbi legit

legē hoc iure. ff. d. ver. obli. Et dubito an sit dāda ista
rā: qz nō ānullat. tñ credere qd si vnus ipetraret p in-
gressum religionis. & tñc ille nō intrauerat & alius po-
stea ipetravit p verū ingressum qd ille sc̄s in data dī
obtinere per ea que superius dixi: & tñc deberet dari
ista regula quia p̄cernit ius alterius & etiā si nō dare-
tur iudex sic dberet iudicare. arg. d. c. postulasti. ideo
cautela est qd in supplicatione ponas per ingressuz re-
ligio- is iam p̄teritum vt dī vel de pximo futuruz ti-
cis rē. & tñc dubito qd signaret supplicatio: tamen si
signaretur posset littere expediri p cācellariā. ar. hui'
regule cuius verbis debemus inherere & non recede-
re ab illis. ar. l. non aliter. ff. de leg. i. & credo qd came-
ra transiret bullas p̄tra hanc regulā s; p̄suetudines
sua. vnum tñ nō omittam: qz beneficiuz nō vacat p
ingressum religionis: sed p p̄fessionē tacitam vel ex-
pressā. c. beneficiū. de reg. iur. lib. vi. iō ista rā nō dī
intelligi vt aliqui curiosi curales intelligūt. s. qd bñfi-
ciuz ipso facto vacat p ingressuz religiōis: qz dī itelli-
gi s; m. d. c. bñficiū v; per ingressuz religionis vacatur-
is per p̄fessionē tacitā vel fiendā: & ista vocat̄ specia-
lis reseruatō que nō reuocat̄ p reuocationē expecta-
tiuarū vt dixi supra in regula. x. & hoc est qd vult dice-
re illa rā p̄ter qz s; m quod consueuerunt littere per
cancellariam expediri rē.

¶ Sequitur. xlv. regula.

**¶ Item voluit qd si petat̄ aliquod benefici-
um vacans per moduz in cācellaria aposto-
lica expr̄mendū talis impetratiō nō valeat
nec littere desuper expediantur.**

¶ Ista regula dicit qd si ipetret aliqd bñficiū vacans
per modum in cācellaria ap̄lica expr̄mendum qd ta-

Bñfi-
ciū nō
vacat
p igres-
sum re-
ligiōis

lia impetratio non valet. nec lre desuper expediant. hoc di-
 cit et est clara, et ratio dubitandi potuit esse: quia ex quo benefici-
 cum vacat et eius collatio pertinebat pape satis erat dice-
 re in genere tale beneficium vacat. Super. s. v. quod dignetur
 mihi illud preferre. et si papa dicat fiat ut petitur: videtur
 valere talis impetratio ex quo petitio et signatura sint
 generales ideo comprehendit quolibet spem sub se comprehendere
 sicut. ar. c. solite de maio. et obe. cum infinitis. Et ratio de-
 cidendi est in contrarium et si impetretur in genere nec nota-
 tur persona nec modus vacandi: tamen si papa sciret ita de fa-
 cili non prederet ideo impetratio est nulla. facti. d. c. po-
 stulasti. de rescrip. et quod dixi supra rra proxima. Ideo si
 secundus impetraret et exprimeret verum modum vacandi il-
 la secunda et non prima per istam rram iuncto. d. c. postulasti. et
 quia ista rra annullat impetrationem credo quod etiam camera
 non daret etiam si vnus modus vacandi exprimeretur: tamen du-
 bito de auaritia officialium et credo quod ista sit data ex
 quo habet decretum irritans vel annullans ut dixi. et crederem
 quod si in clausulis supplicationis est hoc petere et in cor-
 pore etiam quod tunc non haberet locum ista regula ex quo pa-
 pa bis mandat. et scds iussus habet per certa scia vel per
 motu proprio ut in. l. nec danosa. C. de pccib' impa. off.
 et ibi dicit Bal. et facit glo. in vbo alijs qua no. ibi An-
 ge. i. auc. de non alie. aut pmi. s. q. vero verisile col. ii.
 nisi dicas quod id quod dicitur vnico preteritu habet per vno actu
 licet pluries repetatur. facit glo. in. l. si conuenerit. la. i. ff.
 de pig. ac. et gl. ab eo. de ap. li. vi. et quod dicit Bal. in p-
 hemio. C. et glo. in. c. sua. de ap. ideo dubito quod cancellaria
 etiam hoc reciperet sed de camera non dubito si est pecu-
 nia. ideo pmutas bene taxari tale bullam ut transeat per came-
 ram si habes pecunias hec loquedo cum curialibus. R. D.

¶ Sequitur. xlvj. regula

¶ Ites voluit statuit et ordinavit quod quoties

cumque per signaturam suam vel de eius man-
 dato factam super expediendis aliquibus cum
 adiectione proprii nominis vel dignitatis cu-
 iusvis iudex dentur littere desuper expedi-
 tur cum expressione quod idem iudex execu-
 tionem faciat per seipsum.

¶ Ista regula dicit quod quando papa dat aliquem iudicem super
 expediendis aliquibus negocijs vel causis de mandato
 pape per suam signaturam vel de eius mandato factam: tunc si
 exprimat nomen proprium siue nomen dignitatis iudicis
 in expeditione litterarum debet exprimi quod idem iudex execu-
 tionem huiusmodi faciat per seipsum. hoc dicit. Et hec re-
 gula est contra multa iura dicentia quod iudex potest subde-
 legare si est delegatus principis. sufficiat. c. pastoralis
 de offi. deleg. et hoc de iure canonico ne videatur obsta-
 re. i. si. ff. de officio eius cui mandata est iurisdic. et l. mo-
 re maiorum. ff. de iuris. om. iudi. ergo. et c. Sed ratio de-
 cidendi est: quia videtur electa industria persone quam dat a
 papa per signaturam: et ideo ne sine causa possit subdelegari man-
 dat hoc: hic papa quod ponatur ista clausula per qua facit.
 c. si. s. is aut. de offi. deleg. Sed ista regula non habet locum
 in rescriptis que contra emanant sine signatura pape vel
 eius mandato facto: ergo non debemus recedere a ver-
 bis: quia rescripta sine signatura expediuntur: et hoc ideo
 quia fundantur iure contra omnia rescripta. s. conuestus ad audien-
 tiam suam nobis dilecti et c. Et per supradicta videtur quod
 vicecancellarius non potest ponere in officio suo alium regem
 thesaurarie cum eius industria sit electa. tamen contrarius
 est verum ut infra dicatur in sui potestate quod facit contra fanta-
 sticos dicentes quod non habet potestatem nisi secundum regulas can-
 cellarie. et ista regula nec facit pro nec contra aliquem: ideo ne-
 scio si sit danda et credo quod non: quia percipit expeditionem

Non di-
 credere
 huius re-
 gule.

in l'faz z nō hz decretū irritās cū correctiōe. D. T. R.

¶ Hic hnt aliqui libri rubricā de dispensationibus.

¶ De dispensationibus.

¶ Sequitur. xlvj. regula.

¶ Item voluit q̄ in litteris dispensationū sup aliquo gradu consanguinitatis vel affinitatis: aut alias prohibito ponatur clausula similiter raptā non fuerit z si scienter ponat clausula addita in quaterno.

¶ Ista regula dicit: q̄ qñ petitur dispensatio a papa super aliquo gradu prohibito a iure consanguinitatis vel affinitatis aut etiā publice honestatis tūc cancellaria vel etiā penitentiaria ponit clausulā dū in dicta mulier raptā nō fuerit z si expressum est q̄ scienter contraxerūt matrimonium d̄z poni clausula addita in quaterno cancellarie quē dicit q̄ separent ad tps quousq; ad arbitrium commissarij congruentē egerint penitentiaz z postea dispensent secum. hoc dicit. z in q̄tuni textus hic exprimit gradū consanguinitatis vel affinitatis vel alias prohibiti istud vltimum intelligi d̄z de publice honestatis iustitia: puta si frater meus contrahit matrimonium cum maiori septennio z minori. xij. tunc lz ibi non sit affinitas: tūc est publice honestatis iustitia que etiā dirimit matrimonium. c. litteras. z. c. accessit desponsa. impu. z. c. iuuenis. desponsa. z. c. unico. e. ti. lib. vj. ideo si ego volo secū contrahere opz h̄re dispensationem a papa z d̄z seruari ista regula: z si dicat q̄ expressa affinitate hic etiā veniebat publice honestatis iustitia: vt vult glo. in versic. ij. et. iij. in. c. non debet de consan. z affi. sed certe illa glo. debet intelligi qñ dispensat p̄ncipalr sup affinitate: et tūc in p̄ntia veniat publica honestas als secus. naz est publica honestas

tū tunc d̄z exprimi p̄r se: z sic intelligit glo. p̄ria in arbore consanguinitatis fm Abb. in. d. c. nō d̄z. ideo fuit necesse hic poni ista v̄ba obscura: qz refert se ad alias scripturā. z in hoc casu perinde est ac si tot' ille tenor illi' clausule insereret: nō oportuit illū quaternū videre. facit. c. cuz venerabilis de exce. auc. si qs in aliquo documēto. l. de eden. nec obstat istud qd dicit Bal. in. c. s. si. quali. oliz. seu. aliena. pote. col. x. qui dicit q̄ quando statutū p se dat certam formā non opz p̄scribere aliam scripturā etiā si in ea fiat mētio alicui' scripture: qz illud verū quādo insereret illa clausula alias secus per ea que dixi: z sic loquitur iura faciētia mētionē de edictis pretorū in p̄rio casu. vt dicit ibi. Bal. z ideo debuisset hic inseri illa clausula: sed qz agit de exbursanda pecunia z vt facta curie nō itelligant ab oib' maxime extra curiā ponunt hęc verba z similia z audio q̄ penitentiaria seruat hanc regulā: sed de separatione nescio z camera etiā d̄ret seruare. sed p pecunia credo q̄ ista clausula nō poneret nec q̄ ad raptā nec quo ad separationē. nā oīa venalia rome. vt ait Salustius. z credo q̄ non sit danda: qz cōcernit expeditionem z non habet decretum irritans z credo q̄ si iste clausule non ponuntur: sed simpliciter trāseat bulla q̄ coram iudice commissario posset opponi z q̄ redderet surrepticia bulla. ar. ca. qd dilecto. z. ca. qz circa: z qd ibi nota. maxime p̄ doc. de consan. z affi. iūcto. c. postulasti. de rescrip. tū ponitur ista clausula ad iustificationem ecclesie z ad exbursandum pecunias: z prima clausula. s. dummodo raptā non fuerit fundatur. i. c. si. a cōtrario sensu in fi. de rap. nam licet de iure canonico valet matrimonium contractū cū raptā d̄z tamē dissensus trāseat i consensu tū hoc vez si als sint abiles p̄sone ad p̄hendū. vt in di. c. si. Itēz secūda clausula q̄ separent fundatur breuiter in. c. ex lris. de consan. z affi.

oīa sūt
venalia
rome.

¶ Sequitur. xlviii. regula.

¶ Item voluit q̄ in dispensationibus sup defectu natalium q̄ possint succedere in bonis temporalibus: ponatur clausula q̄ non preiudicetur illis ad quos successio bonorū ab intestato pertinere debeat.

¶ Ista regula dicit: q̄ si dispēsetur cū aliquo vt possit succedere in bonis t̄p̄alibus q̄ d̄z poni clausula q̄ nō p̄iudicet illis qui ab intestato succedere deberēt. hoc dicit ista regula z posset poni exēplū in terris ecclesie: q̄ alias in terris impij: l̄z aliqui doctores p̄ placebo d̄no velit tenere q̄ possit papa legitimare q̄ ad t̄p̄alia z q̄ ad successiōes: s̄z de? nouit an hoc sit verū. s̄ quo per doc. an. c. p̄ venerabilē. q̄ si. sint legit. in sic legitimus p̄ impatorē nō censet legitimat⁹ q̄ ad ordies: neq̄ q̄ ad b̄n̄ficiuz: vt ait glo. in. c. imperatores. r. di. z i. c. i. lix. di. z in. c. puenit. c. di. z hoc cōiter tenet etiā p̄ Bal. i. p̄hemio. l. q̄ legista. s̄z idēz pōt dici ecōtrario cū p̄rioz eadē sit disciplina. isti. de his q̄ sunt sui v̄l alie. iur. in p̄n. z ista clausula fundat in. c. nales. z ibi no. si de feu. sue. p̄tro. z p̄ dicta doctoz in. di. c. z. in. c. tāta. q̄ si. sint le. z credo p̄ dicta iura z p̄ alia vulgaria dicētia q̄ p̄ rescriptū v̄l p̄uilegiuz nō derogat iuri tertij q̄ ēt si non ponat ista clausula: t̄n̄ itelligit: s̄z q̄ agit s̄z exbursanda pecunia. v̄l vt iustificet se ecclia cū clausulis subintellectis: z q̄ h̄ p̄cernit p̄iudiciū tertij. credo q̄ eēt dāda ēt in terris: ecclie camere: t̄n̄ b̄n̄ credo q̄ posset expediri sine ista cl̄a: ex quo subitelligit vt dixi z q̄n̄ opat ista clausula v̄l an papa possit legitimare in terris regū vel impatorz quo ad t̄p̄alia: nō ē meū h̄ dicē: s̄z remitto ad ea q̄ dixi in di. c. post doc. legēdo b̄rome. z credo q̄ nō sit dāda cum concernat expedi

docto
res de
place-
bo do-
mino.

tionē h̄az z nō h̄t decretū irritās. Cū t̄n̄ nō omittā circa legitimatiōē: q̄ etiam in terris ecclesie papa nō pōt ex ordinaria potestate legitimare filium p̄sbyteri vt succedat in patrimonialibus p̄sbyteri. q̄ fit p̄ iudiciū ecclesie. cui sunt bona clerici obligata p̄ mala administratiōē ecclesie quā gessit: sicut dic̄ Domi. de impatore in terris impij i hoc casu in. c. quo iure. iuxta si. viij. di. tamē si ipse faceret ex certa sciētia valerēt in bona hora: q̄ nullus potest dicere sibi cur ita facis. vt dicit glo. in. c. quāto. de transla. prela.

¶ Sequitur. xlix. regula.

¶ Item q̄ per quancunq̄ signaturā in qua uis gratia nullatenus dispēsatio veniat nisi dicta gratia totaliter effectuz dispensatiōis huiusmodi concernat: vel alias nihil conferret aut operaret: z si super defectu etatis sit dispensatio huiusmodi de duobus dūtaret annis dari valeat habita prius p̄ testes idoneos vel alias inforatione quo ad hoc de idoneitate persone cui dicta dispēsatio concedetur.

¶ Ista r̄la dicit q̄ p̄ quancunq̄ signaturaz in qua nulla dispēsatio veniat: nisi sup dispensatiōē p̄ncipaliter sit facta. v̄l si alias nihil opet z si dispēsēt sup defectu etatis d̄z cācellaria dare de duob⁹ ānis: t̄n̄ p̄stito sibi als de idoneitate p̄sone. hoc dicit pone exēplū si minor. xx. ānis vel bastard⁹ dicit se minozē v̄l bastardu z ipetrat b̄n̄ficiū t̄m̄ a papa. t̄n̄ in p̄mo v̄l in sc̄do casu r̄le si papa dicat fiat vt petiū nō p̄pterea v̄l q̄ cācellaria d̄z dispēsare cū isto nisi sicut d̄z in exceptiōib⁹

Et rō dubitandi est: qz ex quo exprimit defectus. z pa
pa rñdet ad petita. vñ hoc dispēsare qz talis psumit rñ
sio qualis fuit petitio. c. inter dilectos. de fide instr. p
ter. z glo. ideo videtur princeps dispēsare. ar. l. quidam
consulebāt. ff. de re iu. Sed ratio decidēdi fuit: qz prin
ceps nō pcedit ea que sunt stricti iuris vnico vbo ne
videat destruerē iura multis vigilijs p̄dita vnico ver
bo. ar. l. si qñ. C. de inoffi. testa. z. l. p̄cipimus. C. de ap.
z ista regula p̄cernit expeditionē l̄rarū ibi per quācūqz
qz signaturā zc. ideo nō deberet dari ad p̄ducēduz in
iudicio. qz non annullat actū z non dirigit iudicib⁹.
Itē ex ista regula nota illud qd fundat iure. qz d̄ qz in
quacūqz dispēsatione etiā restringi verba debent ali
quid operari. c. si papa. de priui. lib. vi. cū simili. tamē
sufficit qz operent aliquem effectū. etiā si ille effect⁹
nō sequat̄ i totū illud qd v̄ba sonāt. hoc fundat hic. z
ad hoc facit glo. not. in. c. si duo. i. respō. de p̄cu. li. vi.
quam notat ibi Domi. ad hoc. z pro hoc etiā facit qd
ipse dicit in. c. ei qui de p̄bē. lib. vi. in. vi. z in. vii. co. z
allegat ēt illā glosam ad limitationē dicti. c. si papa. z
ēt faciat glo. in v̄bo occupātis in eo. c. ad hāc regulāz
quaz ēt ibi no. Domi. camera tñ que est liberalis quo
ad receptionē pecunie bñ expediret bullas sup tali si
gnatura. iō sis caut⁹ qz ibi facias expediri. qz rota neqz
aliquis iudex nō curat nec d̄z curat d̄ signatura pape: s̄
de bullis vt dicit r̄la cācellarie z supius dixim⁹ tñ foret
p̄ iustitiā imo p̄sonū iuri. qz si aliter expediret bulla qz
h̄ exp̄mat qz daret cōmissio p̄ placet qd p̄s̄tito de sup
plicatione. Et de hac regula auditor nō daret fidē di
cte bulle: sed dubito qz signaret sine fauoribus zc.

¶ Sequitur. l. regula.

¶ Item voluit qz super defectu nataliū dē
tur graduatis seu de magnis nobilib⁹ geni

tis per simplicem signaturam quattuor etiā
si canonicatus z prebende cathedraliū seu
collegiatarum ecclesiarū: z perficiat vt peti
tur vltra hoc dignitates etiā maiores z p̄n
cipales. alijs vero p̄ fiat tria: z per fiat vt pe
titur quattuor si petatur. dummodo canoni
catus z prebende cathedralium ecclesiarū
vel dignitates non existant.

¶ Ista regula dicit qz si vnus petat dispēsari secū sup
defectu natalium z ad beneficia qz si ille sit graduat⁹
vel de magnis nobilibus p̄ signaturā pape simplices
s. fiat debent sibi dari quattuor bñficia. ēt si canonicatus
z p̄bēde cathedraliū ecclesiarū existat: per signatu
rā fiat vt petit tunc d̄z addi etiā si dignitates maiores
post pontificales vel p̄ncipales in collegiatis ecclesijs
existant. si vero nō fuerit de magnis nobilibus genit⁹
d̄z sibi dari p̄ simplicē signaturā. s. fiat ad tria bñficia
z p̄ fiat vt petit ēt quattuor si petat: dummodo nō sint
canonicatus vel dignitates zc. hoc dicit. Et qz ad istas
regulas loquētes per fiat vel per fiat vt petit zc. idem
practicat hodie cācellaria si signatura fiat p̄ cōcessum
idest per illum cui papa cōmittit signaturam suā vel
per vicecācellarium. ar. l. item eorum. §. i. ff. qz cuiusqz
vniuersitatis noie quicqd sentiat Bal. in fili in. c. na
turales. in. i. col. si de feu. sue. cōtrouer. col. x. z licet su
perius in alia regula dixerim cōtrariuz tamen audio
qz aliquādo sic practicat̄ in cancellaria. z in hoc stan
dum esset stilo z tollerantie pape. ar. c. qz graui. de cri
mine falso. z. c. qz translationē. de offi. lega. z quod di
cit ibi Bal. referendo Jo. an. qz ista r̄la cōcernit expe
ditionez litteraz z nō annullat. iō nō debēt dari nec da

fiat ut petiit. graduatis et nobilibus datur quo ad vixerit
alijs vero ad triennium: et hoc intelligitur dummodo non sint
due dignitates post pontificalem aut principales in col-
legiatis vel due parrochiales aut tales mixtum. i. vna
parrochialis: et vna dignitas maior post pontificalem
et datur cum potestate permutandi si petatur in supplicacione. h
dicit ista regula. Clemen. ad declarandum no. in. c. de multa.
de preb. ibi circa sublimes et lras personas et qui
sunt isti magni nobiles: dixi supra in regula prima: et
non debemus excedere quo ad graduatos terminos hoc po-
sitos. id est ista rla non dicitur extendi ad baccalarios in legibus
vel in iure canonico: quia si papa voluisset expressisset. c. ad
audientiam. de deci. s. qm simpli. dicitur de graduatis secus est
ut dixi supra rla pri. et ista cla in fine posita ibi dummodo
et dicitur referri ad oia precedencia tam ad graduatos et nobi-
les quam ad alios: quia cla in fine posita refertur ad oia potesta in
eadem dispo. c. inq. titi. de ap. facit dicit. doc. i. si ser-
uus plm. s. si. et in. l. talis scriptura. et quod in lra ibi no.
ff. de le. i. id est per predictam signaturam non dispensat ad duas pa-
rochiales: nec ad dignitates post pontificalem et etiam cum
magnis nobilibus aut cum graduatis per predictam: et ita suat
in curia. Item inquitur hic dicitur quod de potestate permutandi si pe-
tatur in supplicacione et non si petatur in cancellaria et ponitur
ista cla pp. c. non potest. s. i. de preb. li. vi. quia dispensatio ad
duo incompatibilia intelligitur de primis duobus et suffici-
at. l. boues. s. hoc sermone. ff. de v. sig. credo tamen quod cum ta-
li signatura camera transisset tpe fixi bullas ad vitam in
vtriusque expressis. et ratio est quia de facili dispensabat et cum sta-
bularijs ad tria incompatibilia. g. et ar. c. quod translatio est
de offi. le. et circa hoc nobiles et graduati habebant proga-
tiuam vboten. et non cum effectu respectu aliorum tpe. in dñi
nri Anno. non de facili dispensat et cum nobili et graduato et
circa incompatibilia et arbitror quod dubitabit in cancellaria
non seruat hanc rlam: et credo quod non sit danda. quia percernit ex

petitione bullarum: et non huius decretum irritans: et est verum.

¶ Sequitur. lii. regula.

¶ Item voluit et ordinavit quod per quancunq;
signaturam deinceps facienda nulli cuiusvis
dignitatis status gradus vel conditionis fue-
rit detur dispensatio: quod duas parrochiales
ecclesias vel dignitates maiores post ponti-
ficales in cathedralibus seu principales in
collegiatis ecclesijs vel vna cum reliqua ipsa-
rum insimul retinere valeat: nisi ecclesie par-
rochiales adeo contigue et inuicem propin-
que sint quod ipsis per vnus commode deserui-
ri possit illarumque fructus et c. in simul ultra.
xxiiii. florenos auri de camera s. c. est. non
valeant annuatim et de hoc in litteris dispensa-
tionum huiusmodi expressa mentio fiat: vel ni-
si super obtinendis duabus ex huiusmodi di-
gnitatibus seu parrochialibus ecclesijs insi-
mul per magnis nobilibus magistris vel bac-
calariis formatis in theologia aut doctori-
bus siue licentiatis in altero iurium per ver-
ba dispensamus de speciali sufficiens signa-
tura habeatur et super ipsis parrochialibus
ecclesijs in huiusmodi signatura de parrochiali-
bus mentio fiat.

¶ Ista regula dicit quod per quancunq; signaturam ampli-

faciendā nulli cuiusvis dignitatis status or dīnis vel
pditionis existat def dispensatio ad duas parrochia
les vel duas digitates maiores post pontificales: vel
pncipales in collegiato vel mixtim: nisi ecclesie par
rochiales a deo p tigue z erigie sint qbus possit vn
cōmode deseruire: z illarum fructus. xxiiij. libraz zc:
z q hoc exprimat in litteris: nisi dispensatio fiat p
graduatis hic expressis. z pro magnis nobilibus per
verba dispēsamus de speciali z de parochialib? fiat
mentio aliter si alie littere expedite reperiātur nō va
leant z idem vult seruari in prerogationibus dispēsa
tionum. hoc dicit. Et ista regula venit ad declaratio
nez pcedentis: z ipsa se iterrogat si benedicat anima
illius qui primo ordinavit nam a pncipio dicit de q
cunq; signatur: z etiā cuiuscūq; dignitatis zc. z po
stea dicit nisi pro graduatis hic expressis dicat dispē
samus de speciali: z cōpetēs signatura zc. z in h non
opz altercari: q iudicio meo credo q iudicabit male
ordinata. Et in quantum hic dicitur cuiuscūq; digni
tatis zc. expono ista verba fm qd exponit Bar. in ex
traua. ad reprimendam. §. ad hoc. de quibus dixi in
tractatu Cat. in. xvij. qō. z in tractatu dñi nostri quez
sibi direxi supra extraua. pientinā de futuro pcalio. z
credo q hanc regulam nō debent transgredi etiā dñi
secretarij de camera: quia si facerēt p rium z supplicatio
esset p traria: tunc annullarent bulle iu rota per
hanc regulam: z esset sibi verecundia. tñ si papa vult
facere p trariū potest de plenitudine ptātis quaz sem
per videtur sibi reseruare cle. i. in fine. vt lite penden
te. Ideo esset cautela si papa vult facere q aut signe
tur ad longum prout hic dicitur: aut faciat expedire
bullas sine supplicatione. z tunc non habebit locum
regula: quia nō reperio ius dicens: q ad expeditionē
bullarū requirat supplicatio. facit cle. dudum. §. nos

Caute
la.

enim. de sepul. cū glo. ibi faciat ad hoc qd dixi supra.
Item qui sunt isti nobiles dixi supius in rla. l. z et de
graduatis hic nō debemus extēdere ad alios gradua
ros p ea que dixi supra rla prima. Et ista rla est dāda
lz p cernat expeditionez litteraz: qz annullat ergo ad
cōmoduz partis pōt annullari bulla iō est pāda. Et
in qzruz hic dī si sint a deo p tigue parrochiales zc. in
hoc credo q ep̄s pōt dispēfare sine papa. sufficiat gl.
xri. q. i. in summa. z p aliquos doc. in. c. de multa. de
pben. z faciat. c. sanctoruz. lxx. di. z gl. in verbo a sede
in. c. ii. de si. pre. li. vi. Mas lz dispēfatio §. c. de multa.
nō pōt fieri per aliū qz p romanū pōtificē. vt in dicta
gl. ibi. z in. c. duduz. in. de elec. tñ in hoc casu credo q
ep̄s ob vtilitatē ecclesie possit hoc facere. at. iuriū su
pradictorum quicquid in. fi. sentiatur glo. in. d. c. ii.

Sequitur. liii. regula.

Item cuz p cessiones super gratiis dispē
fationum quarūcunq; quibusvis per ipsum
dominum nostrum concessarum vel conce
dendarum per regulas cancellarie apostoli
ce sint proinde limitate: licet aliquando in
petitionibus super huiusmodi concessioni
bus oblatis multa sint petita ne quis p rex
tu talium concessionum in dispensatione te
nere aut facere presumat ad quod cōcessio
nes hmōi se nō extendunt. Voluit idē dñs
noster q nulla talis dispensatio cuiq; suffra
getur antequam super ea littere apostolice
sint confecte.

Ista regula dicit in effectu q nulla dispensatio debe
alicui suffragari nisi lre desup sint confecte. hoc dicit.
Et ponit magnū phemiū z credo q sit facta et a pri-
cipio ad extorquēdas pecunias tam pro officialib' qz
etiā p alijs. z hodie fit in curia q qui vult gaudere di-
spensatiōe soluit duas taxas z ponit bullā in plūbo. z
quia ibi dicunt expedita satis est sibi vt dixit supi' se-
penumero: qz cum plumbo dicitur bullata bulla z ex-
pedita. c. licet de cri. fal. Sed est alia cautela in curia.
Si vis q ista regula non obstat tibi. s. qz facias expedi-
ri quomodocunqz volueris z pducas eius sumptum
in iudicio z non originale vbi retro est qn fuit expedi-
ta. sed in sumptu nō ponit. Itē qz expeditas per came-
ram si vis soluere vnā taxaz vltra vbi non ponit quā-
do fuit expedita. miroz tñ de satrapis pecuniarū quō-
non inueniūt modū ad tollēdū has fraudes. s. qz etiā
illud qd est retro bullā. s. qn fuit expedita faceret etiā
registrari. hodie tñ cū isto officio sollicitatoz siue geni-
ceroz bene cōstat quādo fuit expedita per librū eo-
rum. Itēz etiā alias vidi constare per scribēdarios z p
alios cōputatores zc. Et hec regula est dāda. tñ qz bz
decretum irritans. tum etiā qz agitur de exbursandis
pecunijs z vidi etiam dari. Sed ponderanda sunt v-
ba phemij hic ex quib' colligitur rō totius disposi-
tionis. l. si. ff. de heredi. isti. z Bal. dicit i phemio. C.
S. quibus facit. c. si. xcix. di per que verba apparet istā
regulam habere locuz in his dispensationibus que re-
stringunt p regulas cancellarie tantuz. secus de alijs
que restringunt per tñ de iure cōi per verba phemij
huius tamen cogitanduz est. Unū tamen succinte di-
cam q dispensatus ad tria incōpatibilia si illa detineat
etiā bullis nō expeditis q nō incidat in penā extraua-
gātis execrabilis p verba ibi posita. z sic itelleri alias
sententiam in rota. z qz causa pendet taceo iura.

Fraus
p istaz
regulā

no. de
geni-
cerijs.

Sequitur. liiii. regula
Item voluit q petentibus secū dispen-
sari rōne beneficioruz qd non teneantur se-
facere promoueri in Ro. curia vel in studio
per fiat septennium: als vero deē quinquen-
nium demum infra annum a tpe date dispē-
sationis bmoī ad subdiaconatus ordinem
sint promoti.
Ista regula dicit q si petat dispensari cū aliquo ha-
benti parrochiale vt nō teneat in Ro. curia vel in stu-
dio pmoueri q si papa dic simpliciter fiat: dat septē-
nium. Sed si aliter sit signata supplicatio tñ dat quī-
quēniuz dummodo sit pmotus infra annū ad subdia-
conatus ordinem. hoc dicit. Et ista rla inquātuz dicit
de studio idē dicit ius cōe. s. qz deē septēniuz per epz si
vult: vt. in. c. cum eo. de elec. li. vi. Sed inquātū dicit
de curia Ro. hoc est cōtra ius cōe q dispenset: tñ pa-
pa ex cā facit ppter prerogatiuas curialiu. Et inquātū
hic dī qz deē quinquēniū si nō sit signata supplicatio p
fiat. dz intelligi qn signat p pcessuz p illū cui papa cō-
missit als nescio qn posset papa facē minozē signatu-
rā qz p fiat. Itē ista clausula dūmō ifra anuū pmotio-
nis zc. referē ad totā dispositionē. ex quo ponit i fine
vt dixi. s. rla antecedenti p. c. inquisitioni. de ap. z inqz
tū hic dī a tpe dispensatiōis hoc est ptra ius cōe: qz. c.
licet. cāon. de elec. li. vi. requit pmotionē ad tpe habi-
tu possessiōis pacifice. z sic vult. c. cōmissa. e. tit. z li. z
d. c. cū ex eo. s. dz intelligi hoc dūmō ifra anū pmotio-
nis sit hita ista dispensatio z ē grā. camera tñ hodie per
quācūqz signaturā: et p pcessum daret ad septenniuz
qz ista rla nō est dāda z nō recipet verecūdiāz qz pcer

hec
regula
prim
fm pa
tim p
ius.

nit expeditionē z nō annullat. Et q̄ verba dūmō zc.
debent poni in bulla z ita seruat̄.

¶ Sequitur. lv. regula.

¶ Item de fructibus in absentia percipiēdis detur in Roma. curia vel studio residēdo per quancunq̄ signaturam septenniu z alibi quinquenniu.

¶ Ista r̄a dicit q̄ per quancunq̄ signaturam etiā la tam ita fiat vt pet̄ de fructibus percipiēdis d̄z dari in Ro. curia vel in studio residendo per septenniu z aliquid quinquenniu t̄m. hoc dicit. Et est ratio huius regule in studio per septenniu q̄ lz de iure fm̄ veritatem deberet scholaris habere redditus beneficiorū suorum in studio; ut no. in. c. licet. de prebē. z in. c. quibusdam. xxxvii. di. vbi. est gl. bona zibi latissime Do mi. z aliquid in. c. ii. de p̄ui. lib. vi. z idem in roma. curia vbi studetur in cōfirmatione fidei circa constā testibz videant talia ex q̄bus viderēt eā perdere: t̄m q̄ in studio p̄sumitur quis doctus si studuerit p̄ septēniū maxime in iure canonico. vt dicit glo. in. c. cū ex eo. de elec. li. vi. ideo fuit iustū q̄ ne ecclesia grauarēt seruitio. z ēt alij cōbeneficiati q̄ daret in studio septēniū z in curia quinquenniu in qua posset q̄ bene instrui quo ad malicias. camera t̄m p̄ signaturaz fiat vt pet̄ daret etiā decenniu si sunt pecunie. sed cācellaria seruet hanc r̄am z ista regula non est danda: q̄ p̄cernit expeditionem bullarum z non annullat.

¶ Iste h̄nt aliqui libri rubricā De indulgētis.

¶ Sequitur. lvi. regula.

¶ Item voluit q̄ in litteris indulgentiarū solum dentur festa per cancellariam dari so

In cu
ria ro.
instrui
tur q̄
in ma
licijs.

lita z q̄ durēt per viginti annos nisi petant̄ pro vna die: z tunc durent perpetuo:

¶ Ista r̄a dicit q̄ si papa p̄cedat indulgētias alicui ec clesie in certis festis: t̄m debēt inseri festa q̄ solent da ri p̄ cācellaria z durabūt p̄. xx. annos z non pl̄: t̄m si petant̄ p̄ vna die t̄m in āno: t̄m durabūt in p̄petuo. hoc dicit. z r̄o dubitādi de. xx. annis potuit eē: q̄ b̄n̄ ficium principis latissime est interpretandū. c. olim. de verbo. signi. facit. c. cū dilect̄. de dona. z. l. si. ff. de cōsti. prin. z sic videbat̄ q̄ per signaturā p̄ncipis debe at concessio interpretari in perpetuū. facit. c. decet cō cessum. de reg. iur. lib. vi. sed in p̄trariū facit: q̄ iste in indulgētie sunt odiose p̄pter questores qui non querūt cōmodū aiārū. sed poti⁹ pecuniarū. facit. c. cū ex eo. de pe. z re. z cle. cū abusionibus. e. ti. s̄ q̄ pet̄ indul gētia pro vna die t̄m in anno d̄z durare perpetuo. i. in sempiternū: nā hic ponit̄ perpetuū pro sempiterno: q̄ perpetuū h̄z sinez multis modis. vt not. in. l. i. ff. p̄ socio: z eternū est q̄d semper fuit z est z erit vt de⁹. z sempiternū q̄d h̄nt p̄ncipiū: s̄ nō desinet: vt aia. āge lus. seruit⁹. vt dicit gl. no. in. l. eū debere. ff. de ser. vr. pre. z sic capit̄ hic perpetuū pro sempiterno quousq̄ finiat̄ mūdus. Camera t̄m in hoc extēderet vires vltra regulā iuxta signaturā pape. z ista regula nō est dāda q̄ p̄cernit t̄m expeditōez l̄raz z n̄ pōit̄ d̄cretū irritās.

¶ Sequitur. lvij. regula.

¶ Itez voluit q̄ in litteris indulgentiarum ponatur clausula q̄ si ecclesie seu capele v̄ aliqua indulgentia fuerit per ipsum concessa de qua mihi specialis metio facta nō est hu iusmodi littere sint nulle.

Diffe
rētia ē
inter
eternā
z sem
piter
num.

Ista regula dicit qd si papa pcedat aliqua indulgentia alicui ecclesie vel capelle debet poni i litteris bullarum qd si eidem ecclesie vel capelle aliqua alia indulgentia fuerit per ipsum concessa qd littere predictae sunt nulle. nisi de ea aliq spalis metio facta sit in ista indulgentia. hoc dicit. Et ratio dubitandi pot esse: qd scdm privilegium non faciens mentione priorz beneficiorz valet. vt no. glo. in. c. i. de resti. z in alijs mltis. Tame papa facit hoc ppter deceptione sibi facta: qa si sibi fuisset facta mentio de alia indulgentia forte ista no de disse saltet: ita de facili sufficiat. c. postulasti. de rescri. Et notandu est istud verbu hic positu ibi per ipm concessa zc. Ex quo sequit qd si episcopus sm. c. cu ex eo. de pe. z re. concessit ibide indulgentiaz vel ali' potifex Romanus. z etia si ibi non fiat mentio de illo non valet ista scda per verba huius regule z iuru superi' ala legatorum. Ideo est cautela qd a quolibet potifice no uo ponat noua indulgentia etia non facta metione alterius indulgentie pcesse ab alio potifice vel ab alijs potificibus. Et ista non est de dandis: qd pcerit expeditione litteraz nec hz decretu irritans: qd ista cla dz ponit in litteris: tñ si no poneret: puta in camera no ppte rea esset nulla indulgentia pro textu huius regule.

Sequitur. lviij. regula.

Item voluit qd littere no expediantur sup indulgentijs ad instar nisi specificentur.

Ista regula dicit qd littere non expediantur ad istar aliaz indulgentiaz: nisi ille specificent. h. d. Et ro dubitandi est: qd licet in vno instrumeto vel in aliquo alio documeto fiat metio alterius instru vel alteri' privilegij tñ debet costare de illo p autenticam si qs in aliquo documeto. C. de edendo. tñ qñ pnceps facit metione alterius instrumeti: vel alterius privilegij p inde est: ac

Cautela.

si totu illud infereret ibi. casus est in. c. si romanor. S. ite si io. z ibi glo. xix. di. z sic v3 de iure etia si fiat metio in gñe d' illo. vt ibi. io videbat qd si papa dicit pcedimus tibi privilegiu indulgentiaru pro tali ecclesia ad instar alterius ecclesie. s. talis tunc satis erat l3 no specificarent: tñ qd papa in his que sunt facti quotidie decipi pot. ar. c. i. de pss. lib. vi. mandat hic qd no debent littere expediri nisi specificent. Camera tamen credo qd expediret per predicta iura: circa que faciat glo. z quod ibi dicunt doctores circa hoc si l3 quam idem facit talis littera faciens mentione alterius privilegij zc. z an dz ostendi primuz privilegiu. d. c. ptra morem. z in. c. vt veteruz. ix. distin. z in ca. abbate. de verbo. signi. Et illa regula non est dada: qd pcerit expeditione litterarum z no annullat z ex ista regula que loquit in indulgentijs videt esse contrarium in alijs privilegij a contrario sensu: vt dicunt iura vulgaria z facit ad hanc regulam tex. cu glo. si. in. c. i. de si. instru. z qd dicit Bal. in. c. de feudo guardie. in. i. co. col. x. qui allegat glo. d. c. i. de si. instru. in prerogatiuis ad instar satis est qd fiat metio in genere per pdicta z sic fit hodie: tñ si reuocent pncipalia privilegia an cesent reuocatum ad istar dixi in regula. x. z dixi qd sic ptra Bal. in. l. privilegia. C. de sacrosan. eccle.

Sequitur. lix. regula.

Item voluit qd p fiat si ecclesia cathedralis vel insignis collegiata aut solemne monasterium fuerit tres alioqn duo anni z totide quadragene z p fiat vt petit cathedrali collegiale vel monasterio qttuor alijs tres anni dent: pro singulis vero diebus octauaru

Reuocato pncipio pncipalis an ut reuocatur ad instar.

ceterū dies apponant: et per capella per fiat unū:
et per fiat ut petitur duo anni concedantur.

¶ **I**sta regula dicit quod si petatur indulgentia a papa et ipse signet fiat: quod si sit ecclesia cathedralis vel insignis collegiata, aut solemne monasterium: tunc cancellaria debet dare tres annos et totidem quadragenas: sed si non fuerit talis ecclesia debet dare duos annos et totidem quadragenas. si autem signet hoc modo, scilicet fiat ut petatur: tunc cathedrali vel collegiate, aut solemni monasterio debent dari quattuor anni: alijs vero tres et per capella per fiat unus annus: per fiat ut petitur duo anni. et pro quolibet die octavarum debet dari, ca. dies. hoc dicit, et data est regula: sed illud quod dicitur hic de quadragenis debet intelligi, id est de quadraginta diebus pro qualibet quadragena: et hoc habuit ortum a. c. cum ex eo. de peniten. et remis. ubi conceditur episcopo quod possit dare quadraginta dies in dedicatione ecclesie: et ideo papa qui habet plenitudinem potestatis in hoc concedit annum vel duos et totidem quadragenas ut videatur differre ab ordinarijs. Et in quantum iste textus dicitur in secundo responso de monasterio debet intelligi de solenni ut superius dicitur: quia omnia reguntur ab illo verbo dicitur: ergo pariter formiter debent intelligi, iuxta doctrinam Bar. in l. pator ait. §. eritque differentia. ff. vi. bo. rap. Et illud quod dicitur de c. diebus intelligo quo ad omnia hic comprehensa, etiam de capellis per. c. inquisitioni. de appel. cum similibus et quod operentur iste indulgentie et quomodo debent concedi et per quem, et de multiplici materia ipsarum non est meum hic ponere satis posui in materia iubilaei quam dixi felix recordationis domini Sixti. camera tamen credo quod non servaret nisi haec imo daret in duplum si essent pecunie cancellaria nisi bene servat. Et non est danda ista regula: quia per cernit expeditionem: et non habet decretum irritans.

¶ **H**ic habent aliqui libri rubricam de beneficijs vacantibus et certo modo vacaturis.

¶ **S**equitur. lx. regula.

¶ **I**te voluit et ordinavit quod in gratiis beneficijs de vacantibus: aut certo modo vacaturis factis quibuslibet si plura petantur beneficia unum cuiuscumque anni valoris per simplicem signaturam et addita ut petitur duo aut tria: et non ultra petita beneficia veniant: dummodo etiam illorum fructus et c. ultra. lx. in portatis vel centum librarum turonen. parvorum communi estimatione siue tantundem in illa moneta non valeant annuatim.

¶ **I**sta regula dicit quod si petantur multa beneficia in supplicatione vacatia vel certo modo vacatura, scilicet per promotionem alicuius et c. tunc si papa signat hoc modo, scilicet fiat. tunc venit unum beneficium cuiuscumque valoris. Sed si signet sic scilicet fiat ut petitur tunc duo aut tria beneficia et ultra veniunt dummodo illorum fructus, lx. florenos in absentia, vel. c. non valeant sine commo. ext. hoc dicit. Et ratio dubitandi fuit, quia si multa beneficia petuntur in supplicatione, tunc si papa dicit fiat: videtur concedere omnia petita. arg. c. inter dilectos. cum glo. de fide instru. quia qualis fuit petitio: talis presumitur transmissio. l. i. §. si quis ita interrogetur de ver. obligati. nisi papa vult restringere deceptiones curialium et cupiditates. Et illud quod dicitur hic de valore in portatis lx. vel. c. intelligi potest duobus modis uno modo referendo singula singulis, scilicet per fiat. lx. et per fiat ut petitur ceterum. facit glo. de relatione singulorum ad singula. in. c. si quis.

pecunia. lxxix. di. v. potest intelligi quod ista clausula referat
tamen ad p[ri]ma. s. quod datur duo vel tria per fiat ut petit quod per
ibi illo[rum] etc. et sic relatio fit in plurali: et non debet intelligi
de vno tamen. et hoc patet. quia vnum intelligitur cuiuscumque valoris
et tunc debet intelligi de. lx. in portatis. s. d. c. residendo. Sed
certe primum posset saluari: quia valor beneficii non computatur
in residendo. et in absentia. ut vult in fili Old. p[er] h. cxviii.
quod dicitur. Et virtute gratie et facit gl. et quod ibi dicitur doc. i.
c. i. d. cle. non resi. h. vi. et deci. rote. cxviii. quod incipit. Item
quod impetrat cetum beneficium. et facit gl. et doc. i. c. i. d. p[re]b[en]d[am].
Et credo quod hoc practicat cancellaria. Camera tamen daret
indistincte omnia petita et male tamen sic solet fieri: maxime quia ex
p[re]mit va[lor] omni[um] etc. et ista ratio non est danda: quia concernit
expeditionem litterarum et non habet decretum irritans.

Sequitur. lxi. regula.

Item voluit quod in gratiis quas personis
quibusvis de beneficiis vacantibus seu certo
modo vacaturis fieri contigerit illo[rum] et alio
rum quorumcumque beneficiorum que dicte persone
tunc obtinuerint seu de quibus eis fuerit p[re]sum-
sum: vel concessus aut mandatum prouideri ve-
rus valor annus per marchas argenti aut ster-
lingorum vel librarum turonensium paruorum
seu florenos aut ducatos: vel uncias auri
seu alterius monete valor secundum communem estimatio-
nem exprimat nisi motu proprio gratie h[ab]eant
fiant: vel persone predicte beneficia que tunc
obtinerunt aut in quibus vel ad que ius
eis competit iuxta ipsarum oblationes: vel

alias dimittere teneant: alioquin prefate gratie
sint nulle. Et ideo seruetur in expectatiuis de
beneficiis obtentis: et in quibus seu ad que
impetranti ius competit et illo[rum] valore.

Item regula dicit quod in gratiis factis de aliquibus be-
nificiis debet fieri expressa mentio et de valore illo[rum] benefi-
ciorum et alio[rum] que obtinent impetrantes. et ad que ius
habent secundum communem est. aliter quod dicte gratie sint nulle nisi
sit gratia facta motu proprio: vel alias impetrans tenea-
tur dimittere beneficia que obtinet per oblationem suam
vel aliter: et idem vult seruari in expectatiuis de beneficiis
obtentis. et de his in quibus ius sibi competit: et de
illo[rum] valore. hoc dicit. Et ista ratio est pro dispositione iuris
com[un]is: quia non cauetur iure quod impetrans teneatur facere mentio-
nem valoris beneficiorum que obtinet. ut dicit gl. in ver-
bo vel alteri post p[er] h. in. cle. i. de p[re]b[en]d[am]. et tenet deci. ro-
te in nouis. ccc. que incipit. Item impetrans: tamen ista
regula orta est ex regula vrbani. vi. quam refert ad litteras
supradictam deci. et alias est in aliquibus libris in de-
cisione sequenti ubi recitatur quasi ad longum ista ratio
et additur ibi id fore in confirmationibus per quas fa-
cit glo. quam dicit bene notandum Domini. ibi in. c. si
apostolice. de p[re]b[en]d[am]. lib. vi. et quod dicitur hic de valore
beneficii obtenti et obtinendi secundum valore[m] marcharum
sterlingorum etc. debet intelligi secundum nationes ubi sunt iste
monete. tamen si vnus hispanus poneret istum valo-
rem et non malitiose credo quod sufficeret: quia satis est fa-
cere vel dicere illud quod facit vel dicit lex. l. i. §. penul-
timus. ff. de aleaco. et de valore obtinendi etiam non reperio
tamen nisi in extraua. io. xxii. secundum taxationem decime: sed
non secundum verum valore[m]. sed illa ratio vrbani hoc dicit et est
hic propter mediam annatam quam excedit. xxiiii. libras

Distributio
nes quæ
dianæ:
an cõ-
putent
in valo-
re bñfi-
cii.

Beneficiuz zc. z qz hodie ista rla nõ servat: qz satis est
in clausulis ponat illa clausula z qz obstãtie maxie bñ-
ficiales oratoris habeant p expñsis. iõ nõ isto in ea
quo ad bñficia obteta nã in bulla ponit illa clausula
quoz veros valores hic nolumus hñe p expñsis zc. s; z
quo ad obtinẽdũ ipetratũ d; itelligi exceptis distribu-
tiõibus quotidianis. vt dicit deci. rote. cxxx. q̄ incipit.
Itẽ qñ ipetrat. z idẽ vult Jo. de mortua. z ar. niuer. in
rubrica d; pces. pbẽ. in addi. ad spe. z mea deci. hoc re-
fert. z de pñmis e; pñliũ **Ol.** cxxviii. q̄ incipit vt tunc grẽ.
q̄d posui i. ti. d. v. sig. Itẽ circa obteta nõ omittã d; illo
bñficio q̄d qz h; qz stipediũ z nõ i titulu nõ tenet qz
facere mẽtionẽ z hoc vult vna d; ci. i. anti. cxxxii. quã
refert z d; ilis in vbo gram bñficii ipetrãtis: sed ego alle-
go tex. singula. qz illõ nõ d; pñie bñficiũ z qz clericus
pugatus põt illud rennere i. c. si q sunt clerici. xxxii.
di. Itẽ in q̄stũ hic d; iuxta ipsaz oblatiões zc. d; itelli-
gi. i. iuxta petitionẽ ptis ipetrãtis q̄ dicit in supplica-
tione qz offert s; dũ fm tale bñficiũ p assentionẽ isti
zc. Ex q̄ seqt qz si postea vellet dimittere illa v' aliud
q̄ vel q̄d obtinebat qz nõ pprerea valet grã p vbi tũc
q̄d d; notat ips date ipetratiõis zc. c. si eo tpe d; rescri.
li. vi. facit gl. i. cle. ii. d; hereti. i. vbo ex nũc z q̄d dixi. s.
in pñmio. Itẽ ex hac rla ibi vel als zc. sequit qz ipetrã-
trã bñficiũ curatũ nõ faceret mẽtionẽ valoris alte-
rius curati q̄d obtinet: vel alteri icõpatibilis: tñ qz
vacat pñmũ ipso iure qz nõ pprerea viciaf ista ipetra-
tio ex q̄ pñmũ dimittere tenet fm hac rlam iuncto. c.
de multa. de pbẽ. Itẽ ista rla quo ad bñficiũ ipetratũ
bñ est dãda hodie z data fuit tpe: qz h; d; cretũ irritãõ
z et q̄ ad obteta daref nisi i bulla poneref illa clausu-
la quã supius dixi. s. quoz vos valores zc. Sixtus tñ
fecit vnã aliã rlam qz teneref qz expñmere oia bñficia
z eoz valores que obtinebat tpe impetrationis als

annullabat: sed postea fuit cassata ob causam. Itẽ ex
predictis etiam sequit qz de pñsione quaz quis nõ h; in
titulum ab ecclesia: nõ tenet quis et facere mẽtio-
nem valoris nec ipsius pensionis facit q̄d dicit Joã.
an. in. c. postulasti. z in ca. ad audientiaz. de rescrip. z
Dom. in. c. si pauper. de prebẽ. li. vi. alias sic. sac. glo.
in cle. ij. in verbo quodcumqz. de vita z honesta. cle. s; z
quia hodie quelibet pñsio succedit loco beneficii qz
est ad vitam recipientis. ideo credo qz teneatur impe-
trans facere mentionem.

¶ Sequitur. lxii. regula.

¶ Itẽz voluit z ordinavit qz quãdo puidet
seu mandat prouideri alicui de beneficio ec-
clesiastico vacante: tũc dari poterũt clausu-
le si petantur etiam si illud quouis modo zc.
seu per cõstitutionẽ execrabilis vacet ac spe-
cialiter reseruatus inter alios litigiosus sit z
eius collatio deuoluta fuerit z si p collitigã-
te vel subrogationez aut si neutri vel si nulli
zc. petente si tũc specificẽ lis expñmatur nec
detur aliqua generalis reseruatio dispositiue
nisi desuper in cõcessione specialis z expres-
se. ac pure z non sub conditione mentio fiat:
tunc relique reseruatiões inibi contente ve-
niant. si vero tẽpore expeditionis inde litte-
rarum generalis reseruatio huiusmodi pro-
bari non possit: aut in nouis prouisionibus
aut pro collitigantibus si neutri zc. sit expñ-

sum quod ab aliquibus asseritur illum cuius beneficiū pcedit collectore: subcollectore. breuiatore vel familiare &c. fuisse clausula apponatur et si dicitur beneficium ex eo quod talis collector vel subcollector abbreviator vel familiaris &c. fuit disponi apostolice generaliter reservatum existit dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quesitum. in reliquis vero nulla clausula detur unde reservatio generalis elici possit: nisi desuper signatura per duplex fiat signata sit: aut per reformationem vel alias specialiter habeatur.

¶ Ista regula dicit quod quando papa mandat alicui providere vel ipse providet de aliquo beneficio: si in supplicatione petatur quod conferatur quovismodo vacet siue per provisionem execrabilem etiam si alias reservatus sit vel inter alios sit litigiosum et si sit etiam devoluta collatio ad sedem apostolicam omnes clausule denegat. Item si petatur subrogatio pro colligante: vel si petatur gratia si neutri vel si nulli: tunc detur si hoc specificiter petatur. Item quod per clausulas predictas positas in supplicatione non debet aliquis generalis reservatio dispositivae. scilicet quod papa providet impetranti de beneficio vacanti in curia &c. nisi fiat expressa mentio de tali reservatione et non sub conditione sed pure: et tunc detur generalis reservatio expressa: et etiam hoc casu alie reservationes contentae prout superius est dictum. veniunt etiam si petatur sub conditione. Item dicit quod si tempore expeditionis bullarum non possit generalis reservatio huiusmodi probari. tunc non debet dari clausula per quam generalis reser-

vatio elici possit: nisi exprimat in novis provisionibus vel gratia si neutri vel si nulli per colligantibus quod ab aliquibus asserit illum cuius beneficiū pcedit collectorem vel subcollectorem vel familiare pape vel cardinalis fuerit: quod tunc debet poni clausula: etiam si dictum beneficium ex eo quod talis collector vel subcollector abbreviator vel familiaris cardinalis fuerit disponi apostolice generaliter reservatum extat: dummodo alicui non sit specialiter ius quesitum. Item quod predicta regula est vera nisi desuper signatura per duplex fiat sit signata vel per reformationem vel aliter specialiter concedatur. hoc dicit notanter ista regula quod docet te facere super applicationes pro beneficio vacanti siue per novam provisionem siue per subrogationem siue per gratiam si neutri aut si nulli. et declarat tibi verba posita in supplicatione. Item dat modum faciendi minutam super tali supplicatione. Item declarat tibi quod est generalis reservatio melius quam decem. ro. et melius quam 30. milia et melius quam ceteri doctores et colliguntur per una regula. scilicet quod generalis reservatio dispositivae nunquam debet dari in bulla nisi in casibus huius expressis: et in his est hodie verba iter specialiter et generaliter reservationis ex parte quod ad provisionem pape quod ad eum solum pertinet: et non ad alium inferiorum nulla est verba iter specialiter et generaliter ut dixi supra in scdara. sufficiat causa si eo tempore de electione. li. vi. scilicet est verba in his quod et si verba omnia huius posita narrarentur in aliqua bulla: tamen non propea diceretur venire generalis reservatio ut huius. Item colligitur hic alia regula quod est beneficia officialium sedis apostolice: videlicet collectorum vel subcollectorum abbreviatorum Item familiarium pape vel cardinalium sunt generaliter reservata. Item colligitur tertia regula huius: quod etiam si exprimat motus vacandi per provisionem execrabilem vel per devolutionem cum clausula quis alio modo vacet: tunc non venit alicui generalis reservatio sed si exprimitur generalis et probatur. tunc et si aliquo modo vacet vel beneficiū sit reservatum venit si exprimitur. ut supra alio modo ut huius. et ista subiungam et declarabo. et primo prodero verbum ibi quod quando providet &c. ex quo apparet quod est verba iter provisio

nē z nouā pui sionē qz pui sio ē simplex de bñficio va
cāti de iure z de facto: z noua pui sio p̄supponit aliū
titulū. z est dīa quo ad īfra dicēda z ex v̄bis īfra po
sitis. ibi ēt si illd̄ quismō zc. vsqz ibi. z si p̄ colligāte
zc. colligif forma supplicatiōis: qz quotidie dicim⁹ ī
supplicatiōib⁹ exp̄sso vno mō vacādi subūgim⁹ siue
pmisso siue alio quouis mō zc. vacet aut p̄ p̄stōnē exe
crabilis: z a s̄ gñalr vel sp̄aliter resuātū affectū deuo
lutū litigiosuz cui⁹ litis statū zc. exēplificat. z an bñ
ficiū litigiosuz īter alios pōt īpetrari: dixi supi⁹ in rea
gula de subrogatiōe z pleni⁹ p̄ glo. z tex. h̄ doc. i. c. i.
z. ij. vt lite p̄. li. vj. Itē ibi: z si p̄ litigante zc. vsqz ibi
nec deē ē pōderanduz: qz si penit̄ subrogatio vel gr̄a si
neu. v̄l si nulli n̄ d̄z dari nisi colligāti z d̄z h̄ specifica
ri. ego tñ vidi dari gr̄az si nlli alteri tertio nō litigāti q
narrabat litē fore īter talē z talē: z cōmittebat̄ audito
ri qz si neu. litigātū v̄l nlli cōpetēt ius ī bñficio qz cō
ferret alteri tertio. z de hoc nō est mirādū: qz si nō tol
lit̄ i⁹ q̄sitū alteri litigātū nō fac̄ sibi iniuriā qz v̄t iu
re suo. c. cū ecclia. de elec. Itē pōdero mihi v̄ba h̄ ibi
nec deē aliq̄ gñal resuatio dispositiue: nisi d̄ sup i cō
cessiōe sp̄alis z exp̄sa ac pure z nō sub p̄ditōe zc. z
pono exēplū: qz d̄z dici ī supplicatiōe qz petit̄ tale bñ
ficiū qd̄ vacauit p̄ obitū talis familiaris pa. zc. z tūc
d̄z fieri. b̄lla dispositiue dicēdo puidim⁹ tibi d̄ tali bñ
ficio vacāti p̄ obitū talis familiaris n̄r: cui⁹ bñficiū
gñalr p̄ n̄raz p̄stōnē resuauim⁹ zc. z nō d̄z dici si va
cat p̄ obitū talis zc. qz vacat vt d̄r zc. z itelligo v̄ba
exp̄sa qñ specificant̄ ī sp̄e z nō sub gr̄e. vt vult gl. i. c.
si ep̄s. d̄ p̄bē. li. vi. quā ibi no. Domi. z gl. i. c. īq̄sitores
de here. eo. li. Itē expono pure. i. simplr. sine p̄lica ita
qz dicat̄ qz vacat p̄ mouē talis: z nō dicat̄ qz vacat vt
d̄z v̄l vt asserit̄ zc. facit glo. nota. iuncto tex. in. l. i. §. si
quis simplr. ff. de ver. obli. quā ibi no. Bar. z ifert ex

ea aliud bonū dcm̄. z facit gl. iuncto tex. qz ibi no. Do.
z ifert ad aliud i. c. qz ep̄s. xlii. di. z gl. in v̄bo simplr
in cle. sepe. d̄ v. sig. z p̄ hec v̄ba v̄t colligi. ista r̄la quā
dixi. s̄. qz nulla gñalis resuatio d̄z dari nisi specificē
v̄l si v̄l dicat̄ qz vacat bñficiū p̄ obitū vni⁹ ī curia. z
nō sit vez: tñ si poneret̄ ibi alia resuatio q̄ sit v̄a s̄z nō
est gñalis nō veniret p̄ h̄acr̄az. qz d̄z esse pura zc. Itē
no. i. §. si v̄o ibi collectore zc. z ibi dispōni aplice gñal
lez resuatiōnē zc. z hic colligif quō abbreviator d̄z se
h̄re ī bulla z que v̄ba d̄z dicere in similibus casibus.
Itē colligif qz bñficia officialiuz sunt gñaliter re
seruata: z ratio est: qz h̄ reseruatio sit īducta p̄ regulaz
cācellariet̄: qz in ea dicit̄ qz generalr papa reseruat:
tūc illud verbū gñaliter inducit reseruationē gñalez.
z sic decisio rote. cccxxiii. q̄ incipit. Itē si mādet̄ mi
hi puideri q̄ dicit̄ qz specialis reseruatio d̄r īducta p̄
r̄las cācellarie. z gñalis p̄ extrauagātē ad regimen zc.
nō bñ dicit̄ salua correctione. qz si r̄la cācellarie dicit̄
qz gñaliter reseruauit zc. z tunc est gñalis. alias habet
locum decisio si simplr loquitur vel dicat̄ qz sp̄aliter
reseruauit: s̄z v̄nū dico hic. qd̄ in iure cōi nō repit̄ cau
tuz qz de gñali reseruariōe d̄z fieri mētio qz satis est qz
ptineat collatio ad papā tñ a regulis cācellarie ē ītro
ductū qz gñalis reseruatio nō veniat nisi exp̄mat̄. hec
sentit̄ illa decisio. z sic ista r̄la declarat̄ meli⁹ qz deci.
supradicta qd̄ sit reseruatio gñalis nec Jo. d̄ milis in
v̄bo reseruato sciunt hoc tāgere. nec Domi. in. c. si. §. i.
p̄ben. de p̄sue. li. vi. de quo aliqd̄ dixi supius in r̄la. i.
z in. ii. nā iste reseruariōes hic exp̄sse nō sunt gñales ī
corpe iuris clauic. in q̄ iure nō est nisi v̄nca. s̄. qñ va
cat ī curia vel īfra duas dietas. c. ii. z. c. p̄nti d̄ p̄bē. li.
vi. nec in extrauagātē ad regimen qz illa p̄stō expiraue
p̄ obitū bñdicti pape p̄ finē illius vt dixi in r̄la p̄ma.
ergo segtur qz iste reseruariōes sunt generales īducte

Quā di
cat res
serua
tio ge
neralis

per regulas cancellarie quā in eis dī q̄ generaliter papa
pa reseruat zc. Itē ponderāda sunt verba hic ibi nisi
de sup̄ signatura p̄ duplex fiat zc. z vult dicere ista re
gula q̄ in corpe supra petatur: z papa dicat fiat. z in
clausulis infra positis et petatur. z papa ibi dicat fiat
rō est. qz iussus binus principis habet pro motu pro
prio vel pro certa scia. l. nec dānosa. z ibi Bald. C. de
preci. impa. offe. z ex hoc oritur practica. qz dicimus
in supplicatione. z alias generaliter vel spāliter reser
uat zc. z postea in clausulis ponimus. z cuz clausula
gūales reservationē important. zc. z nō dī in expeditōe
exp̄sari. vt. s̄. in hac r̄la dī z quoties posui illā clausu
laz: z nō itellerit: de nō uir iō apiat oculos z itelligat
curialis. Itē qd̄ dī hic per duplex fiat idē itelligas de
duplici signatura p̄ processu. i. p̄ illū cui papa cōmissit
signaturā. ar. l. itē eoz. §. u. ff. q̄ cuiusqz vni z ita pra
ctical cancellaria. z pōdero hic q̄ reformatio z signa
tura in clausulis equiparant. nec obstat gl. in simili.
in. c. suā de ap. z in. l. si cōuenerit. la. i. ff. de pig. act. z
ista r̄la esset danda: lz p̄cernat expeditōe que ualet
ad intellectus gūalis reservationis. nescio tñ si daret
hodie: qz non memini me vidisse.

Sequitur. lxiii. regula.

Item voluit qd̄ super beneficiis ecclesia
sticis de qualitatibus illorum v̄z an dignita
tes p̄sonatus vel officia sint eisqz cura imi
neat animarū z ad illa p̄sueuerint qui p̄ ele
ctionem assumi mentio fiat: alias gr̄e desup
facte sint nulle. z si qualitates huiusmodi
affirmatiue seu conditionaliter nō exprima
tur negatiua desuper expressio fiat in benefi

ciis que tales qualitates vel ex eis aliquas
consueuerunt habere.

Ista r̄la dicit q̄ ipetrā: beneficiū dī facere mentio
nez de qualitate ipsius: an sit dignitas p̄sonatus vel
officiū z an illi imineat cura aiarum: z an cōsueuit
quis per electionē assumi: alias non valet gr̄a z si pre
dicte qualitates nō exprimant saltē cōditionaliter: tūc
abbreviatores debent dare negatiue. puta dicēdo q̄
nō est dignitas electiua nec p̄sonatus aut officii: cui
cura imineat aiarū. hoc dicit. Sed ego dubito in ista
r̄la. qz ex quo p̄mo dī q̄ gratia sit nulla: quare mādat
postea q̄ ponat negatiue. r̄ideo q̄ aliqui ex inaduer
tentia nō ponit. z tūc gr̄a est nulla si p̄betur q̄ quali
tas aliqua de hic expressis sibi inheret: vel si forte ex
pediit per camerā tūc nō exprimeret negatiue vt hic
dī sed simplr cōcederet: ergo zc. z ratio huius r̄le in
aliquibus qualitatibus hic expressis fundatur iure cōi
qz si dignitas est curata dī fieri mentio de ea alias gr̄a
est subreptici: idem si sit electiua vt in cle. i. d̄ p̄bē.
z. c. cū in illis. eo. ti. lib. vi. sed q̄ exp̄mat sit dignitas
vel p̄sonat⁹ aut offm̄ nō canet iure: qz satis est q̄ exp̄
met q̄ reputat dignitas: cū ista tria sunt sinonima z
significāt idē vt dicit doc. in. c. d̄ multa d̄ p̄bē. z i. c. i.
de p̄suetudine li. vi. ideo in supplicatione dī poni qd̄
est dignitas vel p̄sonatus aut officii reputat. Came
ra tñ vt intelli xi tpe fixi expedit bullas mediante
oculo caligāte sup̄ dignitate cui cura iminet aiarum
vel electiua zc. lz in supplicatione nihil d̄ hoc cauere.
S: audiui postea q̄ sunt processu q̄ s̄ tenore supplica
tiōis corrigere bulla z cancellaria noluit hoc corrigere
qa transuerat p̄ camerā. nā ex quo papa apposuit
manus ip̄a cancellaria se nō pōt intromittere. ca. vt no
strū. de ap. s̄ i rei veritate nō errassent dñi cancellaria

De q̄li
tatib⁹
in ipetr
tratiōi
bus ex
p̄mena
dis.

**Caute
la.**

si vigore mādati pape correxissent ga tunc ipse papa
facit z nō ipsi per iura vulgaria. tñ qz in illo mādato
nō fiebat mētio de cācellaria forte ipsi itellexerunt qz
corrigeret p camerā: nescio an camera voluit corrige
re errores suos. Ideo est cautela qz qñ bulla transiit
p camerā ponat i mādato qz corrigat zc. p cācellariā
p supradicta z tñc nō eēt dubiū nisi d̄ stilo ignoratiū.
Et ista regula est dāda lz p̄cernit expeditionē p̄ncipa
liter quia h̄z decretū irritās z eā vidi p̄duci. lz dubi
tari vidi an haberet locū in p̄uisione facta motu p̄prio
z forte pp̄ decretū irritās pōt dici qz sic qz nō loquit̄
in impetrāte. Sz dicit regula qz sup̄ bñficijs. zc. men
tio fiat zc. z ad hoc faciūt gl. in cle. lras in v̄bo dire
ctas. de p̄bē. z in cle. si romanus. eo. ti. i v̄bo valida z
deci. rote. cxi. que incipit. Item lz motus proprius.
Vidi tñ in cācellaria alterari si p̄pter istā clausulam
que ponit in fine clausularū. s. qz maior specificatio
in p̄fectiōe lraz fieri possit cācellaria possit istas qua
litates nō exp̄ssas in supplicatiōe nō exp̄mere in bul
la z fuit mihi n̄sum qz vira qualitas tñc posset exp̄s
mi: sed oēs simul nō z nihil fuit mihi allegatum. s. qz
stilus ita se h̄z z satis est ad hoc p. c. qz grau. d̄ cri. fal.
z. c. ex lris d̄ p̄st. Camera tñ oēs qualitates illas daret
cum illa clausula maxime tempore s̄ixti.

¶ Sequitur. lxxiii. regula.

¶ Item voluit qz si seruetur beneficiū per
tractū matrimonij non dent̄ alij modi va
cationū de futuro nec censeatur beneficiū
reseruatū generaliter vel affectū nisi sequa
tur matrimonij: sed in beneficijs p̄ promo
tionez vel affectationem vacaturis ponatur

clausula cū beneficia h̄mōi p̄misse v̄l alio
quouis modo zc. p̄terqz per obitum obti
nentis vacare contigerit etiaz si vacent zc.
¶ Ista regula dicit qz si bñficiū alicui reseruet̄ p̄ cō
tractū matrimonij ip̄i tñc in bulla nō d̄z dari ali
mo
dus vacatiōis de futuro nec cēseni illud bñficiū sp̄ali
ter reseruatū nec affectū nisi sequat̄ matrimonij: sz si re
seruatur beneficiū alicui per eius p̄motionē v̄l asse
cutiōnē alterius bñficij tñc abbreviatores debēt po
nere cū beneficiū h̄mōi p̄misse v̄l alio quouis modo
p̄terqz per obitū obtinentis vacare p̄tigerit etiā si va
cet ad p̄sens z p̄ p̄stitutionēz execrabilis zc. hoc dicit
z quo ad p̄mā partē videbat̄ qz illud beneficiū semel
reseruatū v̄l affectū semper maneret reseruatū sp̄ali
ter v̄l affectū p̄ decisionē rote que hoc dicit de qua di
xi superi⁹ sepe numero: sed hic decidit̄ p̄trariū qz for
te impetrās maliciose fecit vt eēt semp̄ reseruatū ideo
zc. **¶** Sed vidi dubitari quia s̄ixtus p̄uidit vni de be
nificio qñ exprimebat̄ vacare p̄ tractū matrimonij
ficij z ante qz cōtraheret mortuus est papa z antequā
anno. p̄moueret̄ mortuus est ticius vel resignauit: an
bñficiū illd̄ dicat̄ reseruatū z certe potest dici qz sic: qz
ista r̄la mortua fuit cū s̄ixto. vt supra in p̄hemio d̄i er
go zc. sed certe posset dici qz nō qz lz ista r̄la sit subla
ta tñc papa maiore in eozū que notant̄ in. c. nouit de
iudi. z iō nō eēt magnū tenere qz nō sit reseruatū. z p̄
pterea dixi als propter h̄ac rōnē subintellectā qz si pa
pa reseruasset motu p̄prio p̄ tractū matrimonij tñc eēt
semp̄ maneret affectū ex q̄ p̄stat de itentiōe pape. fac̄
dicta deci. rote z rōnes ibidē allegate. In sc̄do tñ casu
credere qz maneret affectū bñficiū lz nō sequat̄ p̄mo
tio zc. qz si nō exp̄mit̄ nisi p̄ p̄tionez matrimonij ergo
p̄ locū a sp̄ali p̄rium est r̄lare. c. p̄nti. s. loca. de p̄bē. li.

vi. verū est tñ q̄ impetrati nō debent si vacauerit p
obitus. vt hic dicit sed manet affectū z reseruatū spe
cialiter qz si p̄trariū voluisset papa expressisset sicut i
p̄mo casu. c. ad audiētiā. de deci. Et credo q̄ quo ad
p̄mā partē. s. q̄ nō manet affectū zc. ista regula sit dā
da: qz p̄cernat expeditionē inq̄tū dat regulā vltra ex
peditionē q̄ non maneat affectum zc. credo tñ q̄ in
p̄mo casu camera daret etiam clausulā quouis alio
modo vacauerit zc. etiam temporibus istis.

¶ Sequitur. lxx. regula:

¶ Item voluit qd si petatur aliquem i reli
giosum recipi ac sibi de quouis ecclesiastico
beneficio prouideri per simplicē signaturā
fiat receptio hmoi duntaxat z deē adiectio
si petens sit idoneus vel aliud canonicū nō
obstat z exprimat si certus numerus re
gularium sit ibidem cui ēt non deroget nisi
expresse p̄cedatur: z si numerus ipse nō exi
stat ponatur dummodo locus receptionis
hmoi nimium propterea non grauetur.

¶ Ista regula dicit q̄ si vn̄ petat se recipi religiosum
alicui⁹ monasterij vel ecclesie regularis z sibi de quo
uis ecclesiastico beneficio prouideri tūc si papa simpli
citer signet v̄z fiat tñ d̄z sibi dari receptio z d̄z addi
clausula. s. si petēs sit idoneus z aliud canonicū non
obstat. Itē d̄z exprimere supplicās an certus nume
rus regularium sit ibidem z tunc etiam non deroget
nisi expresse dicat papa in signatura z si nō sit certus
nūerus tūc d̄z ponit clausula dummodo locus receptio
nis hmoi nimium p̄pterea nō grauet. hoc dicit. hec r̄la

venit ad declarationē notatorū p̄ gl. z doc. i. c. qd de
timorē de sta. r̄la. z est decisio rote. s. an regularis pōt
h̄re b̄ficiū seculare sine dispēsatiōe z q̄s pōt secū di
spēsare quo ad h̄ vt h̄eat b̄ficia simplicia vel curata.
z ad tollēdū istas ambitiōes dicit papa q̄ si vnus pe
tit p̄ recipiat i regularē z q̄ possit sibi prouideri de quo
cūqz b̄ficio seculari vel r̄lari q̄ ad simplicē signaturā
tñ deē sibi q̄ recipiat i r̄la. z. c. ad tollēdū ambitiōes
qz si forte iste velit intrare religionē z velit gaudē vtro
qz lumine nō petit iusta. verū est tñ q̄ cū tali vouente
intrare religionē pōt papa dispēsare q̄ nō cōpleto vo
to h̄eat prochiale ecclesiam. vt dicit glo. singularis quā
Abb. nescit alibi in. d. c. q̄ dei timorē. S̄z ad tollēdū
h̄ dubiū an videret papa dispēsare dādo sibi licētiā
q̄ posset h̄re b̄ficiū curatū vt nō intraret. dicit ista r̄la
q̄ tñ deē sibi p̄ simplicē signaturā vt possit intrare reli
gionē zc. z qd d̄r hic de clausula si sit idone⁹ zc. ista
clausula sp̄ intelligit qz iura loquētia de p̄sonis itelli
gunt de p̄sonis idoneis z nō de alijs. l. nō gradatiz. §.
i. ff. de nu. z ho. z glo. in li. i. c. de sacra. s. e. z. c. eunua
cus. lv. di. tñ qz q̄libet p̄sumit idoneus nisi p̄bet p̄riū
c. i. de scr. z. c. si. de p̄sum. iō pōit ista clausula. vt exa
minef iste talis z cōmittit principali prelato mōaste
rij vel alteri canonico ecclesie cathedralis s̄m statū. d̄
rescrip. li. vi. Et ista r̄la nō est dāda qz p̄cernit expedi
tionē litterarū z nō pōit decretū irritās z credo q̄ ca
mera p̄ simplicē signaturā p̄cedere ēt receptionē z q̄
h̄ret b̄ficia secularia v̄l regularia: qz ista r̄la est cācel
larle z n̄ extēdit ad camerā vt sepe dixi sup̄rat z addē
dū est z male. Itē quo ad sc̄daz partē derogatione nu
meri zc. tāgit qd noiat in. c. cum accessissent de p̄st. z
c. dilecto. de p̄beb. qñ ecclia vel mōasteriū habet cer
tū numerū z non creuerūt facultates q̄ ad solū papā
p̄tinet derogare numero z quādo nō est cerr⁹ nume
rus ip̄e pōt cogere q̄ recipiat vnus vltra numerū zc.

in papa in hoc non vult facere preiudicium alicui. l. i. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco pub.

¶ Sequitur. lxxvi. regula.

¶ Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo monasterio aut alio regulari loco dependente puideri et appet ex huiusmodi petitione quod alterius monasterii vel loci religiosus si licet michi translatio non petat nihilominus illa venit.

¶ Ista rra dicit quod si unus regularis petat sibi de aliquo beneficio puideri quod dependet ab alio monasterio vel alio regulari loco et ex narratione appet quod iste impetrans sit alterius monasterii vel loci religiosus quod est si non petat translatio tamen novit per simplicem signaturam hoc dicit. Et intelligo istam rram quoniam impetrans est eiusdem ordinis quare credo quod non veniret. ar. c. i. noua actio. xvi. q. vii. r. c. cu. cas. d. elec. r. cle. i. e. t. r. ad hoc facit i. sili. d. c. i. ccclvi. q. incipit. Item si in commissione impetrata. vbi dicitur quod si unus petat casum te poralem committi simpliciter et de plano et nihil est cancellatum sed signatura dicat audiat talis et iustitiam faciat quod per istam signaturam non potest iste preedere simpliciter et de plano. quod de commissione simpliciter et de plano requirit specialis commissio ut dicitur gl. i. vbo committim in cle. sepe de vbo sig. ergo requirit specialis signatura. et sic videretur quoniam unus regularis alterius habitus et professionis. i. ordinis petat beneficium alterius ordinis etc. quod tunc per signaturam simplicem non videretur facta mutatio vel translatio religionis vel habitus et si in corpe peteretur per predicta iura et sic audio quod practicat cace. camera tamen que est mater pecuniarum et si esset frater de obseruancia sancti fructuosi per tale simplicem signaturam daret habitus mutationem et est religionis translationem. et pro hac decisione sic intellecta ut dixi. facit deci. lxxvi. q. incipit. Item si petat casum committi. r. de ci. lxxvi. q. incipit. Item si petat committi casum. r. de ci. cccli. q.

camera
ra apli
ca m
pecu-
marum

incipit. Item si committat casum. r. ista rra hinc discernit et expeditionem ut cace. det et translationem tamen quod est discernit iusticiam esse danda id si cancellaria omittit translationem tamen quod venit per simplicem signaturam potest illa regula dari et quod loquatur ista regula de regulari eiusdem ordinis patet ibi alterius monasterii vel loci.

¶ Sequitur. lxxvii. regula.

¶ Item quod in litteris super beneficiis per petitionem execrabilem vacantibus ponatur clausula si est ita sicut dicitur quibuscumque narratis informatione facti requirentibus.

¶ Ista regula dicit quod si petat beneficium vacans per constitutionem execrabilem vel narret aliquid quod requirit informationem facti tunc debet poni in bulla clausula si est ita hoc est quod dicit ista regula et est iusta et bona. tamen de iure hoc etiam si non ponantur ista verba: quod semper intelligitur ista clausula si preces veritate nitantur. c. ii. de rescrip. l. vniuersa. c. de preci. impa. offe. et est clausula ista si ita est semper intelligitur. ut dicitur gl. in d. c. ii. tamen ponitur expresse propter simplices animos dubitantes. c. i. de noua for. fide. col. x. et. l. ii. que iest et de iure non facit contractum conditionalem si non exprimat. l. conditionis. ff. de condi. et demon. et nota. in. c. significasti. de ele. id mandatur poni hic. et hec regula non est data. quod discernit expeditionem litterarum et non habet decretum irritans. vnde credo quod etiam si non poneretur ista clausula si est ita. quod non propterea viciaretur bulla per predicta iura nec esset rescribenda. tamen audio quod unus novus abbreviator qui omisit ponere fuit condemnatus ad resarcendum expensas impetranti et quod faceret bullam rescribi suis expensis secundum constitutionem cancellarie et bene. sed ille missit ad cameram et tamen fuit bulla ibi. et soluit aliquid abbreviator sibi.

¶ Sequitur. lxxviii. regula.

¶ Item petenti sibi puideri de vacaturo dicitur

littere de vacante et conuerso prout expedie
rit impetranti.

Cista regula dicit qd si vnus petat sibi puideri de be
neficio vacaturo pot cancellaria dare sibi clausula qd
providet sibi de beneficio illo cu vacauerit per octu
matrimonij: vel si vacat ad pns vl' ecouerso. i. si petat
qs puideri de beneficio vacate per octu mrimonij ti
cij: dz etiam poni clausula vel cu vacauerit per octu
matrimonij ticij zc. put voluerit ipetras. hoc dicit
ista rla pot intelligi duobus modis vno mo put dixit
z alio mo q loquat rla de ipetrate tm bnficiuz vaca
turu q tuc ponat clausula. vel si vacat ad pns: vel q
primo ponat clausula si vacat ad pns z postea addat
vel si vacauerit p eude modu expsiuz. z non debet in
telligi q si ego ipetro beneficiu vacans per morte ali
cuius q ponat clausula vel cu vacauerit per obitum
ipsius na ista regula loquit de legitima ipetratioe p
missa a iure vel sm stilu z no de phibita per ius vt in
hoc casu. faciat in simili glo. in. l. i. C. de sacrosan. ecc.
z. l. vt gradati. ff. de mu. z ho. na als eet derisio z esset
votu captade mortis illius q. c. ii. de pces. pb. li. vi. cu
silibus. z si ipetro bnficiu vacaturu p assecutione vel
p pmotione: tuc bu posset poni cla si vacat ad pns et
p obitu illius p hac rla: sed no obitu futuru. z sic in
telligo rlam. lx. supra. ibi preterqz si p obitu obtineta
vacare ptuerit zc. q vba sunt futuri tpris z no pntis.
facit quod dicit Ba. de istis tpris in. l. si. C. de codi
cillis. z ista regula non est dada: qz concernit expedi
tionem tm z no apponit decretum irritans.

C Sequitur. lxxix. regula.

CItem voluit z ordinavit q mandata apo
stolica super fructibus sequestradis z remis
sionibus ad partes pro meritis causaruz re

cipiedi. siue singulares siue communes fue
rint necnon super exequedis sententijs in ro
curia latis sub bulla expediat als nulle sint.

Cista rla dicit q mandata aplica sup fructib' seqstran
dis z remissioib' ad pres z sup exequendis snijs latis in
ro. cu. q expediat sub plubo als sint nlla h die. Et cer
te sepe z sepiissime dubitavi d ista rla q hodie d nihilo
de fuit. na vicecancellari' drogat hodie huic rle: z no
expediunt executoriales vel seqstra aut remissioes sub
plubo. sz i pmissioib' petat q suo sub sigi. tra dat lras
auditor cae zc. no obstante rla cancellarie q cauere dr q
lre seqstri vl' remissioe aut executorialiū expediēt sub
bulla als n valeat cui p hac vice dignem' drogare. z
cu simplici pmissioe vicecancellarij tradit lre ab au
cu suo sigillo zc. z io de nulla fuit hodie ista rla. z de
h ego miroz quo vicecancellari' pot drogare huic regu
le: qz inferior pstone superioris tollē no pot. cle. ii. d elec.
z cu iterrogaueri doctissimos vos z et praticos i ca
cellaria nesciuerit mihi rnde. tuc ego dixi q traseant
ignorates cu ignoratia sua z opposui hac exceptione
i ca ppa z n fuit admissa z i h pt tollerari illa deroga.
p cancellariu d stilo curie ignoratiu z q valeat iste stil'
z q vicec. posset h ptedere qsi ex pscriptoe faciat ter
no. sz vnu itellectu i fili. i. c. q translatione. d of. le. Itē
fac gl. i. c. statutū in pn. i vbo lras d rescrip. li. vi. quaz
no. Domi. ibi ad qd fac qz viceca. pt derogare illi. c.
ex certa sua scia. z Jo. d imo. dicit ibi q i h e attēdēd'
stil' cancellarie qz als d iure no pt. ar. decē cle. z. c. cu i
ferior. d maio. z obe. z legēdo h in vbe Sixtus ex illo
dcō. Jo. de imo. et ituli ad stilu curie q ad ista rlas cui
drogat vicecancellari' q tidie z ex h et dico q v3 stil' q
hodie cauet q i forma huilibus hodie sine supplica
toe derogat vicecancellari'. c. statutuz de rescrip. li. vi.
q ad dietas etiā pot derogare q ad alia. z facit ad hoc

En vi
cecācel
larus
possit
isti re
gule d
rogare

illa gl. i. d. c. et quod dicit ibi Jo. de imo. et Do. sequitur et quod de
illo rescrip. fit hodie in forma huiuslibet dico quod ex tollerantia
pape versus ar. l. barbari. ff. de off. pro. sed quod ad istam rlam
ego nescio ad quod sit ex quo quod dicitur drogatur inferioribus et aut
non daretur huiusmodi potestati. aut si potestatem daretur suari. ar. c. si rōanoz
rix. di. et sic dicitur dno Mico. de castello quod proposuit eas tunc
ipse excusavit se dicens quod sibi fuit mandatum a papa in castro
sci ageli in presentia vicecancellarii quod nihil mutaret de antiquis
rliis. et tunc ego dixi sibi quod si ipse non fuit propositor rlarum
sed tunc copista: et ipse subscripsit et processus est et non negavit.
aliqui tunc dicit quod papa committit vicecan. viue vocis oraculo
quod non credo quod tunc constaret. Sed tunc est et est dubium an valeat
talis commissio in iudicium partium graue. Sed ea quod dicit Alb. in
c. quod super his. de si. istr. et ego dico in quoniam car. q. xvii.
ad loquens et non alio huiusmodi gl. multas discernentes huiusmodi premaxie quod
ego cognoui istum vicecan. tunc tunc pontificum et super fecit huiusmodi. et
super fuit ista rla et. et si huiusmodi est verum sic possit dicitur de omnibus aliis
is rliis quibus possit drogatur. et premaxie quod rla. iiii. infra de parte
re vicecan. dicit quod possit processus aggravatur et. et per litteras
aplicas alias non. et licet aplice dicitur bulle tunc. c. l. et. c. quod
gravi. et. c. ad falsarioz de cri. fal. et. c. sed possit saluari quod
non opposit per partes ex quo discernitur huiusmodi partium et si statuatur.
facit gl. in verbo committat. et ibi dicitur. i. d. c. statutum in presentia. de
rescri. li. vi. et. c. facit quod dicit Alb. in c. si de offi. de. sed ego op
posui ut dixi et non valuit quod opposui. id si presulerent facien
tibus rla. o cancellarie presulerent quod aut non fieret ista rla aut
potestatem quod vicecan. non possit ei drogare per predicta. Item se
pe dubitavi ad quod expedire sequitur in curia cum ordinarium
possit sibi sequestrari aucte iuris lata vna sententia in curia sed
formam cle. i. de sequestr. et in huiusmodi nunquam vidi suari illam cle. et con
sului pitiores me. et responderunt ignotus per ignotum ut dicit
gl. in fili. l. i. c. de natalibus liberis. sed quod ista non est materia nostra.
id breuiter dico quod ordinariis hodie possit facere sequitur
sed illam cle. tunc oportet quod presertim sibi autentice de sententia et quod tunc
constaret illa sententia in curia sicut sequestris. id partes vos

lunt potestatem expedire sequitur. et forte quod non possit de ordinariis
riis et. et hec est veritas. Item quod dicitur hic de remissionibus parti
cularibus vel singularibus vel communibus intelligendum est: quod re
missio possit fieri per vnam partem tunc. et tunc est singularis. aut
per utraque. et tunc est communis. et hoc est clarum. et non oportet hic pone
re materiam remissionis: quod esset legere multa. c. Item quod dicitur
hic. quod sub bulla. expediantur alias sine nullo intelligi debet
sub bulla. i. sub plumbico. c. l. de cri. fal. et facit gl. in verbo
bulla. in cle. i. de iureiur. et super: dixi in vna rla et in aliis se
pe. et in quibus huiusmodi ista rla decretum irritans est danda. tunc quod
discernit potestatem vicecancellarii et stulat prius nunquam da
ret sine commissione per plures. vel per partem et redet. Deo gratias

Rubrica de potestate vicecancellarii.

Sequitur rubrica de potestate vicecancellarii. Et quia eius
potestate multa ac infinita foret dicenda que consistit in mero iu
re et non possunt nunc explicare. tunc quod non habeo eius bullam
creationis sine qua ianiter laboratur. tunc etiam quod nescio an di
cedo veritate displicere alicui. Sed non vult mihi honestus
pro nunc glosare illas rlas. sed tunc subiungam vnam quoniam qua
vidi sede vacante. nam aliqui positi in titulo de stilo ignorantium
dicebant: sed vacante quod partes vicecan. et aliorum: et offi
cia omnia curie expirant per obitum pape. ar. elec. ii. §. i. v. eo
tunc puiso. de ele. vbi text. dicit quod per obitum pape non expirat
officium camerarii et penitentiarii maiorum et aliorum penite
ntiariorum minorum. et ex hoc dicitur aliqui quod officium vicecancellarii
et aliorum expirat per obitum pape. ar. ibi a prius sensu
quod est validum in iure. c. cum virum. de regulari. et. l. i. §. huius
rei. ff. de offi. eius cuius materia est iuris. Item per locum a spali: quod
si speciale est in illis: sed prius eius est generale. c. plenti. §.
loca. de preben. li. vi. et. c. et per hoc dicitur Car. in cle. auditor. in
xiii. q. de rescrip. quod auditor quod papa viuente incipit vni iu
risdictione quod non potest vni eius iurisdictione mortuo papa
per dictam cle. que vult esse omni omnium officialium curie expirat per
obitum pape. exceptis supradictis et refert Paulus tenet

tem ibi: et ipse sic transijt: sed salua determinatione tanti
prius et omnium hoc asserenti hoc dictum est falsissimum de iu-
re. p. q. cle. ii. h. non dicit. scdo q. p. r. u. est verum de mero
iure. na clarum est q. q. n. est perpetua iurisdictione delegati
sive p. citatione sive p. lris p. testatione: sive p. aliquos
actum iurisdictionale de quo sunt opiones: tunc et si dele-
gat. moriat. cetera radicans iurisdictione i. delegatum: nec
al. q. mo. est suspensa. c. gra. u. z. c. relatus. z. c. l. de offi.
dele. z. no. repio q. hoc sit spale in exitibus in curia: s.
seq. q. dictum Pauli z. card. est sim. nec est verum q. d.
cle. hoc dicat. s. dicit q. vult papa no. expirare officium
camerarij nec penitentiarij: maioris vel minoris: q. p.
ista vba no. pbat q. officia alioz expirat pmo qa sunt
qdamo verba narrativa pape. q. no. pbat nisi id qd di-
sponit z. no. aliud. ar. c. si papa. i. pn. de puile. li. vi. ex
q. ista vba pncipalr si emanauerit nisi ad illd. tm. z. fa-
cit gl. ibi in di. cle. ii. in vbo quoz officium: q. dicit q. il-
lud est iterpositio. q. d. hoc pncipalr no. disponit h. io
dico q. ibide no. colligit illd: q. ar. a p. r. io sensu no. pot
sumi ex textu p. p. sumptioe iuris. na ro. tex. sonat vere
sz intellectuz tex. z. p. sumptiue ex p. r. io sensu h. sunt vba
Domi. in. c. si. i. q. ij. z. facit qd ipse no. i. c. si. xxv. di. sz
iura oia p. clamant q. perpetua iurisdictione nullo mo.
expiret nec dormiat per morte delegatis. vt in iurib.
supius alle. ergo p. vnicu. verbu. dicte cle. no. debemus
a p. r. io sensu et si fundet in illa cle. istd. argumetu. corri-
gere iura multis vigilijs introducte. sufficiat. l. si q. n.
c. de inoffi. testa. z. c. nulla. de elec. z. sic dico q. ibi no.
pcedit argumetu. a p. r. io sensu: z. si procederet tunc
dico q. no. est ibi standu. ex quo contrarium repit. de iu-
re. c. a nobis. lo. grade. de sent. exc. gl. in. c. significa-
ti. de foro cope. z. c. v. de eta. z. quali. li. vi. z. alia est i.
c. at si clerici. s. de adulte. de iudi. z. Bal. in. l. p. uenti-
cula. c. de epis. z. cle. z. sic est in casu nro. z. p. hoc etiaz
dico q. argumetu. a spali qd supra dixi no. pcedit h.

ex quo non appet ro. spalitatis. fateor tñ q. p. r. io vice-
cancellarij data sibi a regulis cancellarie expirat. tex. q.
regule expirant per obitu. vt supra in p. hemio regula-
ru. d. s. alia data sibi a iure no. z. que sint ista eet lōga
materia z. pro nūc nolo multa dicē: s. no. esset magnū
tenere q. sede vacante de iure posset vicecancellari.
dare rescripta que añ solebat dare. sub noie aplice se-
dis que nunqz morit. c. si. g. rose. de rescrip. li. vi. z. cuz
plumbo. signato sive hñte insignia ecclesie. s. q. habe-
ret ex vno latere clauēs z. ex alio latere capita scōruz
Petri z. Pauli: s. q. nunqz fuit hoc visuz z. esset p. tra-
sili. io p. sumeret talia rescripta falsa. ar. c. l. z. c. qua-
gram. de cri. fal. s. iustu. est q. exercitiu. vicecancellarij.
z. alioz officialiuz puta abbreviatoz z. scriptoz zc. si
literim suspensuz: z. sic practicat. Sed q. officia eoz
expirent oino est falsissimu. z. ridiculosu. dicere z. q.
duret imperpetuu. officium cancellarij z. scriptozum
zc. sufficiat. l. si. ff. de constitu. pnci. z. di. regula iur.
c. q. decet p. cessum a pncipe bñficiu. esse mansuru. c.
decet. de reg. iu. li. vi. z. p. hoc ifero fatuitatez maxiaz
fuisse illius q. p. su. iur. vicecancellario vt intellexi tpe
creationis Sixti z. et Pauli q. peteret cōfirmari sibi
officiu. ab eis credēs q. expirauerat ipso iure. Et p. p.
dicta dico q. etiā officia auditoroz rote no. expirēt z. q.
iure si pa. moreret tpe q. tenent. audietie q. tūc no. de-
rēt cessare audientie saltē q. ad cās iceptas ne paupes
cogerent. medicare i. curia: maxie qz sunt ordinari in
cognoscēdo: vt dicit glo. i. in cle. auditor. de rescrip. z.
deci. rote: qz sūt deputati p. pncipē ad cognoscēdu. de
cāis veniē. ib. ad curiā: z. hoc vult dicere q. sunt ordi-
nari in eo cognoscēdo p. notata p. glo. u. doc. in. l. z. qz
ff. de iuris. om. iu. z. c. cum ab ecclesiarū. d. offi. oz. in. l. s.
no. obfua. p. dictā cle. ii. p. r. ie intellectā. vt dixi supra.
ego tñ no. vidi de auditorib. rote hoc practitari: qz l. z.
videri. Diu. papā mortuū: tñ tpe vacationū obiit. s. i.

In offi-
cium ca-
cellarii
expiret
p. mor-
tem pa-

augusto. et Paulū papā i iulio. et Sixtū. iiii. i augustos
deberet in h̄ statui. no p̄cilio et illō qd̄ dixi de rescri
ptis noie ecclie expediēdis ne iteri iustitia piclaret
et paupes nō opprimerent et nō medicaret. pur in vna
cā p̄pa i q̄ p̄petua fuit iurisdī. tpe vacationuz vigore
certe cōmissiōis obtinui p̄ p̄dicta q̄ p̄cederet n̄ obstā
te obitu pape et omiso hic regulas p̄cernētes potesta
tes vicecancellarii quousq; videro eius bullā officii.

Regula facta per Innocen.

Sāctissimus in x̄po pater et dñs noster
dñs Innocētius diuina p̄uidētia papa. viii.
qz post facta per. S. suā in crastinū sue assū
ptionis reuocationē omniū specialiu refer
uationū p̄tereq; eaz sup qbus littere apo
stolice p̄ cācellariā aplicā expediri cōsueue
rāt et eiusdē reuocatiōis fcā i cācellaria ipsa
publicationē. venerabiles fratres sui scē ro
mane ecclie car. i cōsistorio suo secreto reuo
cationē ipsam plurib⁹ rationibus laudātes
sp̄alibus reservationib⁹ cōcessis p̄sonis eoz
p̄ fe. re. Sixtū papā. iiii. p̄decessorē suū quo
ad ea in qbus ille nō erāt sortite effectum et
quas per p̄occupationē vel alias a sua. S.
eos obtinere cōtingeret impostez etiā cū mo
tus p̄prij et certe scie a quibusuis aliis clau
sulis efficacioribus expresse in manib⁹ sue
S. renūciauerūt et illis nullo tēpore vti velle
affirmauerūt et eas p̄ ifectis et cassis nulli⁹ qz

roboris vel momēti h̄ri voluerūt: et ne ordi
narii collatores et alii ignari dicte renūciatō
nis taliu reservationū quibus. Car. sic ipsi
renūciauerūt p̄terextu ignorātie a collatiōe
et dispōne qualibet ac ipetratione b̄nficiorū
ecclesiasticoz sub illis cōprehensoz dū pro
tpe vacabūt et p̄secutione iuriū suoz in illis
retrabant renūciationē et ipsoz cardinaliuz
liberalitatē h̄mōi ad oiu noticiā d̄ducit ac
decreuit ad illius plenam probationez p̄ntē
sue. S. assertionē in iudicio et extra vbiq; suf
ficere et alterius probationis admniculū nō
requiri nec nō irrituz et inane quicquid secus
superbis cōtingerit attemptari.

Ista r̄la dicit̄ effectū q̄ cardiales ap̄ p̄barūt reuoca
tionē reservationū quā fecerat papa. S. r̄la. x. et ipsi e
renūciauerūt oib⁹ reservationib⁹ sibi a Sixto p̄cessis et cū
cla mot⁹ p̄prij: v̄l ex certa scia: vel alijs qbuscūq; clau
sulis: et dixerunt se nolle vti eis: et id̄ ad noticiā ordi
nariuz deducit h̄ p̄ istā regulā et q̄ valeat ad p̄bationē i
iure. et ex h̄ dicit. et qz est clara nō curd eā diuidere nec
legere: qz facta ē a dño n̄ro. s. ap̄ p̄batiōe vel de mā
dato suo colligo ex eo iuncta r̄la. x. supius dicta q̄ v̄ba
dispōnis papalis et v̄ba nō cōpre. d̄dit car. h̄ colligit̄
ex dicta. x. r̄la. vbi d̄ q̄ papa reuocat et reservationes i
fauorē quorūcūq; et qbuscūq; p̄cessas et in alijs regu
lis Pauli et Sixti fiebat mētio de cardinalib⁹. s. ibi nō
et postea supuenit ista r̄la in qua d̄ q̄ ipsi cardiales re
nūciauerūt reservationibus sibi p̄cessis et c. ergo sequit̄
q̄ p̄ v̄ba ḡnalia illius r̄le. x. n̄ cōprehendebāt cardina

dictio
q̄z

les vt patet hic ex coniunctione aliarum regularum. nā
prout superius sepe dixi in alijs regulis semp valet ar
gumentū a coniunctione duarum dispositionū vt est
glo. in. l. prosperit. ff. qui z a qui. manu. li. conse. z est
textus. z ibi no. Bal. in. l. gallus. §. pe. ff. de lib. z posth.
z sepe vtitur hoc argumento Oldra. in cōsilijs suis lz
aliqui nihil allegat ad hoc. sed de p̄dicta q̄one nō cre
do q̄z sit indistincte veruz put latius dixi in tractatu
cardinalium questione. xvij. z pro nūc sufficiat gl. be
ne intellecta iuncto textu in verbo quibuscuq; i. cle. i.
de iudic. fateor tamē q̄ talis posset esse cardinalis q̄
sub generalibus verbis ex intentione pape nō icluda
tur puta: qz esse grauis p̄sona z litterata vel al̄s singu
laris persona. Itē collegio h̄ iuncta p̄dicta regula
decima q̄ dictio q̄z iuncta cū relatiuo al̄ alia aliud
idem denorat q̄ p̄ter q̄z vt hic dicitur exponēdo di
ctam regulam. z ratio est s̄m q̄d dixi in dicta regula.
qz dictio q̄z iuncto cū noie al̄ alia aliud excludit ter
minuz cui adiungit̄ sufficiat tex. in. c. trāsserūt. xxiij.
di. iij. in pun. z ideo est bona expositio dicēda q̄z. i. p̄
ter q̄z. qz lz dictio p̄ter aliquando includit terminuz
cui adiungitur q̄n non est de genere p̄cedētū vt di
cit gl. i. l. i. in fi. ff. d̄ pig. ac. tñ regulariter semp exclu
dit de quo per Elrchi. vbi est bona glo. in. c. ebr̄o. xij.
q. ij. z per Inno. in. c. dudum. lo. ii. de elec. tñ regulari
ter semp ponitur exceptiue maxime q̄n ponit̄ cuz di
ctione q̄z vt hic. s. p̄ter q̄z z hoc est vtile scire ad que
stionem si papa dicat q̄ possit retinere beneficiuz cu
ratum p̄ter beneficia qua habeo an videatur mecū
dispensare vt habeam beneficia priora zc. de qua q̄o
ne remitto me ad loca superiora. Itēz nescio quid vo
luit ille dicere qui composuit istam regulaz qz in fine
dicitur q̄ nō requirā ad probationē renunciationis
istoruz car. aliquod adimniculū in iure z extra q̄z ista
regula. Nā quando pa. aliqd asserit q̄d cōcernit factū

Nota
hoc nō
seruat̄
in fran
cia.

suum vel narrat factum coram eo. puta factā resigna
tionem zc. ista est probatio plenissima z nō admittit
probatio in contrariū vt in textu cū gl. in. cle. i. de p̄
ba. quod facit contra consilium Petri de ancha. q.
cccxcix. in fi. vbi ip̄e vult limitare illā cle. nisi sit v̄sile
papā aliō voluisse qz certe male dicit. qz nō admittit
pbatio in p̄riū vt in illa cle. cū glo. z ibi Jo. de imo. z
lz tex. vbi loquat̄ in l̄ris ap̄licis idē a fortiori i lege sua
faciat. c. si decreta. xx. di. maxime iuncto tex. in. c. q̄d di
citis. xvi. di. nisi dicam? q̄ hoc fiat pp simplices igno
rātes ad cautelā vt sepius dixi sup̄. faciat. c. i. de no
ua for. fide. col. x. nolo amplius me ip̄edire de ista r̄lar
qz in sn̄a q̄si de nihilo fuit: nisi q̄ papa ostēdit nimis
am reuerentiā quā habet ad cardinales pro nunc pla
ceat deo q̄ ita fiat imposteruz maxime quo ad oēs ēt
particulares z ita sperandum est pp bonitatez suam.

Itē reuocauit quascunq; decimaruz sub
sidiorum vigesime z aliorum oneruz imposi
tiōes que a p̄fato p̄decessore sua ex qua
uis causa etiā in subsidiū expeditiōis cōtra
turcos z alios orthodexe fidei hostes ema
narunt z tam desuper decimarū vigesime z
onerum huiusmodi ex actione q̄z al̄s quas
cunq; facultates quibusuis fructum reddi
tuum z prouentuum camere apostolice debi
torum collectoribus z apostolice sedis nun
cijs etiam cuz plena potestate legari de late
re ab eodez p̄decessore concessas eoz col
lectorie officia z cōmissa eiusdez nuncijs p̄n
cipaliter seu alia queuis negocia nō concer

nentes. Suspendit quoque ad sue. S. et sedis apostolice beneplacitum quasque plenarias indulgentias que ab eodem predecessore ex quavis causa etiam expeditionis huiusmodi concesserunt fuerunt necnon deputandi et eligendi confessores qui plenarie absoluant: et alia faciant ad earundem indulgentiarum effectum reliquas suas facultates indulgentiarum ipsas quolibet concernentes quo ad ea in quibus indulgentiarum facultates ipse sunt sortite effectum: ita ut in illis que implentes iniuncta eis in litteris indulgentiarum huiusmodi iam consecuti sunt facultates eligendi confessores qui absoluant eos plenarie in mortis articulo per huiusmodi suspensiones non preiudicent qui facultate ipsa uti possint in futurum: decrevit quoque irritum et inane quicquid facultatum revocatarum earundem preteritum in posterum contigerit attemptari.

¶ Ista res hic dicitur quod revocat papa decimas et alia subsidia imposita per predecessorem suum et contra turcos et alios infideles etc. Item suspendit indulgentias plenarias ex quavis causa etiam expeditionis contra turcos a predecessore suo concessas etc. ad beneplacitum suum et sedis apostolice. tamen si sortite sunt effectum non revocat puta quod unus dedit certas pecunias contra turcos ut haberet indulgentias etc. hoc dicit. Et dividit in tres partes mentales que colliguntur per se. et quod in istis decimis vigesimis etc. posses aliqua iuridica dicere que forte generaret scandalum contra apostolicam sedem pro nunc taceo. nam l3 Oldra. p. lio. lxxii.

quod posui in titulo de iudeis dicat quod papa potest imponere decimas contra sarracenos et alio consilio se. dicat quodam possit cruciata contra schismaticos et rebelles ecclesie quod posui in titulo de puelle. tamen hoc ego non nego si sic fieret: sed aliqui utuntur in alios usus etc. de quo satis dixi alibi. et quod ex quo aliquo modo alius suus a sede apostolice cum lacrymis tamen sanguinis non debeo aliquid dicere contra eam. ar. l. milites iunc. a gl. C. locati. unus tamen hic non o quod papa revocat potestates datas cardinalibus in predictis si sunt legati vel nuntii apostolice sedis quo ad hoc per ea que dixi supra regula prima. Item per verba hic posita etiam cum plena potestate legati de latere etc. Ex quo infero quod si potestas imponendi decimas vel alia subsidia fuit data cardinali legato in hispania ad hoc a Sixto ut Andegaveni legato in francia quod illa non sit revocata et forte nec quo ad indulgentias hic expressas est suspensa per predicta: quod si papa hoc voluisset expressisset. ar. c. audientiam. de deci. et quod lex non dicit nec nos dicere debemus. l. iii. ff. de offi. presb. sed quo ad indulgentias credo contrarium per verba huius regule ibi: que ab eodem predecessore etiam ex causa expeditionis etc. et hec sufficiant quo ad primam partem. et de secunda et tertia partibus nunc non me intromitto: quod indirecte videtur ista secunda pars facta ad exbursandas pecunias: et tertia habet in se aliqua dubia de quibus satis dixi in tractatu iubilaei quem direxi Sixto. et nihil boni consecutus sum ab eo quinimo sexaginta florenos quos mihi debebat de lectura mea quam habui hic rome perdidit: et non potui recuperare ab eo licet propter hoc fecerim sibi illum tractatum et alium de consilio formato vel formato placeat deo quod ab Innocentio aliquid boni possim habere. Amé.

¶ Opusculum putile summa cura castigatum: ac per Jaco. Menni. de Leucho Impressum Clemenis. Anno ab incarnatione domini. Mcccccx. die. xx. iulij.

potest dare cruciata contra rebelles ecclesie.